

ม.๑

คู่มือครูและแฟนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑

๑ ๓ ๕ ๗ ๙
๒ ๔ ๖ ๘ ๑๐

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ม.๑

คู่มือครูและแผนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้านอาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ นี้ เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ครูสอนไม่ครบชั้น โดยจัดการเรียนการสอนของครูห้องเรียนต้นทางจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ไปยังห้องเรียนปลายทางในโรงเรียนพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่งและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ – ๓) ประจำปีภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วยเอกสาร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพ ๘) ภาษาต่างประเทศ แต่ละระดับชั้นมีเอกสารรวม ๘ เล่ม แต่ละเล่มมีรายละเอียด คำชี้แจงการจัดกระบวนการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/ใบงาน/แบบฝึก แบบประเมิน ที่ตรงกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ของแต่ละสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ – ๓) เป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัย คณะศึกษานิเทศก์ คณะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยให้คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชนไทยทั่วประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หวังว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศึกษาานิเทศก์ คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็กและขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
บทนำ	ข
สารบัญ	ข - ค
คำชี้แจงการรับชมรายการสอนออกอากาศ	ข - ง
คำชี้แจงรายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	จ - ฉ
คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	ช
มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	ช - ฅ
โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	ญ - ฎ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน

๑

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว	๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทอาขยาน	๑๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือ	๒๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การคัดลายมือ	๓๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	๔๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ระบุข้อสังเกตงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	๔๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)	๔๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)	๕๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)	๖๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)	๖๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ไตรยางศ์	๗๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การผันวรรณยุกต์	๘๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต

๘๗

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การตีความคำยาก	๑๐๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การตีความคำยาก	๑๑๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	๑๑๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	๑๒๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี	๑๓๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี	๑๓๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี	๑๔๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี	๑๔๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนเรียงความ	๑๕๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนเรียงความ	๑๖๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดรายงาน	๑๗๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การพูดรายงาน	๑๘๐

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา

๑๘๕

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท กลอนสุภาพ ๑๙๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ๒๐๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ๒๑๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น ๒๒๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น ๒๓๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ๒๓๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำนาม ๒๔๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำนาม ๒๕๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำสรรพนาม ๒๖๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม ๒๖๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำกริยา ๒๗๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา ๒๘๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน

๒๘๕

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรรศึกษา ๒๙๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรรศึกษา ๓๐๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สารพันบุพพท ๓๑๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ ๓๒๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ ๓๓๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อุทานควรทราบ ๓๔๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คติอุตมนิทานไทย ๓๕๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน ๓๕๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คุณค่าทิวสรวงรักษ์ไทย ๓๕๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อ่าน สรุป คติวิเคราะห์ ๓๖๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สืบเสาะรู้หลักการ ๓๖๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ช่วยชาญเขียนย่อความ ๓๗๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี

๓๘๒

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ๔๐๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ๔๑๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การสรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ๔๒๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ ๔๓๒

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑	๔๓๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ	๔๔๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ	๔๕๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน	๔๖๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา	๔๗๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น	๔๗๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนเค้าโครงโครงการ	๔๘๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนรายงานโครงการ	๔๘๘
บรรณานุกรม	๔๙๔
- คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	๔๙๖
- คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ภาคเรียนที่ ๑	๔๙๖
- คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ภาคเรียนที่ ๑	๔๙๗
- คณะตรวจปฏิรูปและจัดทำรูปแบบคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ภาคเรียนที่ ๑	๔๙๘

การรับชมรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และรายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่าน

www.dltv.ac.th

Application on mobile DLTV

- Android เข้าที่ Play Store/Google Play พิมพ์คำว่า DLTV
- iOS เข้าที่ App Store พิมพ์คำว่า DLTV

การเรียกหมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

เวลาเรียน / นอกเวลาเรียน

DLTV ๑	(ช่อง ๑๘๖)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ / สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	(ช่อง ๑๘๗)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ / ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	(ช่อง ๑๘๘)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ / วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	(ช่อง ๑๘๙)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ / ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	(ช่อง ๑๙๐)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ / ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	(ช่อง ๑๙๑)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ / หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	(ช่อง ๑๙๒)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	(ช่อง ๑๙๓)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ / ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	(ช่อง ๑๙๔)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / การเกษตร
DLTV ๑๐	(ช่อง ๑๙๕)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ / รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	(ช่อง ๑๙๖)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ / สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	(ช่อง ๑๙๗)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ / รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	(ช่อง ๑๙๘)	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
DLTV ๑๔	(ช่อง ๑๙๙)	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
DLTV ๑๕	(ช่อง ๒๐๐)	รายการพัฒนาวิชาชีพครู

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๑๕๕๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๕๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : ครูตู้ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>

คำชี้แจง

ประกอบการใช้แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การนำแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ท๒๒๑๐๑ และ ท๒๓๑๐๑ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีข้อชี้แจงในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ดังนี้

๑. ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

๒. เตรียม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่จะใช้ประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้และที่ได้ระบุไว้ในแผนของแต่ละแผน โดยเตรียมไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ วัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

๓. แหล่งเรียนรู้ เตรียมแหล่งเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุด ของโรงเรียน มุมศึกษาค้นคว้าในห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๔. การจัดสภาพแวดล้อม โดยจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ห้องเรียนสะอาด ความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติ น่าอยู่ ร่มรื่น

๕. การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการขั้นตอนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป ดังนี้

๕.๑ ขั้นนำ เป็นขั้นที่เตรียมความพร้อมของผู้เรียน ให้มีความพร้อมก่อนการเรียนรู้ เนื้อหาใหม่ เช่น ทบทวนความรู้เดิมที่เคยเรียนมา สนทนาซักถาม เล่นเกม ร้องเพลง กิจกรรม เบนยิมเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเสียงเพลง และดนตรี

๕.๒ ขั้นสอน เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาใหม่ โดย

๕.๒.๑ ศึกษาจาก ใบความรู้ หนังสือเรียน แหล่งเรียนรู้ต่างๆ

๕.๒.๒ ใช้กระบวนการกลุ่ม ระดมสมอง อภิปราย

๕.๒.๓ ให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเอง ครูคอยให้คำแนะนำ เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน

๕.๒.๔ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และนำเสนอผลงาน

๕.๒.๕ ใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๕.๓ ขั้นสรุป เป็นขั้นตอน ที่ให้นักเรียนได้สรุปเป็นความคิดรวบยอด เช่น การทำใบงาน แบบฝึกหัด ใบกิจกรรม สร้างผลงานชิ้นงานหรือโครงงาน เป็นต้น

๖. การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ดังนี้

๖.๑ ทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ บันทึกผลการเรียนรู้แล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมินผล

๖.๒ ตรวจประเมินผลงาน (ใบงาน แบบฝึกหัด ใบกิจกรรม สร้างผลงานชิ้นงานหรือโครงการ) เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แล้ววิเคราะห์ว่าควรส่งเสริมหรืออธิบายเพิ่มเติมอย่างไร

๖.๓ สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน จากการจัดการเรียนรู้ บันทึกผลเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วิชา ภาษาไทย
เวลา ๖๐ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

.....

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การอ่านจับใจความสำคัญ ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน การอ่านตีความ ศึกษาข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงใจโน้มน้าวใจ เข้าใจลักษณะของเสียงในภาษาไทย ชนิดของคำในภาษาไทย จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน รวมทั้งสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนเรียงความ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา แต่งบทร้อยกรอง สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ โดยใช้กระบวนการสื่อสารภาษาไทยที่หลากหลายและเหมาะสม

มีมารยาทในการอ่าน มีมารยาทในการเขียน มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด รวมทั้งมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รหัสตัวชี้วัด

ท๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๙

ท๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๙

ท๓.๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๕ ม.๑/๖

ท๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๓ ม.๑/๕ ม.๑/๖

ท๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

รวมทั้งสิ้น ๒๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ภาษาไทย รายวิชา ท ๒๑๑๐๑ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

- ตัวชี้วัด** ท๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
- ท๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
- ท๑.๑ ม.๑/๓ ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
- ท๑.๑ ม.๑/๕ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท
- ท๑.๑ ม.๑/๖ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงใจโน้มน้าวใจ
- ท๑.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

- ตัวชี้วัด** ท๒.๑ ม.๑/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
- ท๒.๑ ม.๑/๔ เขียนเรียงความ
- ท๒.๑ ม.๑/๕ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
- ท๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ
- ท๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

- ตัวชี้วัด** ท๓.๑ ม.๑/๒ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู
- ท๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
- ท๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา
- ท๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

- ตัวชี้วัด** ท๔.๑ ม.๑/๑ อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย
- ท๔.๑ ม.๑/๓ ชนิดและหน้าที่ของคำ
- ท๔.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

ท๔.๑ ม.๑/๖ จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

**มาตรฐานการเรียนรู้ ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง**

- ตัวชี้วัด** ท๕.๑ ม.๑/๑ สรุปรื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ท๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ท๕.๑ ม.๑/๔ สรุปรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ท๕.๑ ม.๑/๕ ท้องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา พ๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑.	พื้นฐานอ่าน เขียน	ท๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ท๒.๑ ม.๑/๑ ท๓.๑ ม.๑/๒ ท๔.๑ ม.๑/๑ ท๕.๑ ม.๑/๕	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่ อ่าน จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน มีมารยาทใน การอ่าน คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู อธิบาย ลักษณะของเสียงในภาษาไทย ท่องจำ บทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อย กรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	๑๒	๑๐
๒.	เรียนรู้สุภาษิต	ท๑.๑ ม.๑/๕ ท๒.๑ ม.๑/๔ ม.๑/๔ ท๓.๑ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ท๔.๑ ม.๑/๖ ท๕.๑ ม.๑/๔	ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท เขียนเรียงความ มีมารยาทในการเขียน พุดรายงานเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา มีมารยาทในการ ฟัง การดู การพูด จำแนกและใช้สำนวน ที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต สรุปความรู้ และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง	๑๒	๑๐
๓.	พินิจพิจารณา	ท๑.๑ ม๑/๑ ท๒.๑ ม๑/๖ ม๑/๔ ท๓.๑ ม๑/๓ ม๑/๖ ท๔.๑ ม๑/๓ ท๕.๑ ม ๑/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่ อ่าน เขียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อ ที่ได้รับ มีมารยาทในการเขียน พุดแสดง	๑๒	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ม๑/๓ ม๑/๕	ความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังและดู มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด ชนิดและหน้าที่ของคำ อธิบาย คุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน		
๔.	นิทานสารพัน	ท๑.๑ ม๑/๑ ม๑/๒ ท๒.๑ ม๑/๕ ม๑/๙ ท๓.๑ ม๑/๕ ม๑/๖ ท๔.๑ ม๑/๓ ท๕.๑ ม๑/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อย กรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน เขียน ย่อความจากเรื่องที่อ่าน มีมารยาทใน การเขียน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการ สนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู การ พูด ชนิดและหน้าที่ของคำ สรุปเนื้อหา วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	๑๒	๑๐
๕.	สร้างสรรค์บท กวี	ท๑.๑ ม๑/๕ ม๑/๖ ท๒.๑ ม๑/๖ ม๑/๙ ท๓.๑ ม๑/๓ ม๑/๖ ท๔.๑ ม๑/๕ ท๕.๑ ม๑/๑	ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดย พิจารณาจากบริบท ระบุข้อสังเกตและ ความสมเหตุสมผลของงานเขียน ประเภทชักจูงใจโน้มน้าวใจ เขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ ได้รับ มีมารยาทในการเขียน พุดแสดง ความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังและดู มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด แต่งบทร้อยกรอง สรุป เนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	๑๒	๑๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

พื้นฐานอ่านเขียน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ม.๑/๓ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ

ม.๑/๔ มีมารยาทในการอ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๑/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ม.๑/๔ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา
และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๑/๑ อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง
เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ม.๑/๕ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า
ตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๒. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านที่ต้องเปล่งเสียงออกมาให้ผู้อื่นได้ยิน จำแนกเป็นการอ่านออกเสียง ร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งจะต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการอ่านอย่างถูกต้องและเหมาะสม จับใจความสำคัญ และระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนอักษรไทย อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทยและห้องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ มีมารยาทในการอ่านและการเขียน

๓. สารการเรียนรู้

ความรู้

๑. หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว
๒. หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
๓. ความหมายและข้อสังเกตของงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ
๔. มารยาทในการอ่าน
๕. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย -
๖. มารยาทในการเขียน
๗. เสียงในภาษาไทย
๘. การท่องจำบทอาขยาน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. ทักษะการคิด
๒. ทักษะการอ่าน
๓. ทักษะการสื่อสาร
๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการเรียนรู้
๗. รักความเป็นไทย
๘. จิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ชิ้นงานหรือภาระงานและเกณฑ์การประเมินแบบ Rubrics

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน															
		ความ สนใจใน การทำ กิจกรรม			การมีส่วน ร่วมใน การแสดง ความ คิดเห็น			การตอบ คำถาม			การ ยอมรับฟัง ความ คิดเห็น ผู้อื่น			ทำงาน ตามที่ ได้รับ มอบหมาย			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ดี	๒	คะแนน
ปฏิบัติได้	๑	คะแนน
ปฏิบัติไม่ได้	๐	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๐ - ๙	ปรับปรุง
๑๐ - ๑๕	พอใช้
๑๖ - ๒๐	ดี

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

๑๘ – ๒๐

๑๔ – ๑๗

๑๐ – ๑๓

ต่ำกว่า ๑๐

ระดับคุณภาพ

ดีมาก

ดี

พอใช้

ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

พื้นฐานอ่านเขียน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

๒. เรื่องที่นักเรียนชอบและมีความเข้าใจ

๓. เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่เข้าใจ.....

๔. เรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว			
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย			
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ความหมายของการอ่านออกเสียง หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของการอ่านออกเสียงได้ ๒. อธิบายหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ ด้านทักษะกระบวนการ นักเรียนสามารถอ่านร้อยแก้วได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องอ่าน ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนออกเสียงคำอ่านและประโยคต่อไปนี้ กลด ครู กริบ ครั่งครว ขลาดเขลา คลางแคลง ห้ามผู้หญิงใส่กางเกง/ในเวลาทำงาน ห้ามผู้หญิงใส่กางเกงใน/เวลาทำงาน ยานี้ดี/กินแล้วแข็งแรง/ไม่มีโรคภัยเบียดเบียน ยานี้ดี/กินแล้วแข็ง/แรงไม่มี/โรคภัยเบียดเบียน ๒. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากการออกเสียงคำว่าถูกต้องหรือไม่และประโยคข้อความได้อย่างไร ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาไปความรู้เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่มแล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับสลาก เพื่อเลือกบทอ่าน	๑. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. คำอ่านและประโยค ๓. ใบความรู้ เรื่องหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ๔. บทอ่านจำนวน ๖ บท ๕. ใบงาน เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วนอกเวลาเรียน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมอ่านบทร้อยแก้วโดยมีครูคอยแนะนำ ๔. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอ่านหน้าชั้นเรียนโดยเพื่อน ๆ ช่วยกันประเมินการอ่าน แล้วให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขการอ่าน ๕. นักเรียนช่วยกันประเมินการอ่าน แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการอ่าน โดยครูช่วยเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติม ๖. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ขั้นสรุป นักเรียนสรุปหลักการอ่านและวิธีการอ่านบทร้อยแก้ว การเตรียมตัวก่อนการอ่านออกเสียงและมารยาทในการอ่าน ครูอธิบายเสริมและให้นักเรียนฝึกฝนเพิ่มเติม	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่าน ออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง	ตรวจใบงาน เรื่อง การอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว	ใบงาน เรื่อง การอ่าน ออกเสียงร้อยแก้ว	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ อ่านร้อยแก้วได้ถูกต้องและ เหมาะสมกับเรื่องอ่าน	ประเมินจากการอ่าน ออกเสียงบทร้อยแก้ว	แบบประเมินจาก การอ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านออกเสียง

๑. ความหมายของการอ่านออกเสียง

การอ่านออกเสียง คือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษร ถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง ชัดเจน แก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียงถือเป็นการสื่อความหมายที่ก่อให้เกิด “ทักษะ” (วาสนา บุญสม, ๒๕๔๑ : ๒๒) ดังต่อไปนี้

- ๑.๑ เกิดทักษะการเปล่งเสียงให้ชัดเจน
- ๑.๒ เกิดทักษะการใช้อวัยวะที่ออกเสียงได้ถูกต้อง
- ๑.๓ เกิดทักษะการออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น
- ๑.๔ เกิดทักษะการวิเคราะห์คำที่อ่านมากขึ้น
- ๑.๕ เกิดทักษะการเปล่งเสียงตามรูปตัวอักษรควบกล้ำได้คล่องแคล่ว

๒. หลักเกณฑ์ในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว (พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔ : ๓ – ๔) มีดังนี้

- ๒.๑ ก่อนอ่านควรศึกษาเรื่องให้อ่านให้เข้าใจโดยศึกษาระสำคัญของเรื่องและข้อความทุกข้อความเพื่อจะแบ่งวรรคตอนในการอ่านได้อย่างเหมาะสม
- ๒.๒ อ่านออกเสียงดังพอเหมาะกับสถานที่และจำนวนผู้ฟัง ให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึงกัน ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
- ๒.๓ อ่านให้คล่อง ฟังรีนหูและออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ชัดถ้อยชัดคำ โดยเฉพาะตัว ร ล หรือคำควบกล้ำ ต้องออกเสียงให้ชัดเจน
- ๒.๔ อ่านออกเสียงให้เป็นเสียงพูดอย่างธรรมชาติที่สุด

การเตรียมตัวก่อนการอ่านออกเสียง

การเตรียมตัวก่อนการอ่านออกเสียง (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริและบาหยัน อัมสำราญ, ๒๕๔๗ : ๒๖) มีดังนี้

๑. อ่านบทให้เข้าใจ การอ่านให้ผู้อื่นฟัง มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจตรงตามเนื้อหาสาระที่อ่าน ฉะนั้นผู้อ่านจึงต้องเข้าใจข้อความนั้นเสียก่อนเพื่อความมั่นใจ และเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ข้อความใดที่อ่านไม่เข้าใจหรือสงสัยว่าจะผิดพลาด ต้องตรวจสอบเสียก่อน
๒. ทำเครื่องหมายแสดงจังหวะการอ่าน ในการอ่านเราควรทำเครื่องหมายลงในบทว่าตอนใดควรหยุด คำใดควรเน้น และคำใดควรทอดจังหวะ การทำเครื่องหมายในบทมีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่โดยทางที่นิยมปฏิบัติกัน มักทำเครื่องหมายง่าย ๆ ดังนี้

ก. เครื่องหมายขีดเฉียงขีดเดียว (/) ขีดระหว่างคำ แสดงการหยุดเว้นนิตหนึ่งเพราะมีคำหรือข้อความอื่นต่อไปอีก การอ่านตรงคำที่มีเครื่องหมายนี้จึงไม่ควรลงเสียงหนักเพราะยังไม่จบประโยค

ข. เครื่องหมายขีดเฉียงสองขีด (//) ขีดหลังประโยคหรือระหว่างคำเพื่อแสดงให้เห็นว่าให้หยุดเว้นนานหน่อย

ค. เครื่องหมายวงกลมล้อมคำ เพื่อบอกว่าเป็นคำที่สงสัยหรือไม่แน่ใจว่าอ่านอย่างไร

ง. คำที่ต้องการเน้นให้ขีดเส้นใต้ที่คำนั้น

จ. คำใดที่ทอดจังหวะ ให้ทำเส้นโค้งที่ส่วนบนของคำนั้น ()

ฉ. เครื่องหมายมุมคว่ำหรือมุมยกเรียกว่า (^) แสดงว่าข้อความนั้นจะเน้นเสียงขึ้นสูง และมุมหงายหรือมุมกึ่งหงาย (v) แสดงการเน้นเสียงลงต่ำ

๓. ซ้อมอ่านให้คล่อง หลังอ่านบทจนเข้าใจและทำเครื่องหมายแสดงจังหวะการอ่านแล้ว ควรซ้อมอ่านให้คล่องโดยใช้ไมโครโฟนเพื่อให้ผู้อื่นช่วยสังเกต หรือบันทึกเสียงไว้เพื่อฟังและแก้ไขข้อบกพร่องของตัวเอง อาจต้องซ้อมหลายครั้งจนกว่าจะแก้ไขได้เป็นที่น่าพอใจ

การปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการอ่าน

๑. อ่านหนังสือทุกวัน

๒. การอ่านเป็นสิ่งจำเป็น แม้จะมีกิจกรรมยุ่งยากเพียงใด ต้องหาเวลาอ่านหนังสือให้ได้

๓. จดบันทึกว่าก่อนจะปฏิบัติ การอ่านเป็นอย่างไรเมื่อดำเนินการไปแล้วมีอะไรเปลี่ยนแปลงอย่างไร

๔. ต้องหาทางฝึกอ่านมาก ๆ จงจำไว้ว่ายิ่งได้ฝึกมากเท่าใดก็ส่งผลมากขึ้นเท่านั้น

๕. พยายามอ่านด้วยความตั้งใจและตั้งใจอ่านให้ดีขึ้นกว่าเดิมทุกวัน

ใบงาน เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ความหมายของการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อักขรวิธี	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำถูกต้อง ทุกแห่ง	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ มีจุด ผิดพลาด ๑ – ๒ จุด	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ มีจุด ผิดพลาด ๓ – ๔ จุด	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ มีจุด ผิดพลาด ๕ จุด ขึ้นไป
น้ำเสียงอารมณ์	เสียงดังชัดเจน มีความไพเราะกับ เนื้อเรื่องที่อ่าน	เสียงดังพอสมควร มีความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะ คำประพันธ์เป็น ส่วนใหญ่	เสียงเบาขาด ความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะ คำประพันธ์เป็น บางส่วน	เสียงเบาขาด ความไพเราะเพียง เล็กน้อย แต่ไม่ ค่อยเหมาะสมกับ ลักษณะ คำประพันธ์
ความถูกต้องใน การอ่าน	การเว้นวรรคตอน จังหวะลีลา ถูกต้องสมบูรณ์	การเว้นวรรคตอน ผิด ๑ จุด จังหวะถูกต้อง แต่ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ผิด ๒ จุด จังหวะ ถูกต้องแต่ขาด ลีลา	การเว้นวรรคตอน ผิดมากกว่า ๓ จุด ขึ้นไป ขาดทั้ง จังหวะและลีลา
บุคลิกท่าทาง	มีความเชื่อมั่น ท่าทางสัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง เหมาะสม แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ท่าทางไม่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ลีลา ท่าทาง แต่งกาย ไม่เหมาะสม	ขาดความเชื่อมั่น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ – ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ – ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ – ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ – ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมิน เรื่อง การอ่านออกเสียง

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้อย่างคล่องแคล่ว

ชื่อ - สกุล	อักษรวิธี	น้ำเสียง	ความถูกต้อง ในการอ่าน	บุคลิกภาพ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
	๔	๔	๔	๔	๑๖	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนนขึ้นไป)

คะแนน ๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

หมายเหตุ การพิจารณาตัดสินอักษรวิธี ให้ตัดคะแนนครั้งละ ๑ คะแนน วรรคตอน ตัวสะกด อ่านผิด อ่านตก
อ่านเต็ม อ่านคู่ตัว ฯลฯ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒			
เรื่อง บทอาขยาน			
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย			
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ความหมายและประเภทของบทอาขยาน หลักการท่องบทอาขยาน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายและประเภทของบทอาขยานได้ ๒. อธิบายหลักการท่องบทอาขยานได้ ด้านทักษะกระบวนการ ท่องจำบทอาขยานได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. รักความเป็นไทย ๕. มีนิสัยรักการอ่าน	ขั้นนำ ๑. ครูยกตัวอย่างบทอาขยานบทหลักและบทรองหรือบทเลือกในระดับชั้นประถมศึกษา บทหลัก แมวเหมียว กาดำ สยามานุสดี โคลงโลกนิติ บทรองและบทเลือก รักเมืองไทย ตังไข่ล้มต้มไข่กิน ตนเป็นพี่พี่แห่งตน ดวงตะวัน ๒. ครูชักถามนักเรียนว่าใครเคยท่องบทอาขยานตามตัวอย่างเรื่องใดบ้างและท่องอย่างไร ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้และอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการอ่านบทร้อยกรอง เรื่องบทอาขยานว่าต้องคำนึงถึงหลักอย่างไรบ้าง เช่น น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้อง และเป็นไปตามภาษามาตรฐาน การออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ คำควบกล้ำถูกต้องตามหลักภาษาไทย การรู้จักวรรคตอน เน้นและทอดเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เป็นต้น	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บทท่องอาขยาน นิราศภูเขาทอง และโคลงโลกนิติ ๒. หนังสือเรียนวรรณคดีวิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๓. ใบความรู้ เรื่อง บทอาขยาน ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนฝึกท่องบทอาขยานบทหลักจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม บทอาขยานภาษาไทย	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทอาขยาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. ครูนำบทร้อยกรองจากบทอาขยานบทหลัก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เรื่องนิราศภูเขาทองและ โคลงโลกนิติ มาอ่านให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียน ฝึกอ่านเป็นทำนองธรรมชาติจากนั้นฝึกอ่านเป็นทำนอง เสนาะ ๓. สังเกตการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนต้องเว้น วรรคตอนให้ถูกต้อง รวมทั้งอ่านให้ถูกต้องลักษณะของ บทประพันธ์ ๔. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยกรองพร้อมกันเป็น กลุ่ม ฝึกอ่านจับคู่ ฝึกอ่านเป็นรายบุคคล ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนสรุปหลักการอ่านบทร้อยกรอง และบทอาขยาน แล้วบันทึกผลสรุป ๒. นักเรียนบอกประโยชน์ของการท่องบทอาขยาน ครูสรุปเพิ่มเติม	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายและประเภทของบทอาขยาน ๒. หลักการท่องบทอาขยาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ ท่องจำบทอาขยานได้	ประเมินการอ่านออกเสียงบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ	แบบประเมินความสามารถในการอ่านบทอาขยาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีมารยาทในการอ่าน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง บทอาขยาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องบทอาขยาน
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. บทอาขยาน

๑.๑ ความหมายและประเภทของบทอาขยาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ให้นิยามคำ “อาขยาน” ไว้ว่า บทท่องจำ การบอกเล่า การบอกการสวด เรื่อง นิทาน “อาขยาน” อ่านออกเสียงได้ ๒ อย่าง คือ อา – ขะ – หยาน หรือ อา – ขะ – ยาน

บทอาขยานที่ให้นักเรียนท่องจำนั้น แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ บทอาขยานที่เป็นบทหลัก บทรอง และบทเลือกอิสระ

บทหลัก หมายถึง บทอาขยานที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนนำไปท่องจำ เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ

บทรอง หมายถึง บทอาขยานที่ครูผู้สอนหรือสถานศึกษาเป็นผู้ที่กำหนดให้นักเรียนท่องจำ เสริมจากบทอาขยานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (บทหลัก) เป็นบทร้อยกรองที่มีลักษณะตรงตามหลักเกณฑ์ การคัดเลือกบทอาขยาน อาจเป็นบทร้อยกรองที่แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก คำวชขอพญา เพลงชาनों เพลงเรือ บทกวีร่วมสมัยที่มีคุณค่า

บทเลือกอิสระ หมายถึง บทอาขยานที่นักเรียนแต่ละคนเลือกสรรมาท่องจำเองด้วยความสมัครใจ หรือด้วยความชื่นชอบ อาจเป็นบทร้อยกรองที่มีผู้แต่งไว้ หรือเป็นบทร้อยกรองที่นักเรียนแต่งขึ้นเอง หรือผู้ปกครองเป็นผู้แต่งขึ้นก็ได้ แต่ต้องบอกได้ว่ามีเหตุผลอย่างไรจึงเลือกบทร้อยกรองนั้น ๆ มาท่องจำเป็นบทอาขยานของตนเอง โดยความเห็นชอบของครูผู้สอนหรือสถานศึกษา

บทร้อยกรองที่จะคัดเลือกให้เป็นบทรองและบทเลือกอิสระ ควรมีลักษณะดังนี้

๑. มีเนื้อหา ความยากง่ายเหมาะสมกับวัย
๒. มีความยาวพอเหมาะ พอควร
๓. มีคุณธรรม คติธรรม ให้แนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงาม
๔. มีสุนทรียภาพทางภาษา
๕. มีความถูกต้องตามฉันทลักษณ์
๖. มีรูปแบบที่หลากหลาย

๑.๒ หลักการท่องบทอาขยาน

การท่องอาขยานทำได้ ๒ แบบ คือ การอ่านบทอาขยานตามหลักทั่วไป หรือออกเสียงแบบร้อยแก้ว และการอ่านแบบทำนองเสนาะ ดังนี้

๑.๒.๑ การท่องบทธาขยานตามหลักการทั่วไป

การท่องบทธาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพ ควรฝึกฝนดังนี้

๑) ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง – ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน

๒) ท่องด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพร่า เปล่งเสียงออกจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ

๓) ท่อง ออกเสียงให้ถูกต้องวิธี และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน

๔) ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ถูกต้องชัดเจน

๕) ท่องให้ถูกต้องจังหวะ และวรรคตอน

๖) ท่องให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

บทอาขยาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องบทอาขยาน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นิราศภูเขาทอง

มาถึงบางธรรณีทวีโคก	ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
ไอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น	ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็ก่อน	ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
ล้วนหนามหนึบเจ็บแสบคับแคบใจ	เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอย
ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า	ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
เดี๋ยวนี้มอญถอนไรรุ้เหมือนตุ๊กตา	ทั้งผัดหน้าจับเขมาเหมือนชาวไทย
ไอ้สามัญผ่นแปรไม่แท้เที่ยง	เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทั้งวิสัย
นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ	ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์	มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต
แม้พุดชั่วตัวตายทำลายมิตร	จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา

พระสุนทรโวหาร (ภู่)

โคลงโลกนิติ

พระสมุทรสุดลิกลั่น	คณนา
สายดิ่งทิ้งทอดมา	หยั่งได้
เขาสูงอาจวัดวา	กำหนด
จิตมนุษย์นี้ไซ้	ยากแท้หยั่งถึง
ก้านบัวบอกลึกตื้น	ชลธาร
มารยาทส่อสันดาน	ชาติเชื้อ
โฉดฉลาดเพราะคำขาน	ควรทราบ
หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรื้อ	บอกร้ายแสดลงดิน
โคควายวายชีฟได้	เขาหนิง
เป็นสิ่งเป็นอันยัง	อยู่ไซ้
คนเด็ดดับสูญสัง-	ขาร้าง
เป็นชื่อเป็นเสียงได้	แต่ร้ายกับดี
เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว	แห่งหนี
ห่างาย หลายหมื่นมี	มากได้
เพื่อนตาย ถ้ายแทนชี-	วาอาตม์
หายาก ฝากผีไซ้	ยากแท้จักหา

(สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อักขรวิธี	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบบกล้ำถูกต้อง ทุกแห่ง	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบบกล้ำ มีจุด ผิดพลาด ๑ – ๒ จุด	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบบกล้ำ มีจุด ผิดพลาด ๓ – ๔ จุด	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบบกล้ำ มีจุด ผิดพลาด ๕ จุด ขึ้นไป
น้ำเสียงอารมณ์	เสียงดังชัดเจน มีความไพเราะกับ เนื้อเรื่องที่อ่าน	เสียงดังพอสมควร มีความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะ คำประพันธ์เป็น ส่วนใหญ่	เสียงเบาขาด ความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะ คำประพันธ์เป็น บางส่วน	เสียงเบาขาด ความไพเราะเพียง เล็กน้อย แต่ไม่ ค่อยเหมาะสมกับ ลักษณะ คำประพันธ์
ความถูกต้องใน การอ่าน	การเว้นวรรคตอน จังหวะลีลา ถูกต้องสมบูรณ์	การเว้นวรรคตอน ผิด ๑ จุด จังหวะถูกต้อง แต่ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ผิด ๒ จุด จังหวะ ถูกต้องแต่ขาด ลีลา	การเว้นวรรคตอน ผิดมากกว่า ๓ จุด ขึ้นไป ขาดทั้ง จังหวะและลีลา
บุคลิกท่าทาง	มีความเชื่อมั่น ท่าทางสัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง เหมาะสม แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ท่าทางไม่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ลีลา ท่าทาง แต่งกาย ไม่เหมาะสม	ขาดความเชื่อมั่น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ – ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ – ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ – ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ – ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมิน เรื่อง การอ่านออกเสียง

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้อย่างคล่องแคล่ว

ชื่อ - สกุล	อักขรวิธี	น้ำเสียง	ความถูกต้อง ในการอ่าน	บุคลิกภาพ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
	๔	๔	๔	๔	๑๖	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนนขึ้นไป)

คะแนน ๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการคัดลายมือ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการคัดลายมือที่ถูกต้อง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ลักษณะของ การคัดลายมือ ๒. หลักการคัดลายมือ	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดได้	ประเมินการคัดลายมือ	แบบประเมิน การคัดลายมือ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การคัดลายมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การคัดลายมือ

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนตัวอักษรไทยให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำไทย ซึ่งต้องคำนึงถึงความถูกต้องของอักษรไทย เขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ มีวรรคตอน ตัวอักษรเสมอกัน วางพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ให้ถูกที่ ตัวสะกด การันต์ถูกต้อง และลายมือสวยงาม การคัดลายมือมีแบบการคัดหลายแบบ ซึ่งแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ ตัวเหลี่ยม และตัวกลมหรือหัวมน

ลักษณะของการคัดลายมือ

การคัดลายมือมี ๓ ลักษณะ คือ

๑. การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ เนื่องจากเป็นช่วงที่กล้ามเนื้อและการประสานระหว่างตากับมือยังพัฒนาไม่เต็มที่

๒. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และ ๔ เนื่องจากจะมีการประสานระหว่างกล้ามเนื้อและตาเพิ่มมากขึ้น

๓. การคัดลายมือหัวดกแบบบรรจง เป็นการคัดลายมือหัวดกแต่ให้อ่านออก การเขียนลายมือหัวดกแบบบรรจงเป็นการเขียนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้เขียนจะต้องเขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ เว้นวรรคตอน ถูกต้อง และเขียนด้วยลายมือที่สวยงาม โดยคัดให้รวดเร็ว สวยงาม ถูกต้อง และน่าอ่าน

หลักการคัดลายมือ

๑. นั่งตัวตรง เขียนด้วยมือขวา ส่วนมือซ้ายวางบนกระดาษที่จะเขียนเพื่อมิให้กระดาษเลื่อนไปมา ข้อศอกขวาวางบนโต๊ะขณะเขียน สายตาห่างจากกระดาษที่เขียนประมาณ ๑ ฟุต

๒. จับดินสอหรือปากกาให้ถูก โดยดินสอหรือปากกาจะอยู่ที่หัวแม่มือกับนิ้วชี้ และนิ้วกลาง ส่วนนิ้วนางกับนิ้วก้อยงอไว้ในฝ่ามือ

๓. เขียนตัวอักษรให้ถูกส่วน ตัวอักษรตั้งตรง การเขียนพยัญชนะไทยทุกตัวต้องเริ่มเขียนหัวก่อน ยกเว้นตัว ก และ ฅ ซึ่งไม่มีหัว เว้นช่องไฟและวรรคตอนให้พองาม วางเครื่องหมายต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง

๔. วางพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง ซึ่งสระทุกตัวมีตำแหน่งที่สัมพันธ์กับพยัญชนะ เช่น

๔.๑ สระที่อยู่หน้าพยัญชนะ ได้แก่ เ- แ- โ- ใ-

๔.๒ สระที่อยู่หลังพยัญชนะ ได้แก่ -ะ -า

๔.๓ สระที่อยู่เหนือพยัญชนะ ได้แก่ ิ ี ึ ื

๔.๔ ไม่หันอากาศ (ˊ) ไม่ไต่คู้ (ˋ) นิคหิต (ˆ) จะวางเหนือพยัญชนะตรงกลาง

๔.๕ สระที่อยู่ใต้พยัญชนะ ได้แก่ ะ ั ุ ู

ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

ก ข ฃ ค ฅ ฉ ง จ ฉ
 ฐ ฑ ฒ ณ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ
 ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป
 ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล
 ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. ภาษาไทย สระที่ควรรู้

คู่มือการเรียนรู้การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓.

ใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือ

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบตัวอักษรไทยแบบกระทรวงศึกษาธิการ

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, resembling notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

เกณฑ์การประเมินชิ้นงานการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
คัดตามแบบ ตัวอักษรถูกต้อง ตามที่กำหนด (เนื้อหา)	คัดลายมือตาม แบบตัวอักษรได้ ถูกต้องครบถ้วน	คัดลายมือตาม แบบตัวอักษรส่วน ใหญ่ถูกต้อง	คัดลายมือตาม แบบตัวอักษรไม่ ถูกต้องบางส่วน	คัดลายมือไม่ ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่
ความเป็นระเบียบ ช่องไฟถูกต้อง สม่ำเสมอ	มีความเป็น ระเบียบ มีการเว้น ช่องไฟอย่าง สม่ำเสมอ	มีความเป็น ระเบียบ มีการเว้นช่องไฟไม่ สม่ำเสมอ	ขาดความเป็น ระเบียบแต่มี การเว้นช่องไฟบ้าง	ขาดความเป็น ระเบียบและ การเว้นช่องไฟ ไม่สม่ำเสมอ
การเขียนสะกดคำ ถูกต้องตามอักขรวิธี	การเขียนสะกดคำ ถูกต้องตรงตาม อักขรวิธีคำควบ กล้ำตัว ร ล ตัวสะกด การันต์ ถูกต้องครบถ้วน	การเขียนสะกดคำ ส่วนใหญ่ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	การเขียนสะกดคำ ถูกต้องบางส่วน	การเขียนสะกดคำ ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง
อ่านง่าย สะอาดและ เป็นระเบียบ	อ่านง่าย สะอาด มีความเป็น ระเบียบ	อ่านง่าย สะอาดแต่ ขาดความเป็น ระเบียบ	มีรอยลบ ขีดฆ่า ขาดความเป็น ระเบียบเป็นส่วน ใหญ่	อ่านยาก มีรอยลบ ขีดฆ่า ขาด ความเป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ – ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ – ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ – ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ – ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมิน เรื่อง การคัดลายมือ

ชื่อ - สกุล	คัดตามแบบ ตัวอักษรถูกต้อง	ความเป็น ระเบียบ	การเขียนสะกด คำถูกต้อง	อ่านง่าย สะอาด	รวม	สรุปผล การประเมิน	
	๑	๑	๑	๑		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนนขึ้นไป)

คะแนน ๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การคัดลายมือ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ลักษณะของการคัดลายมือ หลักการคัดลายมือ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้	ขั้นนำ ๑. ครูนำผลงานนักเรียนที่เขียนด้วยลายมือเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามมาให้นักเรียนดู ๒. นักเรียนตอบคำถามว่าลายมือมีความสำคัญต่อการเขียนตอบหรือจดบันทึกหรือไม่อย่างไร ขั้นสอน ๑. ครูนำบทอาขยาน เรื่องนิราศภูเขาทอง มาให้นักเรียนคัดลายมือด้วยบรรทัดบรรทัดตามแบบที่กำหนดให้ ลงในใบงานเรื่อง การคัดลายมือ ๒. ครูและนักเรียน ร่วมกันประเมินผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินการคัดลายมือ ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกผลงานที่ดีเด่นจัดป้ายนิเทศ	๑. บทอาขยาน เรื่อง นิราศภูเขาทอง ๒. ใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ ภาระงาน/ชิ้นงาน การคัดลายมือด้วยบรรทัดบรรทัด	
๑. อธิบายลักษณะของการคัดลายมือ ๒. อธิบายหลักการคัดลายมือ ด้านทักษะกระบวนการ คัดลายมือด้วยบรรทัดบรรทัดตามแบบที่กำหนดให้ได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การคัดลายมือ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการคัดลายมือและ สร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญของ ลายมือ เพื่อนำไปใช้ในการเขียนสื่อสารใน ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ลักษณะของการคัดลายมือ ๒. หลักการคัดลายมือ	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด	ประเมินการคัดลายมือ	แบบประเมินการคัดลายมือ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินชิ้นงานการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
คัดตามแบบ ตัวอักษรถูกต้อง ตามที่กำหนด (เนื้อหา)	คัดลายมือตาม แบบตัวอักษรได้ ถูกต้องครบถ้วน	คัดลายมือตาม แบบตัวอักษรส่วน ใหญ่ถูกต้อง	คัดลายมือตาม แบบตัวอักษรไม่ ถูกต้องบางส่วน	คัดลายมือไม่ ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่
ความเป็นระเบียบ ช่องไฟถูกต้อง สม่ำเสมอ	มีความเป็น ระเบียบ มีการเว้น ช่องไฟอย่าง สม่ำเสมอ	มีความเป็น ระเบียบ มีการเว้นช่องไฟไม่ สม่ำเสมอ	ขาดความเป็น ระเบียบแต่มี การเว้นช่องไฟบ้าง	ขาดความเป็น ระเบียบและ การเว้นช่องไฟไม่ สม่ำเสมอ
การเขียนสะกดคำ ถูกต้องตามอักขรวิธี	การเขียนสะกดคำ ถูกต้องตรงตาม อักขรวิธีคำควบ กล้ำตัว ร ล ตัวสะกด การันต์ ถูกต้องครบถ้วน	การเขียนสะกดคำ ส่วนใหญ่ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	การเขียนสะกดคำ ถูกต้องบางส่วน	การเขียนสะกดคำ ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง
อ่านง่าย สะอาดและ เป็นระเบียบ	อ่านง่าย สะอาด มีความเป็น ระเบียบ	อ่านง่าย สะอาดแต่ ขาดความเป็น ระเบียบ	มีรอยลบ ขีดฆ่า ขาดความเป็น ระเบียบเป็นส่วน ใหญ่	อ่านยาก มีรอยลบ ขีดฆ่า ขาด ความเป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ – ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ – ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ – ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ – ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมิน เรื่อง การคัดลายมือ

ชื่อ - สกุล	คัดตามแบบ ตัวอักษรถูกต้อง	ความเป็น ระเบียบ	การเขียนสะกด คำถูกต้อง	อ่านง่าย สะอาด	รวม	สรุปผล การประเมิน	
	๑	๑	๑	๑		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนนขึ้นไป)

คะแนน ๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

บทอาขยานนิราศภูเขาทอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

มาถึงบางธรรณีทวีโคก
 โอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
 เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็ก่อน
 ล้วนหนามหนีบเจ็บแสบคับแคบใจ
 ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า
 เดียวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
 โอ้สามัญผ้นแปรไม่แท้เที่ยง
 นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
 ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์
 แม้นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร

ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
 ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
 ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
 เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอย
 ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
 ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
 เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทั้งวิสัย
 ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
 มีคนรักสลด้อยอร่อยจิต
 จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา

พระสุนทรโวหาร (ภู่)

ใบงานเรื่อง การคัดลายมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ทพ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือบทอาขยานเรื่องนิราศภูเขาทองตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบตัวอักษรไทย
แบบกระทรวงศึกษาธิการ

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
ขอบเขตเนื้อหา หลักการอ่านจับใจความสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจหลักการอ่านจับใจความสำคัญ ด้านทักษะกระบวนการ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการอ่าน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนว่าการอ่านมีความสำคัญในชีวิตประจำวันอย่างไร ขั้นสอน ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่าน-จับใจความสำคัญ ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์หลักการอ่านจับใจความสำคัญ ๒. ครูแจกใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความสำคัญ จากนั้นให้ตัวแทนนักเรียนมานำเสนอผลงานการอ่านจับใจความสำคัญ ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงลักษณะของใจความสำคัญที่ปรากฏในใบงาน ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปความรู้เรื่อง การจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งปลูกฝังมารยาทในการอ่าน นักเรียนจดบันทึกลงในสมุด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๒. ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ภาระงาน/ชิ้นงาน สรุปความรู้เรื่อง การจับใจความสำคัญลงในสมุด

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจ หลักการอ่านจับใจความสำคัญ	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ อ่านได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความ สำคัญ	ใบงาน เรื่อง การอ่าน- จับใจความสำคัญ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ คือข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไม่ได้ ถ้าตัดออกไปจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิ อ่านอย่างรอบคอบ และผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ต้องอ่านหลาย ๆ เที่ยว แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วตอบคำถามนั้นเพียงสั้น ๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคสั้น ๆ

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความจะต้องพิจารณาทีละย่อหน้า โดยปกติย่อหน้าแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่หนึ่งประโยค ข้อความอื่น ๆ เป็นส่วนขยายใจความสำคัญให้กระจ่างชัดขึ้น ด้วยวิธีอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างเปรียบเทียบหรือแสดงเหตุผล ประโยคใจความสำคัญอาจอยู่ตอนต้นย่อหน้า อยู่ท้ายย่อหน้า กลางย่อหน้า หรืออาจอยู่ทั้งตอนต้นและท้ายย่อหน้า แต่ส่วนใหญ่มักอยู่ตอนต้นย่อหน้า ในบางครั้งประโยคใจความสำคัญก็ไม่ได้เขียนไว้ชัดเจน ผู้อ่านต้องแยกให้ได้ว่า ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นใจความที่ขยายหรือเสริมใจความสำคัญ

ตัวอย่างการอ่านใจความสำคัญ

ความรัก ความเข้าใจ คือสายใยของครอบครัว เป็นคำขวัญที่ชนะเลิศการประกวดคำขวัญวันครอบครัว ซึ่งรัฐบาลกำหนดให้วันที่ ๑๔ เมษายน ของทุกปีเป็นวันครอบครัว

ประโยคใจความสำคัญ อยู่ตอนต้นของข้อความ ได้แก่ ความรัก ความเข้าใจ คือสายใยของครอบครัว

ประโยคใจความรอง คือ ประโยคที่ขยาย ได้แก่ รัฐบาลกำหนดให้วันที่ ๑๔ เมษายน ของทุกปีเป็นวันครอบครัว จะเห็นได้ว่าประโยคนี้ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของข้อความ ใจความที่ ๒ เป็นส่วนขยาย

แมวเป็นสัตว์น่ารัก แต่ผมไม่เคยผูกพันด้วย มันน่ารักมากในสายตาผม แต่เมื่อครั้งเป็นเด็กมาแล้ว เห็นแม่เลี้ยงแมวมาด้วยความรักแบบหลงใหล หาข้าวให้มันกิน จับมันขึ้นมาอุ้ม เรียกมันด้วยเสียงแบบเอ็นดู ทั้งที่ร้องกวนใจ เกล่าแข่งเคล้าขาเกะกะ และเป็นสัตว์เลี้ยงที่ฉวยโอกาสที่แสดงความรักคนเฉพาะเมื่อเวลามันหิว อิ่มแล้วก็ไป หรือไม่ก็นอนหลับเกียจคร้าน บ่อยครั้งที่ผมจินตนาการว่าแม่รักแมวมากกว่าผม

(ขอทาน แมว และคนเมา : อัศศิริ ธรรมโชติ)

ใจความสำคัญ อยู่ประเด็นสุดท้าย กล่าวคือ ผู้แต่งอิจฉาแมว และคิดว่าแม่รักแมวมากกว่าเขา ส่วนประโยคอื่น ๆ เป็นส่วนขยายว่าทำไมผู้แต่งจึงอิจฉาแมว

ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับใจความสำคัญบทความต่อไปนี้

๑. การดำรงรักษาและสืบสานวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องสำนึกว่าเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องร่วมมือร่วมใจกันทำ เพราะวัฒนธรรมของเราเป็นสิ่งที่สวยงาม น่าหวงแหน และน่าทะนุถนอมเป็นอย่างยิ่งนัก การที่จะปลูกจิตสำนึกให้คนไทยได้ระลึกถึงเรื่องนี้ให้ทั่วถึงกันจำเป็นต้องมีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องกันโดยตลอด มิใช่แค่จะกระทำกันเป็นปีๆ แล้วหยุดไป เราเคยได้บทเรียนมาพอสมควรแล้วว่า วัฒนธรรมต่างชาติได้แพร่เข้ามาในบ้านเมืองเราหลายอย่างและหลายทิศทาง เพราะฉะนั้น ถ้าเราไม่พยายามปลูกจิตสำนึกให้คนไทยโดยเฉพาะเยาวชนของเราได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ก็คงจะเป็นเรื่องที่น่าห่วง

(พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ๒๕๓๗ : ๑)

ใจความสำคัญ

.....

.....

.....

๒. ในสมัยก่อนเมื่อใกล้วันสารท ชาวบ้านจะนิยมกว่นขนมที่เรียกกันว่า กระจยาสารทกันแทบทุกบ้าน แต่ปัจจุบันทำกันในบางท้องถิ่นเท่านั้น ผู้ที่ไม่ได้ทำก็มักเตรียมจัดซื้อขนมดังกล่าว ซึ่งจะมีขายโดยทั่วไปเมื่อถึงเทศกาลนี้ กระจยาสารท คือ ขนมหวานชนิดหนึ่งทำด้วยข้าวเม่า ข้าวตอก ถั่ว งา มะพร้าว กวนกับน้ำตาล สามารถเก็บไว้ได้นาน เมื่อกว่นหรือหาซื้อมาแล้วก็จัดแบ่งเป็นส่วน ๆ ห่อด้วยใบตอง เป็นจำนวนมากน้อยตามต้องการเพื่อนำไปตักบาตร เนื่องจากกระจยาสารทเป็นขนมที่มีรสหวานจัด หากรับประทานกับกล้วยไข่สุกจะทำให้รับประทานกระจยาสารทได้มาก ผู้ทำบุญจึงนิยมนำกล้วยไข่ไปตักบาตรคู่กับกระจยาสารทเพื่อให้มีรสดีขึ้น

(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๓๐ : ๕๙)

ใจความสำคัญ

.....

.....

.....

เฉลย

๑.การดำรงรักษาและสืบสานวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องสำนึกว่าเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องร่วมมือร่วมใจกันทำ

๒.กระจยาสารท คือ ขนมหวานชนิดหนึ่งทำด้วยข้าวเม่า ข้าวตอก ถั่ว งา มะพร้าว กวนกับน้ำตาล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน	เรื่อง ระบุข้อสังเกตงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ความหมายของการโน้มน้าวใจ ข้อสังเกตของงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของการโน้มน้าวใจ ๒. บอกข้อสังเกตงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ด้านทักษะกระบวนการ ระบุหรือจำแนกข้อสังเกตและความสมเหตุสมผล ของงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. อยู่อย่างพอเพียง ๕. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างคำขวัญ “ขับช้ออีกนิด ชีวิตจะปลอดภัย” และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า คำขวัญนี้ต้องการให้ผู้อ่านทำอะไร มีความสมเหตุสมผลหรือไม่ ขั้นสอน ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียน ๔ กลุ่ม ศึกษาไปความรู้ เรื่อง งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจด้วยการวิเคราะห์ข้อสังเกต แล้วเขียนลงในกระดานชาร์ต ๒. ครูให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อสังเกตงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ๔. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	๑. คำขวัญ ๒. ไปความรู้ เรื่อง งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ๓. ใบงาน เรื่อง งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ๔. กระดานชาร์ต ภาระงาน/ชิ้นงาน การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบุข้อสังเกตงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจใบงาน เรื่องระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความหมายของการโน้มน้าวใจ ข้อสังเกตของงานเขียน ประเภท โน้มน้าวใจ	นำเสนอผลงาน	แบบประเมินนำเสนอ ผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ ระบุข้อสังเกตและ ความสมเหตุสมผลของงานเขียน ประเภทโน้มน้าวใจ	ตรวจใบงาน เรื่อง งานเขียนประเภท โน้มน้าวใจ	ใบงาน เรื่อง งานเขียน ประเภทโน้มน้าวใจ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของการโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจ คือ การพยายามเปลี่ยนแปลง ความเชื่อ ทศนคติ การกระทำของบุคคลอื่นด้วย กลวิธีที่เหมาะสม ให้มีผลกระทบใจผู้นั้น จนเกิดการยอมรับและเปลี่ยนตามผู้โน้มน้าวใจต้องการ

ข้อสังเกตของงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ

๑. การแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของบุคคลผู้โน้มน้าวใจโดยธรรมชาติบุคคล ที่มีคุณลักษณะ ๓ ประการ คือ มีความรู้จริง มีคุณธรรม และมีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ย่อมได้รับความเชื่อถือ จากบุคคลทั่วไป

๒. การแสดงให้เห็นตามกระบวนการของเหตุผล ผู้โน้มน้าวใจต้องแสดงให้เห็นว่า เรื่องที่ตนกำลังโน้มน้าวใจมีเหตุผลหนักแน่น และมีคุณค่าควรแก่การยอมรับอย่างแท้จริง

๓. การแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ร่วม บุคคลที่มีอารมณ์ร่วมกันคล้อยตามกันได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกอคติต่อกัน เมื่อใดที่ผู้โน้มน้าวใจค้นพบและแสดงอารมณ์ร่วมออกมา การโน้มน้าวใจก็จะประสบความสำเร็จ

๔. การแสดงให้เห็นทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย ผู้โน้มน้าวใจต้องโน้มน้าวผู้รับสารให้เชื่อถือ หรือปฏิบัติเฉพาะทางที่ตนต้องการ โดยชี้ให้เห็นว่าสิ่งนั้น มีด้านที่เป็นโทษ อย่างไร ด้านที่เป็นคุณอย่างไร

๕. การสร้างความสุขให้แก่ผู้รับสาร การเปลี่ยนบรรยากาศ ให้ผ่อนคลายด้วยอารมณ์ขัน จะทำให้ผู้รับสารเปลี่ยนสภาพจากการต่อต้านมาเป็นความรู้สึกกลาง ๆ พร้อมทั้งจะคล้อยตามได้

๖. การเร้าให้เกิดอารมณ์อย่างแรงกล้า เมื่อมนุษย์เกิดอารมณ์ขึ้นอย่างแรงกล้า ไม่ว่าดีใจ เสียใจ โกรธแค้น อารมณ์เหล่านี้ มักจะทำให้มนุษย์ไม่ใช้เหตุผลอย่างถี่ถ้วน พิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสม เมื่อมีการตัดสินใจ ก็อาจจะคล้อยไปตามที่ผู้โน้มน้าวใจเสนอแนะได้ง่าย

ใบงาน เรื่อง งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นสารโน้มน้าวใจที่มีความสมเหตุสมผล
 และขีดเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่ใช่สารโน้มน้าวใจ

- ๑. บ้านเมืองสวย ด้วยมือเรา
- ๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย ลดปัญหาจราจร
- ๓. ประหยัดน้ำวันนี้ ก่อนที่จะไม่มีน้ำใช้
- ๔. ใช้น้ำอย่างคุ้มค่า เพื่อวันนี้ เพื่อวันหน้า
- ๕. ทิ้งขยะให้เป็นที่ เพิ่มราศีแก่บ้านเมือง
- ๖. ห้ามทิ้งขยะบริเวณนี้ ปรับทีละสองพัน
- ๗. ทางรอดของโลกปัจจุบันนี้มีอยู่ทางเดียวเท่านั้น
- ๘. บ้านสะอาด เมืองสะอาด คนในชาติมีความสุข
- ๙. อุทยานรอบมหาสถานนั้นเล่าก็งามไม่น้อย เต็มไปด้วยต้นไม้ดอกไม้สดชื่นร่มรื่น น่าพักผ่อน
- ๑๐. โลกคือสายธารแห่งชีวิต ถ้าร่างกายขาดโลหิตชีวิตก็อยู่ไม่ได้ โลกจึงเป็นน้ำหล่อเลี้ยงร่างกายที่จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้มีชีวิตอยู่ได้

เฉลย	๑. ✓	๒. ✓	๓. ✓	๔. ✓	๕. ✓
	๖. ✓	๗. X	๘. ✓	๙. X	๑๐. X

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา เสียงในภาษาไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของเสียงในภาษาไทยได้ ๒. อธิบายที่มาของเสียงในภาษาไทยได้ ๓. อธิบายชนิดของเสียงในภาษาไทยได้ ด้านทักษะกระบวนการ จำแนกเสียงสระได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูแผนภาพอวัยวะที่เกี่ยวข้องในการออกเสียงและร่วมสนทนากับนักเรียนว่ามีอวัยวะใดบ้าง ๒. ครูให้นักเรียนทดลองออกเสียงและสังเกตอวัยวะที่เกี่ยวข้องในการออกเสียงว่ามีลักษณะอย่างไร ขั้นสอน ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) ในหัวข้อต่อไปนี้ กลุ่มที่ ๑ ความหมายของเสียงในภาษา กลุ่มที่ ๒ กำเนิดของเสียงในภาษา กลุ่มที่ ๓ ความหมายของเสียงสระ กลุ่มที่ ๔ เสียงสระเดี่ยว กลุ่มที่ ๕ ลักษณะอวัยวะในการออกเสียงสระเดี่ยว	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนภาพอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง ๒. ใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนภาพความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กลุ่มที่ ๖ สระประสม กลุ่มที่ ๗ ข้อสังเกตของเสียงสระ ๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๓. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็น เสนอแนะเพิ่มเติม ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจใบงาน ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องเสียงในภาษาไทย เสียงสระและให้นักเรียนสรุปบันทึกเป็นแผนภาพ ความคิด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความหมายของเสียงใน ภาษาไทยที่มาของเสียงในภาษาไทย ชนิดของเสียงในภาษาไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกเสียงสระได้	นำเสนอผลงาน	แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เสียงในภาษา หมายถึง เสียงที่มนุษย์เปล่งออกมาเพื่อสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ด้วยกัน เพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ เช่น เพื่อขอความช่วยเหลือ เพื่อขอความรู้ เพื่อแสดงความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ เป็นต้น

กำเนิดของเสียงในภาษา

อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงในภาษา ได้แก่ ปอด หลอดลม กล่องเสียงซึ่งอยู่ในลำคอตรงลูกกระเดือก ต่อมาก็มีลิ้นไก่และส่วนต่าง ๆ ในช่องปาก ได้แก่ เพดาน ลิ้น ปุ่มเหงือก และริมฝีปาก นอกจากนี้จมูกก็มีส่วนทำให้เกิดเสียงได้ด้วย อวัยวะต่าง ๆ เหล่านี้ทำงานประสานกัน ทำให้เกิดเสียงในภาษาขึ้น เราจะสังเกตได้ว่า อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงต่าง ๆ ยังทำหน้าที่สำคัญอย่างอื่น ในการดำรงชีวิตอีกด้วย เช่น ปากเรามีไว้รับประทาน อาหาร หลอดลม ปอด มีหน้าที่เกี่ยวกับหายใจ เป็นต้น

ชนิดและลักษณะของเสียงสระในภาษาไทย

โดยทั่วไป เสียงในภาษามีอยู่ ๓ ชนิด ได้แก่ เสียงสระ เสียงพยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์

เสียงสระ หมายถึง เสียงที่เกิดจากลมที่ออกจากปอดผ่านหลอดลม และกล่องเสียง ที่ลำคอออกมาผ่านช่องปาก หรือช่องจมูก โดยไม่ถูกสกัดกั้น ณ ที่หนึ่งที่ใดในช่องทางของลม แต่ในขณะที่เราออกเสียงสระ สายเสียงที่อยู่ในกล่องเสียงจะปิดและเปิดอย่างรวดเร็ว สายเสียงจึงมีความสั่นสะเทือน บังเกิดความกังวานหรือความก้อง และออกเสียงได้นาน เช่น อา อี อัว ฯลฯ

เสียงสระในภาษาไทยแบ่งออกได้ ๒๑ เสียง แบ่งเป็นเสียงสระเดี่ยว ๑๘ เสียง และเป็นเสียงสระประสม ๓ เสียง ดังนี้

เสียงสระเดี่ยว มีเสียงสระ ๑๘ เสียง แบ่งเป็นเสียงสั้น ๙ เสียง และเสียงยาว ๙ เสียงดังนี้

สระเสียงสั้น	สระเสียงยาว
/อะ/	/อา/
/อิ/	/อี/
/อี/	/เอี/
/อุ/	/อุ/
/เอะ/	/เอ/
/แอะ/	/แเอ/
/เออะ/	/เออ/
/โอะ/	/โอ/
/เอะ/	/ออ/

สระเดี่ยว คือสระที่เปล่งออกมาเป็นเสียงเดียว เกิดจากลมผ่านเส้นเสียง ซึ่งมีการสับแต่แล้วผ่านเลยไปทางช่องปาก โดยไม่ถูกกัก ณ อวัยวะใดอวัยวะหนึ่ง แต่จะถูกลิ้นและริมฝีปากทำให้เกิดเสียงในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เมื่อนักเรียนออกเสียงสระเดี่ยวจึงมีอวัยวะสำคัญ ได้แก่ ลิ้นและริมฝีปาก ที่ร่วมกันสร้างเสียงสระให้แตกต่างกันออกไป การยกระดับลิ้น ระดับสูง กลาง ต่ำ ส่วนของลิ้น ลิ้นส่วนหน้า ส่วนกลาง ส่วนหลัง ลักษณะของริมฝีปากเหี่ยยด ปกติ ห่อกลม และลักษณะช่องปาก แคบ ปานกลาง กว้าง ล้วนแต่ทำให้นักเรียนออกเสียงสระข้างต้นได้แตกต่างกัน ลักษณะอวัยวะในการออกเสียงสระ สรุปได้ดังนี้

สระเสียงสั้น	สระเสียงยาว	ช่องปาก	ระดับลิ้น	ริมฝีปาก
อิ	อี	แคบ	ส่วนหน้ากระดกขึ้นสูง	เหี่ยยดออก
เอะ	เอ	ปานกลาง	ส่วนหน้ากระดกปานกลาง	เหี่ยยดออก
แอะ	แอ	กว้าง	ส่วนหน้าอยู่ในระดับต่ำ	เหี่ยยดออก
อื	อือ	แคบ	ส่วนกลางกระดกขึ้นสูง	ปกติ
เออะ	เออ	ปานกลาง	ส่วนกลางกระดกปานกลาง	ปกติ
อะ	อา	กว้าง	ส่วนกลางอยู่ในระดับต่ำ	ปกติ
อุ	อู	แคบ	ส่วนหลังกระดกขึ้นสูง	ห่อกลม
โอะ	โอ	ปานกลาง	ส่วนหลังกระดกปานกลาง	ห่อกลม
เอาะ	เออ	กว้าง	ส่วนหลังอยู่ในระดับต่ำ	ห่อกลม

สระประสมหรือสระเลื่อน

เสียงในภาษาไทยนอกจากจะจำแนกเป็นเสียงสระเดี่ยวหรือสระแท้ ๑๘ เสียงแล้ว ยังจำแนกเป็นเสียงสระประสมหรือสระเลื่อนอีก ๓ เสียง ที่เรียกว่าสระเลื่อนหรือสระประสมเพราะที่เกิดจากลมซึ่งเคลื่อนที่ผ่านอวัยวะในช่องปากที่มีการเปลี่ยนหรือเลื่อนเสียง ระหว่างสระเดี่ยว

สระประสม (สระเลื่อน)	มี ๓ เสียง คือ
เอีย	(อี + อา)
เอือ	(อือ + อา)
อัว	(อู + อา)

ข้อสังเกต

อนึ่งตำราหลักภาษาไทยบางตำรานับเสียงสระมี ๒๔ เสียง โดยนับสระเดี่ยว ๑๘ เสียง เสียงสระประสม ๖ เสียง ซึ่งนอกจาก เอีย เอือ อัว แล้วยังมีสระเสียงสั้นอีก ๓ เสียง เอียะ เอือะ และอัวะ แต่คำที่ใช้สระเหล่านี้พบน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติ และคำที่มาจากภาษาถิ่นหรือภาษาต่างประเทศ เช่น ผัวะ ยัวะ เกียะ เจียะ มะเมีย เป็นต้น นักภาษาศาสตร์จึงไม่นับว่าสระเหล่านี้เป็นเสียงสำคัญในภาษา

บางตำราก็นับเสียงสระว่ามี ๓๒ เสียงโดยนับสระเดี่ยว ๑๘ เสียง ได้แก่ /อะ/ /อา/ /อิ/ /อี/ /อื/ /อึ/ /อุ/ /อู/ /เอะ/ /เอ/ /แอะ/ /แอ/ /เออะ/ /เออ/ /โอะ/ /โอ/ /เออะ/ /ออ/ สระประสม ๖ เสียง ได้แก่ เอียะ เอีย เอื้อะ เอื้อ อัวะ อัว

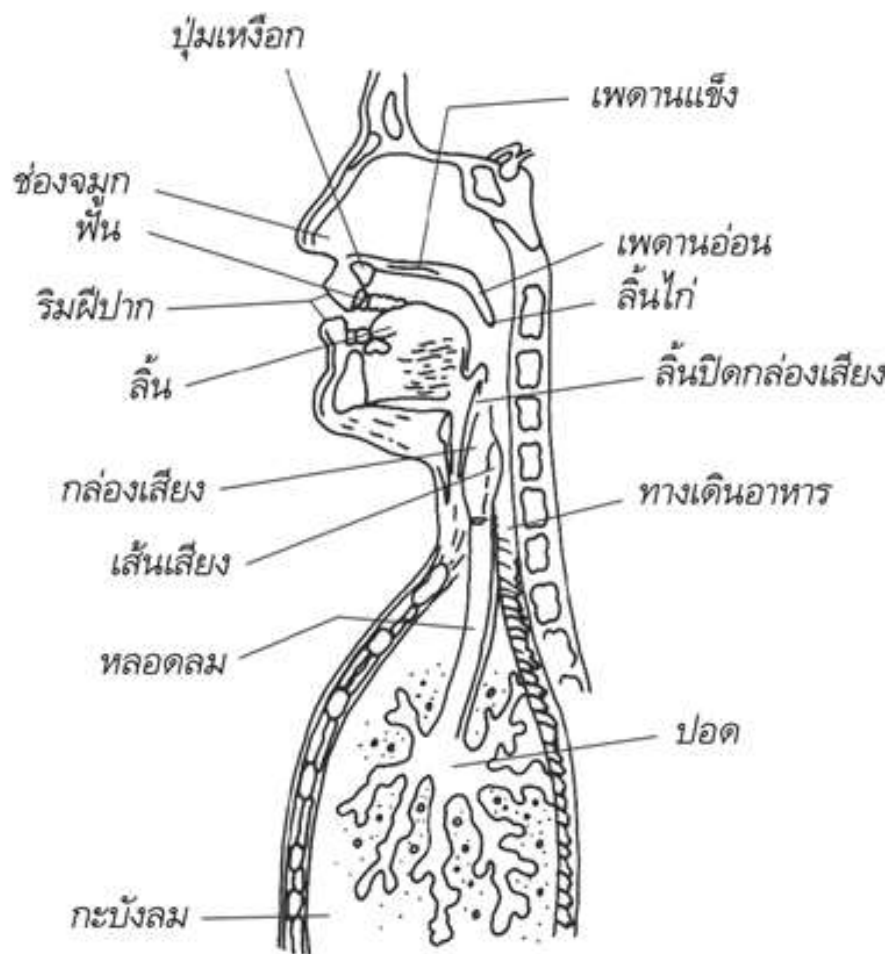
สระเกิน ๘ เสียง ได้แก่ /อำ/ /ไอ/ /ไอ/ /เอา/ /ฤ/ /ฤๅ/ /ฦ/ /ฦๅ/

บางตำราไม่นับสระเกินเพราะถือว่าเป็นสระที่ไม่ใช่สระแท้ๆ มีพยัญชนะมาประสม เช่น

อำ	(อะ+ม)	มีเสียงตัว	ม	เป็นตัวสะกด
ไอ	(อะ+ย)	มีเสียงตัว	ย	เป็นตัวสะกด
ไอ	(อะ+ย)	มีเสียงตัว	ย	เป็นตัวสะกด
เอา	(อะ+ว)	มีเสียง	ว	เป็นตัวสะกด
ฤ (รี)	(ร + ฤ)	มีเสียงพยัญชนะ	ร	
ฤๅ (รือ)	(ร + ฤ)	มีเสียงพยัญชนะ	ร	
ฦ (ลี)	(ล + ฦ)	มีเสียงพยัญชนะ	ล	
ฦๅ (ลือ)	(ล + ฦ)	มีเสียงพยัญชนะ	ล	

ฉะนั้นบางตำราจึงนับเสียงสระว่า มีเพียง ๒๑ เสียง โดยไม่นับสระเกิน เพราะถือว่าไม่ใช่เสียงสระแท้ ๆ มีเสียงพยัญชนะประสมอยู่และไม่นับสระประสม /เอียะ/ /เอื้อะ/ /อัวะ/ เพราะคำประสมสระเหล่านี้มีน้อยและเป็นคำยืมจากภาษาอื่น

แผนภาพอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายตำแหน่งของสระในภาษาไทยได้ ด้านทักษะกระบวนการ จำแนกสระในภาษาไทยได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนจับคู่เล่นเกมทายซิฉันชื่ออะไร ให้นักเรียนบอกเสียงสระที่ปรากฏในชื่อของเพื่อน ๆ ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนสังเกตจากแผนภูมิเกี่ยวกับตำแหน่งของสระทั้ง ๒๑ ตัว ซึ่งแต่ละตัวจะอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ กัน เช่น อยู่หน้าพยัญชนะ หลังพยัญชนะ บนพยัญชนะ เป็นต้น ๒. ครูให้นักเรียนระดมความคิดเกี่ยวกับการวางสระไม่ถูกต้องตำแหน่งจะมีผลอย่างไรพร้อมศึกษาใบความรู้เรื่อง ตำแหน่งของสระในภาษาไทย ๓. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจใบงาน ให้ข้อเสนอแนะแก้ไขและชมเชยนักเรียนที่ทำได้ถูกต้อง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง ตำแหน่งของสระในภาษาไทย ๒. ใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) ๓. แผนภูมิตำแหน่งของสระ ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนฝึกออกเสียงสระทั้ง ๒๑ ตัว

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของสระในภาษาไทย เพื่อทำความเข้าใจตรงกันและนำไปใช้ได้ อย่างถูกต้อง
--	---

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ตำแหน่งของสระในภาษาไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกเสียงสระในภาษาไทย ได้	ตรวจใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)	ใบงาน เรื่อง เสียงใน ภาษาไทย (เสียงสระ)	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง ตำแหน่งของสระในภาษาไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สระอยู่ที่ใด

สระ ๒๑ รูป มีวิธีเขียนดังนี้

๑. เขียนไว้หน้าพยัญชนะมี ๔ รูป ได้แก่ ไ ใ โ ใ

๒. เขียนไว้หลังพยัญชนะ ๗ รูป ได้แก่ ะ ั ฤ ฦ ร ว อ

๓. เขียนไว้บนพยัญชนะ มี ๕ รูป ได้แก่ ั ึ ู ิ ุ

๔. เขียนไว้ล่างพยัญชนะมี ๒ รูป ได้แก่ ึ ุ

๕. เขียนโดด ๆ ไม่ต้องประสมพยัญชนะมี ๔ รูป ได้แก่ ฤ ฦ ฤ ฦ

๖. ใช้ได้ตามลำพังไม่ต้องประสมกับรูปสระอื่นมี ๑๗ รูป ได้แก่ ะ ั ั ึ ุ ใ ใ โ ฤ ฦ ฤ ฦ ร อ

๗. ต้องประสมกับรูปสระอื่นมี ๔ รูป ได้แก่ ' ุ ย ว

๘. ใช้ลำพังก็ได้ใช้ควบกับพยัญชนะก็ได้ ออกเสียงคล้ายมี ร อยู่ด้วย มี ๑ รูป คือ ฤ (ตัว ฤ ฦ ฤ ฦ ตามหลักก็ใช้ควบกับพยัญชนะได้แต่ไม่มีที่ใช้)

๙. ใช้เป็นสระก็ได้ ใช้เป็นพยัญชนะก็ได้ มี ๔ รูป ได้แก่ ย ร ว อ

เฉลยใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงสระ)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

- ✕ ๑. แหล่งเริ่มต้นของเสียง คือ ปาก (ปอด)
- ✓ ๒. เสียงสระ และเสียงพยัญชนะนับเป็นเสียงในภาษา
- ✓ ๓. เสียงที่มนุษย์ใช้เพื่อสื่อความหมาย คือเสียงในภาษา
- ✕ ๔. เสียงในภาษาเกิดจากลมเดินทางจากปอดผ่านหลอดลมออกมาทางช่องปากหรือจมูก โดยไม่กระทบสิ่งใดเลย
- ✓ ๕. อวัยวะต่างๆ ในปาก เช่น ลิ้นไก่ ลิ้น ฟัน เพดาน และริมฝีปาก มีส่วนในการทำให้เกิดเสียงในภาษาฟังเป็นเสียงต่างกันออกไป

กิจกรรมที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสม

๑. เสียงในภาษาเริ่มต้นที่ **ลมจากปอด**

๒. เสียงในภาษาไทยแบ่งออกได้ ๓ เสียง ได้แก่ **เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์**

๓. เสียงสระที่อยู่ในคำเหล่านี้ คือ

ชู สระ อุ แสง สระ แอ งอ สระ ออ วัว สระ อัว

๔. นักเรียนจำแนกคำสระเสียงเดียวแท้ลงในช่องว่าง

กวน	จี๊ด	กลิ้ง	ตุ้
ขลุ่ย	เปื้อ	เตรียม	เทพ
เกล็ด	เพลี่ย	กั๊ด	จาน
จี๊ด (สระอี)	กลิ้ง สระอี	ตุ้ สระอุ	ขลุ่ย สระอุ
กั๊ด สระ อะ	จาน สระ อา		
เทพ สระเอ เกล็ด สระเอะ (เอีย อัว เอือ ปั้นสระประสมหรือสระเลื่อน)			

๕. ชิดเส้นใต้คำที่มีสระประสม (สระเลื่อน)

ทุ้งนา ป่าเขา หนองน้ำ บ้านเรือน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ) จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายเสียงพยัญชนะในภาษาไทยได้ ๒. อธิบายลักษณะของเสียง พยัญชนะในภาษาไทยได้ ด้านทักษะกระบวนการ จำแนกเสียงพยัญชนะในภาษาไทยได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงพยัญชนะจากแผนภูมิดังต่อไปนี้ แผนภูมิพยัญชนะ ก ข ค ง จ ฉ ช ฌ ญ ฉ ฎ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ จากนั้นครูสนทนาคำถามนักเรียนเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดของเสียงพยัญชนะ ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่องเสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ) ตามหัวข้อต่อไปนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนภูมิพยัญชนะ ๒. ใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ) ๓. ใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ) ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงพยัญชนะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กลุ่มที่ ๑ ความหมายของเสียงพยัญชนะ กลุ่มที่ ๒ เสียงและรูปพยัญชนะ กลุ่มที่ ๓ เสียงพยัญชนะต้น กลุ่มที่ ๔ เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ๒. แต่ละกลุ่มระดมความคิดและส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๓. ครูแจกใบงานเรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)ให้นักเรียนทำ ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจใบงานเสนอแนะแก้ไขให้ถูกต้องและชมเชยนักเรียนที่ทำได้ถูกต้อง ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องเสียงพยัญชนะเพื่อให้เข้าใจตรงกันอีกครั้ง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของเสียง พยาธิชนะ ๒. อธิบายลักษณะของเสียง พยาธิชนะ	สังเกตพฤติกรรมกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกเสียงพยาธิชนะใน ภาษาไทยได้	ตรวจใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยาธิชนะ)	ใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยาธิชนะ)	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมาย

เสียงพยัญชนะ (เสียงแปร) หมายถึง เสียงที่เกิดจากลมที่ออกจาก ปอด แต่ขณะที่ลมผ่านหลอดลม หรือออกมาทางช่องทางเดินของลมจะถูกสกัดกั้น ณ ที่ใดที่หนึ่ง ตั้งแต่ในลำคอ ในช่องปาก หรือในช่องจมูก และลมอาจถูกสกัดกั้นไว้ทั้งหมด หรือถูกสกัดกั้นเป็นบางส่วน แล้วจึงผ่านออกมาภายนอก ทำให้เกิดเสียง พยัญชนะต่าง ๆ เสียงชนิดนี้ได้แก่เสียงที่อยู่ต้นพยางค์ เช่น กะ โค ภู ฯลฯ เสียงพยัญชนะในภาษาไทยมี ๒๑ เสียง ๔๔ รูป ดังนี้

เสียงพยัญชนะไทย ๒๑ เสียง

รูปพยัญชนะไทย ๔๔ รูป

๑. /ก/	ก
๒. /ค/	ข ขย ค คข
๓. /ง/	ง
๔. /จ/	จ
๕. /ช/	ช ฉ ฌ
๖. /ซ/	ซ ส ศ ษ
๗. /ด/	ด ฎ
๘. /ต/	ต ฏ
๙. /ท/	ท ฑ ฒ ณ ฐ
๑๐. /น/	น ฌ
๑๑. /บ/	บ
๑๒. /ป/	ป
๑๓. /พ/	พ ภ ฝ
๑๔. /ฟ/	ฟ ฝ
๑๕. /ม/	ม
๑๖. /ย/	ย ญ
๑๗. /ร/	ร
๑๘. /ล/	ล ฬ
๑๙. /ว/	ว
๒๐. /ฮ/	ฮ ห
๒๑. /อ/	อ

ข้อสังเกต บางครั้งเสียงพยัญชนะเสียงเดียวมีรูปพยัญชนะมากที่สุดถึง ๖ ตัว เช่น เสียง ท มีรูปพยัญชนะ ท ฐ ฑ ฒ ถ ฐ เป็นต้น แต่บางเสียงก็มีรูปพยัญชนะเพียงรูปเดียวเท่านั้น

เสียงพยัญชนะต้น

เสียงพยัญชนะต้น แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๑. เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว เช่น กัน ขาน คิด ฉาน ชอบ /ก/ /ข/ /ค/ /ช/ เป็นเสียงพยัญชนะต้น
๒. เสียงพยัญชนะควบกล้ำ หมายถึง พยัญชนะ ๒ เสียง ที่ออกเสียงพร้อมกัน เสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยอยู่ได้ในตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น เช่น กราบ ขริม โคลง ความ /กร/ /คล/ /คว/ เป็นต้น และยังมีพยัญชนะควบกล้ำซึ่งอยู่ในต้นพยางค์ในคำที่เรารับมาจากภาษาอื่น เช่น อินทรา /ทร/ ฟรี /ฟร/ ฟลุค /ฟล/ เป็นต้น

พยัญชนะท้ายพยางค์

ในภาษาไทยเสียงพยัญชนะทั้ง ๒๑ เสียง ใช้เป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ไม่ได้ทั้งหมด เรามีเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ เพียง ๘ มาตราเท่านั้น ส่วนพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์จัดอยู่ในมาตราแม่ ก กา เช่น จะ มา ตี ครู เหาะ พอ แกะ เตะ

เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ มี ๘ มาตรา หรือ ๘ แม่ ในแต่ละมาตราอาจใช้พยัญชนะตัวเดียว พยัญชนะควบกล้ำหรือพยัญชนะที่มีสระกำกับก็ได้ดังนี้

๑. แม่ กก มีเสียง ก เป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ ก กร ข ค คร ฆ ออกเสียงเหมือน ก สะกด เช่น ลูก จักร เลข นาค สมัคร เมฆ

๒. แม่ กด มีเสียง ด เป็นเสียงพยัญชนะเป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ จ ช ขร ช ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ตร ถ ท ทร ฐ ส ศ ษ ออกเสียงเหมือน ด สะกด เช่น กัด นิจ ราช เพชร ก๊าซ กฎ ปราบกฎ รัฐ ครุฑ พัฒนา รัตน์ ฉัตร รถ พุทธ ภัทร โกรธ รส อากาศ

๓. แม่ กบ มีเสียง บ เป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ บ ป พ ฟ ภ ออกเสียงเหมือน บ สะกด เช่น บาป ภาพ กราฟ ลาก

๔. แม่ กง มีเสียง ง เป็นตัวสะกดหรือพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ ง สะกด เช่น จง ยิง สูง สั่งขัง สงฆ์

๕. แม่ กน มีเสียง น เป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ น ญ ณ ร ล ห ออกเสียงเหมือน น สะกด เช่น เงิน เชิญ คุณ พร กล จุฬ

๖. แม่ กม มีเสียง ม เป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ ม สะกด เช่น ผม เค็ม

๗. แม่ เกย มีเสียง ย เป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ ย สะกด เช่น คุย พาย สาย โอย

๘. แม่ เกว มีเสียง ว เป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ใช้ ว สะกด เช่น สาว ฉิว เร็ว เปลว แล้ว นอกจากนั้นยังมีคำที่ประสมสระเสียงสั้นหรือเสียงยาว แต่ไม่มีตัวสะกดเรียกว่า แม่ ก กา เช่น กา จะตี ดู เสือ หิน

ใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกเสียงคำต่อไปนี้ แล้วเขียนบอกพยัญชนะต้นเสียงและพยัญชนะท้ายเสียง

	พยัญชนะต้นเสียง		พยัญชนะท้ายเสียง	
๑. คล้าง				
๒. สาว				
๓. เล่น				
๔. เคย				
๕. มิตร				
๖. เพลง				
๗. ศรี				
๘. กราฟ				
๙. ครูฯ				
๑๐. ถ้วย				
๑๑. ทราม				
๑๒. บรรยาย				
๑๓. เตรียมพร้อม				
๑๔. ขวนขวาย				
๑๕. ปราบปราม				
๑๖. เคว้งคว้าง				
๑๗. พลิกแพลง				
๑๘. กลาดเกลื่อน				
๑๙. ปลาวาฬ				
๒๐. เปี่ยมสุข				

เฉลยใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงพยัญชนะ)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกเสียงคำต่อไปนี้ แล้วเขียนบอกพยัญชนะต้นเสียงและพยัญชนะท้ายเสียง

	พยัญชนะต้นเสียง	พยัญชนะท้ายเสียง
๑. คลัง	พยัญชนะควบกล้ำ /คล/	แม่กง /ง/
๒. สาว	พยัญชนะเดี่ยว /ส/	แม่กเกอว /ว/
๓. เล่น	พยัญชนะเดี่ยว /ล/	แม่กน /น/
๔. เคย	พยัญชนะเดี่ยว /ค/	แม่เกย /ย/
๕. มิตร	พยัญชนะเดี่ยว /ม/	แม่กด /ด/
๖. เพลง	พยัญชนะควบกล้ำ /พล/	แม่กง /ง/
๗. ศรี	พยัญชนะควบกล้ำ /ศ/	แม่ก กา -
	(ควบไม่แท้)	
๘. กราฟ	พยัญชนะควบกล้ำ /กร/	แม่กบ /บ/
๙. ครุฑ	พยัญชนะควบกล้ำ /คร/	แม่กด /ด/
๑๐. ถ้วย	พยัญชนะเดี่ยว /ถ/	แม่เกย /ย/
๑๑. ทราม	พยัญชนะควบกล้ำ /ช/	แม่กม /ม/
	(ควบไม่แท้)	
๑๒. บรรยาย	พยัญชนะเดี่ยว /บ//ย/	แม่กน แม่เกย /น//ย/
๑๓. เตรียมพร้อม	พยัญชนะควบกล้ำ /ตร//พร/	แม่กม /ม/
๑๔. ขวนขวาย	พยัญชนะควบกล้ำ /ขว/	แม่กน /น/
๑๕. ปราบปราม	พยัญชนะควบกล้ำ /ปร/	แม่กบ แม่กม /บ//ม/
๑๖. เคว้งคว้าง	พยัญชนะควบกล้ำ /คว/	แม่กง /ง/
๑๗. พลิกแพลง	พยัญชนะควบกล้ำ /พล/	แม่กก แม่กง /ก//ง/
๑๘. กลาดเกลื่อน	พยัญชนะควบกล้ำ /กล/	แม่กด แม่กน /ด//น/
๑๙. ปลาฉลาม	พยัญชนะควบกล้ำ /ปล//ฉ/	แม่ก กา แม่กน /น/
	พยัญชนะเดี่ยว	
๒๐. เปี่ยมสุข	พยัญชนะเดี่ยว /ป//ส/	แม่กม แม่กก /ม//ก/

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายการพื้นฐานภาษาไทย		
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
เสียงในภาษาไทย(เสียงวรรณยุกต์)	ขั้นนำ	๑. บัตรคำ	
จุดประสงค์การเรียนรู้	ครูนำบัตรคำ ปา ป่า ป้า ป๊า ป๋่า ป๊่า ป๋๊า ป๊๊า และ	๒. ใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)	
ด้านความรู้	ให้นักเรียนวิเคราะห์คำว่ามีเสียงวรรณยุกต์		
๑. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย	คำนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร	๓. ใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)	
๒. อธิบายความสำคัญของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยได้	ขั้นสอน	ภาระงาน/ชิ้นงาน	
ด้านทักษะกระบวนการ	๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย(เสียงวรรณยุกต์) ดังนี้	ครูมอบหมายให้นักเรียน	
จำแนกเสียงวรรณยุกต์ได้	กลุ่มที่ ๑ ความหมาย พร้อมยกตัวอย่างคำ	ฝึกฝนอักษรโดยกำหนดคำ	
ด้านคุณลักษณะ	กลุ่มที่ ๒ ความสำคัญ พร้อมยกตัวอย่างคำ	แล้วเปลี่ยนรูปวรรณยุกต์	
๑. มีวินัย	กลุ่มที่ ๓ รูปและเสียงวรรณยุกต์ พร้อมยกตัวอย่างคำ		
๒. ใฝ่เรียนรู้	กลุ่มที่ ๔ อักษรสามหมู่ (อักษรสูง)		
๓. รักความเป็นไทย	กลุ่มที่ ๕ อักษรสามหมู่ (อักษรกลาง)		
	กลุ่มที่ ๖ อักษรสามหมู่ (อักษรต่ำ)		
	กลุ่มที่ ๗ อักษรสามหมู่ (อักษรต่ำคู่ – อักษรเดี่ยว)		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์และรวบรวมผลงานตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย ๓. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่ม ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมผลงานแต่ละกลุ่ม ๕. ครูแจกใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์) ให้นักเรียนทำใบงาน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจใบงาน แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง เสียงวรรณยุกต์ให้มีความเข้าใจตรงกัน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความสำคัญของเสียงวรรณยุกต์	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานของกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกเสียงวรรณยุกต์ใน ภาษาไทยได้	ตรวจใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)	ใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมาย

เสียงวรรณยุกต์ หมายถึง เสียงที่มีระดับสูงต่ำ และเราจะได้ยินไปพร้อมกับเสียงสระบางที่เป็นเสียงสูง บางทีก็เป็นเสียงต่ำ บางทีก็เป็นเสียงที่อยู่ระหว่างเสียงสูงกับเสียงต่ำ บางทีก็เป็นเสียงต่ำแล้วค่อย ๆ เลื่อนขึ้นไปสู่เสียงสูง

เสียงวรรณยุกต์ในภาษานี้มีความสำคัญ เพราะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น เสือ มีความหมายอย่างหนึ่ง เสื่อ มีความหมายอย่างหนึ่ง แต่เสียงที่มีระดับสูงต่ำในบางภาษาไม่ได้ทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป

วรรณยุกต์ในภาษาไทย มี ๔ รูป มี ๕ เสียง ดังนี้

รูปวรรณยุกต์

๑. รูปเอก (')	เช่น	คำที่รูปวรรณยุกต์เอก ในคำ ไข่ บ่อ ปลา
๒. รูปโท (ˊ)	เช่น	คำที่มีรูปวรรณยุกต์โท ในคำ กล้า คำ ม้า
๓. รูปตรี (ˋ)	เช่น	คำที่มีรูปเสียงวรรณยุกต์ตรี ในคำ โต๊ะ เปรี้ยะ กัก
๔. รูปจัตวา (ˊˋ)	เช่น	คำที่มีรูปเสียงวรรณยุกต์จัตวา ในคำ เก่ง แจ่ว กว๋เตี้ยว

เสียงวรรณยุกต์

๑. เสียงสามัญ	เช่น	คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ในคำ คลอง จาน ดาว เพื่อง
๒. เสียงเอก	เช่น	คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ในคำ ไข่ บ่อ กัด จิต
๓. เสียงโท	เช่น	คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ในคำ กล้า ปลา มาก เมฆ
๔. เสียงตรี	เช่น	คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ในคำ คำ ม้า ลัด เปรี้ยะ
๕. เสียงจัตวา	เช่น	คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ในคำ จำ ขอ หมอ เก่ง

ข้อสังเกต เสียงวรรณยุกต์ที่มีอยู่ในพยางค์หรือคำต่าง ๆ ที่เราออกเสียงนั้นมิได้ตรงกับรูปวรรณยุกต์ที่เห็นในตัวเขียนเสมอไป เช่น รู้ เป็นคำที่มีรูปวรรณยุกต์โท แต่ออกเสียงวรรณยุกต์ตรี

ระบบวรรณยุกต์ของไทยมีความสัมพันธ์กับอักษรสูง กลาง ต่ำ และคำเป็น – คำตาย มาก การศึกษาเรื่องวรรณยุกต์จึงต้องศึกษาไปพร้อม ๆ กับ อักษร ๓ หมู่ หรือไตรยางศ์

อักษรสูง มี ๑๑ ตัว ได้แก่ ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ช ส ห ผี ฝาก ฤง ข้าว (ข) สาร เศรษฐี ให้ ฉัน

อักษรกลาง มี ๔ ตัว ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ ไก่ จิก เด็ก (ฎ) ตาย (ฏ) บน ปาก โอ่ง

อักษรต่ำ มี ๒๔ ตัว แบ่งเป็นอักษรต่ำเดี่ยว มี ๑๐ ตัว ได้แก่ ง ญ น ณ ม ย ร ล พ ว ู ใหญ่ นอน อยู่ ณ ริม วัด โม่ ฟ้า โลก

อักษรต่ำคู่ มี ๑๔ ตัว ได้แก่

อักษรต่ำ

ค ค

ช ฉ

ซ

จ ฌ ฑ ฐ

พ ภ

ฟ

ฮ

อักษรสูง

ข ข

ฅ

ศ ษ ส

ฐ ฎ

ผ

ฝ

ห

ใบงาน เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์

๑. เสียงวรรณยุกต์หมายถึง

.....

.....

๒. วรรณยุกต์แบ่งออกเป็น.....รูป ได้แก่.....
 มี.....เสียง ได้แก่

๓. เสียงวรรณยุกต์มีความสำคัญแก่คำในภาษาไทยของเราหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกรูปและเสียงของวรรณยุกต์คำต่อไปนี้

	น้ำ	รูปวรรณยุกต์	เสียงวรรณยุกต์
	ชาติ	รูปโท	เสียงตรี
		-	เสียงโท
๑. โน้ต			
๒. ยี่ม			
๓. จี่			
๔. หนุ่ม			
๕. พี			
๖. นั้			
๗. ค่า			
๘. ฝั่ง			
๙. ช่วย			
๑๐. นื่อง			
๑๑. พลาจ			
๑๒. หมาย			
๑๓. ปู่			
๑๔. เปียก			
๑๕. จ้อย			

เฉลยใบงานเรื่องเสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสียงในภาษาไทย (เสียงวรรณยุกต์)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์

๑. เสียงวรรณยุกต์หมายถึง **เสียงที่มีระดับสูงต่ำ และเราจะได้ยินไปพร้อมกับเสียงสระบางที่เป็นเสียงสูง บางทีก็เป็นเสียงต่ำบางทีก็เป็นเสียงที่อยู่ระหว่างเสียงสูงกับเสียงต่ำบางทีก็เป็นเสียงต่ำแล้วค่อยๆ เลื่อนขึ้นไปสู่เสียงสูง**

๒. วรรณยุกต์แบ่งออกเป็น ๔ รูป ได้แก่ **รูปเอก ' รูปโท ˊ รูปตรี ˋ รูปจัตวา ˊˋ**

มี ๕ เสียง ได้แก่ **เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี เสียงจัตวา**

๓. เสียงวรรณยุกต์มีความสำคัญแก่คำในภาษาไทยของเราหรือไม่ **มี เพราะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น เสือ มีความหมายอย่างหนึ่ง เสื่อ มีความหมายอย่างหนึ่ง**

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกรูปและเสียงของวรรณยุกต์คำต่อไปนี้

	น้ำ	รูปวรรณยุกต์	เสียงวรรณยุกต์
	ชาติ	รูปโท	เสียงตรี
		-	เสียงโท
๑. ไน้ด		รูปโท	เสียงตรี
๒. ยืม		-	เสียงสามัญ
๓. จี้		รูปจัตวา	เสียงจัตวา
๔. หนุ่ม		รูปเอก	เสียงเอก
๕. พี		รูปเอก	เสียงโท
๖. ฉั่น		-	เสียงจัตวา
๗. ค่า		รูปเอก	เสียงโท
๘. ฝั่ง		-	เสียงจัตวา
๙. ช่วย		รูปเอก	เสียงโท
๑๐. นื่อง		รูปโท	เสียงตรี
๑๑. พلاغ		-	เสียงสามัญ
๑๒. หมาย		-	เสียงจัตวา
๑๓. ปู่		รูปเอก	เสียงเอก
๑๔. เปียก		-	เสียงสามัญ
๑๕. จ้อย		รูปจัตวา	เสียงจัตวา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ไตรยางค์			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย			
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ไตรยางค์ (อักษร ๓ หมู่)	ขั้นนำ	๑. บัตรคำพยัญชนะ	
จุดประสงค์การเรียนรู้	ครูนำบัตรคำพยัญชนะ ๔๔ ตัว ให้นักเรียนจำแนก	๒. แผนภูมิอักษรสามหมู่	
ด้านความรู้	ออกเป็นอักษร ๓ หมู่ คืออักษรสูง อักษรกลาง	๓. ใบความรู้ เรื่อง ไตรยางค์	
อธิบายความสำคัญของไตรยางค์ได้	อักษรต่ำ พร้อมซักถามนักเรียน การแบ่งพยัญชนะ	ภาระงาน/ชิ้นงาน	
ด้านทักษะกระบวนการ	ออกเป็น ๓ หมู่ ที่เรียกว่าไตรยางค์ มีความสำคัญ	ศึกษาเรื่องคำเป็น คำตาย	
จำแนกอักษรสามหมู่ได้	อย่างไร		
ด้านคุณลักษณะ	ขั้นสอน		
๑. มีวินัย	๑. ครูสนทนาเรื่องอักษรสามหมู่ โดยติดแผนภูมิ		
๒. ใฝ่เรียนรู้	อักษรสามหมู่บนกระดานดำ ได้แก่ อักษรสูง		
๓. รักความเป็นไทย	อักษรกลาง อักษรต่ำ ครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียง		
	พยัญชนะพร้อม ๆ กัน		
	๒. ครูตั้งข้อสังเกตเวลานักเรียนเปลี่ยนเสียงพยัญชนะ		
	จะมีความรู้สึถึงระดับสูงหรือไม่ อย่างไร ครูและ		
	นักเรียนอธิบายความรู้ร่วมกันโดยศึกษาใบความรู้ เรื่อง		
	ไตรยางค์ประกอบ		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ไตรยางศ์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๓ กลุ่มแล้วจัดกลุ่มย่อยขณะ เป็น ๓ หมู่ คือ อักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ แล้วระดมความคิด เรียงความสำคัญของการจำแนกอักษร ๓ หมู่และนำเสนอผลงาน ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะและความสำคัญของอักษร ๓ หมู่หรือไตรยางศ์พร้อมทั้งศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องคำเป็น คำตายซึ่งเกี่ยวข้องกับการผันเสียงวรรณยุกต์	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความสำคัญของไตรยางค์	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกอักษรสามหมู่ได้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง ไตรยางศ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ไตรยางศ์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ไตรยางศ์ คือ อักษร ๓ หมู่ซึ่งจัดแยกออกมาเป็นพวกๆ จากพยัญชนะ ๔๔ ตัว ได้แก่ อักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ

อักษรสูงมี ๑๑ ตัวคือ ข ค ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ช ส ห

อักษรกลางมี ๙ ตัวคือ ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

อักษรต่ำมี ๒๔ ตัวคือ ค ฅ ฆ ง ช ซ ฌ ญ ฒ ท ฒ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ห อ

การจัดแยกพยัญชนะออกเป็นอักษร ๓ หมู่ (ไตรยางศ์) นั้นก็โดยถือเอาเสียงเป็นสำคัญ คือ พยัญชนะตัวใดมีเสียงที่ยังมีได้ผันด้วยรูปวรรณยุกต์ มีสำเนียงอยู่ในระดับสูงก็จัดเป็นพวกอักษรสูง พยัญชนะตัวใดมีเสียงที่ยังมีได้ผันด้วยรูปวรรณยุกต์ มีสำเนียงอยู่ในระดับกลางก็จัดเป็นพวกอักษรกลาง พยัญชนะตัวใดมีเสียงที่ยังมีได้ผันด้วยรูปวรรณยุกต์ มีสำเนียงอยู่ในระดับต่ำก็จัดเป็นพวกอักษรต่ำ ที่เรียกตัวอักษรต่ำน่าจะหมายถึงเสียงต่ำกว่าอักษรพวกข้างต้น ลองออกเสียงอักษรกลางกับอักษรต่ำเทียบกับจะรู้สึกในข้อนี้ เพราะลื่นทำหน้าที่ย่างกัน

ประโยชน์ของการจำแนกพยัญชนะออกเป็นอักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ

๑. สามารถผันคำให้มีเสียงและรูปต่าง ๆ เมื่อเสียงและรูปต่างกับความหมายก็ต่างกันด้วย เช่น ไผ่ ฝั่ ย่อมแสดงความหมายคลี่คลายไปจากเดิมเช่นเดียวกัน

๒. สามารถนำคำบาลีและสันสกฤต มาเป็นแนวสำเนียงของคนไทย ได้สนิทสนม เช่น เลห์ สนเทห์ พุทโธ สมุทร ฯลฯ

๓. ไม่ต้องเขียนเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับลงไปทุกคำ เช่น “ซา” ไม่ต้องเขียนเป็น “คำ” ทั้งนี้ช่วยให้การเขียนหนังสือสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การพัฒนารณยุกต์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การพัฒนารณยุกต์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายวิธีการพัฒนารณยุกต์ ด้านทักษะกระบวนการ สามารถพัฒนารณยุกต์ของคำในภาษาไทยได้ในภาษาไทยได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. จิตสาธารณะ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำบัตรคำ คำว่า แม่ ดู เมฆ นก ตบ กต พัง คน ยาม เขย พรวว ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าคำใดเป็นคำเป็น คำตาย ๒. ครูสนทนากับนักเรียนว่า คำเป็น คำตาย มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนารณยุกต์หรือไม่อย่างไร ขั้นสอน ๑. ครูติดแผนภูมิตารางพัฒนารณยุกต์บนกระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนอ่านออกเสียง สังเกต ซักถาม ๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ซักถาม อักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ ศึกษาโดยใช้ใบความรู้ เรื่อง การพัฒนารณยุกต์ นักเรียนส่งตัวแทนสรุปเรื่อง การพัฒนารณยุกต์ในภาษาไทย ตามหัวข้อที่ครู กำหนดให้ ดังนี้ อักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ พัฒนารณยุกต์ได้กี่เสียง ๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การพัฒนารณยุกต์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรคำ ๒. แผนภูมิตารางพัฒนารณยุกต์ ๓. ใบความรู้ เรื่อง การพัฒนารณยุกต์ ๔. ใบงาน เรื่อง การพัฒนารณยุกต์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนฝึกพัฒนารณยุกต์ตามอักษร สามหมู่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานอ่านเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การผันวรรณยุกต์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของรูป และเสียงวรรณยุกต์ ข้อสังเกตการผันเสียงวรรณยุกต์ อักษรกลาง คำเป็น อักษรกลาง คำตาย อักษรสูง คำเป็น อักษรสูง คำตาย อักษรต่ำ คำเป็น อักษรต่ำ คำตายสระเสียงสั้นและคำตายสระเสียงยาว	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การผันวรรณยุกต์ (อักษรสูง กลาง ต่ำ) การจำแนกเสียงวรรณยุกต์ ความสำคัญของการผันเสียง วรรณยุกต์	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ ผันวรรณยุกต์คำในภาษาไทยได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การผันเสียงวรรณยุกต์	ใบงาน เรื่องการผัน เสียงวรรณยุกต์	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การผันวรรณยุกต์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การผันวรรณยุกต์

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การที่ภาษาไทยผันเสียงไ่เสียงได้ นอกจากจะทำให้มีคำใช้มากขึ้นแล้ว ยังทำให้ภาษาไทยไพเราะ เพราะระดับเสียงต่าง ๆ ของคำทำให้เกิดเป็นเสียงอย่างดนตรี การไ่เสียง สูง - ต่ำนั้นทำให้ความหมายเปลี่ยนไปด้วย เป็นการผันอักษรหรือผันวรรณยุกต์ซึ่งได้จัดระบบไว้อย่างดี ใช่ง่าย ไม่ยุ่งยากทั้งการเขียนและการอ่านเพียงแต่ต้องทำความเข้าใจระบบการใช้วรรณยุกต์เท่านั้น

คำว่า “ผันวรรณยุกต์” มีตำราหลายเล่มใช้ว่า “ผันอักษร” การผันวรรณยุกต์หรือการผันอักษร คือ การเปลี่ยนระดับเสียงของคำโดยใช้รูปวรรณยุกต์กำกับ เราเรียกคำที่ผันแล้วนี้ว่า “วรรณยุกต์มีรูป” คำที่ยังไม่ได้ผันจึงเรียกว่า “วรรณยุกต์ไม่มีรูป” ซึ่งก็คือคำที่เป็น “พื้นเสียง”

พระยาอุปทิศศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ ; ๒๔๗๔) อธิบายเรื่องจำแนกวรรณยุกต์เป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. วรรณยุกต์มีรูป คือ วรรณยุกต์ที่ต้องใช้รูปวรรณยุกต์คือ ไ่ ‘ ˊ ˋ ˊ ˋ ˊ ˋ บังคับข้างบน เช่น
ก่า ก้า ก๊า ก๋า, ข้า (ข้า,ค่า) คำ ดังนี้ เป็นต้น วรรณยุกต์มีรูปนี้มีแค่ ๔ เสียง คือ เอก โท ตรี จัตวา เท่านั้น เสียงสามัญไม่มี

๒. วรรณยุกต์ไม่มีรูป คือวรรณยุกต์ที่ไม่ต้องใช้รูปวรรณยุกต์บังคับข้างบนสังเกตเสียงวรรณยุกต์ได้ด้วยวิธีกำหนดตัวพยัญชนะเป็น สูง กลาง ต่ำ แล้วประสมกับสระ-พยัญชนะ อ่านเป็นเสียงวรรณยุกต์ได้ตามพวก เช่น คาง ขาก คาก คัก ขาง ดังนี้ เป็นต้น วรรณยุกต์ไม่มีรูปนี้ มีครบทั้ง ๕ เสียง

ครบครันเรื่อง วรรณยุกต์

พิศศรี กมลเวชช,๒๕๕๒

ตารางการผันวรรณยุกต์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การผันวรรณยุกต์ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑					
---	--	--	--	--	--

อักษร ๓ หมู่ ไตรยางศ์	เสียง					หมายเหตุ
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา	
อักษรกลาง ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ คำเป็น ผันได้ ๕ เสียง คำตาย ผันได้ ๔ เสียง	ปา	ป๋า	ป๋า	ป๋า	ป๋า	คำเป็น ฟันเสียงสามัญ คำตาย ฟันเสียงเอก
อักษรสูง ข ฃ ฅ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห คำเป็น ผันได้ ๓ เสียง คำตาย ผันได้ ๒ เสียง	-	ข้า	ข้า	-	ข้า	คำเป็น ฟันเสียงจัตวา คำตาย ฟันเสียงเอก
อักษรต่ำ อักษรที่เหลือ ๒๔ ตัว คำเป็น ผันได้ ๓ เสียง คำตาย สระเสียงยาว คำตาย สระเสียงสั้น	คา	-	ค่า	ค้ำ	-	คำเป็น ฟันเสียงสามัญ ถ้ารวมกับอักษรสูงจะผันได้ครบ ๕ เสียง เช่น คา ข้า ข้ำ (ค่า) ค้ำ ขา คำตาย ฟันเสียงเอก

หมายเหตุ คำเป็น คือ คำที่มีลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

๑. คำที่ประสมสระเสียงยาว ไม่มีตัวสะกด เช่น ตา มี หมู เมีย ตัว
๒. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกย เกอว เช่น คง กิน นม เนย แล้ว
๓. คำที่ประสมกับสระ อำ ไอ โอ เอา เช่น จำ ใจ ไป เอา

คำตาย คือ คำที่มีลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

๑. คำที่ประสมสระเสียงสั้น ไม่มีตัวสะกด เช่น พระ ดู แกะ
๒. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก กบ กด (แม่ กบฏ) เช่น จาก รถ ศพ

ใบงาน เรื่อง การผันวรรณยุกต์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การผันวรรณยุกต์
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ จงพิจารณาว่า คำต่อไปนี้มีเสียงวรรณยุกต์ใด เพราะเหตุใด

ตัวอย่าง ๑) แก้ว มีเสียงวรรณยุกต์ โท เพราะ ก เป็นอักษรกลาง รูปวรรณยุกต์ตรงกับเสียง

๒) พร้อม มีเสียงวรรณยุกต์ ตรี เพราะ พ เป็นอักษรต่ำ รูปวรรณยุกต์โทมีเสียงตรี

๑. เกี้ยว มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๒. ข้า มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๓. ไหน มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๔. วัง มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๕. เสื่อ มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๖. เฒ่า มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๗. แปร มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๘. อวน มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๙. พลัง มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
- ๑๐.เปรี้ยว มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....

ตอนที่ ๒ จงพิจารณาว่า คำต่อไปนี้มีเสียงวรรณยุกต์ใด เพราะเหตุใด

ตัวอย่าง ๑) ชก มีเสียงวรรณยุกต์ ตรี เพราะ ช เป็นอักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงสั้น

๒) ไชก มีเสียงวรรณยุกต์ โท เพราะ ช เป็นอักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงยาว

๑. เจือก มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๒. พจน์ มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๓. เทพ มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๔. รูป มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๕. โชค มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๖. งก มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๗. เซ็ด มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๘. นับ มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
๙. เพศ มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....
- ๑๐.น็อค มีเสียงวรรณยุกต์เพราะ.....

เฉลยใบงาน เรื่อง การผันวรรณยุกต์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การผันวรรณยุกต์
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ จงพิจารณาว่า คำต่อไปนี้ มีเสียงวรรณยุกต์ใด เพราะเหตุใด

๑. เกี้ยว มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....ก. เป็นอักษรกลาง รูปวรรณยุกต์ตรงกับเสียง.....
๒. ข้า มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....ข. เป็นอักษรต่ำ รูปวรรณยุกต์โทเสียงตรี.....
๓. ไหน มีเสียงวรรณยุกต์จัตวา.....เพราะ.....น. เป็นอักษรต่ำ ไม่มีรูปวรรณยุกต์เสียงจัตวา.....
๔. วัง มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ว. เป็นอักษรต่ำ รูปวรรณยุกต์เอกเสียงโท.....
๕. เสื่อ มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ส. เป็นอักษรสูง รูปวรรณยุกต์โทเสียงโท.....
๖. เฒ่า มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ฒ. เป็นอักษรต่ำ รูปวรรณยุกต์เอกเสียงโท.....
๗. แปร มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ.....เพราะ.....ป. เป็นอักษรกลาง รูปวรรณยุกต์ตรงกับเสียง.....
๘. อวน มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ.....เพราะ.....อ. เป็นอักษรกลาง รูปวรรณยุกต์ตรงกับเสียง.....
๙. พลัง มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....พ. เป็นอักษรต่ำ รูปวรรณยุกต์โทเสียงตรี.....
๑๐. เปรี๊ยะ มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ป. เป็นอักษรกลาง รูปวรรณยุกต์ตรงกับเสียง.....

ตอนที่ ๒ จงพิจารณาว่า คำต่อไปนี้ มีเสียงวรรณยุกต์ใด เพราะเหตุใด

๑. เงือก มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ง. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงยาว.....
๒. พจน มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....พ. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงสั้น.....
๓. เทพ มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ท. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงยาว.....
๔. รูป มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ร. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงยาว.....
๕. โชค มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....ช. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงยาว.....
๖. งก มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....ง. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงสั้น.....
๗. เช็ด มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....ช. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงสั้น.....
๘. นับ มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....น. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงสั้น.....
๙. เพศ มีเสียงวรรณยุกต์โท.....เพราะ.....พ. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงยาว.....
๑๐. น็อค มีเสียงวรรณยุกต์ตรี.....เพราะ.....น. อักษรต่ำ คำตาย ประสมด้วยสระเสียงยาว.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้สู่อาชีพ

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๑๒ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ท ๑.๑ ม.๑/๕ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ท ๒.๑ ม.๑/๔ เขียนเรียงความ

ท ๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด
และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดย่อรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและ
การสนทนา

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา
และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ท ๔.๑ ม.๑/๖ จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง
เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมเหตุผลประกอบ

ท ๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒.สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท เขียนเรียงความ มีมารยาทในการเขียน
พูดย่อรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู
การพูด จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้
ชีวิตจริง

๓. สารการเรียนรู้

๑. ความรู้

- ๑.๑. การตีความคำยาก
- ๑.๒ การเขียนเรียงความ
- ๑.๓ การพูดรายงาน
- ๑.๔ จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต
- ๑.๕ วิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
- ๑.๖ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน

๒. ทักษะ / กระบวนการ

- ๑) การเรียนรู้แบบบูรณาการ
- ๒) กระบวนการสร้างความรู้
- ๓) กระบวนการคิด
- ๔) กระบวนการทางสังคม
- ๕) กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง
- ๖) กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๕. อยู่อย่างพอเพียง
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๓. มีวินัย	๗. รักความเป็นไทย
๔. ใฝ่เรียนรู้	๘. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

- ชิ้นงานหรือภาระงาน
เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ				จุดเน้น น้ำหนัก
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)	
การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสั้นกะทัดรัด เหมาะสม สอดคล้องกับ เนื้อเรื่องที่เขียน มีความ น่าสนใจ ดึงดูดใจผู้อ่าน	ชื่อเรื่องสั้นกะทัดรัด เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อ เรื่องที่เขียน	ชื่อเรื่องส่อคล้อย กับเรื่องที่เขียน	ไม่สอดคล้องกับ เนื้อเรื่อง	๑
องค์ประกอบ	มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีคำนำ มีเนื้อเรื่อง แต่ไม่มีสรุป	ไม่มีคำนำ มีเนื้อ เรื่อง มีสรุป	ไม่มีคำนำ มีเนื้อ เรื่อง ไม่มีสรุป	๒
เนื้อเรื่อง	มีประเด็นน่าสนใจ แปลก ใหม่ มีข้อมูลน่าเชื่อถือ เนื้อหา มีความถูกต้อง สอดคล้องความคิดเห็น ของผู้เขียน	มีข้อมูลน่าเชื่อถือ เนื้อหา มีความ ถูกต้อง สอดแทรก ความคิดเห็นของ ผู้เขียน	มีข้อมูลน่าเชื่อถือ เนื้อหา มีความ ถูกต้อง	เนื้อหาขาด ความน่าเชื่อถือ	๒
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาได้ถูกต้องตาม หลักภาษา เลือกใช้ภาษา สำนวนสละสลวย สื่อ ความหมายชัดเจน การ สะกดคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามหลักภาษา เลือกใช้ภาษา สำนวนสละสลวย สื่อความหมาย ชัดเจน การสะกด คำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามหลักภาษา ใช้ ภาษา สำนวน สละสลวย สื่อความหมาย การสะกดคำ และ เว้นวรรคตอน ถูกต้อง	ใช้ภาษาได้ ถูกต้องตามหลัก ภาษา ใช้ภาษา สำนวน สละสลวย สื่อความหมาย เขียนสะกดคำ และเว้นวรรค ตอนไม่ถูกต้อง	๒
มารยาท ในการเขียน	ลายมือเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย ส่งทันเวลาที่กำหนด	ลายมืออ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย ส่งทันเวลาที่ กำหนด	ลายมืออ่านยาก สะอาดเรียบร้อย ส่งทันเวลาที่ กำหนด	ลายมืออ่านยาก ไม่ เรียบร้อย ส่งไม่ทันเวลาที่ กำหนด	๑

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๓๖-๔๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๒๙-๓๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๒๐-๒๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๐๒-๑๙	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แก่วัดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แก่วัดบ้าง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้พอใช้ มีความต่อเนื่องน้อย มีประโยชน์น้อยให้แก่วัดน้อย	มีการเรียงลำดับเนื้อหาไม่ได้ ไม่มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อยให้แก่วัดน้อย
กลวิธีการนำเสนอ	การนำเสนอเนื้อหาเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เร้าความสนใจผู้ฟังได้ดี มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	การนำเสนอเนื้อหาเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เร้าความสนใจผู้ฟังได้ มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเสนอเนื้อหาเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่ค่อยเร้าความสนใจผู้ฟัง ไม่ค่อยมีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเสนอเนื้อหาเรื่อง ไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่เร้าใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ
การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดัดชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดัดชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดัดชัดเจน ใช้ภาษาเข้าใจยาก ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดัดชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม ไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง
ความสามารถในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางอย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางบ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟังน้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการประสานสายตากับผู้ฟังบ้าง เป็นระยะ
ตอบคำถาม/เวลา	ตอบคำถามได้อย่างมีความรู้ และมีความชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาตามกำหนด	ตอบคำถามได้ค่อนข้างชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาเกินกำหนด ๑ นาที	ตอบคำถามไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที	ตอบคำถามไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๙ - ๒๔	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๑๓ - ๑๘	หมายถึง ดี
คะแนน	๗ - ๑๒	หมายถึง พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๖	หมายถึง ปรับปรุง ตั้งแต่ระดับ พอใช้
เกณฑ์การผ่าน		

เกณฑ์การประเมินแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สรุปความรู้ได้ถูกต้อง ครบตรงประเด็น	สามารถสรุปความรู้ได้ครบและตรงประเด็นและถูกต้องทุกหัวข้อ	สามารถสรุปความรู้ได้ครบตรงประเด็นและมีความถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	สรุปความรู้ไม่ครบทุกประเด็น	สรุปความรู้ไม่ถูกต้อง
การเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับชั้นความสัมพันธ์	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับความสัมพันธ์	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ และลำดับความสัมพันธ์ได้ค่อนข้างครบ	สามารถเชื่อมโยงความรู้และลำดับความสัมพันธ์ไม่ครบถ้วน	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ แต่ไม่เป็นไปตามลำดับความสัมพันธ์
ความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนผังความคิด	สามารถเขียนผังความคิดได้ในรูปแบบที่ถูกต้องและสวยงาม	สามารถเขียนผังความคิดได้ถูกต้องและมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย	สามารถเขียนผังความคิดได้ และมีข้อบกพร่องเป็นบางส่วน	สามารถเขียนผังความคิดได้ แต่ขาดรูปแบบและความสวยงาม

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๑ - ๑๒	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๘ - ๑๐	หมายถึง ดี
คะแนน	๕ - ๗	หมายถึง พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๔	หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินแผนภาพความคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	สรุปความรู้ได้ถูกต้องครบถ้วน ตรงประเด็น				การเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับขั้นความสัมพันธ์				ความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนผังความคิด				รวม ๑๒
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๘ คะแนนขึ้นไป)

คะแนน	๑๑ - ๑๒	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๘ - ๑๐	หมายถึง ดี
คะแนน	๕ - ๗	หมายถึง พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๔	หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑มีความรัก และภูมิใจในความเป็นชาติ				
	๑.๒ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	๑.๓แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๒.๑ปฏิบัติตามระเบียบการสอน และไม่ลอกการบ้าน				
	๒.๒ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อตนเอง				
	๒.๓ประพฤติ ปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงต่อผู้อื่น				
๓. มีวินัย	๓.๑เข้าเรียนตรงเวลา				
	๓.๒แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม				
	๓.๓ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้				
๔. ใฝ่หาความรู้	๔.๑แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ				
	๔.๒มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑มีความตั้งใจ และพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑รู้จักการให้เพื่อส่วนรวมและเพื่อผู้อื่น				
	๘.๒แสดงออกถึงการมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น				
	๘.๓เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้
พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ☐ ดีเยี่ยม
☐ ดี
☐ พอใช้
☐ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๔	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ – ๒๐	ดีมาก
๑๔ – ๑๗	ดี
๑๐ – ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับ

ระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
ความสามารถ ในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ - ส่งสาร				
	๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม				
	๑.๔ วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
ความสามารถ ในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	๒.๔ มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				
	๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้				
ความสามารถ ในการแก้ปัญหา	๓.๑ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	๓.๒ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	๓.๓ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	๓.๔ แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการ แก้ไขปัญหา				
ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต	๔.๑ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	๔.๒ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่				
	๔.๓ ให้ความร่วมมือในการทำงาน				
	๔.๔ ร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
	๔.๕ หลีกเลียงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
ความสามารถใน การใช้เทคโนโลยี	๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	๕.๓ ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์				
	๕.๔ มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... / /

ระดับ ☐ ดีเยี่ยม

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ปรับปรุง

แบบประเมินการคิดวิเคราะห์

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด /ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
ความสามารถในการคัดสรรข้อมูล	๑.๑ สามารถเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม				
	๑.๒ สามารถจัดลำดับข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
	๑.๓ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและเลือกความคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม				
ความสามารถในการจับประเด็นสำคัญ	๒.๑ สามารถจับประเด็นสำคัญและประเด็นสนับสนุนได้				
	๒.๒ สามารถจับประเด็น ใจความสำคัญของข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้ประโยชน์ได้				
	๒.๓ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความคิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล				
ความสามารถในการวิเคราะห์	๓.๑ วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้โดยผ่านการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล				
	๓.๒ วิเคราะห์ บอกความสำคัญ ความสัมพันธ์หรือความคิดรวบยอดของข้อมูลได้				
	๓.๓ วิเคราะห์ วิจารณ์ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ของสิ่งที่เรียนรู้ได้				
ความสามารถในการสรุปคุณค่า	๔.๑ สามารถตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น				
	๔.๒ มีการทำงานครบตามขั้นตอนการปรับปรุงงานและผลงานบรรลุเป้าหมาย				
	๔.๓ อธิบายขั้นตอนการทำงานและผลงานที่เกิดขึ้นทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่มีข้อบกพร่อง				
ความสามารถในการสรุปและอภิปราย	๕.๑ สามารถสรุปสาระเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงาน โครงการได้ เช่น การเขียนโครงการ รายงาน				
	๕.๒ สามารถสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้น				
	๕.๓ สามารถสรุป อภิปราย ขยายความแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง สนับสนุน โต้แย้ง โดยเขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น ผังความคิด เป็นต้น				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๑๒ - ๑๕ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๘- ๑๑ ระดับคุณภาพ ดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๔ - ๗ ระดับคุณภาพ พอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๓ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

ระดับ ☐ ดีเยี่ยม

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... /...../.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
ความสนใจกระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนตลอดเวลา	มีความสนใจและกระตือรือร้นในบางเวลา พุดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑-๒ ครั้งในคาบ	ขาดความสนใจและความกระตือรือร้น พุดคุยนอกเรื่องมากกว่า ๓ ครั้งขึ้นไป
การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดคาบ ตอบคำถามทุกครั้งที่คุณครูถาม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดคาบ ตอบคำถามที่คุณครูถาม ๑ - ๒ ครั้ง	ขาดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ไม่ตอบคำถามที่คุณครูถาม
ความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่งตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย แต่ทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ทันเวลา ๑-๒ ครั้ง	ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลามากกว่า ๓ ครั้งขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้นในการ เรียน			การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม เช่น ตอบคำถาม			ความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย			คุณธรรมใน การเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน	= ดี
๕ - ๘ คะแนน	= พอใช้
๑- ๔ คะแนน	= ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
ความถูกต้อง ชัดเจนของเนื้อหาที่นำเสนอ	เนื้อหาที่น่าสนใจมีความถูกต้อง ชัดเจน ในทุกประเด็นมีรายละเอียดครบถ้วน	เนื้อหาที่น่าสนใจมีความถูกต้อง ชัดเจน แต่มีข้อผิดพลาดบ้าง ๑-๒ ประเด็น	เนื้อหาที่น่าสนใจขาดความถูกต้อง ชัดเจน และมีข้อผิดพลาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
การมีส่วนร่วมสร้างสรรค์งานกลุ่ม	สมาชิกมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม โดยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นทุกครั้ง	สมาชิกส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม แต่มีสมาชิกในกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์งานบ้าง ๑-๒ คน	สมาชิกส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม แต่มีสมาชิกในกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์งาน ๓ คนขึ้นไป
ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ	มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และมีคุณค่า	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน แต่เป็นผลงานที่มีคุณค่า	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน และผลงานไม่มีคุณค่า
การตรงต่อเวลา	งานของกลุ่มเสร็จตามกำหนดเวลาและงานมีคุณภาพดี	งานของกลุ่มเสร็จตามกำหนดเวลาแต่งานไม่มีคุณภาพ	งานของกลุ่มเสร็จไม่ทันเวลาที่กำหนดและงานไม่มีคุณภาพ

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ ถูกต้อง ชัดเจนของ เนื้อหา			การมี ส่วนร่วม สร้างสรรค์ งานกลุ่ม			ความคิด สร้างสรรค์ ในการ นำเสนอ			การตรงต่อ เวลา			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๙ - ๑๒ คะแนน = ดี
- ๕ - ๘ คะแนน = พอใช้
- ๑- ๔ คะแนน = ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรียนรู้สู่ภาคปฏิบัติ

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. เรื่องที่นักเรียนชอบและมีความเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

๓. เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่เข้าใจ.....

.....

.....

๔. เรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การตีความคำยาก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ความหมายการอ่านตีความ หลักเกณฑ์การอ่านตีความ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความหมายการอ่านตีความ อธิบายหลักเกณฑ์การอ่านตีความ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกความหมายของคำยากได้ ๒. หาความหมายคำยากจากพจนานุกรมได้ ๓. ตีความคำยากจากบริบทได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการอ่าน ในสถานการณ์ ที่นักเรียนอ่านคำที่นักเรียนไม่ทราบความหมาย นักเรียนทำอย่างไรจึงทราบความหมายของคำนั้น ขั้นสอน ๑. ครูยกตัวอย่างข้อความ “สตางค์หนูก็มีคะ” เด็กหญิงตอบกระเป๋ กระโปรงให้ดูประกอบ “แต่ว่าหนูคอยให้น้ำลายไหล เสียก่อนถึงจะซื้อ” (รอให้น้ำลายไหลเสียก่อน : ศุภินี) “นิทานเรื่องสังข์ทองมีความเก่าแก่ และ แพร่หลายมานานแล้ว ทั้งในรูปนิทานหมู่ชาลื้อ ที่ ถ่ายทอดกันปากต่อปาก และที่เป็นลายลักษณ์อักษร” ให้นักเรียนอธิบายความหมายคำที่ขีดเส้นใต้ตามที นักเรียนเข้าใจ ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่องการอ่าน ตีความ ทำความเข้าใจ และส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น เรียน ๓. ครูแจกใบงานเรื่อง การตีความคำยาก และให้ นักเรียนตีความหมายคำยาก พร้อมส่งตัวแทนนำเสนอ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง การอ่านตีความ ๒. ใบงานเรื่อง การตีความคำยาก ๓. บทความทางวิชาการ ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนค้นคว้าคำยากบทความทางวิชาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การตีความคำยาก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ผลงานหน้าชั้นเรียน ๔. ครูมอบหมายนักเรียนค้นคว้าคำศัพท์ยาก บทความทางวิชาการจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำยากที่ปรากฏใน ข้อความต่าง ๆ ซึ่งบางคำต้องใช้พจนานุกรม ในการ บอกความหมาย บางคำบางคำต้องอาศัยการอ่านทำ ความเข้าใจตามบริบท หรือข้อความแวดล้อม รวมทั้งแนวคิดในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมาย การอ่านตีความ ๒. อธิบายหลักเกณฑ์ การอ่านตีความ	นำเสนอผลงาน	แบบนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกความหมายของคำยาก ๒. หาความหมายคำยากจาก พจนานุกรม ๓. ตีความคำยากจากบริบท	๑. ตรวจใบงานเรื่อง การตีความคำยาก ๒. สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของ นักเรียน	๑. ใบงานเรื่อง การตีความ คำยาก ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของ นักเรียน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์ คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การอ่านตีความ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การตีความคำยาก

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านตีความ

การอ่านตีความ เป็นการอ่านที่จะต้องทำความเข้าใจกับความหมายแฝง ที่เป็นแก่นของเรื่องที่แท้จริงที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ เนื่องจากบางครั้งผู้เขียนไม่ได้ต้องการสื่อความหมายตรงตามถ้อยคำที่เขียน แต่ยังแฝงความคิดที่ลึกซึ้งด้วยศิลปะการเขียนที่ใช้สัญลักษณ์หรือถ้อยคำเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์เนื้อความนั้น ๆ เพื่อให้เกิดอรรถรสในการอ่าน หรือบางครั้งผู้เขียนอาจไม่กล่าวถึงเรื่องราวบางประการอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งอาจเป็นเรื่องผิดกฎหมายหรือเสียมารยาททางสังคม ผู้เขียนจึงหลีกเลี่ยงวิธีการเขียนโดยไม่กล่าวตรง ๆ แต่ไปใช้คำเปรียบเทียบหรือใช้สัญลักษณ์แทน ผู้อ่านจึงต้องใช้ประสบการณ์การอ่านและสติปัญญาในการอ่านตีความให้เข้าใจสารอย่างแท้จริง

หลักเกณฑ์ในการอ่านตีความมี ดังนี้

๑. อ่านเรื่องที่จะตีความนั้นให้ละเอียด แล้วพยายามจับประเด็นสำคัญให้ได้
๒. ขณะที่อ่านต้องพยายามคิดหาเหตุผลและใคร่ครวญอย่างรอบคอบ แล้วนำมาประมวลเข้ากับความคิดของตนเองว่า ข้อความหรือเรื่องนั้นมีความหมายถึงสิ่งใด
๓. พยายามทำความเข้าใจถ้อยคำที่เห็นว่ามีสำคัญ และจะต้องไม่ลืมตรวดูบริบท (context) ด้วยว่าบริบทหรือสิ่งแวดล้อมนั้นได้กำหนดความหมายของคำนั้นอย่างไร
๔. ต้องระลึกไว้เสมอว่า การตีความไม่ใช่การถอดคำประพันธ์ เพราะการตีความเป็นการจับใจความสำคัญและคงไว้ซึ่งคำของข้อความเดิม
๕. การเขียนเรียบเรียงถ้อยคำที่ได้จากการตีความนั้น จะต้องให้มีความหมายชัดเจน
๖. การตีความเกี่ยวกับเนื้อหาหรือน้ำเสียง เป็นการตีความตามความรู้ ความคิดและประสบการณ์ของผู้ตีความเอง ดังนั้น ผู้อ่านจึงไม่อาจเห็นพ้องตามก็ได้

ตัวอย่างการอ่านตีความ

“โต้ตอบอย่าเสียค่า” ตีความได้ว่า ในการสนทนาหรือโต้คารมไม่ควรกล่าวคำพูดให้ผู้อื่นเสื่อมเสียจากสุภาพชนข้างต้นถ้าอ่านเพียงเพื่อเข้าใจความหมายอย่างตรงไปตรงมาก็จะได้ความว่า “การพยายามโต้ตอบด้วยบางสิ่งบางอย่างเป็นเรื่องที่ดี”

“อย่าชุดคนด้วยปาก” ตีความได้ว่า ไม่ควรพูดก่อนขอหรือกล่าวหาว่าร้ายใคร จากสุภาพชนข้างต้นถ้าอ่านเพียงเพื่อเข้าใจความหมายอย่างตรงไปตรงมาก็จะได้ความว่า “ห้ามไม่ให้ใช้ปากคนชุดหาของ”

“น้ำเชียวอย่าขวางเรือ” ตีความได้ว่า ในขณะที่เหตุการณ์รุนแรงยังดำเนินอยู่อย่างร้อนรนเราไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวจากสุภาพชนข้างต้นถ้าอ่านเพียงเพื่อเข้าใจความหมายอย่างตรงไปตรงมาก็จะได้ความว่า “ห้ามพายเรือหรือนำเรือไปขวางตอนที่น้ำกำลังไหลเชี่ยว”

“ผมมีน้ำผึ้งในปาก แต่ไม่มีมิดในดวงใจ”

น้ำผึ้ง หมายถึงความจริงใจ ความอ่อนหวาน

มิด หมายถึง ความไม่จริงใจ

“เด็กหญิงตัวเล็ก ๆ คนนั้นยืนอยู่ที่นั่นนานนักหนาบางทีอาจจะก่อนที่ข้าพเจ้าจะเข้าไปซื้อของในร้านเสียอีก ดวงตาเป็นประกายของแม่หนูจับจ้องอยู่ที่ขวดโหลที่บรรจุ**ทอฟฟี่**ชนิดต่าง ๆ **อมยิ้ม** **ลูกกวาด** และขนมปังกรอบหลากหลายชนิด นิ้วแกใส่อยู่ในปาก ทำทางเหมือนกับ**พิสมัย**ขนมในขวดโหลนั้นเป็นกำลัง จนกระทั่งตัดสินใจไม่ถูกว่าควรจะเลือกซื้ออะไรกันแน่”

ทอฟฟี่ หมายถึงของหวานแบบฝรั่ง ใช้แป้งให้ละลายที่ละน้อย ทำด้วยน้ำตาลกวนกับนมหรือนมเนย เป็นต้น ปั้นเป็นก้อนกลมหรือเหลี่ยม แล้วห่อกระดาษปิดหุ้มห้าย, ลูกอม ก็เรียก.

อมยิ้ม หมายถึง ขนมหวานประเภทลูกอมชนิดหนึ่งทำด้วยน้ำตาลเป็นรูปกลม ๆ หรือแบน ๆ มีไม้เสียบด้านล่างสำหรับถือ มีสีต่าง ๆ.

ลูกกวาด หมายถึง ของหวานทำด้วยน้ำตาล มีลักษณะเป็นเม็ดกลม ทำเป็นหลายสี ใช้เคี้ยวหรืออมให้ละลายทีละนิด.

พิสมัย หมายถึง รัก , ชอบ ในที่นี้หมายถึง อยากได้

ใบงาน เรื่องการตีความคำยาก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การตีความคำยาก

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายคำที่ขีดเส้นใต้

๑. “แหม เจ้าประคุณเอ๋ย วันนั้นเรากินข้าวกลางวันกันจนท้องหلام ข้าวสุกไม่เหลือติดกันจานแม่เม็ดเดียวไม่มีหกตกหล่น อร่อยข้าวคลุกเห็ดโคนต้มน้ำปลา”

หลงทาง : ขรรค์ชัย บุนปาน

ท้องหلام หมายถึง

๒. “ระวางนั้น โสมทนต์ตรงรี่เข้าไปหาคุ้งรักของตน ส่วนคุ้งรักก็ลุกขึ้นมาต้อนรับออกเสียงอุทานแต่เบา ข้าพเจ้าเห็นเขาเป็นเช่นนั้น ก็เตรียมตัวสงบใจให้หายอุจจ เพื่อเข้าไปหานางผู้หาที่เปรียบมิได้ของข้าพเจ้าบ้าง”

กามนิต : เสถียรโกเศศและนาคะประทีป

อุจจ หมายถึง

๓. “บ้านอยู่ถัดไป ตรงลานหน้าบ้านมีหม้อและชามดินฟุ้งปั้นเสร็จใหม่ ๆ วางอยู่เรียงราย อันเป็น การงานแห่งเจ้าของบ้านที่พากเพียรลงแรงทำเป็นสมาธิได้ในวันนั้น เครื่องปั้นหม้อยังคงวางอยู่ใต้ ต้นมะขามใหญ่, ขณะนั้นกุ่มภการช่างปั้นหม้อกำลังเอาชามดินดิบออกจากเครื่องปั้น ขนเอามาวางเรียงรวมกันไว้”

กามนิต : เสถียรโกเศศและนาคะประทีป

กุ่มภการ หมายถึง

๔. ขอเพียงเห็นดาวรุ่งที่มุงฝน
เป็นสำคัญว่าอุทัยใกล้แล้วหนอ

อีกเมื่อไรจะสว่างเหมือนอย่างรอ : อุชเชนี

อุทัย หมายถึง

เฉลยใบงาน เรื่องการตีความคำยาก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การตีความคำยาก
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายคำที่ขีดเส้นใต้

แหม เจ้าประคุณเอ๋ย วันนั้นเรากินข้าวกลางวันกันจนท้องหلام ข้าวสุกไม่เหลือติด ก้นจานแม้เม็ดเดียวไม่มีหกตกหล่น อร่อยข้าวคลุกเห็ดโคนต้มน้ำปลา

หลงทาง : ขรรค์ชัย บุนปาน

ท้องหلام หมายถึง ท้องใหญ่เกินพอดี

ระวางนั้น โสมทนต์ตรงรี่เข้าไปหาคู่รักของตน ส่วนคู่รักก็ลุกขึ้นมาต้อนรับออกเสียงอุทานแต่เบา ข้าพเจ้าเห็นเขาเป็นเช่นนั้น ก็เตรียมตัวสงบใจให้หายอู้อจ เพื่อเข้าไปหานางผู้หาที่เปรียบมิได้ของข้าพเจ้าบ้าง

กามนิต : เสฐียรโกเศศและนาคะประทีป

อู้อจ หมายถึง ความประหม่า ความขวยเขิน

บ้านอยู่ถัดไป ตรงลานหน้าบ้านมีหม้อและชามดินฟุ้งปั้นเสร็จใหม่ ๆ วางอยู่เรียงราย อันเป็นการทำงานแห่งเจ้าของบ้านที่พากเพียรลงแรงทำเป็นสัมมาอาชีพได้ในวันนั้น เครื่องปั้นหม้อยังคงวางอยู่ใต้ต้นมะขามใหญ่, ขณะนั้นกุ่มภการช่างปั้นหม้อกำลังเอาชามดินดิบออกจากเครื่องปั้น ขนเอาจมาวางเรียงรวมกันไว้

กามนิต : เสฐียรโกเศศและนาคะประทีป

กุ่มภการ หมายถึง ช่างปั้นหม้อ

ขอเพียงเห็นดาวรุ่งที่มุงฝน

เป็นสำคัญว่าอุทัยใกล้แล้วหนอ

อีกเมื่อไรจะสว่างเหมือนอย่างรอ : อุชเชนี

อุทัย หมายถึง พระอาทิตย์แรกขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุขภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การตีความคำยาก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การตีความคำยาก จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ความหมายคำยากในเอกสารโดยพิจารณาบริบทจากเรื่องที่อ่าน ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกคำยากได้ ๒. เขียนความหมายคำยากจากพจนานุกรมได้ และคำยากจากบริบทได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างข้อความที่มีคำยากในบริบท ดังนี้ “คลื่นที่มากกระทบ ไม่หยุดหย่อน พอลูกแรก กระแทกฝั่งยังไม่ทันซ่า คลื่นลูกที่สองก็ตามมา ยังไม่ทันจะได้ปรับตัวเตรียมใจก็มีคลื่นลูกใหม่ถาโถมวนเวียนซ้ำแล้วซ้ำเล่าหาจุดจบไม่ได้ ทำอะไรในชีวิตตอนนี้จึงได้มีแต่ปัญหา” และให้นักเรียนร่วมวิเคราะห์คำศัพท์ที่ต้องใช้บริบท และอธิบายความหมายของคำศัพท์ ขั้นสอน ๑. นักเรียนเข้ากลุ่ม ครูแจกบทความเอกสารทางวิชาการเรื่อง ช้อนปลาในบ่อเพื่อน ให้นักเรียนหาคำยาก และบอกความหมายตามบริบทและตามพจนานุกรม ๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการตีความคำยาก ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะการอ่านตีความคำยากที่ใช้บริบทเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในการอ่าน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบงานเรื่อง การอ่านตีความคำยาก ๒. บทความทางวิชาการเรื่องช้อนปลาในบ่อเพื่อน ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนรวบรวมบทความทางวิชาการที่น่าสนใจ มาคนละ ๒-๓ บทความ

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความหมายคำยากใน เอกสารโดยพิจารณาบริบทจาก เรื่องที่อ่าน	ตรวจใบงานเรื่อง การตีความคำยาก	ใบงานเรื่องการตีความ คำยาก	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกคำยากได้ ๒. เขียนความหมาย คำ ยากจากพจนานุกรม และ คำยากจากบริบทได้	นำเสนอผลงาน	แบบนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมิน คุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การตีความคำยาก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การตีความคำยาก
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายศัพท์ต่อไปนี้โดยใช้บริบทและพจนานุกรม

ช้อนปลาในบ่อเพื่อน

โดยทั่วไปก่อนเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ เกษตรกรต้องตระเตรียมพื้นที่ที่จะลงทุนแรงชุดบ่อสำหรับเลี้ยงปลา จากนั้นจึงซื้อลูกปลาพันธุ์ที่ต้องการมาเลี้ยงตั้งแต่ยังเล็ก ต้องใช้เวลาสมควรในการดูแลเลี้ยงดูให้เติบโตอย่างมีคุณภาพเพื่อจะได้จับขายถอนทุนหวังผลกำไร แต่วันดีคืนดีก็มีมือดีแอบมาช้อนปลาหรือมาตกปลาไป พฤติกรรมเช่นนี้เป็นการเอาเปรียบด้วยวิธีที่ง่ายเพียงเพื่อให้ตนได้ผลประโยชน์โดยไม่ต้องลงทุนลงแรง ยิ่งถ้าเป็นการกระทำของคนที่คุณเคยกี่ย่อมจะสร้างความไม่พอใจและสลดหดหู่ใจแก่เจ้าของบ่อปลา

ได้มีการนำ “ช้อนปลาในบ่อเพื่อน” มาใช้เป็นสำนวนทางการเมืองให้มีความหมายเปรียบถึงการกระทำของพรรคการเมืองบางพรรคที่ใช้วิธีเอาเปรียบพรรคอื่น ๆ เพื่อชักจูงนักการเมืองที่มีชื่อเสียงอยู่แล้วในพรรคนั้น ๆ ให้ย้ายมาอยู่พรรคของตนโดยไม่ต้องสร้างนักการเมืองใหม่ ๆ เอง เช่น ตอนนี้อยู่พรรคนี้เป็นคอการเมืองคุยวิพากษ์วิจารณ์กับกลุ่มเพื่อนอย่างออกรสว่า “ไอ้วิธีช้อนปลาในบ่อเพื่อนนี่มันเป็นวิธีการเห็นแก่ได้ อย่างน่าอดสู แพ้ระบอบรวดเร็วเหมือนโรคร้าย แต่บางพรรคก็ยังทำกันอย่างหน้าตาเฉย”

บางคนใช้เป็นสำนวน “ตกปลาในบ่อเพื่อน” ซึ่งก็มีจุดมุ่งหมายในการพูดคล้ายกัน แต่จะเน้นที่การใช้เหยื่อ เพื่อล่อให้ปลามาฮุบกินด้วยวิธีการตกเบ็ด

๑. ถอนทุน ความหมาย
๒. วันดีคืนดี ความหมาย
๓. มือดี ความหมาย
๔. ช้อนปลา ความหมาย
๕. คอการเมือง ความหมาย
๖. อย่างออกรส ความหมาย
๗. วิธีช้อนปลา ความหมาย
๘. หน้าตาเฉย ความหมาย
๙. เหยื่อ ความหมาย
๑๐. ฮุบ ความหมาย

เฉลยใบงาน เรื่อง การตีความคำยาก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การตีความคำยาก
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายศัพท์ต่อไปนี้โดยใช้บริบทและพจนานุกรม

ซ่อนปลาในบ่อเพื่อน

โดยทั่วไปก่อนเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ เกษตรกรต้องเตรียมพื้นที่ที่จะลงทุนแรงชุดบ่อสำหรับเลี้ยงปลา จากนั้นจึงซื้อลูกปลาพันธุ์ที่ต้องการมาเลี้ยงตั้งแต่ยังเล็ก ต้องใช้เวลาสมควรในการดูแลเลี้ยงดูให้เติบโตใหญ่อย่างมีคุณภาพเพื่อจะได้จับขายถอนทุนหวังผลกำไร แต่วันดีคืนดีก็มีมือดีแอบมาซ่อนปลาหรือมาตกปลาไป พฤติกรรมเช่นนี้เป็นการเอาเปรียบด้วยวิธีที่ง่ายเพียงเพื่อให้ตนได้ผลประโยชน์โดยไม่ต้องลงทุนลงแรง ยิ่งถ้าเป็นการกระทำของคนที่คุณเคยกี่ย่อมจะสร้างความไม่พอใจและสลดหดหู่ใจแก่เจ้าของบ่อปลา

ได้มีการนำ “ซ่อนปลาในบ่อเพื่อน” มาใช้เป็นสำนวนทางการเมืองให้มีความหมายเปรียบถึงการกระทำของพรรคการเมืองบางพรรคที่ใช้วิธีเอาเปรียบพรรคอื่น ๆ เพื่อชักจูงนักการเมืองที่มีชื่อเสียงอยู่แล้วในพรรคนั้น ๆ ให้ย้ายมาอยู่พรรคของตนโดยไม่ต้องสร้างนักการเมืองใหม่ ๆ เอง เช่น ตอนนี้อยู่พรรคนี้เป็นคอการเมืองคุยวิพากษ์วิจารณ์กับกลุ่มเพื่อนอย่างออกรสว่า “ไอ้วิธีซ่อนปลาในบ่อเพื่อนนี่มันเป็นวิธีการเห็นแก่ได้ อย่างน่าอดสู แพ้ระบอบรวดเร็วเหมือนโรคร้าย แต่บางพรรคก็ยังทำกันอย่างหน้าตาเฉย”

บางคนใช้เป็นสำนวน “ตกปลาในบ่อเพื่อน” ซึ่งก็มีจุดมุ่งหมายในการพูดคล้ายกัน แต่จะเน้นที่การใช้เหยื่อ เพื่อล่อให้ปลามาสูบกินด้วยวิธีการตกเบ็ด

๑. ถอนทุน	ความหมาย	เอาทุนคืนหวังกำไร
๒. วันดีคืนดี	ความหมาย	วันหนึ่ง
๓. มือดี	ความหมาย	ขโมย
๔. ซ่อนปลา	ความหมาย	จับปลา
๕. คอการเมือง	ความหมาย	ผู้มีความสนใจเรื่องการเมืองเป็นพิเศษ
๖. อย่างออกรส	ความหมาย	อย่างสนุกสนาน เป็นที่ชอบอกชอบใจ
๗. วิธีซ่อนปลา	ความหมาย	การเอาเปรียบ
๘. หน้าตาเฉย	ความหมาย	หน้าด้าน ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้
๙. เหยื่อ	ความหมาย	ผลประโยชน์
๑๐. สูบ	ความหมาย	กิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง จำนวน สุภาษิต คำพังเพย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา จำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความหมายของจำนวน สุภาษิต และคำพังเพยได้ ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกความแตกต่างของจำนวนที่เป็นสุภาษิตและคำพังเพยได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ไม่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนทายภาพจำนวนไทย ดำน้าพริกละลายแม่น้ำ อย่าเห็นกงจักรว่าเป็นดอกบัว และบอกความหมายจำนวน ๒. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะความหมายจำนวน “อย่าเห็นกงจักรว่าเป็นดอกบัว” “ดำน้าพริกละลายแม่น้ำ” มีความเหมือนและต่างกันหรือไม่อย่างไร ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาความหมายของจำนวน สุภาษิต คำพังเพยจากใบความรู้เรื่องจำนวน สุภาษิต คำพังเพย ๒. นักเรียนทำแผนภาพความคิด จำแนกความเหมือนความแตกต่างของจำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ๓. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอแผนภาพความคิดจำแนกจำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ๔. ครูให้นักเรียนไปค้นคว้าสุภาษิต และคำพังเพยจากจำนวนในสื่อต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพจำนวนไทย ๒. ใบความรู้เรื่อง จำนวน สุภาษิต คำพังเพย ๓. แผนภาพความคิด ภาระงาน/ชิ้นงาน ศึกษาค้นคว้าเรื่องจำนวนสุภาษิตและคำพังเพย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง จำนวน สุภาษิต คำพังเพย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั่วโมงถัดไป ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกันระหว่างจำนวน สุภาษิต คำพังเพย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายของสำนวน ๒. ความหมายของสุภาษิต ๓. ความหมายของคำพังเพย	นำเสนอผลงาน	แบบนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกความแตกต่างของ สำนวนที่เป็นสุภาษิตและคำ พังเพยได้	เขียนแผนภาพ ความคิด	แบบประเมินการเขียน แผนภาพความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมิน คุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ทนายภาพ เรื่องสำนวน สุภาชิต คำพังเพย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๕๔ : ๑๒๒๗) ได้อธิบายความหมาย “สำนวน” ไว้ว่า “ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร, บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร ; ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ ร้าไม่ดีโทษปีโทษกลอง”

สำนวน จึงเป็นถ้อยคำที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เป็นคำกล่าวเชิงเปรียบเทียบเพื่อใช้อธิบาย การกระทำ พฤติกรรม หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ผู้พูดไม่ได้กล่าวถึงโดยตรง มีความหมายไม่ตรงรูปคำ แต่เป็นที่เข้าใจ ความหมายกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร เช่น น้ำท่วมทุ่ง ตายายครว้ หม้อข้าวไม่ทันดำ

สุภาษิต คือ ถ้อยคำที่กล่าวไว้เป็นคติหรือเตือนใจ มักเป็นถ้อยคำที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้วมี จุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนและเป็นข้อเตือนใจให้ปฏิบัติตาม โดยมีคำว่า “อย่า” หรือ “ให้” ปรากฏในสุภาษิต นั้นด้วย เช่น น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ คบคนให้ดูหน้า ซื่อผ้าให้ดูเนื้อ

คำพังเพย คือ ถ้อยคำที่กล่าวให้ข้อคิด โดยจะกล่าวถึงพฤติกรรม การกระทำบางอย่างในสถานการณ์ ต่าง ๆ เช่น ปิดทองหลังพระ

ดังนั้น **สุภาษิตคำพังเพย** จึงจัดรวมอยู่ใน “สำนวน” ด้วยกันทั้งคู่ เพราะมีความหมายในเชิง เปรียบเทียบ และเป็นถ้อยคำที่ใช้สืบเนื่องกันมานาน

ลักษณะของสุภาษิต และคำพังเพย

สุภาษิต มีลักษณะเป็นถ้อยคำที่มักใช้สั้น ๆ กระชับ แต่มีความหมายลึกซึ้ง มีสัมผัสคล้องจอง หรือ บางครั้งอาจใช้คำแปลกชวนให้สะดุดใจ คิดตีความ ส่วนใหญ่สุภาษิตที่ใช้กันในสังคมไทย มักมีที่มาจากคำสอน ทางพุทธศาสนา ธรรมะในพุทธศาสนา หรืออาจนำมาจากธรรมชาติ และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สุภาษิตเป็นถ้อยคำ ที่กล่าวสืบต่อกันมาแต่โบราณ มักพบในวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ เช่น สุภาษิตพระร่วง โคลงโลกนิติ สุภาษิตสอน หลิง เป็นต้น

ตัวอย่าง

✿ ทำดีได้ดี	สอนว่าหากทำดีก็จะได้ผลตอบแทน
✿ ทำชั่วได้ชั่ว	สอนว่าหากทำชั่วก็จะได้สิ่งไม่ดีตอบแทน
✿ น้ำขึ้นให้รีบตัก	สอนให้รีบทำเมื่อมีโอกาสดี
✿ น้ำขึ้นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก	สอนให้เก็บความไม่พอใจเอาไว้ แสดงท่าที่เป็นมิตร
✿ อย่าไวใจทาง อย่าวางใจคน	สอนไม่ให้ไวใจหรือเชื่ออะไรใครง่าย ๆ
✿ พึงเอาชนะความโกรธด้วยความไม่โกรธ	สอนให้รู้จักระงับความโกรธ

คำพังเพย มีลักษณะเป็นถ้อยคำที่ให้ข้อคิด โดยกล่าวถึงพฤติกรรม หรือธรรมชาติรอบตัว โดยมากมักเป็นถ้อยคำที่เป็นข้อสรุปการกระทำหรือพฤติกรรมทั่วไป อาจมีที่มาจากนิทาน ตำนาน วรรณคดี เป็นต้น

ตัวอย่าง

✕ ทองไม่รู้ร้อน	หมายถึง ทำตัวไม่มีความรู้สึก ไม่มีปฏิกิริยา
✕ ขมื่นกับปุน	หมายถึง ไม่ถูกกัน ทะเลาะกันเป็นประจำ
✕ กบเลือกนาย	หมายถึง คนช่างเลือก เลือกมากจนตัวเองเดือดร้อน
✕ ทำคุณบูชาโทษ	หมายถึง ทำความดีแต่กลับได้รับสิ่งไม่ดีตอบแทน
✕ ราไม่ดีโทษปีโทษกลอง	หมายถึง ตนเองทำผิด แต่โทษว่าเป็นความผิดของผู้อื่น
✕ มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ	หมายถึง ตนเองไม่ช่วยทำ แล้วยังขัดขวางการทำงานของผู้อื่น

คุณค่าของสำนวนไทย

สำนวนไทยมีคุณค่าหลายประการ ดังนี้

๑. ช่วยพัฒนาปัญญาของคนไทยในสังคม
๒. เป็นมรดกแห่งภูมิปัญญาทางภาษาไทย
๓. เป็นแนวทางประเพณีที่ดีให้แก่คนในสังคม
๔. เป็นแบบแผนควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม
๕. สะท้อนวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย

สรุป

สุภาษิต และ**คำพังเพย**นั้น จัดเป็น “สำนวน” ด้วยกันทั้งคู่ เพราะมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ และเป็นถ้อยคำที่ใช้สืบเนื่องกันมานาน **สุภาษิต** เป็นถ้อยคำที่มักใช้คำสั้น ๆ กระชับแต่มีความหมายลึกซึ้ง มีสัมผัสคล้องจอง ส่วนใหญ่สุภาษิตที่ใช้ในสังคมไทยมักมีที่มาจากคำสอนทางพุทธศาสนา หรืออาจนำมาจากธรรมชาติ และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว **คำพังเพย**เป็นถ้อยคำที่ให้ข้อคิด โดยกล่าวถึงพฤติกรรมหรือธรรมชาติรอบตัว ส่วนมากมักเป็นถ้อยคำที่เป็นข้อสรุปการกระทำหรือพฤติกรรมทั่วไป อาจมีที่มาจากนิทาน ตำนาน วรรณคดี

สำนวนไทยมีคุณค่าหลายประการ เช่น สะท้อนวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย ช่วยพัฒนาปัญญาของคนในสังคมไทย เป็นแนวทางประเพณีที่ดีให้แก่คนในสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาพิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ขอบเขตเนื้อหา สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาพิต จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความหมายของสำนวน สุภาพิตและคำพังเพยได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกสุภาพิตและคำพังเพยได้ ๒. ใช้สำนวนที่เป็นสุภาพิตและคำพังเพยได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมต่อคำสำนวนไทย และครูซักถามนักเรียนความหมายของสำนวนสุภาพิต คำพังเพย ๒. นักเรียนยกตัวอย่างสำนวนไทยพร้อมสถานการณ์ที่นักเรียนเคยนำสำนวนมาใช้ ขั้นสอน ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ครูแจกใบงาน เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพย ๒. นักเรียนระดมความคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพยและช่วยกันทำใบงาน เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพย ๓. ครูให้ตัวแทนกลุ่มนำผลงานนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๔. ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น สรุปให้ข้อเสนอแนะการนำเสนอผลงาน ๕. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพย	๑. เกมต่อจำนวน ๒. ใบความรู้ เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพย ๓. ใบงาน เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพย ๔. แบบทดสอบ เรื่อง จำนวน สุภาพิต คำพังเพย ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบรวมสำนวนและความหมาย	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง จำนวน สุภาษิต คำพังเพย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖. ครูและนำให้นักเรียนรวบรวมสำนวนและความหมายจากหนังสือเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นคติสอนใจในการดำเนินชีวิต ขั้นสรุป นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความรู้และคุณค่าของสำนวน สุภาษิตและคำพังเพย	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความหมายของ สำนวน สุภาษิตและ คำพังเพยได้	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกสุภาษิตและคำ พังเพยได้ ๒. ใช้สำนวนที่เป็นสุภาษิต และคำพังเพยได้	ตรวจใบงาน เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	เกมต่อสำนวน ใบงาน เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินจาก คุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกมต่อสำนวน เรื่องสำนวน สุภาษิต คำพังเพย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. กรวดน้ำ.....
๒. กลิ้งครก.....
๓. กลืนไม่เข้า.....
๔. กินปูน.....
๕. ไกล่เกลื่อ.....
๖.คนงามเพราะแต่ง
๗.ข้างในเป็นโพรง
๘.ออกตามประตู
๙.ถากด้วยตา
๑๐.ลบด้วยเท้า
๑๑. คับที่.....คับใจ.....
๑๒. งานหลวง.....งานราษฎร์.....
๑๓. จะเข้.....อยู่ถ้ำเดียวกัน.....
๑๔. จอดเรือ.....ซั่ม้า.....
๑๕. ข้างตาย.....เอาใบบัว.....

เฉลย

๑. กรวดน้ำ คว่ำขัน	๒. กลิ้งครก ขึ้นเขา.....
๓. กลืนไม่เข้า คายไม่ออก	๔. กินปูน ร้อนท้อง
๕. ไกล่เกลื่อ กินต่าง	๖. ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง
๗. ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง	๘. เข้าตามตรอก ออกตามประตู
๙. ขุดด้วยปาก ถากด้วยตา	๑๐. เขียนด้วยมือ ลบด้วยเท้า
๑๑. คับที่ อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก	๑๒. งานหลวงไม่ให้ขาด งานราษฎร์ไม่ให้เสีย
๑๓. จะเข้สองตัว อยู่ถ้ำเดียวกันไม่ได้	๑๔. จอดเรือไม่ดูท่า .ซั่ม้าไม่ดูทาง
๑๕. ข้างตายทั้งตัว เอาใบบัวมาปิด	

ใบงาน เรื่องสำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์

สุภาษิตคำพังเพย จัดรวมอยู่ใน “สำนวน” ด้วยกันทั้งคู่ เพราะ

ตอนที่ ๒ จงจำแนกสำนวนไทยต่อไปนี้ว่าสำนวนใดเป็นสุภาษิตสำนวนใดเป็นคำพังเพย

๑. บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น	เป็น
๒. มีสสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท	เป็น
๓. มือถือสาก ปากถือศีล	เป็น
๔. น้ำขึ้นให้รีบตัก	เป็น
๕. กบเลือกนาย	เป็น
๖. ขม้นกับปูน	เป็น
๗. น้ำขุ่นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก	เป็น
๘. อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน	เป็น
๙. ทำคุณบูชาโทษ	เป็น
๑๐. พึงเอาชนะความโกรธด้วยความไม่โกรธ	เป็น
๑๑. คบคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ	เป็น
๑๒. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม	เป็น

ตอนที่ ๓ จงบอกความหมายของสำนวนต่อไปนี้

๑. สู้จนยิบตา หมายถึง

๒. งอมพระราม หมายถึง

๓. เจ้าไม่มีศาล สมภารไม่มีวัด หมายถึง

๔. ดิ้นแมว หมายถึง

๕. เข้าตามตรอกออกตามประตู หมายถึง

ตอนที่ ๔ จงเติมสำนวนลงในช่องว่างให้ถูกต้องตรงความหมาย

๑. หาประโยชน์ใส่ตนโดยทุจริตจากคนอื่น

๒. สร้างเรื่องไม่จริงให้เป็นเรื่องจริง

๓. คำพูดตรง แต่ไม่น่าฟัง

๔. เอาความลับไปบอกให้ใคร ๆ รู้

๕. ชอบว่าคนอื่นไม่ดี แต่ตัวกับทำเสียเอง

ตอนที่ ๕ คำชี้แจง : พิจารณาสถานการณ์ต่อไปนี้ว่าตรงกับสำนวนใด

๑. สมชายไม่ช่วยเพื่อนทำรายงาน แล้วยังเปิดวิทยุเสียงดังรบกวนเพื่อน ตรงกับสำนวนใด

๒. พ่อแม่อุตส่าห์กู้หนี้ยืมสินหาเงินมาให้เรียนหนังสือกลับหนีโรงเรียนเอาเงินไปเที่ยวกับเพื่อน
ตรงกับสำนวนใด

๓. ครูของฉันทสอนลูกศิษย์ได้ผลดียิ่ง ลูกศิษย์สอบได้ยกชั้นทุกปี ท่านทำงานมาเกือบสิบปีแล้วเพิ่งได้
เงินเดือนขึ้นครั้งเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะท่านไม่ต้องการโฆษณาความดีของท่าน การกระทำของ
ครูนี้ ตรงกับสำนวนใด

๔. นักการเมือง ๒ คนนี้ เขา รู้จู้จู้ดื้อและเล่ห์เหลี่ยมของกันและกัน ตรงกับสำนวนใด

๕. นายแดงเป็นคนจน งานหาเลี้ยงชีพก็ไม่มีทำ แต่นายแดงชอบแต่งตัวหรูหราจนคนอื่น ๆ เข้าใจว่า
เป็นคนร่ำรวย ลักษณะของนายแดงตรงกับสำนวนใด

เฉลยใบงาน เรื่องสำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์

สุภาษิตคำพังเพย จัดรวมอยู่ใน “สำนวน” ด้วยกันทั้งคู่ เพราะมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ และเป็นถ้อยคำที่ใช้สืบเนื่องกันมานาน

ตอนที่ ๒ จงจำแนกสำนวนไทยต่อไปนี้ว่าสำนวนใดเป็นสุภาษิตสำนวนใดเป็นคำพังเพย

๑. บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น	เป็น สุภาษิต
๒. มีสติพึงบรรจบให้ครบบาท	เป็น สุภาษิต
๓. มือถือสาก ปากถือศีล	เป็น คำพังเพย
๔. น้ำขึ้นให้รีบตัก	เป็น สุภาษิต
๕. กบเลือกนาย	เป็น คำพังเพย
๖. ขมิ้นกับปูน	เป็น คำพังเพย
๗. น้ำขุ่นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก	เป็น สุภาษิต
๘. อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน	เป็น สุภาษิต
๙. ทำคุณบูชาโทษ	เป็น คำพังเพย
๑๐. พึงเอาชนะความโกรธด้วยความไม่โกรธ	เป็น สุภาษิต
๑๑. มะกอกสามตะกร้าปาไม่ถูก	เป็น คำพังเพย
๑๒. ปลาหมอตายเพราะปาก	เป็น คำพังเพย

ตอนที่ ๓ จงบอกความหมายของสำนวนต่อไปนี้

๑. สู้จนยิบตา หมายถึง สู้จนถึงที่สุด สู้ไม่ถอย
๒. งอมพระราม หมายถึง มีความทุกข์ความลำบากเต็มที
๓. เจ้าไม่มีศาล สมภารไม่มีวัด หมายถึง ผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง
๔. ดิ้นแมว หมายถึง พกย่องเบา ขโมย
๕. เข้าตามตรอกออกตามประตู หมายถึง ทำตามธรรมเนียมเรื่องการสว่ขอ

ตอนที่ ๔ จงเติมสำนวนลงในช่องว่างให้ถูกต้องตรงความหมาย

๑. หาประโยชน์ใส่ตนโดยขูดรีดจากคนอื่น รีดเลือดกับปู
๒. สร้างเรื่องไม่จริงให้เป็นเรื่องจริง ปั่นน้ำเป็นตัว
๓. คำพูดตรง แต่ไม่น่าฟัง ขวานผ่าซาก
๔. เอาความลับไปบอกให้ใคร ๆ รู้ ฆ้องปากแตก กินในที่ลับไขในที่แจ้ง
๕. ชอบว่าคนอื่นไม่ดี แต่ตัวกับทำเสียเอง ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง

ตอนที่ ๕ คำชี้แจง : พิจารณาสถานการณ์ต่อไปนี้ว่าตรงกับสำนวนใด

๑. สมชายไม่ช่วยเพื่อนทำรายงาน แล้วยังเปิดวิทยุเสียงดังรบกวนเพื่อน ตรงกับสำนวนใด
มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
๒. พ่อแม่อุตส่าห์กู้หนี้ยืมสินหาเงินมาให้เรียนหนังสือกลับหนีโรงเรียนเอาเงินไปเที่ยวกับเพื่อน
ตรงกับสำนวนใด คบคนพาล พาลไปหาผิด
๓. ครูของฉันสอนลูกศิษย์ได้ผลดียิ่ง ลูกศิษย์สอบได้ยกชั้นทุกปี ท่านทำงานมาเกือบสิบปีแล้วเพิ่งได้
เงินเดือนขึ้นครั้งเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะท่านไม่ต้องการโฆษณาความดีของท่าน การกระทำของ
ครูนี้ ตรงกับสำนวนใด ปิดทองหลังพระ
๔. นักการเมือง ๒ คนนี้ เราบรรู้จุดอ่อนและเล่ห์เหลี่ยมของกันและกัน ตรงกับสำนวนใด
ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่
๕. นายแดงเป็นคนจน งานหาเลี้ยงชีพก็ไม่มีทำ แต่นายแดงชอบแต่งตัวหรูหราจนคนอื่น ๆ เข้าใจว่า
เป็นคนร่ำรวย ลักษณะของนายแดงตรงกับสำนวนใด ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง

แบบทดสอบ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

๑. ข้อใดเป็นคำพังเพย
 - ก. ขมื่นกับปูน
 - ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ค. น้ำชุ่นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก
 - ง. พึงเอาชนะความโกรธด้วยความไม่โกรธ
๒. ข้อใดไม่ใช่คำพังเพย
 - ก. ทองไม่รู้ร้อน
 - ข. กระต่ายตื่นตูม
 - ค. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ง. มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ
๓. “สมทรงไม่ช่วยเพื่อนทำรายงาน แล้วยังเปิดวิทยุเสียงดังรบกวนเพื่อน” ข้อความนี้ควรใช้สำนวนใด
 - ก. กินในที่ลับไขในที่แจ้ง
 - ข. มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
 - ค. คบคนพาล พาลพาไปหาผิด
 - ง. เข้าตามตรอกออกตามประตู
๔. นักการเมือง ๒ คนนี้ เขารู้จักอ่อนและเล่ห์เหลี่ยมของกันและกัน ข้อความนี้ควรใช้สำนวนใด
 - ก. สู้จนยับดา
 - ข. ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง
 - ค. ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่
 - ง. ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง
๕. “วันพรุ่งนี้สอบ คินนี่ค่อยดูหนังสือ” ตรงกับสำนวนใด
 - ก. หวังน้ำบ่อหน้า
 - ข. ใจดีสู้เสือ
 - ค. ตำข้าวสารกรอกหม้อ
 - ง. ซ้ำๆ ได้พริ้วสองเล่มงาม
๖. “คนเราจิตใจต่างกัน” พูดเป็นสำนวนว่าอย่างไร
 - ก. ขนมพอสมน้ำยา
 - ข. ลางเนื้อชอบลางยา
 - ค. คอหยัก ๆ สักแต่ว่าคน
 - ง. คับที่อยู่ได้คับใจอยู่ยาก
๗. “พกหินดีกว่าพกนุ่น” หมายความว่าอย่างไร
 - ก. หินหนักกว่านุ่น
 - ข. ไปไหนควรเอาหินไปด้วย
 - ค. ทำงานหนักได้ประโยชน์กว่างานเบา
 - ง. ให้ใจคอหนักแน่นอย่าหุเบาใจเบา
๘. “ตีปลาหน้าไซ” หมายความว่าอย่างไร
 - ก. จับปลาได้มาก
 - ข. ทำร้ายเด็กต่อหน้าผู้ใหญ่
 - ค. ทำให้ผู้อื่นเสียประโยชน์ที่เขาควรจะได้
 - ง. ฉวยโอกาสกอบโกย
๙. ผู้ที่มีสิ่งที่ตนไม่รู้คุณค่า อุปมาว่าอย่างไร
 - ก. กิ้งก่าได้ทอง
 - ข. วานรได้แก้ว
 - ค. หัวล้านได้หัว
 - ง. ตาบอดได้แว่น
๑๐. “คนที่รู้อะไรด้านเดียว แล้วก็เข้าใจว่าว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างนั้น”
 - ก. ตาบอดได้แว่น
 - ข. ตาบอดคลำช้าง
 - ค. ตาบอดสอดตาเห็น
 - ง. ตาบอดตาใส

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิจักร์วรรณคดี รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ใบงานเรื่องสุภาษิตพระร่วง ภาระงาน/ชิ้นงาน ศึกษาและค้นคว้าความหมายของสุภาษิตที่ ปรากฏในเรื่องสุภาษิตพระร่วง	
ขอบเขตเนื้อหา การสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม การวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องสุภาษิต พระร่วง ๒. สรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่องสุภาษิตพระร่วง ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเรื่อง สุภาษิต พระร่วงได้ ๒. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่อง สุภาษิตพระร่วงได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ไม่เรียนรู้ ๔. รักความเป็นไทย	๑. ครูยกตัวอย่างสุภาษิตในเรื่องสุภาษิต พระร่วง เช่น เมื่อน้อยให้เรียนวิชา ได้ส่วยอย่ามักมาก ตระกูลตบจนจับนับ ๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาของ สุภาษิตว่ามีลักษณะมุ่งให้ปฏิบัติเช่นไร (ข้อห้าม คำสั่ง ข้อแนะนำ) ขั้นสอน ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มศึกษาวรรณคดี เรื่อง สุภาษิตพระร่วง จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย พร้อมทั้งสรุปประเด็น ดังนี้ ๑) ความเป็นมาของเรื่อง/ประเภทของ วรรณคดี ๒) ประวัติผู้แต่ง ๓) ลักษณะคำประพันธ์ ๔) ลักษณะของเนื้อเรื่อง		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุขภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิจัยวรรณคดี รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	จัดทำเป็นแผนภาพความคิด ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการศึกษาตามประเด็นที่รับผิดชอบ ครูซักถามนักเรียน พร้อมให้คำแนะนำเพิ่มเติม และชมเชยผลงานของนักเรียน ๓. นักเรียนทำใบงานเรื่องสุขภาพจิตพระร่วง ครูตรวจใบงานนักเรียน ๔. ครูเสนอแนะให้นักเรียนศึกษาและค้นคว้าความหมายของสุขภาพจิตที่ปรากฏในเรื่องสุขภาพจิตพระร่วง ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาและบันทึกลงในสมุดงานของตนเอง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการสรุปเนื้อหา วรรณคดีและวรรณกรรม ๒. อธิบายหลักการวิเคราะห์ วรรณคดีและวรรณกรรม	นำเสนอผลงาน	แบบนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง สุภาจิตพระร่วง ๒. วิเคราะห์วรรณคดีเรื่อง สุภาจิตพระร่วง	๑. ตรวจสอบแผนภาพ ความคิด ๒. ตรวจสอบงานเรื่อง สุภาจิตพระร่วง	๑. แบบประเมิน แผนภาพความคิด ๒. ใบงานเรื่องสุภาจิต พระร่วง	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง สุภาชิตพระร่วง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ วิจักษ์วรรณคดี
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง แล้วตอบคำถาม

๑. รูปแบบและลักษณะคำประพันธ์ของวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ให้นักเรียนเขียนแผนผังลักษณะคำประพันธ์ประเภทร้อยสุภาพ และโคลงสองสุภาพ พร้อมโยงสัมพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

๓. เนื้อหาของวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

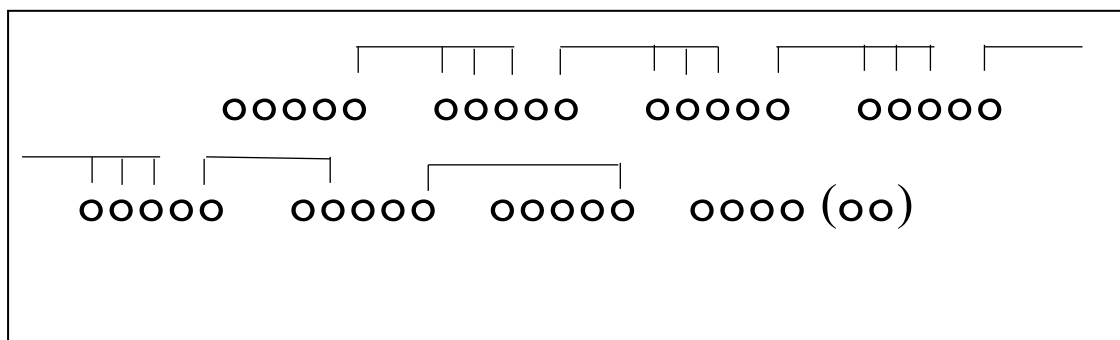
เฉลยใบงานเรื่อง สุภาชิตพระร่วง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ วิจักษ์วรรณคดี
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง แล้วตอบคำถาม

๑. รูปแบบและลักษณะคำประพันธ์ของวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง มีลักษณะอย่างไร

สุภาชิตพระร่วง มีรูปแบบเป็นวรรณคดีคำสอน แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร่ายสุภาพ วรรคละ ๕-๘ คำ ร่ายแต่ละวรรคมีการรับส่งสัมผัสกันอย่างสม่ำเสมอ คำสุดท้ายของวรรคหน้าจะสัมผัสกับคำในวรรคต่อไปแต่ไม่กำหนดตำแหน่งคำรับสัมผัสที่ตายตัว และจบลงด้วยโคลงสองสุภาพ

๒. ให้นักเรียนเขียนแผนผังลักษณะคำประพันธ์ประเภทร่ายสุภาพ และโคลงสองสุภาพ พร้อมโยงสัมผัส

๓. เนื้อหาของวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง มีลักษณะอย่างไร

เนื้อหาของสุภาชิตพระร่วง แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ คำสอนที่เป็นข้อห้าม คำสั่ง และคำสอนที่เป็นข้อแนะนำ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วิกิจษ์วรรณคดี รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ๒. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าของคำประพันธ์ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ไม่เรียนรู้อย่างไร ๓. อยู่อย่างพอเพียง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างสุภาษิตในเรื่องสุภาษิตพระร่วง เช่น ครูบาสอนอย่าโกรธ อย่าดูถูกคนจร หิ้งห้อยอย่าแข่งไฟ อย่ารักถ้ากว่าเรือน ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์เนื้อหาสุภาษิตว่ามีลักษณะใด (ข้อห้าม คำสั่ง ข้อแนะนำ) ขั้นสอน ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มศึกษาสุภาษิตพระร่วง ดังนี้ ๑. สุภาษิตพระร่วงแสดงให้เห็นลักษณะเด่นของภาษาไทยอย่างไร ๒. คำสอนในสุภาษิตมีความทันสมัยหรือไม่อย่างไร	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ใบงานเรื่อง สุภาษิตพระร่วง - หนังสือเรียน ภาระงาน/ชิ้นงาน เขียนข้อคิด/คติประจำใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ๔. รักความเป็นไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วิถีชีวิตวรรณคดี รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	๓. สุภาษิตมีบทบาทต่อวิถีการดำรงชีวิตในสังคมอย่างไร ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์เนื้อหาจากวรรณคดีเรื่องสุภาษิตพระร่วง พร้อมยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ที่นักเรียนสามารถนำคำสอนเหล่านั้นไปปรับใช้ได้ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการศึกษาตามประเด็นที่ได้รับผิดชอบ ครูซักถามนักเรียน พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และชมเชยผลงานของนักเรียน ๔. นักเรียนทำใบงานเรื่อง สุภาษิตพระร่วง ๕. ครูให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคติประจำใจที่นักเรียนยึดเป็นหลักในการปฏิบัติตนลงในสมุด และตกแต่งให้สวยงาม ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องสุภาษิตพระร่วง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการสรุปเนื้อหา วรรณคดีและวรรณกรรม อธิบายหลักการวิเคราะห์ วรรณคดีและวรรณกรรม	นำเสนอผลงาน	แบบนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ สรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง วิเคราะห์วรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระร่วง	ตรวจใบงานเรื่อง สุภาชิตพระร่วง	ใบงานเรื่อง สุภาชิต พระร่วง	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง สุภาษิตพระร่วง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ วิจัยวรรณคดี
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ สุภาจิตพระร่วงที่กำหนดเป็นการสอนเกี่ยวกับเรื่องใด

๑. อย่าไฟदनให้เกิน
๒. ทดแทนคุณท่านเมื่อยาก
๓. เข้าเถื่อนอย่าลืมหิร่า
๔. พิงผ่นเพื่อต่อญาติ
๕. อย่าไฟสูงให้พันศักดิ์
๖. อย่าไฟเอาทรัพย์ท่าน
๗. อย่าผูกมิตรคนจร
๘. อย่าขัดแย้งผู้ใหญ่
๙. อย่ารักห่างกว่าชิด
๑๐. อย่าใจเบางงหนัก

ตอนที่ ๒ นักเรียนยกตัวอย่างที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวันจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร/ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ที่นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากเรื่องสุภาษิตไปปรับใช้ได้ พร้อม แสดงความคิดเห็น

[illegible]

เฉลยใบงานเรื่อง สุภาษิตพระร่วง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ วิจักขณ์วรรณคดี
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท.๒.๑.๑๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ สภาขิตพระร่วรงที่กำหนดเป็นการสอนเกี่ยวกับเรื่องใด

๑. อย่าไผ่ตนให้เกิน	สอนให้รู้จักประมาณตน
๒. ทดแทนคุณท่านเมื่อยาก	สอนให้รู้จักกตัญญูรู้คุณ
๓. เข้าเถื่อนอย่าลืมพริ้ว	สอนให้ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท
๔. พึงผันเผื่อต่อญาติ	สอนให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อญาติ
๕. อย่าไผ่สูงให้พ้นศักดิ์	สอนให้รู้จักประมาณตน
๖. อย่าไผ่เอาทรัพย์ท่าน	สอนให้มีศีลธรรม
๗. อย่าผูกมิตรคนจร	สอนให้รู้จักเลือกคบคน
๘. อย่าขัดแย้งผู้ใหญ่	สอนให้รู้จักกาลเทศะ
๙. อย่ารักห่างกว่าชิด	สอนให้เห็นความสำคัญของญาติพี่น้อง
๑๐. อย่าใจเบาจนหนัก	สอนให้มีความหนักแน่น

ตอนที่ ๒ นักเรียนยกตัวอย่างที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวันจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร/ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ที่นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากเรื่องสุภาษิตไปปรับใช้ได้ พร้อม แสดงความคิดเห็น

.....(ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน).....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สู่สภาพิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิภาษวรรณคดี (คุณค่าด้านวรรณศิลป์) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม การสรุปความและข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์ในวรรณคดีเรื่องสุภาพิตพระร่วงได้ ๒. วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์วรรณคดีเรื่องสุภาพิตพระร่วงได้ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ จากเรื่อง สุภาพิตพระร่วงได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีจิตสาธารณะ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างวรรณคดี (วรรณคดี คือ ค่าประพันธ์ที่มีการเรียงร้อยคำที่ไพเราะ อีกทั้งให้หลังความรู้สึที่ชัดเจนและมีคุณค่าต่อจิตใจ มีคติสอนใจ) “ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักสล้อยร้อยยจิต แม่นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา” (นิราศภูเขาทอง : สุนทรภู่) ครูถามนักเรียนว่าค่าประพันธ์ข้างต้นมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ประเด็นใดบ้าง (วรรณศิลป์ คือ ศิลปะในการแต่ง เช่น สัมผัสพยัญชนะ/สระการเล่นคำ) ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๕ กลุ่ม ศึกษาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ในสุภาพิตพระร่วง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. คำประพันธ์วรรณคดีของ ๒. ใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ค้นคว้าหาประพันธ์ที่ชอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุขภาพจิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิจัยวรรณคดี (คุณค่าด้านวรรณศิลป์) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๑. คำสัมผัสพยัญชนะ ๒. คำสัมผัสสระ ๓. การซ้ำคำ ๔. การใช้คำน้อยแต่กินความมาก ๕. ใช้คำพิพจน์คำเดียว ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ในประเด็นต่าง ๆ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการศึกษาตามประเด็นที่รับผิดชอบ ครูซักถามนักเรียน พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และชมเชยผลงานของนักเรียน ๔. นักเรียนทำใบงาน เรื่องคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน ๕. ครูแนะนำนักเรียนเลือกคำประพันธ์ที่นักเรียนเห็นว่ามีค่าพอเรา พร้อมอธิบายเหตุผลว่าเพราะอะไร	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สภาพิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิจัยวรรณคดี (คุณค่าด้านวรรณศิลป์) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		
	ขั้นสรุป	ครูและนักเรียนสรุปคุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่ได้ จากเรื่อง สุภาพิพพระร่วง	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ในวรรณคดี เรื่อง สุภาชิตพระร่วงได้ ๒. วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ วรรณคดี เรื่องสุภาชิตพระร่วงได้	นำเสนอผลงาน	แบบนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ จากเรื่อง สุภาชิตพระร่วงได้	ตรวจใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านวรรณศิลป์	ใบงาน เรื่อง คุณค่า ด้านวรรณศิลป์	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีจิตสาธารณะ ๕. อยู่อย่างพอเพียง	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านวรรณศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี (คุณค่าด้านวรรณศิลป์)
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑. ยอครุยย่อต่อหน้า ย่อเข้าเมื่อแล้วกิจ ย่อมิตรเมื่อลับหลัง

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๓. อย่ากริ้วโกรธเนื่องนิตย

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๓. อย่าปลุกผีกลางคลอง

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๔. อย่ากอปรจิตริษยา

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๕. ช่างไล่เล่นเลี้ยงหลบ

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๖. รู้ที่ตลาดที่หาญ

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๗. สู้เสียสละอย่าเสียศักดิ์

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๘. พลันฉิบหายวายม้วย

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๙. อย่าเบียดเสียดแก่มิตร

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

๑๐. ฝิจะบังบังจงลับ ฝิจะจับจับจงมัน

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกสุภาษิตพระร่วงที่สมควรเป็นวรรณคดีเพื่อนำไปท่องจำและใช้อ้างอิง พร้อมระบุเหตุผลที่เลือกให้ชัดเจน

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านวรรณศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี (คุณค่าด้านวรรณศิลป์)
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑. ยอครูยอต่อหน้า ยอข้าเมื่อแล้วกิจ ยอมิตรเมื่อลับหลัง

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การเล่นคำซ้ำ (ยอ).....

๓. อย่ากริ้วโกรธเนื่องนิตย

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ กร , น.....

๓. อย่าปลูกฝักกลางคลอง

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....ใช้คำน้อยแต่กินความมาก ปลูกเสกให้ฝัฟั่นขึ้นมา ในความหมายว่า

อย่าปลูกฝักกลางคลอง ในอดีตเชื่อกันว่าเมื่อนำวิญญาณไปถ่วงน้ำแล้วไม่ควรไปปลูกเรียกวิญญาณนั้นให้ฟั่นขึ้นมาอีก ความหมายว่า ไม่ควรรื้อฟื้นเรื่องที่ยุติไปแล้วขึ้นมาใหม่ในขณะที่งานกำลังดำเนินไปด้วยดีหรือในสถานการณ์ที่คับขันยุ่งยาก ในที่นี้คลองอาจหมายถึงทางหรือทางเดินก็ได้ ซึ่งเป็นการเตือนว่าอย่านำศพมาวางกลางทางแล้วพยายามปลูกเสกให้ฟั่นคั่นขึ้นมา หมายความว่าอย่าทำสิ่งที่แปลกประหลาดอันไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ หรือไม่มีเหตุผล....

๔. อย่ากอปรจิตริษยา

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การเล่นเสียงสัมผัสสระ สระ อี (ิ).....

๕. ช่างไล่เล่นเสียงหลบ

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ ล.....

๖. รู้ที่ขลาดที่หาญ

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การซ้ำคำ (ที่)....

๗. สู้เสียสายนอย่าเสียศักดิ์

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การซ้ำคำ (เสีย).....

๘. พลันฉิบหายวายม้วย

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การเล่นเสียงสัมผัสสระ สระ อา (ㅁ)....

๙. อย่าเบียดเสียดแก่มิตร

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การเล่นเสียงสัมผัสสระ สระ เอีย (ㅁ).....

๑๐. ผีจะบังบังจงบ้าง ผีจะจับจับจงบ้าง

มีคุณค่าวรรณศิลป์ด้าน.....การเล่นคำซ้ำ (บัง) (จับ).....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกสุภาษิตพระร่วงที่สมควรเป็นวรรณคดีเพื่อนำไปท่องจำและใช้อ้างอิง พร้อมระบุเหตุผลที่เลือกให้ชัดเจน

.....ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิภาษัตถวิทยา (คุณค่าด้านเนื้อหา) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายคุณค่าด้านเนื้อหาในวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตพระร่วงได้ ๒. วิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหาในบทประพันธ์เรื่อง สุภาษิตพระร่วงได้ ด้านทักษะและกระบวนการ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ไม่เรียนรู้อย่างดี ๓. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างคำประพันธ์ “จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น อย่าตะคองตะคอกให้เดือดหู ไม่ครวญต่ออึ้งขื่นมิงกู คนจะหลอกลวงถามไม่เข้าใจ (สุภาษิตสอนหญิง : สุนทรภู่) ครูถามนักเรียนว่าคำประพันธ์ข้างต้นมีคุณค่าด้านเนื้อหาในประเด็นใดบ้าง (คุณค่าด้านเนื้อหาหรือคุณค่าด้านสังคม เช่น การปฏิบัติตนในสังคม การใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาท เป็นต้น) ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่มศึกษาคุณค่าด้านเนื้อหาในสุภาษิตพระร่วง ๑. มีศีลธรรม มีความเมตตา กตัญญูรู้คุณ ๒. ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท รู้จักประมาณตน ๓. ข้อคิดในการทำงาน		สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. คำประพันธ์วรรณคดี ๒. ใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านเนื้อหา ๓. แบบทดสอบ เรื่อง สุภาษิตพระร่วง ภาระงาน/ชิ้นงาน ค้นคว้าและรวบรวมบทประพันธ์ที่นักเรียนชอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุขภาพจิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิจัยวรรณคดี (คุณค่าด้านเนื้อหา) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔. สอนมารยาทในการเข้าสังคม ๕. การดำเนินชีวิตในครอบครัว ๖. เห็นความสำคัญของการศึกษา และวิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหาในประเด็นต่างๆ พร้อมทำใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านเนื้อหา ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการศึกษา ตามประเด็นที่รับผิดชอบ ครูซักถามนักเรียน พร้อมให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และชมเชยผลงานของนักเรียน ๔. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง สุภาษิตพระร่วง ๕. ครูแนะนำนักเรียนเลือกคำประพันธ์ที่นักเรียน ชอบพร้อมอธิบายเหตุผลว่าชอบเพราะอะไร ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปคุณค่าด้านเนื้อหาที่ได้จาก เรื่องสุภาษิตพระร่วง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายคุณค่าด้านเนื้อหาในวรรณคดีเรื่องสุภาสิตพระร่วงได้ ๒. วิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหาในบทประพันธ์เรื่องสุภาสิตพระร่วงได้	ทดสอบ	แบบทดสอบ เรื่องสุภาสิตพระร่วง	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	ตรวจใบงาน เรื่องคุณค่าด้านเนื้อหา	ใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านเนื้อหา	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านเนื้อหา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี (คุณค่าด้านเนื้อหา)
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดหมวดหมู่สุภาษิตพระร่วงต่อไปนี้ให้สอดคล้องกับเรื่อง

เมื่อน้อยให้เรียนวิชา	ให้หาสินเมื่อใหญ่	อย่านั่งชิดผู้ใหญ่	อย่าอวดหาญแก่เพื่อน	ยอช้าเมื่อแล้วกิจ
อาสาเจ้าจนตัวตาย	อย่าประมาทท่านผู้ดี	ครูบาสอนอย่าโกรธ	อย่าชิงครูชังมิตร	คบขุนนางอย่าโหด
ท่านให้อาหมายโทษ	เลี้ยงคนจักกินแรง	อย่าขอของรักมิตร	จงนบนอบผู้ใหญ่	ผู้เฒ่าสั่งจงจำความ
ที่ทับจมีไฟ	ที่ไปจมีเพื่อน	หน้าศีกออย่าอนใจ	อย่าเบียดเสียดแก่มิตร	อย่าปองภัยต่อท้าว
โทษตนผิดรำพึง	อย่าคะนึ่งถึงโทษท่าน	อย่าออกก้างขุนนาง	อย่าเลี่ยนครูเตือนดำ	อาสานายจงพอแรง
เจ้าเคียดอย่าเคียดตอบ	พรรคพวกพึงทำนุก	อย่าขัดแย้งผู้ใหญ่	เข้าเถื่อนอย่าลืมพริ้ว	จงนบนอบผู้ใหญ่
นอบตนต่อผู้เฒ่า	ยอมิตรเมื่อลับหลัง	เมตตาตอบต่อมิตร	ปลูกไมตรีอย่ารู้ร้าง	สร้างกุศลอย่ารู้โรย

๑. การปฏิบัติต่อตนเอง

.....

.....

๒. การปฏิบัติต่อผู้ใหญ่

.....

.....

๓. การปฏิบัติตนต่อเพื่อน

.....

.....

๔. การปฏิบัติตนในฐานะผู้ครองเรือน

.....

.....

๕. การปฏิบัติต่อพระมหากษัตริย์

.....

.....

๖. การปฏิบัติตนต่อผู้บังคับบัญชา

.....

.....

๗. การปฏิบัติตนต่อครูอาจารย์

.....

.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจงให้นักเรียนยกสุภาษิตพระร่วงให้สอดคล้องตามประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ข้อคิดและคติธรรมทางโลก สุภาษิตพระร่วงมีเนื้อหาหม่างสอนให้รู้วิธีดำเนินชีวิตและปฏิบัติด้านต่างๆ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม เพื่อความสงบสุขในสังคม เช่น

๑.๑ ความสำคัญของการศึกษาหาความรู้ ให้เห็นคุณค่าของการศึกษาเล่าเรียน ให้ใฝ่เรียนในวิชาที่เกิดประโยชน์ ไม่ก่อโทษต่อตนเองและผู้อื่น เช่น

๑.๒ ข้อคิดในการทำงาน เป็นคำสอนให้รู้จักเลือกประกอบอาชีพที่สุจริต และรู้จักประหยัดอดออมทรัพย์ เช่น

๑.๓ ความสำคัญของการพูด สอนให้รู้จักรับผิชอบในการพูด ไม่พูดปด รู้จักคิดก่อนพูดและรับผิชอบในการพูด เช่น

๑.๔ มารยาทในการเข้าสังคม การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมย่อมต้องพบปะกับบุคคลอื่นๆ อยู่เสมอ จึงต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล เช่น

๑.๕ การดำเนินชีวิตในครอบครัวมุ่งสอนให้รู้จักวิธีการดำเนินชีวิตครอบครัวให้มีความสุข และรู้จักปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น

๑.๖ การรับราชการ เช่น.....

๒. ข้อคิดและคติทางธรรม เป็นคำสอนที่เชื่อมโยงกับหลักศาสนา จริยธรรม และคุณธรรมมีหลายด้าน เช่น

๒.๑ สอนให้มีศีล มีธรรม และมีความเมตตา เช่น

๒.๒ สอนให้มีความโอบอ้อมอารี เช่น

๒.๓ สอนให้กตัญญูรู้คุณ เช่น

๒.๔ สอนให้ตั้งตนอยู่ในความประมาท เช่น

เฉลยใบงาน เรื่อง คุณค่าด้านเนื้อหา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี (คุณค่าด้านเนื้อหา)
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงให้นักเรียนจัดหมวดหมู่สุภาษิตพระร่วงต่อไปนี้ให้สอดคล้องกับเรื่อง

เมื่อน้อยให้เรียนวิชา	ให้หาสินเมื่อใหญ่	อย่านั่งชิดผู้ใหญ่	อย่าอวดหาญแก่เพื่อน	ยอข้าเมื่อแล้วกิจ
อาสาเจ้าจนตัวตาย	อย่าประมาทท่านผู้ดี	ครูบาสอนอย่าโกรธ	อย่าซังครูซังมิตร	คบขุนนางอย่าโหด
ท่านไต่อย่าหมายโทษ	เลี้ยงคนจกกินแรง	อย่าขอของรักมิตร	จงบนอบผู้ใหญ่	ผู้เฒ่าสั่งจงจำความ
ที่ทับจมีไฟ	ที่ไปจมีเพื่อน	หน้าศึกอย่าอนใจ	อย่าเบียดเสียดแก่มิตร	อย่าปองภัยต่อท้าว
โทษตนผิดรำพึง	อย่าคะนึ่งถึงโทษท่าน	อย่าออกก้างขุนนาง	อย่าเลี่ยนครูเตือนดำ	อาสานายจงพอแรง
เจ้าเคียดอย่าเคียดตอบ	พรรคพวกพึงทำนุ	อย่าขัดแย้งผู้ใหญ่	เข้าเถื่อนอย่าลืมพรว้า	จงบนอบผู้ใหญ่
นอบตนต่อผู้เฒ่า	ยอมมิตรเมื่อลับหลัง	เมตตาตอบต่อมิตร	ปลูกไมตรีอย่ารู้ร้าง	สร้างกุศลอย่ารู้โรย

๑. การปฏิบัติต่อตนเอง

เมื่อน้อยให้เรียนวิชา.....ให้หาสินเมื่อใหญ่ ที่ทับจมีไฟ.....ที่ไปจมีเพื่อน.....หน้าศึกอย่าอนใจ.....
 เข้าเถื่อนอย่าลืมพรว้า.....โทษตนผิดรำพึง อย่าคะนึ่งถึงโทษท่าน.....

๒. การปฏิบัติต่อผู้ใหญ่

อย่านั่งชิดผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าสั่งจงจำความ.....อย่าขัดแย้งผู้ใหญ่ จงบนอบผู้ใหญ่.....นอบตนต่อผู้เฒ่า

๓. การปฏิบัติต่อเพื่อน

อย่าอวดหาญแก่เพื่อน.....อย่าขอของรักมิตร อย่าเบียดเสียดแก่มิตร.....พรรคพวกพึงทำนุ.....
 ยอมมิตรเมื่อลับหลัง.....เมตตาตอบต่อมิตร

๔. การปฏิบัติตนในฐานะผู้ครองเรือน

ยอข้าเมื่อแล้วกิจ.....เลี้ยงคนจกกินแรง.....ปลูกไมตรีอย่ารู้ร้าง.....สร้างกุศลอย่ารู้โรย.....

๕. การปฏิบัติต่อพระมหากษัตริย์

อาสาเจ้าจนตัวตาย ท่านไต่อย่าหมายโทษ อย่าปองภัยต่อท้าว เจ้าเคียดอย่าเคียดตอบ

๖. การปฏิบัติตนต่อผู้บังคับบัญชา

อย่าประมาทท่านผู้ดี คบขุนนางอย่าโหด อย่าออกก้างขุนนาง อาสานายจงพอแรง

๗. การปฏิบัติตนต่อครูอาจารย์

ครูบาสอนอย่าโกรธ อย่าซังครูซังมิตร อย่าเลี่ยนครูเตือนดำ

ตอนที่ ๒ คำชี้แจงให้นักเรียนบอกยกสุภาษิตพระร่วงตามประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ข้อคิดและคติธรรมทางโลก สุภาษิตพระร่วงมีเนื้อหามุ่งสอนให้รู้วิธีดำเนินชีวิตและปฏิบัติด้านต่างๆ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม เพื่อความสงบสุขในสังคม เช่น

๑.๑ ความสำคัญของการศึกษาหาความรู้ ให้เห็นคุณค่าของการศึกษาเล่าเรียน ให้ใฝ่เรียนในวิชาที่เกิดประโยชน์ ไม่ก่อโทษต่อตนเองและผู้อื่น เช่น เมื่อน้อยให้เรียนวิชา อย่าปองเรียนอาถรรพ์ เป็นคนเรียนความรู้

๑.๒ ข้อคิดในการทำงาน เป็นคำสอนให้รู้จักเลือกประกอบอาชีพที่สุจริต และรู้จักประหยัดอดออมทรัพย์ เช่น อย่าก่อปรกเป็นพาล ให้หาสินเมื่อใหญ่ อย่าทำการที่ผิด คิดชวนขายที่ชอบ ของแพงอย่ามักกิน ความเหนให้ประหยัด

๑.๓ ความสำคัญของการพูด สอนให้รู้จักรับผิดชอบในการพูด ไม่พูดปด รู้จักคิดก่อนพูดและรับผิดชอบต่อคำพูด เช่น ยอครูยอต่อหน้า ยอข้าเมื่อแล้วกิจ ยอมิตรเมื่อลับหลัง ลูกเมียยังอย่าสรรเสริญ (รู้จึงหว่าเวลาในการพูด) โตตอบอย่าเสียคำ (รับผิดชอบต่อคำพูด) คิดแล้วจึงเจรจา (คิดก่อนพูด) อย่าจับลิ้นแก่คน (ไม่จับผิดคน) อย่าริกล่าวคำคัด เจริญตามคติ (ไม่พูดเท็จ)

๑.๔ มารยาทในการเข้าสังคม การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมย่อมต้องพบปะกับบุคคลอื่นๆ อยู่เสมอ จึงต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล เช่น ไปเรือนท่านอย่านั่งนาน อย่างนั่งชิดผู้ใหญ่ จงนบนอบผู้ใหญ่

๑.๕ การดำเนินชีวิตในครอบครัวมุ่งสอนให้รู้จักวิธีการดำเนินชีวิตครอบครัวให้มีความสุข และรู้จักปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น การเรือนตนเร่งคิด ความในอย่าไขเขา ภายใต้อย่านำออก ภายใต้อย่านำเข้า

๑.๖ การรับราชการ เช่น อาสาเจ้าจนตัวตาย อาสานายจงพอแรง คบขุนนางอย่าโหด

๒. ข้อคิดและคติทางธรรม เป็นคำสอนที่เชื่อมโยงกับหลักศาสนา จริยธรรม และคุณธรรมมีหลายด้าน เช่น

๒.๑ สอนให้มีศีล มีธรรม และมีความเมตตา เช่น อย่ามัวเมาเนื่องนิยต์ อย่าใฝ่เอาทรัพย์ท่าน สร้างกุศลอย่ารู้โรย เมตตาตอบต่อมิตร

๒.๒ สอนให้มีความโอบอ้อมอารี เช่น ปลุกไมตรีอย่ารู้ร้าง พึงผันเผื่อต่อญาติ โอบอ้อมเอาใจคน

๒.๓ สอนให้กตัญญูรู้คุณ เช่น อย่าชิงครูชิงมิตร ครูบาสอนอย่าโกรธ ทดแทนคุณท่านเมื่อยาก อย่าเลินครุเตือนดำ

๒.๔ สอนให้ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท เช่น คิดทุกขในสงสาร เข้าเถื่อนอย่าลืมห่วง เดินทางอย่าเดินเปลี่ยว

๒.๕ สอนให้เป็นผู้ประมาทตน เช่น อย่าใฝ่ตนให้เกิน มีสินอย่าอวดมั่ง รักตนกว่ารักทรัพย์ อย่าใฝ่สูงให้เกิดศกดิ์

แบบทดสอบ เรื่อง สุภาสิตพระร่วง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิจักษ์วรรณคดี (คุณค่าด้านเนื้อหา)
 หารายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

๑. สุภาสิตพระร่วง มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอย่างไร
 - ก. ไตรภูมิภิกษา
 - ข. ไตรภูมิพระร่วง
 - ค. โองการพระร่วง
 - ง. บัญญัติพระร่วง
๒. สุภาสิตพระร่วงมีจุดมุ่งหมายในการแต่งอย่างไร
 - ก. เพื่อสั่งสอนข้าราชการ
 - ข. เพื่อเล่นละครในราชสำนัก
 - ค. เพื่อสั่งสอนประชาชนทั่วไป
 - ง. เพื่อสั่งสอนสตรีที่อยู่ในราชสำนัก
๓. “เมื่อน้อยให้เรียนวิชา ให้หาสินเมื่อใหญ่” เป็นคำสอนให้ประพฤติตามข้อใด
 - ก. ให้เหมาะกับวัย
 - ข. ให้เหมาะกับเวลา
 - ค. ให้เหมาะกับโอกาส
 - ง. ให้เหมาะกับบุคคล
๔. “เข้าเถื่อนอย่าลืมพริ้ว” มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. สอนให้มีความอดทน
 - ข. สอนให้รู้จักทำมาหากิน
 - ค. สอนให้รู้จักประมาณตน
 - ง. สอนไม่ให้มีความประมาท
๕. “โดยอรรถอันถ่องถ้วน แดงเลศเหตุเลือกล้วน เลิศอ้างทางธรรม แลนา”
 คำในข้อใดเป็นสัมผัสบังคับระหว่างวรรคของโคลงสองสุภาพ
 - ก. ถ่อง ถ้วน
 - ข. ถ้วน ล้วน
 - ค. เลิศ ล้วน
 - ง. ล้วน เลิศ
๖. “ผิจะบังบังจงบ้าง ผิจะจับจับจงบ้าง ผิจะคั่นคั่นจนตาย ผิจะหมายหมายจงบ้าง”
 ข้อใดไม่ใช่ลักษณะทางวรรณศิลป์ของบทประพันธ์ข้างต้น
 - ก. มีการซ้ำคำทุกวรรค
 - ข. มีการซ้ำคำที่ขึ้นต้นวรรค
 - ค. มีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
 - ง. มีการเล่นเสียงสัมผัสระหว่างวรรค

๗. ข้อใดไม่ใช่คุณค่าด้านวรรณศิลป์
- มีข้อคิดคำสอน
 - มีการใช้ภาพพจน์อดีพจน์
 - มีการพรรณนาด้วยภาษาสละสลวย
 - มีการเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองในวรรค
๘. ข้อใดสอนให้รู้จักการดำรงชีวิตในครอบครัวให้เป็นสุขและรู้จักกาลเทศะ
- อย่าซังครูซังมิตร ครูบาสอนอย่าโกรธ
 - ของแพงอย่ามักกิน อย่ายืนคำคนโลก
 - ภายในอย่านำออก ภายนอกอย่านำเข้า
 - อย่าออกก้างขุนนาง คบขุนนางอย่าโหด
๙. “แม้ว่าเวลาจะผ่านเลยไปคำสอนในสุภาษิต พระร่วงก็คงทันสมัยอยู่เสมอ” ข้อใดสนับสนุน ข้อความนี้ได้ดีที่สุด
- เป็นข้อคิดเกี่ยวกับการทำงาน
 - เป็นการสอนให้มีความกตัญญู
 - เป็นคำสอนให้มีความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษา
 - เป็นการสอนทั้งทางคติโลกและคติธรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน
๑๐. ข้อใดเป็นพฤติกรรมของบุคคลหรือสถานการณ์ ในปัจจุบันที่สอดคล้องกับสุภาษิตพระร่วง
- อย่ารักห่างกว่าชิด : สงกรานต์รักเพื่อนร่วมชั้นเรียนเดียวกันมากกว่าญาติพี่น้องของตนเอง
 - เดินทางอย่าเดินเปลี่ยว : ทักซอร์กับเพื่อนสามคนเดินทางกลับบ้านผ่านซอยเปลี่ยว
 - มีสินอย่าอวดมั่ง : ณฑะชัยขบคุ้ยไม้กับเพื่อนบ้านว่าตัวเองมีเงินทองมากมายจนถูกโจรปล้น
 - อย่าไฟเอาทรัพย์ท่าน : สุวนันท์เก็บ กระเป๋าเงินจึงได้นำไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ

เฉลยแบบสอบเรื่อง สุภาษิตพระร่วง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิภาษวรรณคดี (คุณค่าด้านเนื้อหา)

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ง

๒. ค

๓. ก

๔. ง

๕. ข

๖. ค

๗. ก

๘. ค

๙. ง

๑๐. ค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนเรียงความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนเรียงความ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการเขียนเรียงความ และรูปแบบการเขียนเรียงความ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์รูปแบบและหลักการเขียนเรียงความได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. อยู่อย่างพอเพียง ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ว่า นักเรียนเคยเขียนเรียงความเพื่อส่งเข้าประกวดหรือไม่ รูปแบบการเขียนเรียงความมีความแตกต่างกับการเขียนอื่น ๆ อย่างไร ขั้นสอน ๑. ครูแจกตัวอย่างเรียงความเรื่อง “น้อยหน้าไม่น้อยค่า” ให้กับนักเรียนทุกคน ๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรียงความเรื่อง “น้อยหน้าไม่น้อยค่า” และให้นักเรียนวิเคราะห์ส่วนประกอบเรียงความ เริ่มจากส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง ส่วนสรุป ๓. ครูให้นักเรียนบอกส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง ส่วนสรุปของเรียงความเรื่อง “น้อยหน้าไม่น้อยค่า” ๔. ครูอธิบายเกี่ยวกับส่วนประกอบของเรียงความเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนเรียงความของนักเรียน ๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่องการเขียนเรียงความ ดังนี้ ๑. วิธีการขึ้นคานำ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ ๒. ตัวอย่างการเขียนเรียงความ ภาระงาน/ชิ้นงาน ศึกษาลักษณะแนวทางการเขียนเรียงความ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรารู้สึกอย่างไร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนเรียงความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. วิธีการเรียงเนื้อเรื่อง ๓. วิธีการสรุป ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูให้ คำแนะนำเพิ่มเติม ขั้นสรุป นักเรียนและครูช่วยกันสรุปสาระการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง หลักการเขียนเรียงความและ รูปแบบการเขียนเรียงความ	ประเมินการเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์รูปแบบและ หลักการเขียนเรียงความได้	สังเกตพฤติกรรมการทำงาน กลุ่มของนักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน กลุ่มของนักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. อยู่อย่างพอเพียง ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของเรียงความ

เรียงความ หมายถึง การนำมาแต่งเรื่องเพื่อใช้เป็นข้อเขียนที่แสดงความคิด ความรู้ความรู้สึก และความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เขียนถ่ายทอดสู่ผู้ฟัง

ความสำคัญของเรียงความ

การเขียนเรียงความมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาไทย เพราะผู้เขียนเรียงความ นอกจากจะต้องค้นคว้าด้านความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เขียนแล้ว ผู้เขียนยังต้องแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกของตนเองลงไว้ในข้อเขียนนั้น ๆ รวมไปถึงการใช้ภาษาให้ถูกต้อง สละสลวย น่าอ่าน ได้สาระชัดเจน เป็นการแสดงออกถึงปัญญาของผู้เขียนอีกด้วย

ส่วนต่าง ๆ ของเรียงความ

เรียงความประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ดังนี้

๑. ส่วนที่เป็นคำนำ

เนื้อความส่วนที่เป็นคำนำ เป็นการเปิดเรื่อง อาจเป็นการอธิบายความหมายของชื่อเรื่อง กล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสนใจ ต้องการอ่านเนื้อเรื่องให้มากที่สุด

๒. ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง

ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่ขยายความ ให้รายละเอียดตรงตามจุดประสงค์หรือประเด็นหลักของเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด ส่วนเนื้อเรื่องประกอบด้วยหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะขยายความของเรื่องตามแนวคิดที่ตั้งไว้ มีทั้งเนื้อหาของเรื่องที่ให้ความรู้ การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้เขียน พร้อมตัวอย่างประกอบข้อความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น มีการใช้สำนวนโวหาร และถ้อยคำที่ไพเราะ เลือกสรรแล้วนำมาใช้ในการเขียน ต้องเขียนตามโครงเรื่องที่ตั้งไว้ให้มีเนื้อหาต่อเนื่องสอดคล้องกัน

๓. ส่วนที่เป็นสรุป

ส่วนที่เป็นสรุปเรื่อง เป็นส่วนที่สรุปเนื้อหาสำคัญของเรื่องควรมีเพียงย่อหน้าเดียว เป็นการกล่าวย้ำประเด็นสำคัญ ย้ำจุดประสงค์หรือความคิดหลักของเรื่อง อาจมีการทิ้งท้ายฝากข้อคิด ข้อย้ำเตือน หรือคติสอนใจ ตลอดจนความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

การเขียนย่อหน้าแต่ละย่อหน้าของเรียงความทั้งเรื่อง ตั้งแต่เปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง จนกระทั่งจบเรื่อง ผู้เขียนจะต้องเริ่มต้นโดยวางจุดประสงค์ของการเขียนว่าจะเขียนเรื่องอะไร เขียนแนวใด มีข้อมูลหลัก ข้อมูลสนับสนุนต่าง ๆ เพียงพอแล้วเพียงใด จะเริ่มต้นจะปิดท้ายเรื่องแนวใด จึงลงมือร่างโครงเรื่อง แต่ละย่อหน้าเป็นแนวพอสังเขปก่อน ดังเช่น

๑) ย่อหน้าแรก เปิดเรื่องประกอบด้วย ๑) การกล่าวทั่วไปเพื่อสร้างความสนใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เขียน ๒) กล่าวระบุประเด็นสำคัญๆ ของเรื่องที่เป็นหลักสำคัญหรือหัวใจของเรื่อง เป็นการกล่าวถึงโครงสร้างโดยรวมของการวางเนื้อความเรื่องที่สนใจ

๒) ย่อหน้าเนื้อเรื่อง การเขียนเนื้อเรื่อง แสดงถึงการให้สิ่งสำคัญที่กล่าวเกริ่นไว้ พร้อมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน เนื้อเรื่องของเรียงความมักมีหลายย่อหน้า เว้นแต่ว่าเรื่องนั้นมีเนื้อหาน้อยมาก เขียนเพียงหนึ่งย่อหน้าก็ได้ แต่ไม่ว่าจะกี่ย่อหน้า แต่ละย่อหน้าต้องเกี่ยวเนื่องกันตลอด มีคำหรือความเชื่อมโยงประโยคในย่อหน้าและระหว่างย่อหน้า

๓) ย่อหน้าท้าย มีลักษณะต่างไปจากส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง เช่น การสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่อง ก็ควรใช้วิธีการเขียนและภาษาให้กระชับ ชัดเจนทั้งท้ายเป็นข้อคิดที่แตกต่างจากการดำเนินเรื่อง แต่ก็ต้องสัมพันธ์กับการปิดเรื่องและเนื้อเรื่อง จึงจะทำให้เรียงความนั้นมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และมีสารัตถภาพ

หลักในการเขียนเรียงความ

หลักในการเขียนเรียงความที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

๑. เขียนตรงตามส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ คือ มีส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิดเรื่อง ย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายเป็นส่วนนำและส่วนปิดเรื่อง

๒. เขียนตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้ทุกประเด็น

๓. เนื้อเรื่องที่วางไว้ตามโครงเรื่องควรเขียนอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์และมีการลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องสอดคล้องกัน

๔. การนำเสนอเรื่อง ให้มีสาระน่าอ่าน เลือกสรรข้อความที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ

๕. มีความคิดแปลกใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ สอดแทรกในข้อเขียนอย่างเหมาะสม

๖. มีสำนวนการเขียนดี มีโวหาร คือมีถ้อยคำที่เรียบเรียงน่าอ่าน มีการแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความเปรียบเทียบ

๗. มีความงามในรูปแบบ คือ หัวกลางหน้ากระดาษ หัวข้อชิดขอบกระดาษ หัวข้อย่อหน้า หัวข้อย่อจะวางรูปแบบได้สัดส่วนที่เหมาะสม สวยงาม อ่านง่าย ไม่สับสน ย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องการเปลี่ยนเรื่องใหม่

๘. เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

ตัวอย่างเรียงความเรื่อง น้อยหน้าไม่น้อยค่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ การเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จากสถานการณ์ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญหน้ากับ “ภาวะโลกร้อน” ที่กำลังคุกคามไปทั่วโลก ทำให้มีข่าวเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอยู่เสมอๆ มีหลายหน่วยงานทั่วโลกช่วยกันรณรงค์ในเรื่อง ลดภาวะโลกร้อน เรื่องวิกฤตการณ์โลกร้อนไม่ได้เป็นเรื่องไกลตัวอย่างที่หลายคนคิด

การปลูกต้นไม้ต้นหนึ่ง ช่วยเพิ่มออกซิเจนให้กับโลก ฉันเคยได้ยินมาบ่อยครั้งอยู่เหมือนกัน สำหรับตัวฉัน ในชีวิตก็เคยปลูกต้นไม้บ้าง ซึ่งการปลูกแต่ละครั้งก็ได้คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการปลูกมากนัก จนกระทั่งวันหนึ่งแดดร้อนมากเพราะเป็นหน้าร้อน ไฟเกิดดับอีก ช่างเป็นสองสิ่ง ที่คนส่วนใหญ่ไม่ชอบกันนักซึ่งรวมถึงตัวฉันด้วย เพราะไฟฟ้าดับทีเดียอร้อนอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพลาดดูรายการโทรทัศน์ที่โปรด และที่ต้องทนกับความร้อนที่ฉันไม่ยอมคุ้นเคยกับมันสักที หลายๆอย่างดูติดขัดไปหมด วันนั้นฉันต้องซักผ้าเองเนื่องจากเครื่องซักผ้าไม่ยอมทำหน้าที่ของตัวเอง ภาระจึงตกอยู่ที่ฉัน ฉันนั่งซักผ้าได้ระยะหนึ่งรู้สึกได้ถึงความร้อนที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนฉันเริ่มมองหาที่ร่ม เพราะเริ่มที่จะทนความร้อนไม่ไหว พอดีหลังบ้านมีน้อยหน้าสองต้น ปีนี่มันโตขึ้นมากและมีใบหนา พอที่จะบังแดดให้ฉันได้ ฉันจึงย้ายไปซักผ้าใต้ร่มน้อยหน้า ฉันรู้สึกได้ถึงความแตกต่างกันอย่างมากได้ ร่มน้อยหน้าให้ความเย็นสบายอย่างน่าอัศจรรย์ ต้นไม้มีประโยชน์อย่างนี้เองฉันนึกในใจ ต่อไปฉันคงจะเริ่มปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น เพราะถ้าเปรียบเทียบกับแล้วระหว่างปลูกต้นไม้ ๑ ต้น กับซื้อ เครื่องปรับอากาศ ๑ เครื่อง ประโยชน์ที่ได้รับแตกต่างกันอย่างชัดเจน ต้นไม้ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่ทำให้โลกเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้โลกร้อนขึ้น

การปลูกต้นไม้คือหนึ่งวิธีที่ทำได้ง่ายเพื่อช่วยเหลือเราและช่วยเหลือโลกจากภาวะโลกร้อน ฉันอยากให้ทุกคนช่วยกัน และฉันเชื่อว่าทุกคนที่อยู่บนโลกนี้ทำได้ ก่อนที่เหตุการณ์ที่เราไม่อยากจะพบไม่ อยากเห็นจะเกิดขึ้นกับเราและโลกของเรา

เด็กหญิงสุธาสินี ทรัพย์มูล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จังหวัดสมุทรสาคร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนเรียงความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียงรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ขอบเขตเนื้อหา องค์ประกอบของเรียงความ หลักการเขียนเรียงความ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายองค์ประกอบการเขียนเรียงความได้ ๒. อธิบายหลักการเขียนเรียงความได้ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนเรียงความเชิงพรรณนาได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย ๕. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการเขียนเรียงความแล้วให้นักเรียนบอกองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ดังนี้ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป เพื่อเตรียมความพร้อมในการเขียนเรียงความ ขั้นสอน ๑. ให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดว่าเรียงความที่ดีควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง จึงจะสมบูรณ์แบบ (หัวข้อเรื่อง คำนำ เนื้อหาสาระ บทสรุป) ๒. ให้นักเรียนช่วยกันเสนอความคิดว่าหากต้องการให้งานเขียนเรียงความของเราเป็นงานเขียนที่ดี ควรจะมีขั้นตอนกระบวนการใดบ้าง (๑. ขั้นกำหนดหัวข้อ ๒. ขั้นกำหนดขอบเขตของเรื่อง ๓. ขั้นหาข้อมูลเพิ่มเติม ๔. ขั้นวางโครงเรื่อง ๕. ขั้นลงมือเขียน ๖. ขั้นตรวจทาน) ครูคอยแนะนำ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบงาน ๒. แบบทดสอบ ภาระงาน/ชิ้นงาน เขียนเรียงความ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สภาพิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนเรียงความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ให้นักเรียนร่างหัวข้อ/โครงเรื่องของเรียงความ ที่ตนเองสนใจ ๔. ให้นักเรียนส่งหัวข้อโครงเรื่องต่อครู ครู เสนอแนะ ๕. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาเขียน เรียงความ ตามหัวข้อ/โครงเรื่อง ที่ตนเองร่างไว้ จาก หนังสือหรืออินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งบอกแหล่งข้อมูล อ้างอิงด้วย ๖. นักเรียนเขียนเรียงความ แล้วร่วมกันตรวจสอบ ความถูกต้อง ๗. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องการเขียนเรียงความ ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการเขียน เรียงความตลอดจนแนวทางการนำการเขียน เรียงความไปปรับใช้ในชีวิิตประจำวัน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ องค์ประกอบของเรียงความ หลักการเขียนเรียงความ	ทำแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. อธิบายองค์ประกอบ การเขียนเรียงความได้ ๒. อธิบายหลักการเขียน เรียงความได้	เขียนเรียงความ	แบบประเมินการ เขียน การเขียน เรียงความ	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย ๕. มีมารยาทในการเขียน	ประเมิน คุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่องการเขียนเรียงความ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

[illegible]

แบบทดสอบเรื่องการเขียนเรียงความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนเรียงความ
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

๑. การเลือกเขียนเรียงความควรใช้หลักในข้อใด
 - ก. เลือกเรื่องที่เคยเขียนมาก่อน
 - ข. เลือกเรื่องที่ใช้โวหารได้หลากหลาย
 - ค. เลือกเรื่องที่ตนเองมีความรู้มากที่สุด
 - ง. เลือกเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้เขียน
๒. นักเรียนควรเลือกซื้อเรื่องในข้อใด
 - ก. กฎหมายน่ารู้
 - ข. ธรรมะก่อนนอน
 - ค. ท่องไปให้ทั่วโลก
 - ง. โรงเรียนของข้าพเจ้า
๓. ข้อใดคือประโยชน์การวางโครงเรื่อง
 - ก. เขียนง่าย เนื้อหาไม่วกวน
 - ข. เขียนเรื่องได้ยาวตามที่ต้องการ
 - ค. เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียนความเรียง
 - ง. ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการเขียนความเรียง
๔. ข้อใดใช้พรรณนาโวหาร
 - ก. ต้นไม้ต้นใหญ่ให้ร่มเงา
 - ข. สระน้ำกว้างใหญ่เก็บน้ำได้ดี
 - ค. ต้นไม้มีประโยชน์ทำให้ฝนตกและลดโลกร้อน
 - ง. สระน้ำกว้างสุดตาน้ำใสเต็มเปี่ยมเกือบจะล้น
๕. ข้อใดคือส่วนประกอบของความเรียง
 - ก. คำนำใจความสำคัญ
 - ข. คำนำเนื้อเรื่องสรุป
 - ค. คำนำเนื้อเรื่องใจความสำคัญ
 - ง. คำนำใจความสำคัญข้อคิดควรจำ
๖. การเลือกเรื่องในการเขียนเรียงความไม่ควรเลือกตามข้อใด
 - ก. ค้นหาความรู้ได้สะดวก
 - ข. เป็นเรื่องที่ไม่เคยสนใจมาก่อน

- ค. มีความรู้และประสบการณ์มากที่สุด
- ง. แสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง
๗. ข้อใดขยายความได้สละสลวยและมีใจความที่สัมพันธ์กัน
- ก. ลดสิ่งที่ไม่จำเป็น เพราะใช้จ่ายอย่างประหยัด เช่น เขามีเงิน
- ข. เพราะใช้จ่ายอย่างประหยัด เขามีเงิน เช่น ลดสิ่งที่ไม่จำเป็น
- ค. เขามีเงิน เช่น ลดสิ่งที่ไม่จำเป็นลง เพราะใช้จ่ายอย่างประหยัด
- ง. เขามีเงิน เพราะใช้จ่ายอย่างประหยัด เช่น ลดสิ่งที่ไม่จำเป็นลง
๘. ข้อใดใช้คำนำเป็นคำถาม
- ก. วัฒนธรรมคือสิ่งที่ชาวบ้านทั้งปวงในสังคมนั้น ๆ สมมติขึ้นและถือปฏิบัติร่วมกันมา
- ข. ในขณะที่เกิดอุทกภัย พี่น้องชาวไทยเดือดร้อน แต่บางกลุ่มบางพวกยังแข่งชิงอำนาจกันอยู่ทำไม
- ค. ความทุกข์ยากของราษฎรก็ผ่อนคลายลงด้วยพระปรีชาพระบารมี เห็นเป็นประจักษ์แก่สายตาประชาชน
- ง. แม้ “ข้าวค้ำ น้ำข้น” ที่ท่านแบ่งให้เรา ก็ถือเสมือนบุคคลสำคัญ บุญคุณที่ต้องจดจำคำพูดดังกล่าวมีมาแต่โบราณกาล
๙. โครงเรื่องเรียงความเรื่องพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อไปนี้ควรเรียงลำดับตามข้อใดจึงได้จะความสมบูรณ์
๑. ประวัติการก่อสร้าง ๒. สิ่งก่อสร้างในพระราชวัง
๓. ที่ตั้ง ๔. ความสำคัญทางประวัติศาสตร์
๕. การอนุรักษ์และการบูรณะ
- ก. ๑ ๓ ๒ ๕ ๔ ข. ๓ ๑ ๒ ๔ ๕
- ค. ๓ ๒ ๑ ๔ ๕ ง. ๔ ๓ ๑ ๒ ๕
๑๐. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. เราไม่ควรกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการเขียนเรียงความ เพราะจะทำให้เกิดความยุ่งยาก
- ข. การตั้งชื่อเรื่อง ตั้งเองตามความพอใจ โดยไม่ต้องคำนึงถึงความครอบคลุมหรือความเหมาะสม
- ค. การเขียนเนื้อเรื่องเป็นการแสดงความรู้ความคิดความรู้สึกที่ไม่จำเป็นต้องมีข้อมูลหรือหลักฐานประกอบ
- ง. การเขียนเรียงความ คือ การเขียนเรียงลำดับขั้นตอนเขียนเรียบเรียงเรื่องราว เพื่อแสดงความรู้ ความคิด

เฉลยแบบสอบเรื่อง การเขียนเรียงความ				
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ การเขียนเรียงความ				
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๐๑		ภาคเรียนที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	

๑. ค	๒. ง	๓. ก	๔. ง	๕. ข
๖. ข	๗. ง	๘. ข	๙. ข	๑๐. ง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ				จุดเน้น น้ำหนัก
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)	
การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสั้นกะทัดรัด เหมาะสม สอดคล้องกับ เนื้อเรื่องที่เขียน มีความ น่าสนใจ ดึงดูดใจผู้อ่าน	ชื่อเรื่องสั้นกะทัดรัด เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อ เรื่องที่เขียน	ชื่อเรื่องสอดคล้อง กับเรื่องที่เขียน	ไม่สอดคล้องกับ เนื้อเรื่อง	๑
องค์ประกอบ	มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีคำนำ มีเนื้อเรื่อง แต่ไม่มีสรุป	ไม่มีคำนำ มีเนื้อ เรื่อง มีสรุป	ไม่มีคำนำ มีเนื้อ เรื่อง ไม่มีสรุป	๒
เนื้อเรื่อง	มีประเด็นน่าสนใจ แปลก ใหม่ มีข้อมูลน่าเชื่อถือ เนื้อหา มีความถูกต้อง สอดคล้องความคิดเห็น ของผู้เขียน	มีข้อมูลน่าเชื่อถือ เนื้อหา มีความ ถูกต้อง สอดแทรก ความคิดเห็นของ ผู้เขียน	มีข้อมูลน่าเชื่อถือ เนื้อหา มีความ ถูกต้อง	เนื้อหาขาด ความน่าเชื่อถือ	๒
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามหลักภาษา เลือกใช้ภาษา สำนวนสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การสะกดคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้อง	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามหลักภาษา เลือกใช้ภาษา สำนวนสละสลวย สื่อความหมาย ชัดเจน การสะกด คำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามหลักภาษา ใช้ภาษา สำนวนสละสลวย สื่อความหมาย การสะกดคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง	ใช้ภาษาได้ ถูกต้องตามหลัก ภาษา ใช้ภาษา สำนวน สละสลวย สื่อความหมาย เขียนสะกดคำ และเว้นวรรค ตอนไม่ถูกต้อง	๒
มารยาท ในการเขียน	ลายมือเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย ส่งทันเวลาที่กำหนด	ลายมืออ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย ส่งทันเวลาที่ กำหนด	ลายมืออ่านยาก สะอาดเรียบร้อย ส่งทันเวลาที่ กำหนด	ลายมืออ่านยาก ไม่ เรียบร้อย ส่งไม่ทันเวลาที่ กำหนด	๑

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๓๖-๔๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๒๙-๓๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๒๐-๒๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๐๒-๑๙	หมายถึง	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สู่ปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดรายงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ความหมายของการพูดรายงาน หลักการพูดรายงาน มารยาทในการพูด จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของการพูดรายงานได้ ๒. อธิบายหลักการพูดรายงานได้ ๓. อธิบายมารยาทในการพูดได้ ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานจากเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟังและการดูและการสนทนาได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การพูดรายงานมีความสำคัญกับนักเรียนหรือไม่อย่างไร และถ้าหากครูมอบหมายให้นักเรียนออกมาพูดรายงาน การศึกษาค้นคว้าหาข้อนี้เรียน นักเรียนจะมีวิธีการพูด อย่างไร” ขั้นสอน ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการพูด รายงาน และเรื่องภูมิปัญญาไทยและส่งตัวแทน นำเสนอความรู้หน้าชั้นเรียน ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการค้นคว้า ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยในชุมชนและท้องถิ่นของ ตน ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำแผนภาพความคิด “ภูมิใจ ภูมิปัญญาไทย ในท้องถิ่น” การพูดรายงานเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยในชุมชน และท้องถิ่นของตน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง การพูดรายงาน ๒. ใบความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทย ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนภาพความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุภาษิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดรายงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการพูด รายงานและมารยาทในการพูดเพื่อนำไปใช้ในการพูด รายงานได้อย่างถูกต้อง

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายของการพูด รายงาน ๒. หลักการพูดรายงาน ๓. มารยาทในการพูด	การนำเสนอ แผนภาพความคิด	แบบประเมินการ นำเสนอ แบบประเมินแผนภาพ ความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานจากเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจาก การฟังและการดูและการ สนทนาได้	ประเมินการพูด รายงาน	แบบประเมินการพูด รายงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย ๕. มารยาทในการพูด	ประเมิน คุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	เกณฑ์การผ่านระดับ คุณภาพ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การพูดรายงาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดรายงาน
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายการพูดรายงาน

การพูดรายงาน เป็นการบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลการศึกษาค้นคว้า การพูดรายงานมีความสำคัญในฐานะที่เป็นการเผยแพร่ความรู้ ความคิด เพื่อสร้างความเจริญงอกงามทางสติปัญญา

หลักการพูดรายงาน

การพูดรายงาน ควรยึดหลักดังนี้

๑. เตรียมเอกสารประกอบการรายงานให้พร้อม
๒. กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเองและเรื่องที่รายงาน
๓. รายงานเรื่องตามลำดับเนื้อหา ลำดับขั้นตอน หรือลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้องและต่อเนื่องสัมพันธ์

กัน

๔. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุกภาพ ด้วยเสียงที่ดังพอควร หนักแน่น แสดงความมั่นใจ
๕. เสนอข้อมูลตรงประเด็นและยกหลักฐาน เหตุผลมาประกอบการพูดอย่างพอเพียง ไม่มากหรือน้อย

เกินไป

๖. ไม่ใช้ภาษาต่างประเทศถ้ามีคำภาษาไทยใช้อยู่แล้วและเป็นที่รู้จักนอกจากเป็นคำใหม่หรือเป็นศัพท์เฉพาะวงการนั้น ๆ

๗. พูดคำควบกล้ำให้ชัดเจนมีจะนั้นจะผิดความหมาย รวมทั้งการพูดเว้นวรรคตอน ออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

มารยาทในการพูด

มารยาทในการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้พูดต้องคำนึงถึงเวลาพูดเพราะจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี และสร้างความประทับใจแก่ผู้ฟัง มารยาทในการพูดมี ดังนี้

๑. ใช้ภาษาที่สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
๒. ควรเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น
๓. รักษาเวลาในการพูดตามที่กำหนด
๔. มีบุคลิกภาพที่ดี ยืนหรือนั่งอย่างสราบวม
๕. ไม่ควรพูดเรื่องส่วนตัวของตนเอง และไม่นำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นมาพูด

ใบความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดรายงาน
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภูมิปัญญาไทย มีการกำหนดสาขาภูมิปัญญาไทยไว้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่หน่วยงาน องค์กร และนักวิชาการแต่ละท่านนำมากำหนด ในภาพรวมภูมิปัญญาไทย สามารถแบ่งได้เป็น ๑๐ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิค ด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน วนเกษตร เกษตรธรรมชาติ ไร่นาสวนผสม และสวนผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต การแก้ไขปัญหาโรคและแมลง และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตผล เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิต และการจำหน่าย ผลิตผลทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกัน และรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง ทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้ เช่น การนวดแผนโบราณ การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน การดูแลและรักษาสุขภาพแผนโบราณไทย เป็นต้น

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล และยั่งยืน เช่น การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำ และป่าชุมชน เป็นต้น

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสม และบริการกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตรา และโภคทรัพย์ เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน เช่น การจัดการเรื่องกองทุนของชุมชน ในรูปของสหกรณ์ออมทรัพย์ และธนาคารหมู่บ้าน เป็นต้น

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เช่น การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน การจัดระบบสวัสดิการบริการในชุมชน การจัดระบบสิ่งแวดล้อมในชุมชน เป็นต้น

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะมวยไทย เป็นต้น

๘. สาขาการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กรชุมชนต่าง ๆ ให้สามารถพัฒนา และบริหารองค์กรของตนเองได้ ตามบทบาท และหน้าที่ขององค์กร เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มประมงพื้นบ้าน เป็นต้น

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่น การจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรต หนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคล และสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีชาวนา เป็นต้น

สุนน อมรวิวัฒน์. สารานุกรมสำหรับเยาวชนไทยโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเล่มที่ ๒๓ เรื่องที่ ๑ ภูมิปัญญาไทย. พ.ศ. ๒๕๔๑

แผนภาพความคิด “ภูมิใจ ภูมิปัญญาไทย ในท้องถิ่น”
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดรายงาน
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท.๒.๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

“ภูมิใจ ภูมิปัญญาไทย ในท้องถิ่น”

สาขา

[illegible]

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แก่วัดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แก่วัดบ้าง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้พอใช้ มีความต่อเนื่องน้อย มีประโยชน์น้อยให้แก่วัดน้อย	มีการเรียงลำดับเนื้อหาไม่ได้ ไม่มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อยให้แก่วัดน้อย
กลวิธีการนำเสนอ	การนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เร้าความสนใจผู้ฟังได้ดี มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	การนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เร้าความสนใจผู้ฟังได้ มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่ค่อยเร้าความสนใจผู้ฟัง ไม่ค่อยมีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่อง ไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่เร้าใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ
การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดังชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดังชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดังชัดเจน ใช้ภาษาเข้าใจยาก ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดังชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม ไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง
ความสามารถในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางอย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางบ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟังน้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการประสานสายตากับผู้ฟังบ้าง เป็นระยะ
ตอบคำถาม/เวลา	ตอบคำถามได้อย่างมีความรู้ และมีความชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาตามกำหนด	ตอบคำถามได้ค่อนข้างชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาเกินกำหนด ๑ นาที	ตอบคำถามไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที	ตอบคำถามไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๙ - ๒๔	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๑๓ - ๑๘	หมายถึง ดี
คะแนน	๗ - ๑๒	หมายถึง พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๖	หมายถึง ปรับปรุง ตั้งแต่ระดับ พอใช้
เกณฑ์การผ่าน		

แบบประเมินการพูดรายงาน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๘ คะแนนขึ้นไป)

๑๙ - ๒๐ คะแนน ระดับ ดีมาก

๑๕ - ๑๘ คะแนน ระดับ ดี

๑๑ - ๑๔ คะแนน ระดับ พอใช้

๐ - ๑๐ คะแนน ระดับ ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สุขภาพจิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การพูดรายงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การพูดรายงาน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของการพูดรายงานได้ ๒. อธิบายหลักการพูดรายงาน ๓. อธิบายมารยาทในการพูด ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานจากเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟังและการดูและการสนทนาได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย ๕. มีมารยาทในการพูด	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูตั้งคำถาม ประเด็นการพูดรายงานว่า หลักการพูดรายงานมีอะไรบ้าง และผู้พูดควรปฏิบัติตนอย่างไรในขณะนำเสนอรายงาน ขั้นสอน ๑. ครูจับสลากหมายเลขของกลุ่มของนักเรียน ให้ออกมาพูดรายงานการศึกษา กิจกรรม “ภูมิใจ ภูมิใจไทย ในท้องถิ่น” โดยกำหนดระยะเวลาของกลุ่มไม่เกิน ๘ นาที ครูสุ่มประเด็นการพูดรายงานของแต่ละกลุ่ม ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นการพูดรายงานของแต่ละกลุ่ม และประเมินการพูด ฟังการนำเสนอของแต่ละกลุ่มแล้ว ให้ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งผลงานการศึกษาค้นคว้ากิจกรรม “ภูมิใจ ภูมิใจไทย ในท้องถิ่น”	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง การพูดรายงาน ๒. ใบความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทย ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนภาพความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้สภาพสังคมและการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การพูดรายงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการพูดรายงาน ผู้พูดต้องมีข้อมูลการศึกษา ค้นคว้า โดยเรียงลำดับ ใช้สำนวนภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม และมีมารยาทในการพูด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพูดได้อย่างถูกต้อง	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
---	---	---

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายของการพูด รายงาน ๒. หลักการพูดรายงาน ๓. มารยาทในการพูด	การนำเสนอ แผนภาพความคิด	แบบประเมินการ นำเสนอ แบบประเมินแผนภาพ ความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานจากเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจาก การฟังและการดูและการ สนทนาได้	ประเมินการพูด รายงาน	แบบประเมินการพูด รายงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีมารยาทในฟังการดู และการพูด	ประเมิน คุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	เกณฑ์การผ่านระดับ คุณภาพ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้ข้อคิดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้ข้อคิดบ้าง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้พอใช้ มีความต่อเนื่องน้อย มีประโยชน์น้อย ให้ข้อคติน้อย	มีการเรียงลำดับเนื้อหาไม่ได้ ไม่มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อย ให้ข้อคติน้อย
กลวิธีการนำเสนอ	การนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เร้าความสนใจผู้ฟังได้ดี มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	การนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เร้าความสนใจผู้ฟังได้ มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่ค่อยเร้าความสนใจผู้ฟัง ไม่ค่อยมีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเสนอเข้าสู่เนื้อเรื่อง ไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่เร้าใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ
การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีเสียงดังชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีเสียงดังชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีเสียงดังชัดเจน ใช้ภาษาเข้าใจยาก ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีเสียงดังชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม ไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง
ความสามารถในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางอย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางบ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟังน้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการประสานสายตากับผู้ฟังบ้าง เป็นระยะ
ตอบคำถาม/เวลา	ตอบคำถามได้อย่างมีความรู้ และมีความชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาตามกำหนด	ตอบคำถามได้ค่อนข้างชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาเกินกำหนด ๑ นาที	ตอบคำถามไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที	ตอบคำถามไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๙ - ๒๔	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๑๓ - ๑๘	หมายถึง ดี
คะแนน	๗ - ๑๒	หมายถึง พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๖	หมายถึง ปรับปรุง ตั้งแต่ระดับ พอใช้
เกณฑ์การผ่าน		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พินิจพิจารณา

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๑๒ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

ท ๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง ดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ท ๔.๑ ม.๑/๓ ชนิดและหน้าที่ของคำ

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๒ หลักการวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณคดีที่อ่านพร้อมยกตัวอย่าง

ประกอบได้

ท ๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ในชีวิตจริง

๒ .สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ มีมารยาทในการเขียน พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด อธิบายชนิดและหน้าที่ของคำ คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน รวมทั้งท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๓. สารการเรียนรู้

ความรู้

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง
๒. วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
๓. การเขียนแสดงความคิดเห็น
๔. การพูดแสดงความคิดเห็น
๕. ชนิดและหน้าที่ของคำนาม
๖. ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนาม
๗. ชนิดและหน้าที่ของคำกริยา

ทักษะ/กระบวนการ

๑. ทักษะการคิด
๒. ทักษะการอ่าน
๓. ทักษะการสื่อสาร
๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ชิ้นงานหรือภาระงานและเกณฑ์การประเมินแบบ rubric

แบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการอ่านออกเสียง (บทร้อยกรอง) และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง	การเอื้อน การออกเสียงถูกต้องตามประเภทของคำ ประพันธ์	การเว้นวรรคตอน	น้ำเสียงไพเราะ สละสลวย และลีลาท่าทางในการอ่าน เหมาะสม	ไม่อ่านข้าม อ่านเพิ่ม ตุ่มคำ	ความคล่องแคล่วและแม่นยำ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๓	๓	๓	๓	๓	๓			

เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๕ คะแนนขึ้นไป)

๑๗ - ๑๘	คะแนน	ระดับ	ดีมาก
๑๕ - ๑๖	คะแนน	ระดับ	ดี
๑๓ - ๑๔	คะแนน	ระดับ	พอใช้
๐ - ๑๒	คะแนน	ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง	อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้องชัดเจน	อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้องเกิน ๒ ครั้ง
๒. การเอื้อน การทอดเสียง ถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียง ถูกต้องตามจังหวะ ทำนองถูกต้อง ตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียงหรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิด ๒ ครั้ง	การเอื้อน การทอดเสียง หรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิดเกิน ๒ ครั้ง
๓. การเว้นวรรคตอน ถูกต้อง	อ่านเว้นวรรคตอนได้ ถูกต้องชัดเจน	อ่านเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิน ๒ ครั้ง
๔. น้ำเสียง ไพเราะ สละสลวยและลีลา ท่าทางในการอ่าน เหมาะสม	อ่านเสียงดังชัดเจน น้ำเสียงและลีลา เหมาะสมกับบทร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียงดัง ชัดเจน น้ำเสียง แต่ลีลาท่าทางไม่เหมาะสมกับบทร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียง ไม่ชัดเจน น้ำเสียง และลีลาท่าทาง ไม่เหมาะสม
๕. ไม่อ่านข้าม/อ่านเพิ่ม ตู้อคำ	อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ ทุกข้อความ ทุกประโยค	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ชัดเจน มีการอ่านตู่คำ หรือเพิ่มคำ ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ชัดเจน มีการอ่านตู่คำ และเพิ่มคำ เกิน ๒ คำ
๖. ความคล่องแคล่ว และแม่นยำ	อ่านออกเสียงบท ร้อยกรองด้วยความคล่องแคล่ว และแม่นยำ มีความมั่นใจสูง	อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว ไม่แม่นยำ ขาดความมั่นใจ ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียง บทร้อยกรองไม่คล่องแคล่วและไม่แม่นยำ ไม่มีความมั่นใจ

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้อง ชัดเจนของ เนื้อหา			การมีส่วนร่วม สร้างสรรค์ งานกลุ่ม			ความคิด สร้างสรรค์ใน การนำเสนอ			การตรงต่อ เวลา			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน	= ดี
๕ - ๘ คะแนน	= พอใช้
๑- ๔ คะแนน	= ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
ความถูกต้อง ชัดเจน ของเนื้อหาที่นำเสนอ	เนื้อหาที่นำเสนอมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ในทุก ประเด็นมีรายละเอียด ครบถ้วน	เนื้อหาที่นำเสนอมีความ ถูกต้อง ชัดเจน แต่มี ข้อผิดพลาดบ้าง ๑-๒ ประเด็น	เนื้อหาที่นำเสนอขาดความ ถูกต้อง ชัดเจน และมี ข้อผิดพลาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
การมีส่วนร่วม สร้างสรรค์ งานกลุ่ม	สมาชิกมีส่วนร่วมในการ สร้างสรรค์งานกลุ่ม โดย ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นและแสดงความ คิดเห็นทุกครั้ง	สมาชิกส่วนใหญ่ มีส่วนร่วม ในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม แต่มีสมาชิกในกลุ่มที่ไม่มี ส่วนร่วมสร้างสรรค์งานบ้าง ๑-๒ คน	สมาชิกส่วนใหญ่ มีส่วนร่วม ในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม แต่มีสมาชิกในกลุ่มที่ไม่มี ส่วนร่วมสร้างสรรค์งาน ๓ คนขึ้นไป
ความคิดสร้างสรรค์ ในการนำเสนอ	มีความคิดสร้างสรรค์ใน การนำเสนอผลงานที่ แปลกใหม่ น่าสนใจ และ มีคุณค่า	ขาดความคิดสร้างสรรค์ใน การนำเสนอผลงาน แต่เป็น ผลงานที่มีคุณค่า	ขาดความคิดสร้างสรรค์ใน การนำเสนอผลงาน และ ผลงานไม่มีคุณค่า
การตรงต่อเวลา	งานของกลุ่มเสร็จตาม กำหนดเวลาและงานมี คุณภาพดี	งานของกลุ่มเสร็จตาม กำหนดเวลาแต่งานไม่มี คุณภาพ	งานของกลุ่มเสร็จไม่ ทันเวลาที่กำหนดและงาน ไม่มีคุณภาพ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้น ในการเรียน			การมีส่วนร่วม ในการทำ กิจกรรม			ความรับผิดชอบ			คุณธรรม			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

เกณฑ์การประเมิน

๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน	= ดี
๕ - ๘ คะแนน	= พอใช้
๑ - ๔ คะแนน	= ปรับปรุง

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนภาพความคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				การจัดระบบในการนำเสนอ				ความมีระเบียบในการทำงาน				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน	= ดี
๕ - ๘ คะแนน	= พอใช้
๑ - ๔ คะแนน	= ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหา	สรุปความรู้ได้ครบถ้วนตรงประเด็นและถูกต้อง	สามารถสรุปความรู้ได้ครบ ตรงประเด็น ผิดไม่เกิน ๑-๒ ประเด็น	สรุปความรู้ได้ตรงประเด็น ผิดไม่เกิน ๓ ประเด็น	สรุปความรู้ผิดมากกว่า ๓ ประเด็น
๒. การนำเสนอความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับชั้นความสัมพันธ์	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับความสัมพันธ์	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๑-๒ ตำแหน่ง	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๓ ตำแหน่ง	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๓ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. ความมีระเบียบในการทำงาน	แผนภาพความคิดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามและสะอาด	แผนภาพความคิดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม แต่มีร่องรอยการแก้ไข ๑-๒ ตำแหน่ง	แผนภาพความคิดค่อนข้างเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม มีร่องรอยการแก้ไขไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง	แผนภาพความคิดขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขาดความสวยงาม มีร่องรอยการแก้ไขมากกว่า ๓ ตำแหน่งขึ้นไป

แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็น

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การใช้ภาษา			การใช้เหตุผล ความ น่าเชื่อถือ			การแสดง ความคิดเห็น			ความสะอาด ในการทำงาน			รวม	ร้อยละ
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒	๑๐๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๙ - ๑๒ คะแนน = ดี
- ๕ - ๘ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน = ปรับปรุง

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนแสดงความคิดเห็น

ประเด็น เกณฑ์	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	๓	๒	๑
๑. ที่มาเรื่องราว ความเป็นมา	งานเขียนมีที่มาของแสดง ถึงความจำเป็นที่แสดง ความคิดเห็น	งานเขียนมีที่มาของ แสดงถึงความจำเป็นที่ แสดงความคิดเห็น บางส่วน	ไม่มีที่มาของแสดงถึงความ จำเป็นที่แสดงความคิด เห็น
๒. ข้อเสนอแนะ หลักการ กฎเกณฑ์ ที่เป็นเหตุเป็นผล	มีข้อเสนอแนะเป็น หลักการ และกฎเกณฑ์ที่ เป็นเหตุเป็นผลส่วนใหญ่	มีข้อเสนอแนะเป็น หลักการ และกฎเกณฑ์ ที่เป็นเหตุเป็นผล บางส่วน	ไม่มีข้อเสนอแนะเป็น หลักการ และกฎเกณฑ์ที่ เป็นเหตุเป็นผลครบถ้วน
๓. ข้อสรุป สลับที่กัน ตามความสำคัญ ก่อน - หลัง	มีข้อสรุปบ้าง ส่วนใหญ่	มีข้อสรุปบางส่วน	ไม่มีข้อสรุป
๔. ภาษาที่ใช้ สลับที่กัน ตามความสำคัญ ก่อน - หลัง	มีการใช้ภาษา ที่ถูกต้องชัดเจน เข้าใจ ง่าย และใช้ถ้อยคำสุภาพ สมเหตุสมผลตรงประเด็น ส่วนใหญ่	มีการใช้ภาษา ที่ถูกต้องชัดเจน เข้าใจ ง่าย ยังไม่ตรงประเด็น บางเรื่อง	การใช้ภาษายังวกวนมีการ แสดงความคิดเห็นส่วนตัว ในลักษณะการใช้อารมณ์ ความรู้สึก

แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การใช้ภาษา			การใช้เหตุผล ความ น่าเชื่อถือ			การแสดง ความคิดเห็น			บุคลิกท่าทาง			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน	= ดี
๕ - ๘ คะแนน	= พอใช้
๑ - ๔ คะแนน	= ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง สละสลวย ถูกต้อง	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง สละสลวย ผิดได้ไม่เกิน ๒ ตำแหน่ง	ใช้ภาษาไม่เหมาะสม ผิด ตั้งแต่ ๓ ตำแหน่งขึ้นไป
๒. การใช้เหตุผล ความน่าเชื่อถือ	พูดโดยมีเหตุผล หลักฐานชัดเจน สามารถเชื่อถือได้	พูดโดยมีเหตุผล หลักฐาน ค่อนข้างเชื่อถือได้	พูดโดยมีเหตุผล หลักฐาน แต่เชื่อถือได้น้อย
๓. การแสดงความคิด เห็น	แสดงความคิดเห็น ชัดเจน โดยแสดงเหตุ และผลได้สอดคล้องกับ ประเด็น	แสดงความคิดเห็นไม่ ชัดเจนแต่สอดคล้องกับ ประเด็น	แสดงความคิดเห็นไม่ ชัดเจนและไม่สอดคล้อง กับประเด็น
๔. บุคลิกท่าทาง	บุคลิกท่าทางในการพูด เหมาะสม มีการ ทักทายผู้ฟัง กวาด สายตามองผู้ฟังอย่าง ทั่วถึง	บุคลิกท่าทางในการพูด ค่อนข้างเหมาะสม มีการ ทักทายผู้ฟัง กวาดสายตา มองผู้ฟังเล็กน้อย	บุคลิกท่าทางในการพูดไม่ ค่อยเหมาะสม ไม่มีการ ทักทายผู้ฟัง สายตาไม่มอง ผู้ฟัง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

พินิจพิจารณา

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๑๒ ชั่วโมง
ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

๒. เรื่องที่นักเรียนชอบและมีความเข้าใจ

๓. เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่เข้าใจ.....

๔. เรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท กลอนสุภาพได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้ มาถึงบางจริงวิทวีโคก ไอสุทธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็อู่ ล้วนหนามหนื่นเบ็บเส็บคับแคบใจ ถึงเกร็ดย่านบ้านมอยแต่ก่อนเก่า เดี๋ยวนี้มีมอยถอนโรจกัเหมือนตักดา ไอสามัญผืนแปรไม่แท้เที่ยง นี้หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์ แม้พูดชั่วตัวตายทำลายมิตร ครูชักถามักเรียนเกี่ยวกับบทอาขยานข้างต้นว่าเป็นบทร้อยกรองประเภท ใด และมีวิธีการแบ่งวรรคตอนในการอ่านที่ถูกต้องอย่างไร ๒. ครูให้นักเรียนอ่านบทอาขยานข้างต้นพร้อมกัน จากนั้นครูเชื่อมโยงถึง ความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ ขั้นสอน ๑. ครูสุ่มนักเรียน ๑ - ๒ คน ออกมาช่วยกันแบ่งวรรคตอนในการอ่านบท อาขยานจากเรื่อง นิราศภูเขาทองให้ถูกต้อง ครูจึงเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ ๒. ใบความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ๓. แผ่นบันทึกเสียงการอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง (บทอาขยานจากเรื่อง นิราศภูเขาทอง) ภาระงาน/ชิ้นงาน การฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสอน มาถึงบาง/ธณิ/ทวีโตก ยามวิโยค/ยากใจ/ให้สะอื้น ไอสุธา/หนาแน่น/เป็นแผ่นพัน ถึงสี่หมื่น/สองแสน/ทั้งแดนไตร เมื่อเคราะห์ร้าย/กายเรา/ก็เท่านี้ ไม่มีที/พสุธา/จะอาศัย ล้วนนามเมหนิ/เจ็บแสบ/คับแคบใจ เหมือนนกไร่/รังเร/อยู่เอกา ถึงกรีดย่าน/บ้านมอญ/แต่ก่อนเก่า ผู้หญิงเกล้า/มวยงาม/ตามภาษา เดี๋ยวนี้มีมอญ/ถอนใจ/เหมือนตุ๊กตา ทั้งผิดหน้า/จับเขม่า/เหมือนชาวไทย ไอสามัญ/ผันแปร/ไม่แท้เพียง เหมือนอย่าง/เยี่ยง/ชายหญิง/ทั้งวิสัย นี้หรือจิต/คิดหมาย/มิหลายใจ ที่จิตใคร/จะเป็นหนึ่ง/อย่าพึงคิด ถึงบางพุด/พุดดี/เป็นศรีศักดิ์ มีคนรัก/รสถ้อย/อร่อยจิต แม่พุดชั่ว/ตัวตาย/ทำลายมิตร จะขอบผิด/ในมนุษย์/เพราะพุดจา ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๔ คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ใบความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอน แล้วบันทึกสรุป ความรู้ลงในสมุดบันทึกของนักเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรียบร้อยแล้วให้นักเรียนกลับไปทำที่เพิ่มเติมของตน ๓. ครูเปิดแผ่นวีดิทัศน์การออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพให้นักเรียนฟัง (บทอาขยานเรื่อง นิราศภูเขาทอง) จากนั้นให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกันทั้งห้อง ๔. บทร้อยกรองให้เพื่อนในห้องฟังเป็นตัวอย่าง โดยครูเป็นผู้แนะนำแก้ไขให้นักเรียนอ่านให้ถูกต้อง	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และหลักในการอ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ และนัดหมายเพื่อประเมินผลกำอ่านออก เสียงบทร้อยกรองเป็นรายบุคคล	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายการอ่าน ออกเสียงบทร้อยกรอง ๒. หลักการอ่านออกเสียง อ่านบทร้อยกรอง	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทกลอนได้	๑. ประเมินการอ่านออก เสียงบทร้อยกรอง ๒. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	๑. แบบประเมินการอ่านออก เสียงบทร้อยกรอง ๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน ซาบซึ้งในรสของบทประพันธ์ ซึ่งต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด มีวิธีออกเสียงได้ ๒ อย่าง คือ ออกเสียงการอ่านร้อยแก้วและทำนองเสนาะ

๑. การอ่านออกเสียงการอ่านร้อยแก้ว ต้องคำนึงถึงวรรคและจังหวะคำภายในวรรคของคำประพันธ์แต่ละชนิด
๒. การอ่านออกเสียงร้อยกรองทำนองเสนาะ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้
 - ๑) ใช้ทำนองตามชนิดของคำประพันธ์
 - ๒) ออกเสียงตามแผนบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด บางครั้งต้องรวบคำหลายพยางค์ให้สั้นลงให้พอดีกับจำนวนคำตามแผนบังคับ
 - ๓) คำท้ายบาทและท้ายบทที่เป็นเสียงจัตวาเอื้อนเสียงสูงเป็นพิเศษ

หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการอ่านออกเสียงร้อยกรอง (พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔: ๖, วาสนาบุญสม, ๒๕๕๑: ๒๖) มีดังนี้

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ที่จะอ่าน เช่น จำนวนคำ สัมผัส เสียงวรรณยุกต์ เสียงหนักเบา รู้จักการแบ่งวรรคตอน อ่านตามจังหวะทำนองเสนาะ โดยอ่านให้ชัดเจนและใสอารมณ์ตามใจความนั้น
๒. อ่านเน้นคำในตำแหน่งสัมผัสนอก
๓. อ่านเอื้อนสัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะเช่น อันรักษาศิลสัจยักตเวที อ่านว่า กัด-ตะ-เวทึ เพื่อให้สัมผัสกับ สัตย์
๔. อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองเสนาะของคำประพันธ์แต่ละชนิด
๕. อ่านออกเสียงคำให้ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่ออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ
๖. อ่านเสียงดังพอสมควรที่ผู้ฟังจะได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
๗. อ่านมีจังหวะ วรรคตอน รู้จักทอดจังหวะ เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๘. คำที่มีพยางค์เกินให้อ่านเร็วและเบา เพื่อให้เสียงไปตกอยู่พยางค์ที่ต้องการ
๙. มีศิลปะในการใช้เสียง รู้จักเอื้อนเสียงให้เกิดความไพเราะ และใช้เสียงแสดงความรู้สึกให้เหมาะสม

กับข้อความเพื่อรักษาบรรยากาศของเรื่องที่อ่าน เมื่ออ่านถึงตอนจะจบต้องเอื้อนเสียงและทอดจังหวะให้ช้าลงจนกระทั่งจบบท

การเตรียมตัวก่อนการอ่านออกเสียง

การเตรียมตัวก่อนการอ่านออกเสียง (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริและบาหยัน อิมสำราญ, ๒๕๔๗: ๒๖) มีดังนี้

๑) อ่านบทให้เข้าใจการอ่านให้ผู้อื่นฟัง มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจตรงตามเนื้อหาสาระที่อ่าน ฉะนั้นผ่านจึงต้องเข้าใจข้อความนั้นเสียก่อนเพื่อความมั่นใจ และเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ข้อความใดที่อ่านไม่เข้าใจหรือสงสัยว่าจะผิดพลาด ต้องตรวจสอบเสียก่อน

๒) ทำเครื่องหมายแสดงจังหวะการอ่าน ในการอ่านเราควรทำเครื่องหมายลงในบทว่าตอนใดควรหยุด คำใดควรเน้น และคำใดควรทอดจังหวะ การทำเครื่องหมายในบทนี้มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่โดยทางที่นิยมปฏิบัติกัน มักทำเครื่องหมายง่าย ๆ ดังนี้

ก. เครื่องหมายขีดเฉียงขีดเดียว (/) ขีดระหว่างคำ แสดงการหยุดเว้นนิตหนึ่งเพราะมีคำหรือข้อความอื่นต่อไปอีก การอ่านตรงคำที่มีเครื่องหมายนี้จึงไม่ควรลงเสียงหนักเพราะยังไม่จบประโยค

ข. เครื่องหมายขีดเฉียงสองขีด (//) ขีดหลังประโยคหรือระหว่างคำเพื่อแสดงให้รู้ว่าให้หยุดเว้นนานหน่อย

ค. เครื่องหมายวงกลมล้อมคำ เพื่อบอกว่าเป็นคำที่สงสัยหรือไม่แน่ใจว่าอ่านอย่างไร

ง. คำที่ต้องการเน้นให้ขีดเส้นใต้ที่คำนั้น

จ. คำใดที่ทอดจังหวะ ให้ทำเส้นโค้งที่ส่วนบนของคำนั้น ($\cap$)

ฉ. เครื่องหมายมุมคว่ำหรือมุมจักกั่ว ($\wedge$) แสดงว่าข้อความนั้นจะเน้นเสียงขึ้นสูง และมุมหงายหรือมุมจักหงาย ($\vee$) แสดงการเน้นเสียงลงต่ำ

๓) ซ้อมอ่านให้คล่อง หลังอ่านบทจนเข้าใจและทำเครื่องหมายแสดงจังหวะการอ่านแล้ว ควรซ้อมอ่านให้คล่องโดยใช้ไมโครโฟนเพื่อให้ผู้อื่นช่วยสังเกต หรือบันทึกเสียงไว้ในเทปเพื่อฟังและแก้ไขข้อบกพร่องของตัวเอง อาจต้องซ้อมหลายครั้งจนกว่าจะแก้ไขได้เป็นที่น่าพอใจ

การอ่านกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพ หรือกลอนแปด เป็นคำประพันธ์ประเภทหนึ่งที่มีจำนวนคำแต่ละวรรคประมาณ ๗ - ๙ คำ แต่ที่นิยมคือ ๘ คำ การอ่านกลอนสุภาพนิยมอ่านเสียงสูง ๒ วรรค และเสียงต่ำ ๒ วรรค

การอ่านแบ่งจังหวะวรรคในการอ่านแบ่งดังนี้

วรรคละ ๗ คำ อ่าน ๒ / ๒ / ๓/ ๐๐ /๐๐/๐๐๐

วรรคละ ๘ คำ อ่าน ๓ / ๒ / ๓/ ๐๐๐ /๐๐/๐๐๐

วรรคละ ๙ คำ อ่าน ๓ / ๓ / ๓/ ๐๐๐ /๐๐๐/๐๐๐

บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
 หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

มาถึงบางธรณีทวีโสภ
 ไอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
 เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็ต้าน
 ล้วนหนามหนึบเจ็บแสบคับแคบใจ
 ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า
 เดียวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
 ไอ้สามัญผ่นแปรไม่แท้เที่ยง
 นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
 ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์
 แม้พุดชั่วตัวตายทำลายมิตร

ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
 ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
 ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
 เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอยกา
 ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
 ทั้งผัดหน้าจับเขมาเหมือนชาวไทย
 เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทั้งวิสัย
 ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
 มีคนรักสถ้อยอรร้อยจิต
 จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
 (นิราศภูเขาทอง : สุนทรภู่)

แบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการอ่านออกเสียง (บทร้อยกรอง) และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง	การเอื้อน การออกเสียงถูกต้องตามประเภทของคำ ประพันธ์	การเว้นวรรคตอน	น้ำเสียงไพเราะ และลีลาท่าทางในการอ่าน เหมาะสม	ไม่อ่านข้าม อ่านเพิ่ม ตุ่ม้า	ความคล่องแคล่วและแม่นยำ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๓	๓	๓	๓	๓	๓			
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										

เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๕ คะแนนขึ้นไป)

- ๑๗ - ๑๘ คะแนน ระดับ ดีมาก
 ๑๕ - ๑๖ คะแนน ระดับ ดี
 ๑๓ - ๑๔ คะแนน ระดับ พอใช้
 ๐ - ๑๒ คะแนน ระดับ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง	อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้องชัดเจน	อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้องเกิน ๒ ครั้ง
๒. การเอื้อน การทอดเสียง ถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียง ถูกต้องตามจังหวะ ทำนองถูกต้อง ตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียงหรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิด ๒ ครั้ง	การเอื้อน การทอดเสียง หรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิดเกิน ๒ ครั้ง
๓. การเว้นวรรคตอน ถูกต้อง	อ่านเว้นวรรคตอนได้ ถูกต้องชัดเจน	อ่านเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิน ๒ ครั้ง
๔. น้ำเสียง ไพเราะ สละสลวยและลีลา ท่าทางในการอ่าน เหมาะสม	อ่านเสียงดังชัดเจน น้ำเสียงและลีลา เหมาะสมกับบทร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียงดัง ชัดเจน น้ำเสียง แต่ลีลาท่าทางไม่เหมาะสมกับบทร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียง ไม่ชัดเจน น้ำเสียง และลีลาท่าทาง ไม่เหมาะสม
๕. ไม่อ่านข้าม/อ่านเพิ่ม /ตุ้คำ	อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ ทุกข้อความ ทุกประโยค	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ชัดเจน มีการอ่านตุ้คำ หรือเพิ่มคำ ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ชัดเจน มีการอ่านตุ้คำ และเพิ่มคำ เกิน ๒ คำ
๖. ความคล่องแคล่ว และแม่นยำ	อ่านออกเสียงบทร้อยกรองด้วยความคล่องแคล่ว และแม่นยำ มีความมั่นใจสูง	อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว ไม่แม่นยำ ขาดความมั่นใจ ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียงบทร้อยกรองไม่คล่องแคล่วและไม่แม่นยำ ไม่มีความมั่นใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นิราศภูเขาทอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา หลักการสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาและจุดประสงค์ในการแต่งนิราศภูเขาทอง ๒. บอกชีวประวัติของผู้แต่งได้ ๓. บอกลักษณะคำประพันธ์ของนิราศ เนื้อหาและเรื่องย่อ นิราศภูเขาทองได้ ด้านทักษะและกระบวนการ สรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทองได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูรูปเจดีย์ภูเขาทองจากจังหวัดอยุธยา แล้วสนทนาว่านักเรียนรู้จักสถานที่ในภาพหรือไม่ และเพราะเหตุใดนักเรียนจึงรู้จัก ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า สถานที่ในภาพคือ เจดีย์ภูเขาทอง ที่ตั้งอยู่ในวัดภูเขาทอง เป็นวัดโบราณในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวข้องกับวรรณคดีนิราศที่มีชื่อเสียงของสุนทรภู่ก็คือ นิราศภูเขาทอง (ภาพสุนทรภู่) ขั้นสอน ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกเรื่องเพื่อศึกษาไปความรู้เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ของนักปราชญ์) ตามลำดับต่อไปนี้ ๑) ที่มาและจุดประสงค์ในการแต่งนิราศภูเขาทอง ๒) ประวัติสุนทรภู่ ๓) ลักษณะคำประพันธ์ ๔) เนื้อหาและเรื่องย่อ นิราศภูเขาทอง เมื่อนักเรียนศึกษาไปความรู้เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ของนักปราชญ์) แล้วให้เขียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลลงในกระดาษที่ครูแจกให้ จากนั้นให้นักเรียนเปลี่ยนของกับเพื่อนกลุ่มอื่น เพื่อศึกษาความรู้เรื่องต่อไปจนครบทุกเรื่อง และเขียน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสุนทรภู่ ๒. ภาพเจดีย์ภูเขาทอง ๓. ใบความรู้เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ของนักปราชญ์) ๔. ใบงานเรื่อง การสรุปความรู้เบื้องต้นเรื่อง นิราศภูเขาทอง ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทองฉบับสมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นิราศภูเขาทอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กิจกรรมการเรียนรู้ สรุปลความรู้ที่ได้จากการศึกษาโดยกำหนดเวลาในการสรุปลความรู้อ แต่ละกลุ่ม ครึ่งละ ๕ – ๗ นาที ๒. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการศึษาไปความรู้อ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ชอ่งนักปราชญ์) ๓. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การสรุปลความรู้อเรื่องนึราศ ภูเขาทอง ขั้นสรุป ครูใช้คำถามเพื่ออภิปรายสรุปลความรู้อเกี่ยวกับนิราศภูเขาทอง ที่มาจุดประสงค์ในการแต่งนิราศภูเขาทอง ประวัติผู้แต่ง ลักษณะ คำประพันธ์ เนื้อหาและเรื่องย่อนิราศภูเขาทองและประโยชน์ที่ ได้รับความกาเรียน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาและจุดประสงค์ในการแตงนิราศภูเขาทอง ๒. บอกชีวประวัติของประวัติสุนทรภู่ได้ ๓. บอกลักษณะคำประพันธ์ของนิราศเนื้อหาและเรื่องย่อนิราศภูเขาทองได้	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ สรุบน้ำหาวรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทองได้	ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่อง การสรุปความรู้เบื้องต้นเรื่องนิราศภูเขาทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ของนักปราชญ์)
 หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๒ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่มาและจุดประสงค์ในการแต่งนิราศภูเขาทอง

สุนทรภู่แต่งเรื่องนิราศภูเขาทองเมื่อปี ๒๓๗๓ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเสด็จสวรรคตไปแล้ว ๖ ปี (สวรรคตปี ๒๓๖๗) เพื่อเล่าเรื่องการเดินทางจากวัดราชบูรณะหรือวัดเลียบไปนมัสการพระเจดีย์ภูเขาทองที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาหลังจากออกพรรษาแล้ว (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๔: ๑๓)

ประวัติสุนทรภู่โดยสังเขป

สุนทรภู่เป็นกวีเอกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ซึ่งได้รับการยกย่องจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) หรือ ยูเนสโก (UNESCO) ให้เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นด้านวรรณกรรม ประวัติของท่านโดยสังเขป มีดังนี้ (ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต, ๒๕๕๑)

สุนทรภู่เป็นกวีที่มีช่วงชีวิตอยู่ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๔ ท่านเป็นสามัญชน แต่มีชีวิตที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับราชสำนักตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงปัจฉิมวัย ชื่อ สุนทรภู่ เป็นชื่อที่คนทั่วไปเรียกกวีท่านนี้ โดยนำคำ สุนทร จากบรรดาศักดิ์ "ขุนสุนทรโวหาร" "หลวงสุนทรโวหาร" และ "พระสุนทรโวหาร" ที่ท่านได้รับพระราชทานในรัชกาลที่ ๒ และรัชกาลที่ ๔ มารวมกับคำว่า ภู ซึ่งเป็นชื่อเดิม และเรียกมาแต่ครั้งท่านยังมีชีวิตอยู่

สุนทรภู่เกิดเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๒๙ ที่บ้านของบิดามารดาริมคลองบางกอกน้อย ธนบุรี ใกล้บริเวณพระราชวังหลัง (ปัจจุบันสถานที่บริเวณพระราชวังหลัง คือ บริเวณที่เป็นสถานีรถไฟบางกอกน้อย โรงพยาบาลศิริราช และบริเวณใกล้เคียง) ท่านมีใจรักด้านกาพย์กลอนมาตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อเติบโตขึ้นก็ได้รับการถ่ายทอดวิชาวรรณคดีและการประพันธ์จากพระภิกษุที่เป็นอาจารย์ ทั้งนี้ท่านยังศึกษาและเพิ่มพูนประสบการณ์ในการประพันธ์ โดยการรับจ้างแต่งเพลงยาวและบทดอกสร้อยสักวา ด้วยลีลากลอนที่มีลักษณะเฉพาะตัวและอารมณ์ที่คมคาย จึงทำให้สุนทรภู่เริ่มเป็นที่รู้จักในวงกวี

ช่วงชีวิตที่รุ่งเรืองของสุนทรภู่ คือ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เมื่อพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้เข้ารับราชการในกรมพระอาลักษณ์ สุนทรภู่ได้แสดงความสามารถในเชิงกลอน จนเป็นที่พอพระราชหฤทัยหลายครั้ง ด้วยความดีความชอบดังกล่าว สุนทรภู่จึงได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นขุนสุนทรโวหาร มีหน้าที่เป็นกวีที่ทรงปรึกษาในการทรงพระราชนิพนธ์บทกวีเรื่องต่าง ๆ และโปรดเกล้าฯ ให้ตามเสด็จอย่างใกล้ชิด แต่ด้วยนิสัยที่ชอบดื่มสุราอยู่เป็นนิจจึงทำให้ชีวิตบางช่วงตกต่ำและชีวิตครอบครัวไม่ราบรื่น เช่น ครั้งหนึ่งสุนทรภู่เมาสุรา แล้วไปทำร้ายญาติผู้ใหญ่ของภรรยา จึงถูกนำตัวไปขังคุก แต่ไม่นานก็พ้นโทษ และตอนปลายรัชกาลสุนทรภู่ได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นหลวงสุนทรโวหาร

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทำให้สุนทรภู่จงรักภักดี เทิดทูนและรำลึกถึงพระองค์อยู่เสมอ ดังปรากฏในงานนิพนธ์หลายเรื่องของท่าน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น ในนิราศพระปฐม นิราศภูเขาทอง ตอนผ่านตำบลสามโคก และในเรื่องพระอภัยมณี โดยกำหนดให้

วันสวรรคตของท้าวสุทัศน์ และพระมเหสี ซึ่งเป็นพระบิดาและพระมารดา ของพระอภัยมณีและศรีสุวรรณ ตรงกับวันสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย อีกทั้งยังได้บรรยายความโศกสลดของพระอภัยมณีไว้อย่างสะเทือนใจ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเสด็จสวรรคต และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ ชีวิตราชการของสุนทรภู่ในฐานะกวีที่ทรงปรีชาที่สิ้นสุดลง สุนทรภู่ออกจากราชการและออกบวช ด้วยเห็นว่าตนไม่มีที่พึ่งและเกรง "ราชภัย" จากพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากสุนทรภูเคยท้วงติงและแก้กลอนพระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งดำรงพระราชนิพนธ์เป็นสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ในที่ประชุมกวีราชสำนัก จนทำให้ไม่พอพระราชนุหทัย ในรัชกาลที่ ๓ เป็นช่วงที่สุนทรภู่ออกบวช และลาสิกขา แล้วออกบวชอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งได้รับการอุปการะจากเจ้านายหลายพระองค์จนกระทั่งถึงแก่กรรมใน พ.ศ. ๒๓๘๘ ขณะมีอายุ ๖๙ ปี

ความเป็นนิราศ

นิราศ ตามความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายถึง ไปจากกระแหรหนีปราศจากและเรื่องราวที่พรรณนาถึงการจากกันหรือจากที่อยู่อันใดไปในที่ต่างๆ เป็นต้น มักแต่งเป็นกลอนหรือโคลง เช่น นิราศนรินทร์ นิราศเมืองแกลง

นิราศเป็นวรรณกรรมที่นิยมแต่งมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เดิมนิยมแต่งเป็นโคลง ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์นิยมแต่งเป็นกลอน ลักษณะเด่นของนิราศอยู่ที่ “การพรางจากคนรัก” ซึ่งอาจจะจากกันจริงหรือสมมุติขึ้นก็ได้ และมี “การคร่ำครวญ” รวมทั้ง “การเดินทาง”

การตั้งชื่อเรื่องนิราศ มักตามผู้แต่ง เช่น นิราศนรินทร์ หรือตั้งตามสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทาง เช่น “นิราศลอนดอน” นิราศเมืองแกลง เป็นต้น หรือเรียกตามเนื้อหาที่พรรณนา เช่น นิราศอิเหนา นิราศเดือน (พรรณนาตามเดือนต่าง ๆ) เป็นต้น

ลักษณะคำประพันธ์

ลักษณะคำประพันธ์ในนิราศภูเขาทองคือ กลอนนิราศ ซึ่งก็คือกลอนสุภาพ หากแต่ต่างกันที่กลอนนิราศจะขึ้นต้นด้วยวรรคที่สอง แล้วแต่งไปเรื่อยๆ จนจบบท วรรคสุดท้ายจะลงท้ายด้วยคำว่า “เอ๋ย” มักบรรยายและพรรณนาถึงสถานที่ อารมณ์รัก และคร่ำครวญถึงสตรีอันเป็นที่รัก โดยเอาไปผูกพันกับธรรมชาติหรือสถานที่ที่พบเห็น

เรื่องย่อ

นิราศภูเขาทองมีความยาว ๑๗๖ คำกลอน เป็นนิราศเรื่องที่สั้นที่สุดของสุนทรภู่ เริ่มเรื่องด้วยการปรารภถึงสาเหตุที่ต้องออกจากวัดราชบูรณะและการเดินทางโดยเรือพร้อมหนูพัดซึ่งเป็นบุตรชาย ล่องไปตามลำน้ำเจ้าพระยาผ่านพระบรมมหาราชวัง จนมาถึงวัดประโคนปึก ผ่านโรงเหล้า บางจาก บางพลู บางพลัด บางโพ บ้านญวน วัดเขมา ตลาดแก้ว ตลาดขวัญ บางธณี เกาะเกร็ด บางพูด บางเตือ บางหลวงเชิงราก สามโคก บ้านจั่ว เกาะราชคราม จนถึงกรุงเก่าเมื่อเวลาเย็น โดยจอดเรือพักที่ท่าหน้าวัดพระเมรุ ครั้นรุ่งเช้าจึงไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทอง ส่วนขากลับสุนทรภู่อ้างว่า แต่เพียงว่า เมื่อถึงกรุงเทพได้จอดเรือเทียบที่ท่าหน้าวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร (พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔: ๖)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิราศภูเขาทอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา หลักการอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมและวรรณคดี จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องนิราศภูเขาทองได้ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องนิราศภูเขาทองได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่ที่สุนทรภู่เดินทางผ่านเมื่อครั้งเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทอง จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านเรื่องนิราศภูเขาทอง โดยถกถามนักเรียนว่าเรื่องนิราศภูเขาทองมีคุณค่าเรื่องใดบ้าง ขั้นสอน ๑. ครูเล่าเรื่องย่อนิราศภูเขาทองให้นักเรียนฟัง จากนั้นร่วมกันอภิปรายถึงเส้นทางการเดินทางที่สุนทรภู่ใช้เดินทางไปยังเจดีย์ภูเขาทองโดยนักเรียนใช้หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักข์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ประกอบ ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ คน เพื่อร่วมกันศึกษาเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทองจากหนังสือเรียนและทำใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องนิราศภูเขาทอง ๓. ครูให้ตัวแทนนักเรียน ๑ - ๒ กลุ่ม ออกมานำเสนอผลงานการทำใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องนิราศภูเขาทอง จากนั้นครูให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง ๓. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง นิราศภูเขาทอง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักข์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. ใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องนิราศภูเขาทอง ๓. แบบทดสอบเรื่อง นิราศภูเขาทอง ภาระงาน/ชิ้นงาน สรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องนิราศภูเขาทองในรูปแบบของแผนภาพความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิราศภูเขาทอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับคุณค่าที่ได้รับจาก เรื่องนิราศภูเขาทอง จากนั้นมอบหมายให้นักเรียนสรุป ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนิราศภูเขาทองในรูปแบบของแผนภาพ ความคิด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายคุณค่าของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทองได้	สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าของ วรรณคดีเรื่องนิราศ ภูเขาทองได้	๑. ตรวจใบงาน ๒. ตรวจแบบทดสอบ ๓. ประเมินความสามารถ ในการเขียนแผนภาพ ความคิด	๑. ใบงานเรื่อง วิเคราะห์ คุณค่าจากเรื่องนิราศ ภูเขาทอง ๒. แบบทดสอบเรื่อง นิราศภูเขาทอง ๓. แบบประเมิน ความสามารถในการเขียน แผนภาพความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องนิราศภูเขาทอง
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๓ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด แล้วตอบคำถาม

๑.	ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์
แม่นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร | มีคนรักกรสถ้อยอร่อยจิต
จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา |
|----|---|--|

นักเรียนเห็นด้วยกับบทประพันธ์นี้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

๒.	มาจอต่าหน้าวัดพระเมรุขำม
บ้างขึ้นล่องร้องรำเล่นสำราญ
บ้างฉลองผ้าป่าเสภาขับ
มีโคมร่ายแลอร่ามเหมือนสามเพ็ง | ริมอารามเรือเรียงเคียงขนาน
ทั้งเพลงการเกี้ยวแก่งกันแข่งแข่ง
ระนาดรับร่ำคล้ายกับนายเส็ง
เมื่อคราวเคร่งก็มีใครจะได้ดู |
|----|---|--|

บทประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมเป็นอย่างไร

.....

.....

๓.	ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด
โอ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร
พระนิพพานปานประหนึ่งศรีษะขาด
ทั้งโรคไข้กรรมชดวิบัติเป็น | คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเข้าเย็น
ด้วยไริ่ญาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ
ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา |
|----|---|---|

บทประพันธ์นี้กล่าวถึงบุคคลใด อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนวิเคราะห์และอธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทอง

๑. ถึงบางเดื่อไธ้มะเดื่อเหลื่อประหลาด บังเกิดชาติแมลงหมีในไส้
เหมือนคนพาลหวานนอกเยิ้มขมใน อุปไมยเหมือนมะเดื่อเหลื่อระอา

๒. ดูน้าวังกลิ้งเขียวเป็นเกลียวกรอก กลับกระฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน
บ้างพลุ่งพลุ่งวังว้างเหมือนกงเกวียน ดูเวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวน

๓. เห็นโศกใหญ่ไถลน้ำระกำแฝง ทั้งรักแถมแซงสวาทประหลาดเหลื่อ
เหมือนโศกพื้ที่ระกำก็ซ้ำเจือ เพราะรักเรือแรมสวาทมาคลาดคลาย

๔. ไม่เห็นคลองต้องค้ำอยู่กลางทุ่ง พอหยุดยั้งดูชุมมารุมกัด
เป็นกลุ่มกลุ่มกุ่มกายเหมือนทรายซัด ต้องนั่งปัดแปะไปมิได้นอน

๕. ถึงบ้านจิวเห็นแต่จิวละลือสูง ไม่มีฝูงสัตว์สิ่งกิงพฤษา
ด้วยหนามดกรกดาษระตะตา นึกก็น่ากลัวหนามขามขามใจ
จิวรกลีบหกงคุลีแหลม ดังขวากแถมเสียมแทรกแตกไสว
ใครทำชั่วคู่ท่านครั้นบรรลัย ก็ต้องไปปิ่นต้นนำชนพอง

ความรู้ที่ได้รับจากบทประพันธ์.....

ข้อคิดที่ได้รับ.....

แนวทางในการนำความรู้และข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....

เฉลยใบงาน เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องนิราศภูเขาทอง
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ ๓ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
รายวิชาภาษาไทย รหัส ทพ๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

๑. ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต
 แม่นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจ

นักเรียนเห็นด้วยกับบทประพันธ์นี้หรือไม่ อย่างไร
.....เห็นด้วย เพราะการพุดสามารถให้คุณและโทษแก่ผู้พุดได้ ซึ่งถ้ารู้จักพุด พุดแต่สิ่งดีจะทำให้เกิด
มงคลแก่ตน มีแต่คนรักและปรารถนาดี แต่ถ้าหากพุดไม่ดีก็จะเป็นการสร้างศัตรูได้

 ๒. มาจดทำหน้าวัดพระเมรุขำม ริมอารามเรือเรียงเคียงขนาน
 บ้างขึ้นล่องร้องรำเล่นสำราญ ทั้งเพลงการเกี้ยวแก๊กันแซ่เซ้ง
 บ้างฉลองผ้าป่าเสภาขับ ระนาดรับร่ำคล้ายกับนายเส็ง
 มีโคมรายแลอร่ามเหมือนสามเพ็ง เมื่อคราวเคร่งก็มีใครจะได้ดู

บทประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมเป็นอย่างไร
.....สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนที่ยึดอยู่ริมแม่น้ำ และการละเล่นเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองงานผ้าป่า ที่จัด
ขึ้นในท้องถิ่นที่มีการประดับประดาโคมไฟอย่างสวยงาม

 ๓. ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
 ไ้อ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
 พระนิพนพานปานประหนึ่งศีรชะขาด ด้วยไรรูทยาากแค้นถึงแสนเข็ญ
 ทั้งโรคซ้ำกรรมชดวิบัติเป็น ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา

บทประพันธ์นี้กล่าวถึงบุคคลใด อย่างไร
.....กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งพระองค์เป็นผู้ที่มีพระคุณต่อสุนทรภู่
เมื่อสิ้นพระองค์ไปแล้ว ทำให้ชีวิตของสุนทรภู่ต้องตกยาก

แบบทดสอบเรื่อง นิราศภูเขาทอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับนิราศ
 - ก. คร่ำครวญถึงพ่อแม่ที่ต้องเดินทางจากมา
 - ข. ใช้हे่กล่อมเจ้านายเพื่อให้ข้อคิด คติเตือนใจ
 - ค. มีจุดมุ่งหมายในการยอพระเกียรติของกษัตริย์
 - ง. นิยมแต่งเพื่อพรรณนาการเดินทางพร้อมรำพึงถึงการจากหรือการพลัดพราก
๒. ข้อใดมีความหมายเหมือนกับบทประพันธ์ที่กำหนด

ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์	มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต
แม่นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร	จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
ก. พุดจนลึงหลับ	ข. พุดดีเป็นศรีแก่ปาก
ค. น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง	ง. พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง
๓. ข้อใดแสดงให้เห็นถึงการประกอบอาชีพประมง

ก. มีพ่วงแพแพรพรรณเขาค้าขาย	ข. ตรงหน้าโรงโพงพางเขาวางราย
ค. ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง	ง. ทั้งของสวนล้วนเรื้ออยู่เรียงราย
๔. เพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงตั้งชื่อว่า เมืองปทุมธานี ตามบทประพันธ์

“ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า	พระพุทเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี	ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว”
ก. เพราะมีดอกบัวขึ้นอยู่มาก	ข. เพราะเป็นตลาดค้าบัวขนาดใหญ่
ค. เพราะเจ้าเมืองที่ปกครองชื่อ เจ้าบัว	ง. เพราะเป็นเมืองที่แห้งแล้งมาก่อนจึงตั้งแก้เคล็ด
๕. คำในข้อใดมีความหมายว่า ดอกบัว ทุกคำ

ก. บุษบา บุษผา กชกร	ข. บุษบัน บุษบา บุษกร
ค. ปทุม มาลี กชกร	ง. อุบล บุษกร ปทุม
๖. การอธิบายในข้อใดให้ประโยชน์สูงสุดแก่ชีวิต

ก. ทั้งทุกขโศกโรครภัยอย่าไถ่กราย	แสนสบายบริบูรณ์ประยูรวงศ์
ข. ทั้งโลโกโทโสและโมหะ	ให้ชนะใจได้อะไลหลง
ค. ขอฟุ้งเฟื่องเรื่องวิชาปัญญา	ทั้งให้ทรงศีลขันธในสันดาน
ง. อีกสองสิ่งหญิงร้ายและชายชั่ว	อย่าเมาเมัวหมายรักสมครสมาน
๗. ข้อความใดชี้ให้เห็นสภาพสังคมไทยสมัยก่อนได้ชัดเจนที่สุด

- ก. ไปพันวัดทัศนาริมทำน้ำ
 ข. ขอเดชะอานุภาพพระทศพล
 ค. สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย
 ง. อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา
๘. ข้อความใดมีสัมผัสอักษรมากที่สุด
 ก. ครรโล่งเลยทางมากกลางหน
 ค. กลับกระฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน
๙. ข้อความใดเปรียบเทียบให้รู้จักคน
 ก. โอ้สามัญผืนแปรไม่แท้เที่ยง
 ค. เดี่ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
๑๐. “ดูน้ำวังกลิ้งเซียวเป็นเกลียวกลอก
 บ้างพลุ่งพลุ่งวู่วงเหมือนกงเกวียน
 ลักษณะใด**ไม่ปรากฏ**ในคำประพันธ์นี้
 ก. เล่นสัมผัสอักษร
 ค. มีการซ้ำคำ
- แพประจำจอดรายเขาชายของ
 ให้ผ่องพันภัยพาลสำราญกาย
 มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น
 อยู่คู่ฟ้าดินได้ตั้งใจปอง
- ข. มีพ่วงแพแพรพรรณเขาค้าขาย
 ง. แม่นมอดม้วยกลับชาติวาสนา
- ข. โอ้รินรินกลิ้งดอกลีกล้วยคาง
 ง. เหมือนคนพานหวานนอกย้อมชมใน
 กลับกระฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน
 ดูเวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวน”
- ข. เล่นสัมผัสสระ
 ง. มีการเล่นคำพ้องเสียง

เฉลยแบบทดสอบเรื่องนิราศภูเขาทอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ นิราศภูเขาทอง
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ง	๒. ง	๓. ข	๔. ก	๕. ง
๖. ค	๗. ก	๘. ค	๙. ง	๑๐. ค

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนภาพความคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				การจัดระบบในการนำเสนอ				ความมีระเบียบในการทำงาน				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน	= ดี
๕ - ๘ คะแนน	= พอใช้
๑- ๔ คะแนน	= ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหา	สรุปความรู้ได้ครบถ้วนตรงประเด็นและถูกต้อง	สรุปความรู้ได้ครบถ้วนตรงประเด็น ผิดไม่เกิน ๑ - ๒ ประเด็น	สรุปความรู้ได้ตรงประเด็น ผิดไม่เกิน ๓ ประเด็น	สรุปความรู้ผิดมากกว่า ๓ ประเด็น
๒. การนำเสนอความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับชั้นความสัมพันธ์	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับความสัมพันธ์	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๑-๒ ตำแหน่ง	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๓ ตำแหน่ง	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๓ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. ความมีระเบียบในการทำงาน	แผนภาพความคิดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามและสะอาด	แผนภาพความคิดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม แต่มีร่องรอยการแก้ไข ๑-๒ ตำแหน่ง	แผนภาพความคิดค่อนข้างเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม มีร่องรอยการแก้ไขไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง	แผนภาพความคิดขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขาดความสวยงาม มีร่องรอยการแก้ไขมากกว่า ๓ ตำแหน่งขึ้นไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		เรื่อง หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
จุดประสงค์การเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายการเขียนแสดงความคิดเห็นได้ ๒. อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นได้ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลัก การเขียนและมีมารยาทในการเขียน ด้านคุณลักษณะ 1. มีวินัย 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน		ขั้นนำ ครูซักถามกระตุ้นความสนใจนักเรียนเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น โดยถามความหมาย หลักการและมารยาทในการเขียน ขั้นสอน ๑. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น นักเรียนศึกษาใบความรู้ แล้วครูอธิบายสรุปความรู้ นักเรียนจดบันทึกลงสมุด ๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น จากหนังสืออ่านนอกเวลา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยให้นักเรียนทุกคนเขียนแสดงความคิดเห็นตามหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น แล้วนำเสนอภายในกลุ่มของตนเอง ครูสังเกต แล้ววิพากษ์ผลงานร่วมกัน ๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนเขียนแสดงความคิดเห็นบทความที่นักเรียนสนใจ ส่งครูตามกำหนด ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนสรุปหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นแล้วบันทึกลงสมุด		๑. ใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น ๒. หนังสืออ่านนอกเวลาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน ผลงานการเขียนแสดงความคิดเห็นจากบทความ	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายการเขียนแสดงความคิดเห็น ๒. หลักการแสดงความคิดเห็น	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. อธิบายความหมายการเขียนความคิดเห็นได้ ๒. อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นได้	ตรวจผลงาน	แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็น	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็น

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การใช้ภาษา			การใช้เหตุผล ความ น่าเชื่อถือ			การแสดง ความคิดเห็น			ความสะอาด ในการทำงาน			รวม	ร้อยละ
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒	๑๐๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๙ - ๑๒ คะแนน = ดี
- ๕ - ๘ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน = ปรับปรุง

ใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๔ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนแสดงความคิดเห็น

ความหมายการเขียนแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ผู้รับสารเรื่องเดียวกันไม่จำเป็นต้องมีความเห็นเหมือนกัน เป็นการมองต่างมุมและเป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคล การแสดงความคิดเห็นมักปรากฏในรูปของบทความสื่อสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

๑. การเลือกเรื่อง ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นเรื่องที่ทันสมัยอาจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือข่าวเหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้ผู้เขียนต้องมีความรู้และเข้าใจเรื่องที่ตนจะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อจะแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง

๒. การให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่เลือกมานั้นจะต้องมีรายละเอียดต่าง ๆ ที่มาของเรื่อง ความสำคัญและเหตุการณ์ เป็นต้น ดังนั้นควรศึกษาเรื่องที่จะเขียนอย่างละเอียด จับใจความสำคัญของเรื่องได้ และศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้อจากแหล่งความรู้อื่น ๆ ประกอบ จากนั้นจึงพิจารณาข้อเด่นข้อด้อย พร้อมทั้งยกเหตุผลประกอบข้อคิดเห็น

๓. การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องได้ ๓ ลักษณะ ดังนี้ คือ

๑) การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต เช่น การเติบโตของธุรกิจอินเทอร์เน็ต ความนิยมรับประทานอาหารเสริมสุขภาพ

๒) การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่องการกินยาลดความอ้วนของวัยรุ่น การเปิดเสรีการค้าน้ำเมาของภูมิปัญญาชาวบ้าน

๓) การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า เช่น หัวข้อเรื่องการวิจารณ์เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือรางวัลซีไรต์

๔. การเรียบเรียง

๑) การตั้งชื่อ ควรตั้งชื่อเรื่องให้สร้างความสนใจผู้อ่านและสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียน เพราะชื่อเรื่องเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นอันดับแรก และเป็นการบอกขอบเขตของเรื่องด้วย

๒) การเปิดเรื่อง ใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกันกับคำนำและควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจ ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องต่อไป

๓) การลำดับ ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ควรเขียนวกไปวนมา เพราะผู้อ่านจะเกิดความสับสนจนไม่สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง และส่วนใดเป็นการแสดงความคิดเห็น

๔) การปิดเรื่อง ใช้หลักการเช่นเดียวกับการสรุปและควรปิดเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ

๕) การใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ มีการใช้สำนวนโวหารเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนั้นยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน ทั้งนี้ควรเขียนอย่างเป็นกลาง และหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง

Wcp๑.blogspot.com

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ขอบเขตเนื้อหา ความหมายการเขียนแสดงความคิดเห็น หลักการแสดงความคิดเห็น จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายการเขียนความคิดเห็นได้ ๒. อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นได้ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตาม หลักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูและนักเรียนสนทนาถึงงานเขียนการแสดงความคิดเห็น โดยยกตัวอย่างงานเขียนเกี่ยวกับคติธรรมมาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนวิพากษ์งานเขียน ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ “โรคอ้วน” “ของขวัญวันปีใหม่” จากการแสดงความคิดเห็นให้นักเรียนถ่ายทอดและสื่อสารเป็นภาษาเขียน ๒. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น แล้วซักถามอภิปราย ๓. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง “สมุนไพรรักษาโรค” ลงในสมุด ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 1. ตัวอย่างงานเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคติธรรม ๒. ใบความรู้ เรื่องการเขียนแสดงความคิดเห็น ภาระงาน/ชิ้นงาน ศึกษาค้นคว้างานเขียนเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายการเขียนความคิดเห็นได้ ๒. อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นได้	สังเกตจากการเรียนและการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน	ประเมินจากการเขียนแสดงความคิดเห็น	แบบประเมินชิ้นงาน การเขียนแสดงความคิดเห็น	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

 ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

 ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างงานเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคตินิธรรม
 หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๕ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ธรรมเป็นปัจจัยที่ห้าของชีวิต แต่เราสนใจกันเพียงปัจจัยสี่ทางวัตถุสำหรับร่างกาย ชีวิตที่ขาดปัจจัยที่ห้า นั้นเป็นชีวิตที่ตายแล้ว และเป็นความสูญเสียยิ่งไปกว่าการตายทางร่างกายเพราะขาดปัจจัยสี่, อย่างที่จะเปรียบกัน ไม่ได้เลย ความมีชีวิตที่ปราศจากธรรมะนั้น เป็นความทุกข์ของแต่ละคน และจะทำอันตรายแก่กันและกัน จนกระทั่งถึงระดับมิลลัญญเป็นที่สุด

(คำปรารภการจัดพิมพ์หนังสือชุดหนุนล้อธรรมจักรของพุทธทาสภิกขุ)

ย่อหน้านี้มีลักษณะของการใช้ภาษาเพื่อแสดงทรรศนะ คือ แสดงความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล โดยท่านพุทธทาสได้สร้างศัพท์ขึ้นใหม่ว่าธรรมะนั้นคือ “ปัจจัยที่ห้า” หากสังเกตจะพบว่า ข้อความที่ขีดเส้นได้นั้น เป็นคำสำคัญที่ท่านพุทธทาสต้องการเน้นย้ำ เป็นวิธีทำให้ผู้อ่านจดจำคำสอนได้ง่ายขึ้น ความหมายของข้อความที่ขีดเส้นได้คือเนื้อความในส่วนต้นของประโยค ดังนี้

ปัจจัยที่ห้า หมายถึง ธรรมะ จากประโยคว่า ธรรมะ เป็นปัจจัยที่ห้าของชีวิต

ชีวิตที่ตายแล้ว หมายถึง ชีวิตที่ขาดปัจจัยที่ห้าหรือขาดธรรมะ (จากประโยคว่า ชีวิตที่ขาดปัจจัยที่ห้า นั้น เป็นชีวิตที่ตายแล้ว)

ความทุกข์ของแต่ละคน หมายถึง ความมีชีวิตที่ปราศจากธรรมะ (จากประโยคที่ว่าความมีชีวิตที่ปราศจากธรรมะนั้น เป็นความทุกข์ของแต่ละคน)

อันตรายแก่กันและกัน หมายถึง ความมีชีวิตที่ปราศจากธรรมะ (จากประโยคที่ว่าความมีชีวิตที่ปราศจากธรรมะนั้นจะทำอันตรายแก่กันและกัน)

หลักภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย.

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๕ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนแสดงความคิดเห็น คือการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และข้อสันนิษฐานนั้นออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้ การเขียนแสดงความคิดเห็นนั้น จำเป็นต้องเขียนด้วยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง มีเหตุและมีผล และเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างเข้าใจและตรงประเด็น

หลักในการเขียนแสดงความคิดเห็น

- การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกตในเรื่องนั้น ๆ
- การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง
- การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า

การแสดงความคิดเห็นประกอบด้วยส่วนลำดับ ๓ ส่วน คือ

๑. ที่มา คือ เรื่องราวที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องแสดงความคิดเห็นนั้น ๆ ทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจพร้อมรับฟังความคิดเห็นต่อไป

๒. ข้อสนับสนุน คือ ข้อเท็จจริง หลักการ กฎเกณฑ์ ความคิด และมตินำมาใช้ประกอบให้เป็นเหตุที่ใช้สนับสนุนข้อสรุป

๓. ข้อสรุป คือ ส่วนที่สำคัญที่สุดของการแสดงความคิดเห็น อาจเป็นข้อเสนอแนะ ข้อวินิจฉัย หรือข้อสันนิษฐานเพื่อประเมินค่า เพื่อให้ผู้อ่านพิจารณายอมรับหรือนำไปปฏิบัติและแก้ไขได้ และหลักสำคัญในการเขียนแสดงความคิดเห็นประการสุดท้ายที่สำคัญ คือ มารยาทในการแสดงความคิดเห็น

- * ภาษาที่ใช้ต้องชัดเจน เข้าใจง่าย และใช้ถ้อยคำสุภาพ สมเหตุสมผลตรงประเด็นไปนอกนอกเรื่อง
- * ข้อมูลและหลักฐานที่นำมาใช้ประกอบต้องเป็นเรื่องจริง ไม่ใช่ข้อมูลเท็จ หรือมีจุดประสงค์เพื่อหลอกลวง
- * ไม่แสดงความคิดเห็นส่วนตัวในลักษณะการใช้อารมณ์ความรู้สึกทั้งหมด โดยปราศจากเหตุผลหรือข้อเท็จจริง

- * ใช้คำและภาษาที่สุภาพให้เกียรติผู้เขียน ไม่ก้าวร้าว หยาบคาย หรือใช้คำที่คนองเป็นต้น

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนแสดงความคิดเห็น

ประเด็น เกณฑ์	ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	๔	๓	๒	๑
๑. ที่มาเรื่องราว ความเป็นมา	งานเขียนมีที่มา เรื่องราวที่แสดง ความคิดเห็น	งานเขียนมีที่มา เรื่องราวที่แสดง ความคิดเห็น	งานเขียนมีที่มา เรื่องราวที่แสดง ความคิดเห็นบางส่วน	ไม่มีที่มาของเรื่องราว
๒. ข้อเสนอแนะ หลักการ กฎเกณฑ์ ที่เป็นเหตุเป็นผล	มีข้อเสนอแนะเป็น หลักการ และกฎเกณฑ์ที่เป็น เหตุเป็นผลครบถ้วน	มีข้อเสนอแนะเป็น หลักการ และกฎเกณฑ์ที่เป็น เหตุเป็นผลส่วนใหญ่	มีข้อเสนอแนะเป็น หลักการ และกฎเกณฑ์ที่เป็น เหตุเป็นผลบางส่วน	ไม่มีข้อเสนอแนะเป็น หลักการ และกฎเกณฑ์ที่เป็น เหตุเป็นผล
๓. ข้อสรุป	มีข้อสรุปครบถ้วน สมบูรณ์	มีข้อสรุปบ้าง ส่วนใหญ่	มีข้อสรุปบางส่วน	ไม่มีข้อสรุป
๔. ภาษาที่ใช้	มีการใช้ภาษา ที่ถูกต้องชัดเจน เข้าใจง่าย และใช้ถ้อยคำสุภาพ สมเหตุสมผลตรง ประเด็น	มีการใช้ภาษา ที่ถูกต้องชัดเจน เข้าใจง่าย และใช้ถ้อยคำสุภาพ สมเหตุสมผลตรง ประเด็นส่วนใหญ่	มีการใช้ภาษา ที่ถูกต้องชัดเจน เข้าใจง่าย ยังไม่ตรงประเด็น บางเรื่อง	การใช้ภาษายังวกวน มีการแสดง ความคิดเห็นส่วนตัว ในลักษณะการใช้ อารมณ์ความรู้สึก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ความหมายการพูดแสดงความคิดเห็น หลักการพูดแสดงความคิดเห็น จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายการพูดแสดงความคิดเห็น ๒. อธิบายหลักการพูดแสดงความคิดเห็น ด้านทักษะและกระบวนการ พูดแสดงความคิดเห็นจากสื่อที่ได้รับได้ หลักเกณฑ์ทางภาษา ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีมารยาทในการพูด	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเล่านิทานเรื่อง กบฏหนวก จากนั้นครูสุ่มถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาและข้อคิดที่ได้จากการชมวีดิทัศน์ และสอบถามนักเรียนว่าวีดิทัศน์ที่ชมไปดีหรือไม่ดีอย่างไรบ้าง จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนศึกษาใบงานนิทานชาดก เรื่อง กัณฐกชาดก ว่าด้วยกัณฐกได้ทรัพย์ โดยมีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเนื้อหาของนิทานในเชิงสร้างสรรค์ ๓. ครูให้นักเรียนทุกคนเขียนแสดงความคิดเห็นจากการอ่านนิทานชาดกเรื่อง กัณฐกชาดก ว่าด้วยกัณฐกได้ทรัพย์ ลงในใบงานเรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ๔. ครูสุ่มนักเรียน ๑ - ๒ คนออกมาพูดแสดงความคิดเห็นจากนิทานชาดกเรื่อง กัณฐกชาดก ที่ได้ดูหน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างเป็นเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนได้เห็นหลักและวิธีการพูดแสดงความคิดเห็น โดยครูเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่ถูกต้อง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. นิทาน เรื่อง กบฏหนวก ๒. นิทานชาดก เรื่อง กัณฐกชาดก ว่าด้วยกัณฐกได้ทรัพย์ ๓. ใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ๔. ใบงาน เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพูดลักษณะต่างๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และนัดหมายนักเรียนที่เหลือพูดแสดงความคิดเห็นนอกเวลาเรียนเพื่อเก็บเป็นคะแนน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายการพูด แสดงความคิดเห็น ๒. บอกหลักการพูดแสดง ความคิดเห็น	สังเกตจากการเรียน และการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดแสดงความคิดเห็นจาก สื่อที่ได้รับได้หลักเกณฑ์ทาง ภาษา มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	๑. ประเมินการพูด แสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจใบงาน	๑. แบบประเมินการพูด แสดงความคิดเห็น ๒. ใบงานเรื่อง การพูด แสดงความคิดเห็น	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจาก คุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

นิทาน เรื่อง กบหูหนวก

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ครั้งหนึ่ง.. มีกลุ่มของลูกกบตัวเล็กๆกลุ่มหนึ่ง ได้มาจัดการแข่งขัน เพื่อจะปีนขึ้นไปยอดเสาไฟฟ้าแรงสูงมีกลุ่มชนชาวกบมากมาย มารอชม และเชียร์การแข่งขันครั้งนี้

การแข่งขันเริ่มขึ้น พูดอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีชนชาวกบตัวใด จะเชื่อว่ากบตัวเล็ก ๆ เหล่านี้จะปีนขึ้นไปจนถึงยอดได้ มีเสียงพูดลอยมาให้ได้ยินเป็นต้นว่า “เขาไม่มีทางจะขึ้นไปถึงยอดหรอก มันยากลำบากขนาดนั้น” หรือ “เขาไม่มีโอกาสจะประสบความสำเร็จหรอก เสามันสูงขนาดนั้น”

เจ้ากบตัวน้อยๆ เหล่านี้ ก็เริ่มที่จะร่วงหล่นลงไปทีละตัวๆ ยกเว้นเจ้าตัวหนึ่งซึ่งยังปีนอย่างมุ่งมั่น สูงขึ้น และสูงขึ้น ผูกบก็เริ่มส่งเสียงร้องตะโกน “มันยากเกินไป ไม่มีใครทำได้หรอก”

กบส่วนใหญ่เริ่มเหนื่อย และยอมแพ้ แต่มีกบตัวหนึ่ง ที่ยังตั้งหน้าตั้งตาปีนสูงขึ้น สูงขึ้น เจ้าตัวนี้ไม่ยอมแพ้ เมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน กบตัวอื่นๆ ต่างยอมแพ้ที่จะปีนสู่ยอดเสาจนหมดสิ้น ยกเว้นกบตัวเล็กๆตัวหนึ่ง ด้วยความพยายามสุดกำลัง มันก็สามารถปีนขึ้นไปสู่ยอดเสา ได้

กบทุกๆ ตัวอยากรู้ว่า เจ้ากบตัวเล็ก ๆ ตัวนี้ทำได้อย่างไร กบคู่แข่งต่างอยากรู้ว่า เจ้ากบตัวเล็ก ๆ ตัวนี้มีพลังปีนขึ้นไปสู่ยอดเสาอันเป็นเป้าหมายจนประสบความสำเร็จได้อย่างไร เรื่องกลับกลายเป็นว่า... กบผู้ชนะตัวนั้นหูหนวก!!!!

เรื่องนี้บอกให้รู้ว่า อย่าฟังคำพูดในด้านลบ หรือการมองในแง่ลบจากคนอื่น เพราะเขาเหล่านั้นจะดึงความฝัน ความปรารถนาในหัวใจคุณออกไป ให้ระวังในพลังของคำพูดเสมอ เพราะทุกสิ่งที่คุณได้ยิน และได้อ่านมัน จะส่งผลต่อการกระทำของคุณ

เพราะฉะนั้น ตลอดเวลาขอให้เป็นคนคิดบวก และเหนือจากนั้น จงทำเป็นหูหนวกต่อคำพูดที่บอกว่า คุณไม่สามารถทำความฝันของคุณให้เป็นจริงได้ ให้คิดเสมอว่า คุณสามารถทำได้ กระตุ้นเตือนตัวเองอย่างนี้ตลอดเวลา

(นิทานน้ำใจไมตรี ๐๖๙)

นิทานชาดก เรื่อง กัณณกชาดก ว่าด้วยกิ้งก่าได้ทรัพย์
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความนำ

พระพุทธเจ้าทรงอาศัยพระนครสาวัตถี ประทับอยู่ ณ วัดพระเชตะวันมหาวิหาร ทรงปรารภพระปัญญาบารมีของพระองค์ในอดีตชาติ ได้ตรัสพระธรรมเทศนาคือคาถาที่ปรากฏ ณ เบื้องต้น

ปัจจุบันชาติ

มีเรื่องย่อเล่าว่า วันหนึ่ง พวกภิกษุได้นั่งคุยกันในโรงธรรมสภา เมื่อจะสรรเสริญ พระปัญญาบารมีของพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้สรรเสริญพระคุณดังนี้ว่า

“ดูก่อนอาวุโสทั้งหลาย พระตถาคตเจ้านั้น ช่างเป็นผู้ที่ทรงมีพระปัญญาที่ยิ่งใหญ่เหลือเกิน พระองค์สามารถที่จะปราบวาทะของผู้อื่นได้ ทำคนเหล่านั้นให้สิ้นพยศและได้ประทานบรรพชาให้ตั้งอยู่ในมรรคผล ทั้งนี้ก็เพราะพระองค์ทรงมีพระปัญญาที่ลึกซึ้งนั่นเอง”

ในขณะนั้น พระพุทธเจ้าเสด็จผ่านมาถึง เมื่อทรงทราบเรื่องจึงตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย มิใช่แต่ในบัดนี้เท่านั้นนะ ที่ตถาคตมีปัญญา แม้ในอดีตกาลเมื่อญาณยังไม่แก่กล้า ขณะที่กำลังบำเพ็ญบุรพจริยาเพื่อพระโพธิญาณอยู่ เราก็เป็นผู้มีปัญญามาแล้วเหมือนกัน”

ครั้นตรัสเสร็จแล้วพระพุทธองค์ทรงประทับนั่งอยู่ เหล่าภิกษุทั้งหลายจึงกราบทูลวิงวอนให้ทรงประกาศเรื่องราวแต่หนหลัง จึงทรงนำอดีตนิทานมาแสดงต่อไปนี้

อดีตชาติเนือหาชาดก

ในอดีตกาล มีพระราชานามว่าวิเทหะ เสวยราชสมบัติอยู่ในกรุงมิลินา ในแคว้นวิเทหะ พระเทวีของพระองค์มีพระนามว่าอุทุมพรเทวี ต่อมา พระองค์ได้มโหสถมารับราชการ เขาเป็นอำมาตย์ที่ทรงโปรดปรานมาก วันหนึ่ง เมื่อพระเจ้าวิเทหราชเสด็จไปพระราชอุทยานกับมโหสถบัณฑิต ในขณะนั้น มีกิ้งก่าตัวหนึ่งอยู่บนปลายเสาค่าย มันเห็นพระราชเสด็จมาก็ลงจากเสาค่ายมาหมอบที่แผ่นดินแล้วทำการผงกหัวอยู่ไปมา พระราชาทอดพระเนตรเห็นกิริยาของมันแล้วจึงตรัสถามว่า “แน่บัณฑิต กิ้งก่ากำลังทำอะไรของมัน” มโหสถจึงกราบทูลว่า “กิ้งก่ากำลังถวายตัวแด่พระองค์อยู่ พระเจ้าข้า” พระราชาทรงพอพระทัยจึงมีรับสั่งว่า “เมื่อมันถวายตัว ก็จงให้ทรัพย์แก่มันเถิด” มโหสถจึงกราบทูลให้ทรงทราบฯว่า “ขอเดชะ กิ้งก่าไม่ต้องการทรัพย์ ขอเพียงพระราชทานแค่นี้ก็เพียงพอแล้ว” จึงมีรับสั่งโปรดให้ราชบุรุษซื้อเนื้อให้แก่นันวันละกึ่งมาสก

ต่อมาวันหนึ่ง เป็นวันอุโบสถซึ่งในวันนี้จะไม่มีการฆ่าสัตว์ ราชบุรุษหาเนื้อไม่ได้จึงเอาเหรีญกึ่งมาสกนั้นมาเจาะรูแล้วเอาด้ายร้อยผูกเป็นเครื่องประดับที่คอมัน

ตั้งแต่นั้นมา มันก็เกิดมานะความถือตัวจัดเพราะอาศัยทรัพย์ที่ห้อยคอนั่นเอง
 ถัดมาอีกหนึ่งวัน เมื่อมันได้พบพระราชารีกครั้งในพระราชอุทยาน มันก็ทำตนเสมอพระราชาด้วย
 เข้าใจว่าตนเองมีทรัพย์เสมอกับพระราชา จึงไม่ยอมลงมาจากเสาค่ายได้แต่หมอบยกหัวร่อนไปมาบนปลายเสาค่าย
 พระเจ้าวิเทราชได้ทอดพระเนตรเห็นกริยาของมัน ทรงแปลกพระทัยในกริยาที่แปลกไปของมัน จึง
 ตรัสถามถึงสาเหตุกะมโหสถด้วยคาถาที่ ๑ ว่า

กึ่งก้านี้ไม่ลงจากปลายเสาค่ายหมอบเหมือนในก่อน เจ้ารู้หรือไม่เพราะเหตุไร เจ้ากึ่งก้านี้จึง
 กระต่างถือตัว

ลำดับนั้น มโหสถบัณฑิตเมื่อตรวจพิจารณาด้วยปัญญาจึงรู้ว่า วันนี้เป็นวันอุโบสถ โดยปกติในวันนี้จะ
 ไม่มีการฆ่าสัตว์กัน ราชบุรุษเมื่อหาเนื้อไม่ได้จึงเอาทรัพย์กึ่งมาสกซึ่งเป็นค่าอาหารมาผูกคอให้มันแทน เพราะอาศัย
 ทรัพย์นี้เองจึงทำให้กึ่งก้าเกิดความความถือตัว จึงกราบทูลให้ทราบด้วยคาถาที่สองนี้ว่า

กึ่งก้าได้ทรัพย์กึ่งมาสกซึ่งไม่เคยได้มาก่อน ตัวมันจึงทำการดูหมิ่นพระเจ้าวิเทราช ผู้ทรงทำการ
 สงเคราะห์ชาวกรุงมิลินา

ความหมายของคาถา

พระราชาทรงแปลกพระทัยที่ไม่ทรงเห็นมันลงมาจากปลายเสาค่ายเหมือนอย่างแต่ก่อนจึงมีรับสั่ง
 ถ้ามโหสถถึงเหตุปัจจัยที่ทำให้มันเกิดอาการกระต่างกระเดื่อง ไม่อ่อนน้อมถ่อมตนเหมือนอย่างแต่ก่อนด้วยคาถา
 ที่ ๑ ฝ่ายมโหสถจึงกราบทูลให้ทราบถึงเหตุที่ทำให้มันยกตนข่มท่านเพราะทรัพย์ที่ราชบุรุษเจาะร้อยคอให้มันแค่
 เพียงกึ่งมาสกจึงได้กราบทูลให้ทรงทราบด้วยคาถาที่ ๒ พระราชาได้ฟังคำกราบทูลเช่นนั้น จึงมีรับสั่งให้เรียกราช
 บุรุษมาสอบสวน จึงได้ทราบความจริงเหมือนอย่างที่มีมโหสถได้กราบทูลให้ทรงทราบ ทรงมีความเลื่อมใสต่อมโหสถ
 ยิ่งนักที่รู้แม้กระทั่งนิสัยของสัตว์เดรัจฉานอย่างกึ่งก้าไม่ต่างอะไรกับพระสัพพัญญูพุทธเจ้าที่ทรงรู้ธรรมาศัยของปวง
 สัตว์โลก จึงพระราชทานส่วยที่ประตู่ทั้ง ๔ แก้มโหสถ ทรงมีรับสั่งให้ฆ่ากึ่งก้าตัวนั้นเสีย แต่มโหสถได้ทูลทัดทานไว้
 โดยกราบทูลว่า

“ธรรมดาว่าสัตว์เดรัจฉานย่อมไม่มีปัญญาเป็นเรื่องธรรมดา ขอพระองค์ได้โปรดพระราชทานอภัยโทษ
 แก่มันด้วยเถิด พระเจ้าข้า”

คนโง่เขลา เย่อหยิ่ง เพราะทรัพย์ ซึ่งไม่ได้มีคุณค่าอย่างแท้จริง

(พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๗)

ใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
 หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การพูดแสดงความคิดเห็น หมายถึง การพูดเพื่อแสดงความรู้สึกร หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล มีความสอดคล้องกับเรื่องที่พูด ในการพูดแสดงความคิดเห็น ผู้พูดอาจแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ เศรษฐกิจหรือสังคมก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสในการพูด เช่น การให้สัมภาษณ์ การประชุม การสัมมนา การอภิปราย การบรรยาย

ลักษณะของการพูดแสดงความคิดเห็นที่ดี

๑. ผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี
๒. การแสดงความคิดเห็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรมีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์
๓. ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาสโดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง
๔. การแสดงความคิดเห็นใดๆ ก็ตาม ควรแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

<https://my.dek-d.com>

ใบงาน เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจงให้นักเรียนอ่านทานชาดกเรื่อง กกัณฏกชาดก ว่าด้วยกิ้งก่าได้ทรัพย์ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น

[illegible]

แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การใช้ภาษา			การใช้เหตุผล ความ น่าเชื่อถือ			การแสดง ความคิดเห็น			บุคลิกท่าทาง			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

เกณฑ์การประเมิน

- ๓

หมายถึง

ดี
- ๒

หมายถึง

พอใช้
- ๑

หมายถึง

ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๙ - ๑๒ คะแนน

= ดี
- ๕ - ๘ คะแนน

= พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน

= ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
๑. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง สละสลวย	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง สละสลวย ผิดได้ไม่เกิน ๒ ตำแหน่ง	ใช้ภาษาไม่เหมาะสม ผิด ตั้งแต่ ๓ ตำแหน่งขึ้นไป
๒. การใช้เหตุผล ความน่าเชื่อถือ	พูดมีเหตุผล หลักฐานชัดเจน สามารถเชื่อถือได้	พูดมีเหตุผล หลักฐาน ค่อนข้างเชื่อถือได้	พูดมีเหตุผล หลักฐาน แต่ไม่น่าเชื่อถือ
๓. การแสดงความคิด เห็น	แสดงความคิดเห็น ชัดเจน โดยแสดงเหตุ และผลได้สอดคล้องกับ ประเด็น	แสดงความคิดเห็นไม่ ชัดเจน โดยแสดงเหตุ และผลได้สอดคล้องกับ ประเด็นบางส่วน	แสดงความคิดเห็นไม่ ชัดเจนและไม่สอดคล้อง กับประเด็น
๔. บุคลิกท่าทาง	บุคลิกท่าทางในการพูด เหมาะสม มีการ ทักทายผู้ฟัง กวาดสายตามองผู้ฟัง อย่างทั่วถึง	บุคลิกท่าทางในการพูด ค่อนข้างเหมาะสม มีการ ทักทายผู้ฟัง กวาดสายตา มองผู้ฟังเล็กน้อย	บุคลิกท่าทางในการพูด ไม่เหมาะสม ไม่มีการ ทักทายผู้ฟัง สายตาไม่มอง ผู้ฟัง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำนาม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความหมายและชนิดของคำนามได้ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ชนิดของคำนามได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูขออาสาสมัครนักเรียน ๑ คนเพื่อออกมาหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนใบ้คำจากบัตรคำจำนวน ๓ คำ ได้แก่ คำว่า ถึง บ้าน และหม้อข้าว เมื่อเพื่อนในห้องทายคำจนครบ ครูเขียนคำทั้งสามคำไว้บนกระดานแล้วถามนักเรียนว่าทั้งสามคำมีลักษณะเหมือนกันอย่างไร เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องคำนาม ขั้นสอน ๑. ครูซักถามนักเรียนว่าเรื่องความหมายของคำนาม ควรมีลักษณะอย่างไร ครูประมวลคำตอบแล้วสรุปความหมายของคำนาม นักเรียนจดบันทึก ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน ๕ กลุ่ม แล้วจับสลากศึกษาใบความรู้ เรื่อง ชนิดของคำนามดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ศึกษาเรื่องคำนามยนาม กลุ่มที่ ๒ ศึกษาเรื่องคำวิสามานยนาม กลุ่มที่ ๓ ศึกษาเรื่องคำสมุหนาม กลุ่มที่ ๔ ศึกษาเรื่องคำลักษณนาม กลุ่มที่ ๕ ศึกษาเรื่องคำอาการนาม เมื่อแต่ละกลุ่มศึกษาชนิดของคำแต่ละชนิดแล้วให้นำเสนอความรู้ของกลุ่มตนเองให้เพื่อนฟัง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรคำ จำนวน ๓ คำ ได้แก่ คำว่า ถึง บ้าน และหม้อข้าว ๒. ใบความรู้เรื่อง คำนาม ๓. เกม “รวบรวมนำนาม” ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนจัดทำสมุดรวบรวมคำนามประกอบภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำนาม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. นักเรียนนำเสนอความรู้ที่ตนได้ศึกษามาที่ละกลุ่ม โดยครูอธิบายเพิ่มเติมความรู้ ๔. นักเรียนเล่นเกม “รวบรวมคำนาม” โดยเล่นเกม ๕ รอบ (คำนามทั้ง ๕ ชนิด) รอบละ ๓๐ วินาที แต่ละรอบนักเรียนส่งตัวแทนออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อแข่งขันกันรวบรวมคำนามที่ตนเองรู้จักให้ได้มากที่สุดในเวลา ๓๐ วินาที โดยครูตรวจสอบความถูกต้องคำที่นักเรียนเขียน กลุ่มใดเขียนได้มากที่สุดและถูกต้องจะเป็นกลุ่มที่ได้คะแนน เมื่อครบ ๕ รอบจึงสรุปคะแนน ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องความหมายและชนิดของคำนามและครูมอบหมายภาระงานให้นักเรียนจัดทำสมุดรวบรวมคำนามประกอบภาพ	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความหมายและชนิด ของค่านามได้	สังเกตจากการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ชนิดของค่านามได้	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง คำนาม

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๗ เรื่อง คำนาม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งรูปธรรมและนามธรรม เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ

คำนามแบ่งออกเป็น ๕ ชนิด คือ

๑) सामानยนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อนามทั่วไป ไม่เจาะจง ระบุความหมายกว้างๆ เช่น คน สัตว์ พืช หมา แมว ต้นไม้ ดอกไม้ วัด โรงเรียน กวี นักวิทยาศาสตร์ นักกีฬา ทหาร นักร้อง ฯลฯ

๒) วิสามานยนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อนามที่เฉพาะเจาะจง ระบุความหมายแคบและชี้เฉพาะ เช่น นายจัน หนวดเขียว เจ้าดินดิน(สุนัข) มาดอนน่า (นักร้อง) เตรียมอุดมศึกษา (โรงเรียน) สุนทรภู่ บิล คลินตัน บีโธ เฟน ลิโอนโด ดาวินชี ทักซิณ ชินวัตร ชวน หลีกภัย

๓) สมุหนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อนามที่เป็นหมวดหมู่ บ่งบอกจำนวนมาก เช่น คณะ ผูก กอง นิการ บริษัท สำหรับ กัก เหล่า ชุด กลุ่ม โขลง หมู่ ฯลฯ

๔) ลักษณะนาม คือ คำที่ใช้บอกลักษณะรูปรพรรณสัณฐานของ सामानยนาม ลักษณะนามเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยประการหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงความละเอียดลออในการใช้ภาษา ลักษณะนามแบ่งออกเป็น ๖ กลุ่มดังนี้

๔.๑) บอกชนิด เช่น พระภิกษุ,สามเณร,บาทหลวง - รูป ยักษ์, ฤาษี - ต้น ข้างป่า - ตัว ข้างบ้าน - เชือก

๔.๒) บอกอาการ เช่น บุหรี - มวน พลู - จีบ ได้ - มัด ขนมหิน - จีบ,หัว ผ้า - พับ

คัมภีร์โบราณ - ผูก

๔.๓) บอกรูปร่าง เช่น รถ - คัน บ้าน, เปียโน, จักร - หลัง ดินสอ - แท่ง ปากกา - ด้าม กล้วย - เครือ,หวี,ลูก

๔.๔) บอกหมวดหมู่ เช่น ฟีน - กอง ทหาร - หมวด พระ - นิการ นักเรียน - คณะ ละคร - โรง กับข้าว - สำหรับ

๔.๕) บอกจำนวน มาตรา เช่น ตะเกียบ - คู่ ดินสอ - โหล เงิน, ทอง - บาท ผ้า - เมตร ที่ดิน - ไร่, งาน, ตารางวา

๔.๖) ช้คำนามข้างหน้า เช่น วัด - วัด โรงเรียน - โรง คณะ - คณะ คน - คน อำเภอ - อำเภอ จังหวัด - จังหวัด

๕) อาการนาม คือ คำนามที่บอกกริยาอาการ อารมณ์ความรู้สึก สภาวะในจิตใจที่เป็นนามธรรมใช้ การ และความนำหน้าคำกริยาและวิเศษณ์ เช่น การวิ่ง การเดิน การนอน การอ่านหนังสือ การออกกำลังกาย ความดี ความชั่ว ความง่วง ความงาม ความสะอาด ความสุข

* ข้อสังเกต ถ้าการและความตามด้วยคำนาม ถือว่าเป็นคำประสม ซึ่งจะจัดเป็น सामานยนาม เช่น การบ้าน การเมือง การไฟฟ้า การรถไฟ การทางพิเศษ ความแพ่ง ความอาญา

หน้าที่ของคำนาม

๑. คำนามทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น
 มนุษย์ ทุกคนต้องการความสุข โรงเรียนของฉันอยู่ในกรุงเทพ
 นักการเมือง คนนี้ไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน
 พ่อแม่ ทำงานหนักเพื่อลูกๆ
๒. คำนามทำหน้าที่เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น
 ครูสอนนักเรียน แมวกินปลา ฉันดูทีวี พ่อตื๋น้อง
๓. คำนามทำหน้าที่เป็นบทขยายนามอื่น เพื่อให้ใจความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น
 ภราดร ศรีชาพันธุ์นักเทนนิสมือหนึ่งของไทย นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
๔. คำนามทำหน้าที่ขยายกริยา และใช้ตามหลังคำบุพบท เพื่อบอกสถานที่ เช่น
 ฉันวิ่งออกกำลังกายที่สนามหญ้า คณะกรรมการนัดพบกันในห้องประชุม
 ครูทุ่มเททำงานเพื่อนักเรียน เขากลับตัวได้เพราะคำสอนของครู
๕. คำนามทำหน้าที่ขยายกริยาหรือคำนามอื่น โดยใช้บอกเวลา
 ฉันชอบอ่านหนังสือตอนเช้าๆ ร้านตัดผมปิดวันพุธ
 ข้าวเที่ยงวันได้รับความนิยมมาก เขาลดความอ้วนโดยอดอาหารเย็น
๖. คำนามใช้เป็นคำเรียกขาน เพื่อเน้นหรือบอกความรู้สึก เช่น
 พระคุณเจ้า นิมนต์ทางนี้ครับ นักเรียน เจ็บๆ หน่อยได้ไหม
 เด็ก ๆ ทำการบ้านเสร็จแล้วหรือยัง ตัก จะไปดูหนังกับเราไหม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำนาม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำนาม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหน้าที่ของคำนามได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำนามได้ ๒. ใช้คำนามในประโยคได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “บิงโกคำนาม” พร้อมเฉลยคำที่เป็นคำนาม ๒. ครูสรุปอธิบายหน้าที่เป็นคำนามเพิ่มเติม ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน จากนั้นครูกำหนดคำนามจำนวน ๓ คำ บนกระดาน ได้แก่ คำว่า ตำรวจ โรงงาน นายสมชาย จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งประโยค โดยให้มีคำที่กำหนดให้อยู่ในประโยค ประโยคละ ๑ คำ ซึ่งคำที่กำหนดจะต้องไม่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันในประโยค ๒. ครูให้นักเรียน จำนวน ๒ กลุ่ม นำเสนอประโยคที่นักเรียนแต่งมาให้เพื่อน ดู จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า คำที่กำหนดให้อยู่ในตำแหน่งใดในประโยคและทำหน้าที่ใด จากนั้นครูให้นักเรียนให้คำจำกัดความ เรื่อง หน้าที่ของคำนาม ๓. ครูอธิบาย เรื่อง หน้าที่ของคำนาม เพิ่มเติมโดยยกตัวอย่างประกอบ บันทึกความรู้ลงในสมุดบันทึก ๔. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำนาม จากนั้นครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง ๕. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง คำนาม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. เกม “บิงโกคำนาม” ๒. ใบงาน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำนาม ๓. แบบทดสอบ เรื่อง คำนาม ภาระงาน/ชิ้นงาน สรุปความรู้เรื่องชนิดและหน้าที่ของคำนามในรูปแบบแผนภาพความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำนาม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสรุป ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของ คำนามเพื่อเป็นการสรุปความรู้ จากนั้นมอบหมายงานให้นักเรียน แต่ละคนไปสรุปความรู้เรื่องชนิดและหน้าที่ของคำนามในรูปแบบ แผนภาพความคิดแล้วนำเสนอส่งครู ตามที่ครูกำหนด		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหน้าที่ของค่านาม	๑. สังเกตจากการเรียน และการทำงานกลุ่ม ๒. ประเมิน แผนภาพความคิด	๑. แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม ๒. แบบประเมิน ความสามารถในการเขียน แผนภาพความคิด	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ ค่านามได้ ๒. ใช้ค่านามในประโยคได้ ถูกต้อง	๑. ตรวจใบงาน ๒. ตรวจแบบทดสอบ	๑. ใบงาน เรื่อง ชนิดและ หน้าที่ของค่านาม ๒. แบบทดสอบ เรื่อง ค่านาม	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำนาม
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๘ เรื่อง คำนาม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง จงบอกคำที่เป็นตัวทึบเป็นคำนามชนิดใดและทำหน้าที่ในประโยค

๑. จอมขวัญปลูกกล้วยไม้สีชมพู

จอมขวัญ เป็น..... ทำหน้าที่.....

๒. แม่ซื้อหมากพลูมาฝากยาย

หมากพลู เป็น..... ทำหน้าที่.....

๓. เสื่อไฟมีรูปร่างคล้ายแมว

แมว เป็น..... ทำหน้าที่.....

๔. นกวรรณเขียนบทความ ๑ เรื่อง

เรื่อง เป็น..... ทำหน้าที่.....

๕. ความรักทำให้คนตาบอด

ความรัก เป็น..... ทำหน้าที่.....

๖. ก้อยให้อาหารสัตว์เลี้ยงก่อนออกจากบ้าน

สัตว์เลี้ยง เป็น..... ทำหน้าที่.....

๗. สมควรยามรักษาการณ์เป็นคนมีวินัย

ยามรักษาการณ์ เป็น..... ทำหน้าที่.....

๘. แม่ไปตลาด

ตลาด เป็น..... ทำหน้าที่.....

๙. นายช่างครีบบรรณมเสี้ย

นายช่าง เป็น..... ทำหน้าที่.....

๑๐. เราอยู่บ้านทุกวัน

บ้าน เป็น..... ทำหน้าที่.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำนามที่กำหนดให้เติมลงประโยคให้ถูกต้อง

ตลาด	แมว	คณะลิเก	ผักและผลไม้	ผู้ใหญ่บ้าน
เด็กๆ	ขนม	โรงเรียน	คุณครู	สุนัข

๑.พากันวิ่งเล่นบนสนามหญ้าหน้าหมู่บ้าน
๒. คุณพ่อไปประชุมที่ศาลากลางหมู่บ้านตามที่.....นัดหมาย
๓. ในวันหยุดคุณแม่จะตื่นแต่เช้าเพื่อไปซื้อของที่.....
๔. เด็กๆ ต้องทำการบ้านมิฉะนั้นจะถูก.....ลงโทษ
๕. คุณยายและคุณย่าชวนกันไปดู.....แสดงงานประจำปีของวัด
๖.เป็นสัตว์ที่รักสงบ ไม่ชอบยุ่งกับคน
๗. หลังจากที่ย้ายขึ้นบ้าน คุณพ่อจึงอยากได้.....พันธุ์ดีมาเฝ้าบ้าน
๘. เนื้อสัตว์ แป้งนม ไข่ และ เป็นอาหารที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยรุ่น
๙. การเลือกรับประทาน.....ควรเลือกที่มีคุณค่าทางอาหารและให้พลังงานที่เหมาะสม
๑๐. เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้และอบรมบ่มนิสัย

เฉลย				
เด็กๆ	ผู้ใหญ่บ้าน	ตลาด	คุณครู	คณะลิเก
แมว	สุนัข	ผักและผลไม้	ขนม	โรงเรียน

แบบทดสอบ เรื่อง คำนาม
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๘ เรื่อง คำนาม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

๑. ข้อใดอธิบายความหมายของคำนามถูกต้องที่สุด

- ก. ที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
- ข. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม
- ค. คำที่ใช้เรียกชื่อสถานที่ อาคาร สภาพ และลักษณะทั้งสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต
- ง. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ อาคาร สภาพและลักษณะ ทั้งสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต
ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

๒. คำนามจำแนกออกเป็นชนิดย่อย ๆ มีอะไรบ้าง

- ก. सामान्यนาม วิ सामान्यนาม ลักษณะนาม สมุหนาม และอาการนาม
- ข. सामान्यนาม วิ सामान्यนาม สรรพนาม สมุหนาม และอาการนาม
- ค. सामान्यนาม วิ सामान्यนาม สรรพนาม สมุหนาม และลักษณะนาม
- ง. सामान्यนาม วิ सामान्यนาม สรรพนาม ลักษณะนาม และสมุหนาม

๓. คำ "ชั้น" ในข้อใดเป็นคำนาม

- ก. ไก่ชั้นตอนเช้า
- ข. ชั้นเชือกให้แน่น
- ค. หยิบชั้นดักน้ำมาล้างหน้า
- ง. เขาช่วยกันทำงานอย่างแข็งขัน

๔. ข้อใดมีนามเฉพาะ (วิ सामान्यนาม)

- ก. คนครีวหุงข้าวให้เรา
- ข. มะละกอสุกมีรสหวาน
- ค. ลูกเสือต้องมีความซื่อสัตย์
- ง. นิราศภูเขาทองเป็นผลงานของชั้นเอกสุนทรภู่

๕. ข้อใดมีสมุหนาม

- ก. ผักแปลงใหญ่งามดี
- ข. เสื้อผ้ากองนี้ซักรแล้ว
- ค. คณะนักแสดงพร้อมขึ้นเวที
- ง. ข้าวหลามกระบอกนี้มันมาก

๖. ประโยคใดมีทั้งกรรมตรงและกรรมรอง

- ก. ฉันชอบความคิดของเธอ
- ข. วรณคดีเป็นหนังสือที่แต่งดี
- ค. ฉันบริจาคเสื้อผ้าให้เด็กกำพร้า
- ง. เราซื้อข้าวหลามหนองมนมาฝากเพื่อน

๗. คำนามที่พิมพ์ตัวหนาในข้อใดทำหน้าที่ขยายคำนามอื่น

ก. เราคือคนไทยทั้งแท่ง

ข. พระสงฆ์ทำวัตรเวลาเย็น

ค. เด็กๆ ควรมีความประพฤติเรียบร้อย

ง. ประเทศไทยผลิตรถยนต์พลังงานไฟฟ้าได้สำเร็จ

๘. ข้อใดคำนามทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

ก. ผู้ร้ายถูกตำรวจจับ

ข. เธอคือครูของฉัน

ค. วิชาเป็นทรัพย์อันประเสริฐ

ง. ฉันซื้อกล้วยเดี่ยวแห้งมาฝากเธอ

๙. “ฉันไปทำบุญที่วัดในวันเข้าพรรษา” คำที่พิมพ์ตัวหนาทำหน้าที่ตรงกับข้อใด

ก. กรรมตรง

ข. กรรมรอง

ค. ขยายกริยา (บอกเวลา)

ง. ขยายกริยา (บอกสถานที่)

๑๐. “อนงค์สวยเหมือนแม่” คำที่พิมพ์ตัวหนาทำหน้าที่ตรงกับข้อใด

ก. กรรมตรง

ข. กรรมรอง

ค. ส่วนเติมเต็ม

ง. ขยายคำนาม

เฉลย

๑. ง ๒. ก ๓. ค ๔. ง ๕. ค ๖. ง ๗. ง ๘. ค ๙. ค ๑๐. ก

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนภาพความคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				การจัดระบบในการนำเสนอ				ความมีระเบียบในการทำงาน				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๔ - ๑๒ คะแนน	= ดี
๕ - ๘ คะแนน	= พอใช้
๑ - ๔ คะแนน	= ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหา	สรุปความรู้ได้ครบถ้วนตรงประเด็นและถูกต้อง	สามารถสรุปความรู้ได้ครบ ตรงประเด็น ผิดไม่เกิน ๑-๒ ประเด็น	สรุปความรู้ได้ตรงประเด็น ผิดไม่เกิน ๓ ประเด็น	สรุปความรู้ผิดมากกว่า ๓ ประเด็น
๒. การนำเสนอความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับชั้นความสัมพันธ์	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับความสัมพันธ์	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๑-๒ ตำแหน่ง	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๓ ตำแหน่ง	นำเสนอเนื้อหาโดยแสดงตามลำดับของความคิดหลักและความคิดย่อยผิด ๓ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. ความมีระเบียบในการทำงาน	แผนภาพความคิดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามและสะอาด	แผนภาพความคิดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม แต่มีร่องรอยการแก้ไข ๑-๒ ตำแหน่ง	แผนภาพความคิดค่อนข้างเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม มีร่องรอยการแก้ไขไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง	แผนภาพความคิดขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดความสวยงาม มีร่องรอยการแก้ไขมากกว่า ๓ ตำแหน่งขึ้นไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำสรรพนาม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนาม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของคำสรรพนามได้ ๒. อธิบายชนิดของคำสรรพนามได้ ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกชนิดของคำสรรพนามได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ไม่เร่ร่อน ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูซักถามนักเรียนว่าในชีวิตประจำวันนักเรียนสนทนากับเพื่อนและคนในครอบครัวนักเรียนใช้คำแทนตนเองอย่างไรบ้าง และใช้คำแทนบุคคลอื่น ๆ อย่างไรเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ เรื่อง คำสรรพนาม ขั้นสอน ๑. ครูซักถามเกี่ยวกับความหมายของคำสรรพนาม นักเรียนตอบคำถามครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าคำที่ใช้แทนตัวบุคคลในการสนทนา เรียกว่า คำสรรพนาม ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันรวบรวมคำที่ใช้เรียกแทนตัวบุคคลให้ได้มากที่สุด โดยเขียนลงบนกระดาน ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของคำ ๓. นักเรียนช่วยกันจัดหมวดหมู่ของคำแทนตัวบุคคลที่ปรากฏบนกระดาน โดยแบ่งเป็น คำที่ใช้แทนผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่ถูกกล่าวถึง (สรรพนามบุรุษที่ ๑ ๒ และ ๓) ๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายและชนิดของคำสรรพนาม ว่านอกจากคำที่ใช้แทนตัวผู้พูด ผู้ฟัง ผู้ถูกกล่าวถึงแล้ว นอกจากนี้นักเรียนยังมีคำสรรพนามชนิดอื่นอีก โดยให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมรวมถึงตัวอย่างประกอบจากใบความรู้ เรื่อง คำสรรพนาม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง คำสรรพนาม ๒. ใบงาน เรื่อง คำสรรพนาม ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนรวบรวมคำสรรพนามลงสมุด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำสรพนาม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำสรพนาม และนำหมายนำมาใช้ในคาบต่อไป ขั้นสรุป ครูสรุปความรู้ด้วยการสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับความหมายของคำสรพนามและชนิดของคำสรพนาม	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำสรรพนามได้ ๒. บอกชนิดของคำสรรพนามได้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกชนิดของคำสรรพนามได้	ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่อง คำสรรพนาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง คำสรรพนาม
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๙ เรื่อง คำสรรพนาม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำสรรพนาม คือ คำที่ใช้เรียกแทนคำนามในประโยคสื่อสาร เราใช้คำสรรพนามเพื่อไม่ต้องกล่าวคำนามซ้ำ ๆ
คำสรรพนามแบ่งออกเป็น ๖ ชนิด คือ

๑) บุรุษสรรพนาม เป็นสรรพนามที่ใช้แทนบุคคล ซึ่งเป็นผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง แบ่งออกเป็น
บุรุษที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ เช่น

บุรุษที่ ๑ เช่น กู ตู ฉันทัน ผม กระผม ดิฉัน เรา ข้าพเจ้า อาตมา ข้าพระพุทธเจ้า กระหม่อม

บุรุษที่ ๒ เช่น มึง สู้ เธอ คุณ ท่าน ไต่เท้า ไต่ฝ่าละอองธุลีพระบาท ฝ่าพระบาท เจ้า

บุรุษที่ ๓ เช่น เขา ท่าน พวกเขา มัน พระองค์

๒) ประพันธสรรพนาม เป็นสรรพนามที่ใช้เชื่อมประโยคย่อย ทำหน้าที่แทนคำนามหรือสรรพนามที่
อยู่ข้างหน้า ได้แก่คำว่า ที่ ซึ่ง อัน ผู้ เช่น

คนที่เป็นครูต้องมีความอดทน

นายกรัฐมนตรีไปเยี่ยมโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร

๓) วิภาคสรรพนาม เป็นสรรพนามที่ใช้แยกส่วนคำนามหรือสรรพนามที่อยู่ข้างหน้า

นักเรียนต่างก็ทำการบ้านของตน

เด็กๆบ้างก็หลับ บ้างก็คุยขณะครูสอน

ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชายต่างก็มีสิทธิเท่าเทียมกัน เห็นรถชนกัน

๔) นิยมสรรพนาม เป็นสรรพนามที่ใช้แทนนามชี้เฉพาะเจาะจง หรือชี้บอกระยะ เช่น นี่ นี้นั้น นั้น
โน้น โน้น อย่างนี้ อย่างนั้น เช่นนั้น เช่น

นี่ คือความสำเร็จของพวกเราทุกคน

นี่ เป็นข้อคิดที่ดีมาก

นั้น เป็นเรื่องของคุณ ไม่เกี่ยวกับผม

นั้น เป็นมติของคณะกรรมการ

ทุกคนจงไปรวมตัวที่นั้น

๕) อนิยมสรรพนาม เป็นสรรพนามที่ใช้แทนนามทั่วไป ไม่ชี้เฉพาะเจาะจง เช่น ใคร อะไร ไหน
ผู้ใด ใครๆ อะไรๆ ไหนๆ ไตๆ เช่น

ใคร จะไปเที่ยวก็ได้

ฉันไม่ทราบว่าอะไรเป็นอะไรแล้ว

ไต่ๆ ในโลกล้วนอนิจจัง

อะไรๆ ฉันก็กินได้

ผู้ใด พากเพียรวันนี้ ผู้นั้น สบายวันหลัง

ไหนๆ ฉันนอนได้

๖) ปจฉาสรรพนาม เป็นสรรพนามใช้แทนนามที่มีเนื้อความเป็นคำถาม เช่น ใคร อะไร ผู้ใด ไหน

ใคร จะไปเที่ยวเชียงใหม่บ้าง

อะไร อยู่ในห้อง

ผู้ใด บังอาจมากระตุกหนวดเสือ

ไหน แมวตัวใหม่ของเธอ

ใบงาน เรื่อง คำสรรพนาม

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๐ เรื่อง คำสรรพนาม

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง จงเติมสรรพนามลงในช่องในประโยคต่อไปนี้ให้เหมาะสมแก่ความ

- ๑) แม่อย่าโกรธ.....เลยนะจ๊ะสำนักผิดแล้ว
- ๒)ขอขอบคุณ.....ทั้งหลายที่มาแสดงน้ำใจในวันนี้
- ๓) คนเป็นครูต้องมีความอดทน
- ๔) เขาบูชาความรักทำให้ตาบอด
- ๕) แปรงสีฟันชื่อเมื่อวานนี้เป็นของโรงเรียน
- ๖) สมเด็จพระศรีสุริเยทัย.....ทรงเสียสละเพื่อชาติทรงควรได้รับการยกย่อง
- ๗) ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่.....ก็มั่งงานทั้งสิ้น
- ๘) นักมวยชก.....
- ๙)ผู้ประดิษฐ์อักษรไทยเป็นคนแรก
- ๑๐) ไม่มีที่เราทำไม่ได้

เฉลยใบงานเรื่อง คำสรรพนาม

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๐ เรื่อง คำสรรพนาม

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง จงเติมสรรพนามลงในช่องในประโยคต่อไปนี้ให้เหมาะสมแก่ความ

- ๑) แม่ย่าโกรธ หนู เลยนะจ๊ะ หนู สำนักผิดแล้ว
- ๒) ข้าพเจ้า ขอขอบคุณ ท่าน ทั้งหลายที่มาแสดงน้ำใจในวันนี้
- ๓) คน ที่ เป็นครูต้องมีความอดทน
- ๔) เขาบูชาความรัก ซึ่ง ทำให้ตาบอด
- ๕) แปรงสีฟัน อัน ชื่อเมื่อนานนี้เป็นของโรงเรียน
- ๖) สมเด็จพระศรีสุริเยทัย ผู้ ทรงเสียสละเพื่อชาติทรงควรได้รับการยกย่อง
- ๗) ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ต่าง ก็มีงานทั้งสิ้น
- ๘) นักมวยชก กัน
- ๙) ใคร ผู้ประดิษฐ์อักษรไทยเป็นคนแรก
- ๑๐) ไม่มี อะไร ที่เราทำไม่ได้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหน้าที่ของคำสรรพนามได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามได้ ๒. ใช้คำสรรพนามได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องคำที่แทนตัวบุคคล นักเรียนตอบคำถามเป็นรายบุคคล ขั้นสอน ๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหลากหลายของคำสรรพนามจากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่หน้าที่ของคำสรรพนาม ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำสรรพนาม ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติม ๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง หน้าที่คำสรรพนาม ๔. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง คำสรรพนาม ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำสรรพนาม โดยการสรุปลงแผนภาพความคิดให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับคำถาม นำส่งในชั่วโมงต่อไป	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง คำสรรพนาม ๒. ใบงาน เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม ๓. แบบทดสอบ เรื่อง คำสรรพนาม ภาระงาน/ชิ้นงาน สรุปความรู้เรื่องคำสรรพนามในรูปแบบแผนภาพความคิด

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หน้าที่ของคำสรรพนาม	๑. สังเกตจากการเรียนและการตอบคำถาม ๒. ประเมินแผนภาพความคิด	๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. แบบประเมินความสามารถการแผนภาพความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามได้ ๒. ใช้คำสรรพนามได้ถูกต้อง	๑. ตรวจใบงาน ๒. ตรวจแบบทดสอบ	๑. ใบงาน เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม ๒. แบบทดสอบ เรื่อง คำสรรพนาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๐ เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน้าที่ของสรรพนาม

๑) ใช้เป็นประธานของประโยค เช่น

เขา เตรียมตัวสอบไล่

ท่านทั้งหลาย จงก้าวเดินไปพร้อมกับเรา

ใคร ไม่มีบัตรไม่มีสิทธิ

ไหน เป็นบ้านของเธอ

๒) ใช้เป็นกรรมของประโยค เช่น

ชั่วโมงนี้นักเรียนอยากทำอะไรก็ทำไปเถิด

ฉันไม่โทษเธอหรอก ฉันผิดเอง

คุณครูดูพวกเรา

นั่นฉันทำเอง

๓) ใช้เป็นผู้รับใช้ของประธาน เช่น

พ่อให้ฉันล้างรถ

แม่ให้เราไปซื้อกับข้าวที่ตลาด

๔) ใช้เป็นส่วนเติมเต็ม เช่น

คุณเป็นใคร

หัวหน้าห้องคนใหม่คือใคร

๕) ใช้เชื่อมประโยค เช่น

ฉันอยากไปสถานที่ที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ เขาเสนอโครงการซึ่งไม่มีทางทำสำเร็จ

๖) ใช้ขยายนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานหรือกรรมของประโยค เพื่อเน้นความรู้สึก เช่น

คุณครู ท่าน ตักเตือนเราให้พากเพียรอยู่เสมอ

เจ้าดินดิน มัน ชอบกระโดดเข้าใส่ผมตอนผมกลับบ้าน

ใบงาน เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม
 หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๐ เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามของประโยคต่อไปนี้

- ๑) นี่ คือหนังสือที่ฉันชอบ ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๒) ฉันรับประทานอะไรก็ได้ ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๓) ฉันจะดีแก่ทุกวัน ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๔) ฉันชอบรถคันสีแดงที่โชว์ไว้หน้าร้าน ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๕) อะไรอยู่ในกระเป๋า ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๖) เธอหยิบนั้นซิ ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๗) ผู้ใดอยู่ในห้อง ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๘) ของซึ่งวางอยู่ในห้องหายไปไหน ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๙) เธอจะกลับบ้านหรือยัง ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค
- ๑๐) หลวงตาท่านไม่อยู่ ชนิด..... หน้าที่เป็นของประโยค

เฉลยใบงาน เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม
 หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๐ เรื่อง หน้าที่ของคำสรรพนาม
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามของประโยคต่อไปนี้

- ๑) นี่ คือหนังสือที่ฉันชอบ ชนิดสรรพนามชี้เฉพาะ หรือชี้ระยะ(นิยมนสรรพนาม) หน้าที่เป็น กรรม ของประโยค
- ๒) ฉันรับประทานอะไรก็ได้ ชนิด อนิยมนสรรพนาม หน้าที่เป็น กรรม ของประโยค
- ๓) ฉันจะดีแก่ทุกวัน ชนิด บุรุษสรรพนาม หน้าที่เป็นประธานของประโยค
- ๔) ฉันชอบรถคันสีแดงที่โชว์ไว้หน้าร้าน ชนิด ประพันธสรรพนาม หน้าที่เชื่อมประโยค
- ๕) อะไรอยู่ในกระเป๋า ชนิด ปฤจฉาสรรพนาม หน้าที่เป็นประธานของประโยค
- ๖) เธอหยิบนั้นซิ ชนิด นิยมนสรรพนาม หน้าที่เป็น กรรม ของประโยค
- ๗) ผู้ใดอยู่ในห้อง ชนิด ปฤจฉาสรรพนาม หน้าที่เป็นประธานของประโยค
- ๘) ของซึ่งวางอยู่ในห้องหายไปไหน ชนิด ประพันธสรรพนาม หน้าที่เชื่อมประโยค
- ๙) เธอจะกลับบ้านหรือยัง ชนิด บุรุษสรรพนาม หน้าที่เป็นประธานของประโยค
- ๑๐) หลวงตาท่านไม่อยู่ ชนิด คำสรรพนามที่ใช้เน้นนามข้างหน้า หน้าที่ บอกความรู้สึก

แบบทดสอบ เรื่อง คำสรรพนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. “เขา” ข้อใดเป็นคำสรรพนาม

- ก. ลุงทำนาที่หลังเขา
- ข. เขามันแหลมมาก
- ค. เขานี้สูงมาก
- ง. เขาไม่แข็งแรง

๒. “หนูมหาไคร้จะ” คำว่า “หนู” เป็นสรรพนามชนิดใด

- ก. อนิยมสรรพนาม
- ข. นิยมสรรพนาม
- ค. วิภาคสรรพนาม
- ง. บุรุษสรรพนาม

๓. “แก” ในข้อใดไม่ใช่สรรพนามบุรุษที่ ๒

- ก. ฉันว่าแกทำอย่างนี้ไม่ถูก
- ข. ตามีแกขี่บนเหลื่อเก็น
- ค. แกจะไปดูผลสอบกับฉันไหม
- ง. เพราะแกที่เดียว เรื่องถึงเป็นแบบนี้

๔. ข้อใดใช้วิภาคสรรพนาม “ต่าง” ไม่ถูกต้อง

- ก. คนเราต่างจิตต่างใจ
- ข. มดดำต่างก็ชนไข่หนีฝน
- ค. นักเรียนต่างขะมักเขม้นอ่านหนังสือเตรียมสอบ
- ง. ชาวสวนต่างก็ดายหญ้าในสวนเป็นการใหญ่

๕. “เมื่อวานนี้ เขา (๑) เจอคุณกมลที่บ้านพี่ทัศนฯ เขา (๒) พุดถึงตัวด้วย เขา (๒) ยังบอกเลยว่าอยากรู้จักมานานแล้ว” คำว่า “เขา” ในข้อใดจัดเป็นสรรพนามบุรุษที่ ๑

- ก. เขา (๑)
- ข. เขา (๒)
- ค. เขา (๓)
- ง. เขา (๒) และ เขา (๓)

๖. “ใคร” ในข้อใดเป็นอนิยมสรรพนาม

- ก. ใครจะเป็นคนช่วยแม่ทำอาหารจ๊ะ
- ข. ใคร ๆ ก็อยากรวยด้วยกันทั้งนั้น
- ค. เพื่อนสนิทของเธอเป็นใคร
- ง. ใครอยู่ในห้องนี้

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนภาพความคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				การจัดระบบในการนำเสนอ				ความมีระเบียบในการทำงาน				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

เกณฑ์การประเมิน

- ๔

หมายถึง

ดีมาก
- ๓

หมายถึง

ดี
- ๒

หมายถึง

พอใช้
- ๑

หมายถึง

ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๙ - ๑๒ คะแนน = ดี
- ๕ - ๘ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน = ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำกริยา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำกริยา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายคำกริยาได้ ๒. อธิบายชนิดของคำกริยาได้ ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกชนิดของคำกริยาได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูให้นักเรียนดูภาพสติ๊กเกอร์ใบหน้าที่มีรูปแบบลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ใบหน้าที่ยิ้ม ร้องไห้ หัวเราะ แล้วให้นักเรียนฝึกสังเกตสีหน้า ซึ่งแสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึก จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่ เรื่อง คำกริยา ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน ๔ กลุ่ม จากนั้นศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำกริยา ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันรวบรวมคำกริยาให้ได้มากที่สุดเป็นเวลา ๒ นาที โดยเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้ เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำกริยาบนกระดาน ๓. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของคำกริยาที่ช่วยกันรวบรวมมาทีละกลุ่ม กลุ่มที่รวบรวมคำกริยาได้มากและถูกต้องที่สุดเป็นผู้ชนะ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสติ๊กเกอร์ ๒. ใบความรู้ เรื่อง คำกริยา ๓. ใบงาน เรื่อง คำกริยา ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนทำหนังสือเล่มเล็ก รวบรวมคำกริยา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำกริยา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำกริยา เมื่อเสร็จแล้วครูเฉลยและอธิบายคำตอบ ขั้นสรุป ครูซักถามนักเรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับในการเรียนเรื่อง คำกริยา นักเรียนตอบคำถาม ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเป็นการสรุปความรู้อีกครั้ง นักเรียนจดบันทึกลงสมุด		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายคำกริยา ๒. ชนิดของคำกริยา	สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกชนิดของคำกริยา	ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง คำกริยา	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจาก คุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง คำกริยา
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๑ เรื่อง คำกริยา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำกริยา คือ คำที่แสดงกิริยาอาการหรือสภาพของคำนามและสรรพนาม

คำกริยาแบ่งเป็น ๕ ชนิด คือ

๑) สกรรมกริยา คือ กริยาที่ต้องมีกรรมมารับจึงจะได้ใจความสมบูรณ์ เช่น
ม้ากินหญ้า หมูกินรำ แม่ตื่น้อง น้องเตะฟุตบอล แมวจับหนู
แม่ถวายภัตตาหารแด่ภิกษุสงฆ์ (ภัตตาหาร-กรรมตรง,ภิกษุสงฆ์-กรรมรอง)
ผู้สมัครส.ส.แจกเงินแก่ชาวบ้าน (เงิน-กรรมตรง,ชาวบ้าน-กรรมรอง)

๒) อกรรมกริยา คือ กริยาที่ไม่ต้องมีกรรมมารับ ก็สามารถทำให้ประโยคมีใจความสมบูรณ์ เช่น
กบร้อง ฝนตก น้ำท่วม ไฟร้อง รถติด ฉันทึม ครูหัวเราะ ไก่ขัน

๓) วิกตรรกกริยา คือ กริยาที่ต้องอาศัยส่วนเติมเต็ม เพื่อประกอบประโยคให้มีใจความสมบูรณ์
เนื่องจากเป็นกริยาที่ไม่ได้แสดงความเป็นผู้กระทำ ดังนั้นจึงไม่ ต้องอาศัยกรรม คือ ผู้ถูกกระทำ แต่อาศัยส่วนเติม
เต็มมาช่วยให้ประโยคสมบูรณ์แทน เช่น

เธอคือแม่พระของเด็กๆแห่งขุนเขา	เขาเป็นกำลังสำคัญของครอบครัว
ผมเหมือนพ่อมาก	น้องคล้ายแม่มากกว่าพ่อ
น้ำหนักของเธอเท่าน้ำหนักของพี่	ไฉนแปลว่าพระอาทิตย์

๔) กริยานุเคราะห์ คือ กริยาที่ทำหน้าที่ช่วยกริยาอื่นที่ตามมา ทำหน้าที่ช่วยบอกกาลหรือการกระทำ
เพื่อให้ประโยคมีใจความที่สมบูรณ์ เช่น

ฉันยอมทำในสิ่งที่ฉันพอใจ
นักเรียนถูกครูดุเป็นเวลานาน
เขากำลังสร้างต้นแบบหุ่นยนต์คอมพิวเตอร์ตัวแรกของเมืองไทย
ผมคงจะอธิบายให้เธอฟังถ้าเธอเข้าประชุม
พี่ของฉันจะไปเรียนต่อที่สหรัฐอเมริกาเดือนหน้า
ประชาชนต้องคอยจับตาดูการทำงานของรัฐบาล
เขาได้ตกลงใจอุทิศตนแก่พระศาสนาโดยจะบวชไม่สึก
คุณอาจจะเข้าใจเขาผิดก็ได้

๕) กริยาสภาวะมาลา คือ กริยาที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม อาจเป็นประธานหรือกรรม หรือบทขยาย
ของประโยคก็ได้ เช่น

ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอมีประโยชน์ต่อร่างกาย	เขาชอบว่ายน้ำ
อ่านในใจทำให้จำแม่น	เธอฝึกร้องเพลงทุกวัน
เขาวิ่งทุกเช้าเพื่อออกกำลังกาย	เขาสร้างคอกสำหรับขังหมู

ใบงาน เรื่อง คำกริยา

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๑ เรื่อง คำกริยา

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนชนิดของคำกริยาลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามคำกริยาที่ขีดเส้นใต้ (๑๐คะแนน)

๑. คุณพ่อไปโรงงานช่วงบ่าย๒. เธอสวยราวกับนางฟ้า๓. คุณตาชอบไม้ดอกไม้ประดับ๔. เด็กนักเรียนร้องให้๕. โปรดอย่าเดินลัดสนาม๖. นกพเป็นเด็กเกร๗. เมื่อคืนฉันเห็นดาวตก๘. เด็กๆ ก่กองทราย๙. นกเกาะอยู่บนต้นไม้๑๐. เธอควตั้งอ่านหนังสือสอบ

เฉลย

๑. สกรรมกริยา
๒. วิกตรรกริยา
๓. สกรรมกริยา
๔. อกรรมกริยา
๕. กริยานุเคราะห์
๖. วิกตรรกริยา
๗. สกรรมกริยา
๘. อกรรมกริยา
๙. อกรรมกริยา
๑๐. กริยานุเคราะห์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำกริยา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหน้าที่ของคำกริยาได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำกริยาได้ ๒. ใช้คำกริยาได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง คำกริยา นอกจากที่นักเรียนค้นคว้า มามีคำที่เกิดขึ้นใหม่อีกหรือไม่ นักเรียนตอบคำถามครูอธิบาย เพิ่มเติม จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องหน้าที่ของคำกริยา ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา โดยมีครู เป็นผู้อธิบายเนื้อหาความรู้เพิ่มเติม ๒. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา จากนั้นครูและ นักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบพร้อมกัน นักเรียนฝึกสังเกตหน้าที่ ของคำกริยากับคำที่ได้เรียนมาแล้วศึกษาความแตกต่างครูและ นักเรียนสรุปเป็นความรู้ นักเรียนบันทึกลงสมุด ๓. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง คำกริยา ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา โดยการสรุป ลงแผนภาพความคิดให้ครอบคลุมชนิดและหน้าที่ของคำกริยา นำเสนอที่ครูกำหนด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา ๒. ใบงาน เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา ๓. แบบทดสอบ เรื่อง คำกริยา ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนภาพความคิดเรื่องหน้าที่ของคำกริยา

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหน้าที่ของคำกริยาได้	๑. สังเกตจากการเรียนและการตอบคำถาม ๒. ประเมินแผนภาพความคิด	๑. แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียน ๒. แบบประเมิน ความสามารถการทำ แผนภาพความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ ของคำกริยาได้ ๒. ใช้คำกริยาได้ถูกต้อง	๑. ตรวจใบงาน ๒. ตรวจแบบทดสอบ	๑. ใบงานเรื่อง หน้าที่ของ คำกริยา ๒. แบบทดสอบ เรื่อง คำกริยา	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา
 หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๑ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน้าที่ของคำกริยา

๑) ทำหน้าที่เป็นตัวแสดงของประโยค เช่น

เด็กกำลังเล่นอย่างสนุกสนาน ครูสอนวิชาภาษาไทยมาหลายปีแล้ว
 เกิดแผ่นดินไหวที่จังหวัดเชียงราย (แผ่นดินไหวเกิดที่จังหวัดเชียงราย)
 มีขนมอยู่ในตู้ (ขนมมีอยู่ในตู้)

๒) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม เช่น

เด็กเร่ร่อน ถูกตำรวจจับ ตำรวจยิงมือปืนปล้นแบงก์ตาย
 ที่นี้รับสมัครเด็กล้างจานสองคน คนเก็บขยะไปตั้งแต่เช้า
 พนักงานขายของหายไปไหนหมด คนทำสวนกำลังจัดสวนใหม่

๓) ทำหน้าที่เป็นกริยาสภาวะมาลา เป็นประธาน กรรม หรือ บทขยาย เช่น

อ่านหนังสือหมั่นเล่ม ไม่เท่าเดินทางพันลี้ กินมากทำให้อ้วน
 เขาชอบตกปลา

๔) ทำหน้าที่ช่วยประกอบกริยาให้มีความหมายชัดเจนขึ้น เช่น

อิรักถูกสหรัฐอเมริกายึดครอง คุณจะไปด้วยก็ได้
 เธอต้องตั้งใจมากกว่านี้ เขาทำการบ้านเสร็จแล้ว

ใบงาน เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๒ เรื่อง หน้าที่ของคำกริยา

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำสั่ง ให้นักเรียนบอกหน้าที่ของคำกริยาตามคำกริยาที่ขีดเส้นใต้ในประโยค (๑๐ คะแนน)

๑. คุณพ่อปลูกต้นไม้
๒. น้องชายออมเงินเพื่อซื้อรถบังคับ
๓. ห้องเที่ยวเป็นการเปิดโลกการเรียนรู้
๔. คุณยายไปวัด
๕. ฉันมีปณิตน้ำ
๖. คุณตาอ่านหนังสือพิมพ์
๗. วันนี้ไม่ใช้วันหยุด
๘. นอนหลับเป็นการพักผ่อนที่ดี
๙. สมชายขับรถเร็ว
๑๐. คุณครูชอบเลี้ยงนกแก้ว

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกหน้าที่ของคำกริยาตามคำกริยาที่ขีดเส้นใต้ในประโยค (๑๐ คะแนน)

๑. ปลูกแสดง (สกรรมกริยา)
๒. ซื้อกริยาสภาวมาลา
๓. ห้องเที่ยวกริยาสภาวมาลา
๔. ไปแสดง (อกรรมกริยา)
๕. ปณิคำนาม
๖. อ่านแสดง (สกรรมกริยา)
๗. หยุดชื่อยานาม
๘. นอนหลับกริยาสภาวมาลา
๙. ขับแสดง (สกรรมกริยา)
๑๐. แก้วชื่อยานาม

แบบทดสอบ เรื่อง คำกริยา

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๒ เรื่อง คำกริยา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดคือลักษณะของคำกริยา
 - ก. คำแสดงอาการของนาม
 - ข. คำแสดงอาการของนามและสรรพนาม
 - ค. คำแสดงอาการของลักษณะนาม
 - ง. คำแสดงอาการและสภาพของนามและสรรพนาม
๒. "ลูกคือดวงใจของพ่อแม่ คำว่า คือ เป็นคำกริยาชนิดใด
 - ก. อกรรมกริยา
 - ข. สกรรมกริยา
 - ค. กริยานุเคราะห์
 - ง. วิกตรรกกริยา
๓. ประโยคใดมีคำกริยาที่ไม่ต้องการกรรม
 - ก. คนรุ่มซื้อดอกกุหลาบ
 - ข. กุหลาบแดงบานแล้ว
 - ค. มาลีปักกุหลาบลงในแจกัน
 - ง. หนอนกัสดอกกุหลาบ
๔. ข้อใดมีสกรรมกริยา
 - ก. อะไรรู้อยู่บนโต๊ะ
 - ข. ฉันเสียใจที่เข้าใจผิด
 - ค. เด็ก ๆ ชอบวิ่งเล่นแถวนี้
 - ง. ตำรวจจับผู้ร้ายได้แล้ว
๕. ข้อใดเป็นคำกริยา
 - ก. เหนือไหล่โคลย้อย
 - ข. ได้หน้าลืมหลับ
 - ค. ลูกผีลูกคน
 - ง. กล้าหาญชาญชัย
๖. ข้อใดเป็นกริยานุเคราะห์ หรือกริยาช่วย
 - ก. ของราคาถูก
 - ข. เสื่อถูกน้ำหมึก
 - ค. คนร้ายถูกจับ
 - ง. เขาทำถูกแล้ว
๗. คำว่า "ปิด" ในข้อใดเป็นกริยาไม่มีกรรม
 - ก. ประตูปิดแล้ว
 - ข. เขาปิดประกาศ
 - ค. อย่าปิดประตูเล่น
 - ง. พนักงานปิดโรงงาน
๘. ประโยคใดมีคำกริยาที่ทำหน้าที่ขยายคำนาม
 - ก. สมทรงเขียนจดหมาย
 - ข. วันเดินทางของเขาคือวันพรุ่งนี้
 - ค. ชีระอ่านหนังสือ
 - ง. บันลือชอบเรียนภาษาไทย
๙. “เจ้าเก่งถูกนักเรียนรังแก” คำใดเป็นคำช่วยกริยา
 - ก. เก่ง
 - ข. ถูก
 - ค. นักเรียน
 - ง. รังแก
๑๐. ข้อใดมีกริยาทำหน้าที่เหมือนคำนาม
 - ก. เขากินเร็วมาก
 - ข. เขากินไอศกรีม
 - ค. ที่บ้านมีกินเลี้ยงกัน
 - ง. ออกกำลังกายทุกวันทำให้ร่างกายแข็งแรง

เฉลย

๑. ง ๒. ง ๓. ข ๔. ก ๕. ก ๖. ค ๗. ก ๘. ข ๙. ข ๑๐. ค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ นิทานสารพัน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	รายวิชา ภาษาไทย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	เวลา ๑๒ ชั่วโมง	จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๑/๓ ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๑/๕ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

ท ๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกร่วมในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๑/๕ พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๑/๓ ชนิดและหน้าที่ของคำ

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ระบุเหตุผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการเขียน พุดรายงานเรื่องประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด มีความรู้ความเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำ และสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. คำวิเศษณ์
๒. คำบุพบท
๓. คำสันธาน
๔. คำอุทาน
๕. วรรณคดีและวรรณกรรมไทยหรือวรรณกรรมท้องถิ่น
๖. การเขียนย่อความ

ทักษะ/กระบวนการ

๑. ทักษะการคิด
๒. ทักษะการอ่าน
๓. ทักษะการสื่อสาร
๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม

เจตคติ

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย
๕. มีมารยาทในการเขียน การฟัง การดูและการพูด
๖. มีนิสัยรักการอ่าน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด
ชิ้นงานหรือภาระงาน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑มีความรัก และภูมิใจในความเป็นชาติ				
	๑.๒ปฏิบัติตามหลักของศาสนา				
	๑.๓แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๒.๑ปฏิบัติตามระเบียบการสอน และไม่ลอกการบ้าน				
	๒.๒ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อตนเอง				
	๒.๓ประพฤติ ปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงต่อผู้อื่น				
๓. มีวินัย	๓.๑เข้าเรียนตรงเวลา				
	๓.๒แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม				
	๓.๓ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้				
๔. ใฝ่หาความรู้	๔.๑แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ				
	๔.๒มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑มีความตั้งใจ และพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				

๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักการให้เพื่อส่วนรวมและเพื่อผู้อื่น				
	๘.๒ แสดงออกถึงการมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น				
	๘.๓ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้

พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ ให้ ๐ คะแนน

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ☐ ดีเยี่ยม
☐ ดี
☐ พอใช้
☐ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... /...../.....

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับ
คะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๔	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ – ๒๐	ดีมาก
๑๔ – ๑๗	ดี
๑๐ – ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับ

ระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
ความสามารถ ในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ - ส่งสาร				
	๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม				
	๑.๔ วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
ความสามารถ ในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	๒.๔ มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				
	๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้				
ความสามารถ ในการแก้ปัญหา	๓.๑ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	๓.๒ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	๓.๓ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	๓.๔ แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการ แก้ไขปัญหา				

ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต	๔.๑ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	๔.๒ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่				
	๔.๓ ให้ความร่วมมือในการทำงาน				
	๔.๔ ร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
	๔.๕ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
ความสามารถใน การใช้เทคโนโลยี	๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	๕.๓ ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
	๕.๔ มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐- ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐- ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

สรุปผลการประเมิน

ระดับ ☐ ดีเยี่ยม
☐ ดี
☐ พอใช้
☐ ปรับปรุง

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้อง ชัดเจนของ เนื้อหา			การมีส่วนร่วม สร้างสรรค์ งานกลุ่ม			ความคิด สร้างสรรค์ใน การนำเสนอ			การตรงต่อ เวลา			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒	คะแนน	= ดี
๕ - ๘	คะแนน	= พอใช้
๑ - ๔	คะแนน	= ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
ความถูกต้อง ชัดเจน ของเนื้อหาที่นำเสนอ	เนื้อหาที่นำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจน ในทุกประเด็นมีรายละเอียดครบถ้วน	เนื้อหาที่นำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจน แต่มีข้อผิดพลาดบ้าง ๑-๒ ประเด็น	เนื้อหาที่นำเสนอขาดความถูกต้อง ชัดเจน และมีข้อผิดพลาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
การมีส่วนร่วม สร้างสรรค์ งานกลุ่ม	สมาชิกมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม โดยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นทุกครั้ง	สมาชิกส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม แต่มีสมาชิกในกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์งานบ้าง ๑-๒ คน	สมาชิกส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานกลุ่ม แต่มีสมาชิกในกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์งาน ๓ คนขึ้นไป
ความคิดสร้างสรรค์ ในการนำเสนอ	มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และมีคุณค่า	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน แต่เป็นผลงานที่มีคุณค่า	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน และผลงานไม่มีคุณค่า
การตรงต่อเวลา	งานของกลุ่มเสร็จตามกำหนดเวลาและงานมีคุณภาพดี	งานของกลุ่มเสร็จตามกำหนดเวลาแต่งานไม่มีคุณภาพ	งานของกลุ่มเสร็จไม่ทันเวลาที่กำหนดและงานไม่มีคุณภาพ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้นในการ เรียน			การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม เช่น ตอบคำถาม			ความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย			คุณธรรมใน การเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๙ - ๑๒ คะแนน = ดี
- ๕ - ๘ คะแนน = พอใช้
- ๑- ๔ คะแนน = ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
ความสนใจกระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนตลอดเวลา	มีความสนใจและกระตือรือร้นในบางเวลา พุดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑-๒ ครั้งในคาบ	ขาดความสนใจและความกระตือรือร้น พุดคุยนอกเรื่องมากกว่า ๓ ครั้งขึ้นไป
การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น ตอบคำถาม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอตลอดคาบ ตอบคำถามทุกครั้งที่คุณครูถาม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอตลอดคาบ ตอบคำถามที่คุณครูถาม ๑-๒ ครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ไม่ตอบคำถามที่คุณครูถาม
ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่งตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๑-๒ ครั้ง	ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา มากกว่า ๓ ครั้งขึ้นไป
คุณธรรมในการเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ	มีคุณธรรมในการเรียน โดยมีความขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิตสาธารณะต่อครูและเพื่อนทุกครั้งที่มีโอกาส	มีคุณธรรมในการเรียน โดยมีความขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิตสาธารณะต่อครูและเพื่อนบ้าง ๑-๒ ครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียน ไม่ขยันเรียน ไม่ซื่อสัตย์และไม่มีความมีจิตสาธารณะต่อครูและเพื่อน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

นิทานสารพัน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

๒. เรื่องที่นักเรียนชอบและมีความเข้าใจ

๓. เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่เข้าใจ

๔. เรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายคำวิเศษณ์ ๒. อธิบายชนิดของคำวิเศษณ์ ด้านทักษะกระบวนการ จำแนกชนิดของคำวิเศษณ์ได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูติดแถบประโยคบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนสังเกตคำจากแถบประโยคที่กำหนดให้แล้วตั้งคำถาม เช่น คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำชนิดใด คำที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่อะไร คำที่ขีดเส้นใต้ทุกข้อมีความคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันอย่างไร ๑) เก่งเป็นคนอ้วน ๒) ไกรังเร็ว ๓) ก้อยตื่นสาย ๔) แก้มนั่งใกล้โต๊ะ ๕) กีกใส่เสื้อแดง ขั้นสอน ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ศึกษาใบความรู้เรื่อง คำวิเศษณ์ แล้วร่วมกันสรุปความรู้เรื่องความหมายและชนิดของคำวิเศษณ์ ๒. นักเรียนเล่นเกม “วิเศษณ์แบบไหน...ลองทาย” แข่งขันระบุชนิดของคำวิเศษณ์ ต่อไปนี้แล้วร่วมกันสรุปชนิดคำวิเศษณ์ ๓. นักเรียนทำแบบฝึก “เลือกวิเศษณ์ใช้สื่อสาร” และเขียนแสดงความคิดเห็น ในประเด็น	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แถบประโยค ๒. ใบความรู้ เรื่อง คำวิเศษณ์ (ลักษณะและชนิดของคำวิเศษณ์) ๓. เกม “วิเศษณ์แบบไหน...ลองทาย” ๔. แบบฝึก “เลือกวิเศษณ์ใช้สื่อสาร” ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนจัดทำแผนภาพความคิดสรุปลักษณะชนิดของคำวิเศษณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	“วิเศษณ์นั้นสำคัญอย่างไร” ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายและชนิดคำวิเศษณ์ พร้อมทั้งข้อสังเกตของคำวิเศษณ์แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายของคำวิเศษณ์ ๒. ชนิดของคำวิเศษณ์	สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกชนิดของคำวิเศษณ์ได้	ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่อง วิเศษณ์ ใช้ให้ถูกต้อง	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง คำวิเศษณ์

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบหรือขยายคำนาม สรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อให้ได้ใจความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น (ดวงพร หลิมรัตน์, ๒๕๕๑, หน้า ๙๔)

เช่น

คนอ้วนกินจุ

("อ้วน" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำนาม "คน" "จุ" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยา "กิน")

เขาร้องเพลงได้ไพเราะ

("ไพเราะ" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยา "ร้องเพลง")

เขาร้องเพลงได้ไพเราะมาก ("มาก" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำวิเศษณ์ "ไพเราะ")

ชนิดของคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์แบ่งออกเป็น ๑๐ ชนิด ดังนี้

๑. คำวิเศษณ์บอกลักษณะ (ลักษณะวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะต่างๆ เช่น บอกชนิด สี ขนาด สันฐาน กลิ่น รส บอกความรู้สึก เช่น ดี ชั่ว ใหญ่ ขาว ร้อน เย็น หอม หวาน กลม แบน เป็นต้น เช่น

น้ำร้อนอยู่ในกระติกสีขาว

जानใหญ่ราคาแพงกว่า जानเล็ก

๒. คำวิเศษณ์บอกเวลา (กาลวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์บอกเวลา เช่น เช้า สาย บ่าย เย็น อดีต อนาคต เป็นต้น เช่น

วันพรุ่งนี้เป็นวันเกิดของคุณแม่

เขามาโรงเรียนสาย

๓. คำวิเศษณ์บอกสถานที่ (สถานวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์บอกสถานที่ เช่น ใกล้ ไกล บน ล่าง เหนือ ใต้ ซ้าย ขวา เป็นต้น เช่น

บ้านฉันอยู่ไกลมาก

เขาอาศัยอยู่ชั้นบน

๔. คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ (ประมาณวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ เช่น หนึ่ง สอง สาม มาก น้อย บ่อย หลาย บรรดา ต่าง บ้าง เป็นต้น เช่น

เขามีเงินห้าบาท

เขามาหาฉันบ่อยๆ

๕. คำวิเศษณ์ที่แสดงความปฏิเสธ (ประติเสธวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่แสดงความปฏิเสธ หรือไม่ยอมรับ เช่น ไม่ ไม่ใช่ มิ มิใช่ ไม่ได้ ห้ามมิได้ เป็นต้น เช่น

เขามิได้มาคนเดียว

ของนี้ไม่ใช่ของฉัน ฉันจึงรับไว้ไม่ได้

๖. คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ (ประติญาวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ เช่น ครับ ขอรับ ค่ะ เป็นต้น เช่น

คุณครับมีคนมาหาขอรับ

คุณครูขา สวัสดีค่ะ

๗. คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ (นิยมิวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ เช่น นี่ นั้น โน่น ทั้งนี้ ทั้งนี้ นั้นนอน เป็นต้น เช่น

บ้านนั้นไม่มีใครมาอยู่

เขาเป็นคนขยันแน่ๆ

๘. คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ (อนิยมิวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ เช่น ไใด อื่น ไไหน อะไร ใคร ฉันใด เป็นต้น เช่น

เธอจะมาเวลาใดก็ได้

คุณจะนั่งเก้าอี้ตัวไหนก็ได้

๙. คำวิเศษณ์แสดงคำถาม (ปฤจฉาวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์แสดงคำถาม หรือแสดงความสงสัย เช่น ไใด ไไร ไไหน อะไร สิ่งใด ทำไม เป็นต้น เช่น

เสื้อตัวนี้ราคาเท่าไร

เขาจะมาเมื่อไร

๑๐. คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยค (ประพันธวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน เช่นคำว่า ที่ ซึ่ง อัน อย่าง ที่ว่า เพราะว่า ให้ เป็นต้น เช่น

เขาทำงานหนักเพื่อว่าเขาจะได้มีเงินมาก

เขาทำความดี อัน หาที่สุดมิได้

หน้าที่ของคำวิเศษณ์

หน้าที่ของคำวิเศษณ์ มีดังนี้คือ

๑. ทำหน้าที่ขยายคำนาม เช่น

คนอ้วนกินจุ ("อ้วน" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม "คน")

ตำรวจหลายคนจับโจรผู้ร้าย ("หลาย" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม "ตำรวจ")

๒. ทำหน้าที่ขยายคำสรรพนาม เช่น

เราทั้งหมดช่วยกันทำงานให้เรียบร้อย ("ทั้งหมด" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม "เรา")

ฉันเองเป็นคนพูด ("เอง" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม "ฉัน")

๓. ทำหน้าที่ขยายกริยา เช่น

ป่าซื้อกับข้าวที่ตลาดนัดหน้าอำเภอทุกวัน ("ทุกวัน" เป็นคำวิเศษณ์ที่ไปขยายคำกริยา "ซื้อ")

๔. ทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์ เช่น

คีนนี้พระจันทร์ส่องแสงสวยงามมาก ("มาก" เป็นคำวิเศษณ์ ทำหน้าที่ขยายคำ "สวยงาม" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์)

ญาติฯชอบดื่มน้ำส้มเย็นจัดเวลาเหนื่อย ("จัด" เป็นคำกริยา ทำหน้าที่ขยายคำ "เย็น" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์)

๕. ทำหน้าที่เป็นตัวแสดงในภาคแสดง เช่น

เธอสูงกว่าคนอื่น

ขนมนี้อร่อยดี

เกม “วิเศษณ์แบบไหน....ลองทายซิ”

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วิธีการเล่น

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่ม สมาชิกเลือกประธานกลุ่ม
๒. ประธานกลุ่มมารับ แผ่นเกม
๓. สมาชิกร่วมกันวิเคราะห์ว่าคำวิเศษณ์แต่ละข้อเป็นคำวิเศษณ์ชนิดใด
๔. กลุ่มที่ส่งอันดับที่ ๑ ได้คะแนนบวก ๓ อันดับ ๒ บวก ๒ อันดับ ๓ บวก ๑

๑. บัวขาวขอผ้าเย็น ๑ ผืน

๒. หมาก ปริณญ์ เป็นคนเหนือ

๓. นักเรียนคนไหนเป็นตึงเกาหลี่

๔. คุณครูตำหนินักเรียนที่มาสาย

๕. น้องมะลิสอบได้เกรดสี่ทุกวิชา

๖. รถเบนซ์คันนั้นเป็นของครูเอง

๗. พี่ตูนวิ่งไปถึงไหนก็มีแต่คนต้อนรับ

๘. พี่มากขวาน้องรออยู่ที่หน้าทุกวัน

กลุ่มที่ม.๑/.....

ลงชื่อ.....ประธานกลุ่ม

เกม “วิเศษณ์แบบไหน....ลองทายซิ”

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรรศึกษา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วิธีการเล่น

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่ม สมาชิกเลือกประธานกลุ่ม
๒. ประธานกลุ่มมารับ แผ่นเกม
๓. สมาชิกร่วมกันวิเคราะห์ว่าคำวิเศษณ์แต่ละข้อเป็นคำวิเศษณ์ชนิดใด
๔. กลุ่มที่ส่งอันดับที่ ๑ ได้คะแนนบวก ๓ อันดับ ๒ บวก ๒ อันดับ ๓ บวก ๑

๑. บัวขาวขอผ้าเย็น ๑ ผืน

คำวิเศษณ์บอกลักษณะ

๒. หมาก ปรีญ เป็นคนเหนือ

คำวิเศษณ์บอกสถานที่

๓. นักเรียนคนไหนเป็นต่งเกาหลิ

คำวิเศษณ์แสดงคำถาม

๔. คุณครูตำหนินักเรียนที่มาสาย

คำวิเศษณ์บอกเวลา

๕. น้องมะลิสอบได้เกรดสี่ทุกวิชา

คำวิเศษณ์บอกปริมาณหรือจำนวน

๖. รถเบนซ์คันนั้นเป็นของครูเอง

คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ

๗. พี่ตูนวิ่งไปถึงไหนก็มีแต่คนต้อนรับ

คำวิเศษณ์บอกความไม่เฉพาะเจาะจง

๘. พี่มากขน้องรออยู่ที่ทำน้ำทุกวัน

คำวิเศษณ์แสดงการขานรับ

ใบงานเรื่อง วิเศษณ์ใช้ให้ถูกต้อง

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอีสป เรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับสิงโตในกรงแล้วเติมคำวิเศษณ์ที่เหมาะสมลงในช่องว่าง

นิทานอีสป เรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับสิงโตในกรง

สุนัขจิ้งจอกตัว(๑)..... ออกหาอาหารในป่า(๒)..... มันบังเอิญไปเจอสิงโตตัวหนึ่งถูกนายพรานจับ
ขังไว้ในกรง(๓)..... สุนัขจิ้งจอกพูดจาเยาะเย้ยสิงโตอย่าง(๔).....เกรงกลัวว่า "สมน้ำหน้าเจ้าจริง ๆ เป็นถึง
เจ้าแห่งสัตว์ป่าผู้(๕)..... แต่กลับต้องมาพละต่าให้มนุษย์ตัว(๖).....เสียนี้" สิงโตตอบไปว่า "ไม่ใช่
ว่าข้าไม่(๗).....แต่ข้าโชค(๘).....ต่างหากที่มนุษย์จับได้ เจ้าเองก็ระวังตัวไว้ให้ดีเถอะ วัน
(๙).....ที่ผลอาจเป็นตัวเจ้าเองที่ต้องถูกขังอยู่ในนี้แบบข้า"

:: นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ::

คน(๑๐).....ย่อมไม่ซ้ำเติมผู้ที่กำลังเดือดร้อน

เฉลย	๑. หนึ่ง	๒. ลึก/ใหญ่	๓. ใหญ่	๔. ไม่	๕. ยิ่งใหญ่
	๖. เล็กๆ	๗. แข็งแรง/เก่ง	๘. ร้าย	๙. ไหน	๑๐. ดี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ได้ ด้านทักษะกระบวนการ ๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ได้ ๒. ใช้คำวิเศษณ์ได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูติดแถบประโยคบนกระดานดำ นกบิน นกเล็กบินเร็ว นกเล็กหลายตัวบินเร็ว นกเล็กหลายตัวบินเร็วมาก แล้วให้นักเรียนสังเกตคำจากแถบประโยคที่กำหนดให้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ขั้นสอน ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ศึกษาใบความรู้เรื่อง คำวิเศษณ์ แล้วร่วมกันสรุปความรู้เรื่องหน้าที่ของคำวิเศษณ์ ๒. นักเรียนเรียนวิเคราะห์คำวิเศษณ์จากนิทานเรื่อง หน้าที่ของฉันทน์ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์ และเขียนแสดงความคิดเห็น ในประเด็น “วิเศษณ์นั้นสำคัญอย่างไร” ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานเรื่อง คำวิเศษณ์ ๕. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง คำวิเศษณ์ พร้อมเฉลยแบบทดสอบอย่างละเอียด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แถบประโยค ๒. ใบความรู้ เรื่อง คำวิเศษณ์ ๓. นิทาน เรื่อง หน้าที่ของฉันทน์ ๔. ใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์ ๕. แบบทดสอบ เรื่อง คำวิเศษณ์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ใช้คำวิเศษณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำวิเศษณ์เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจตรงกันและบันทึกกลงสมุดเพื่อนำไปใช้ได้ อย่างถูกต้อง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายคำวิเศษณ์ได้ ๒. ชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ได้	๑. นำเสนอผลงาน ๒. ทำแบบทดสอบ	๑. แบบนำเสนอผลงาน ๒. แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ได้ ๒. ใช้คำวิเศษณ์ได้ถูกต้อง	ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่อง คำวิเศษณ์	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง คำวิเศษณ์

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบหรือขยายคำนาม สรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อให้ได้ใจความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น (ดวงพร หลิมรัตน์, ๒๕๕๑, หน้า ๙๔)

เช่น

คนอ้วนกินจุ ("อ้วน" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำนาม "คน" "จุ" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยา "กิน")

เขาร้องเพลงได้ไพเราะ ("ไพเราะ" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยา "ร้องเพลง")

เขาร้องเพลงได้ไพเราะมาก ("มาก" เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำวิเศษณ์ "ไพเราะ")

ชนิดของคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์แบ่งออกเป็น ๑๐ ชนิด ดังนี้

๑. คำวิเศษณ์บอกลักษณะ (ลักษณะวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะต่าง ๆ เช่น บอกชนิด สี ขนาด สันฐาน กลิ่น รส บอกความรู้สึก เช่น ดี ชั่ว ใหญ่ ขาว ร้อน เย็น หอม หวาน กลม แบน เป็นต้น เช่น

น้ำร้อนอยู่ในกระติกสีขาว

जानใหญ่ราคาแพงกว่า जानใบเล็ก

๒. คำวิเศษณ์บอกเวลา (กาลวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์บอกเวลา เช่น เข้า สาย บ่าย เย็น อดีต อนาคต เป็นต้น เช่น

วันพรุ่งนี้เป็นวันเกิดของคุณแม่

เขามาโรงเรียนสาย

๓. คำวิเศษณ์บอกสถานที่ (สถานวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์บอกสถานที่ เช่น ใกล้ ไกล บน ล่าง เหนือ ใต้ ซ้าย ขวา เป็นต้น เช่น

บ้านฉันอยู่ใกล้ตลาด

นกอยู่บนต้นไม้

๔. คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ (ประมาณวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ เช่น หนึ่ง สอง สาม มาก น้อย บ่อย หลาย บรรดา ต่าง บ้าง เป็นต้น เช่น

เขามีเงินห้าบาท

เขามาหาฉันบ่อยๆ

๕. คำวิเศษณ์ที่แสดงความปฏิเสธ (ประติเสธวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่แสดงความปฏิเสธ หรือไม่ยอมรับ เช่น ไม่ ไม่ใช่ มิ มิใช่ ไม่ได้ หามิได้ เป็นต้น เช่น

เขามิได้มาคนเดียว

ของนี้ไม่ใช่ของฉัน ฉันจึงรับไว้ไม่ได้

๖. คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ (ประติชญาวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ เช่น ครับ ขอรับ ค่ะ เป็นต้น เช่น

คุณครับมีคนมาหาขอรับ

คุณครูขา สวัสดีค่ะ

๗. คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ (นิยมิวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ เช่น นี้ นั่น โน่น ทั้งนี้ ทั้งนั้น แน่นอน เป็นต้น เช่น

บ้านนั้นไม่มีใครมาอยู่

เขาเป็นคนขยันแน่ๆ

๘. คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ (อนิยมิวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ เช่น ใด อื่น ไหน อะไร ใคร อันใด เป็นต้น เช่น

เธอจะมาเวลาใดก็ได้

คุณจะนั่งเก้าอี้ตัวไหนก็ได้

๙. คำวิเศษณ์แสดงคำถาม (ปฤจฉาวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์แสดงคำถาม หรือแสดงความสงสัย เช่น ใด ไร ไหน อะไร สิ่งใด ทำไม เป็นต้น เช่น

เสื้อตัวนี้ราคาเท่าไร

เขาจะมาเมื่อไร

๑๐. คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยค (ประพันธวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน เช่นคำว่า ที่ ซึ่ง อัน อย่าง ที่ว่า เพื่อว่า ให้ เป็นต้น เช่น

เขาทำงานหนักเพื่อว่าเขาจะได้มีเงินมาก

เขาทำความดี อัน หาที่สุดมิได้

หน้าที่ของคำวิเศษณ์

หน้าที่ของคำวิเศษณ์ มีดังนี้คือ

๑. ทำหน้าที่ขยายคำนาม เช่น

คนอ้วนกินจุ ("อ้วน" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม "คน")

ตำรวจหลายคนจับโจรผู้ร้าย ("หลายคน" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม "ตำรวจ")

๒. ทำหน้าที่ขยายคำสรรพนาม เช่น

เราทั้งหมดช่วยกันทำงานให้เรียบร้อย ("ทั้งหมด" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม "เรา")

ฉันเองเป็นคนพูด ("เอง" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม "ฉัน")

๓. ทำหน้าที่ขยายกริยา เช่น

ป่าซื้อกับข้าวที่ตลาดนัดหน้าอำเภอทุกวัน ("ทุกวัน" เป็นคำวิเศษณ์ที่ไปขยายคำกริยา "ซื้อ")

๔. ทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์ เช่น

คืนนี้พระจันทร์ส่องแสงสวยงามมาก ("มาก" เป็นคำวิเศษณ์ ทำหน้าที่ขยายคำ "สวยงาม" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์)

ญาติๆชอบดื่มน้ำส้มเย็นจัดเวลาเหนื่อย ("จัด" เป็นคำกริยา ทำหน้าที่ขยายคำ "เย็น" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์)

๕. ทำหน้าที่เป็นตัวแสดงในภาคแสดง เช่น

เธอสูงกว่าคนอื่น

นิทานเรื่อง หน้าทีของฉัน

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรรศึกษา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานแล้ววิเคราะห์ว่าคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่อะไร

ณ หมู่บ้านชาวประมงแห่งหนึ่ง มีชายอ้วนศีรษะล้านเป็นเจ้าของกิจการปลาเค็มแสนอร่อยของหมู่บ้าน เขาเลี้ยงสุนัขแสนรู้ไว้ ๓ ตัว มีสุนัขสีดำ สุนัขสีขาว และสุนัขแก่ พวกมันทุกตัวมีหน้าที่เฝ้าปลาเค็มที่เขาตากไว้ สุนัขทุกตัวทำหน้าที่อย่างดีเยี่ยม ตลอดระยะเวลาที่ชายอ้วนมอบหมายหน้าที่ให้ พวกมันจะนั่งเฝ้า นอนเฝ้าหรือเดินไปมาบริเวณที่ตากปลาตลอดเวลา เจ้าดำแก่กว่าเพื่อน มันจะวิ่งไล่เห่าคนและสัตว์ทุกชนิดไม่ให้มาป่วนเปื้อนแถวที่ตากปลาเด็ดขาด

วันหนึ่งมีสุนัขต่างถิ่นพลัดหลงเข้ามา เจ้าสุนัขถูกหมาหมู่วิ่งไล่มาอย่างรวดเร็ว เจ้าแก่เห็นดังนั้น อดช่วยเหลือไม่ได้วิ่งเข้าขวางทันที สุนัขนักเลง ๔ - ๕ ตัวเปลี่ยนเป้าหมายมาเล็งเจ้าแก่ทันที

เจ้าขาววิ่งตามไปเพื่อช่วยเหลือเจ้าแก่ แต่เจ้าดำยังหมอบนิ่งไม่เคลื่อนไหว เจ้าขาวและเจ้าแก่ทั้งเห่าและคำรามเสียงดัง หมาหมู่ตัวหนึ่งกระโดดกัดเจ้าแก่ที่ขา เจ้าขาวกระโดดเข้าช่วยกัดที่คอหมาหมู่ตัวนั้นอย่างแรง หมาหมู่เจ็บหนักร้องเอง ๆ ไม่หยุด หัวใจเห็นท่าไม่ดีรีบพาพรรคพวกล่าถอยโดยเร็ว เจ้าแก่ครางหึง ๆ เพราะเจ็บขา เจ้าขาวมองเจ้าดำตาขวางพร้อมพูดว่า “ทำไมนายไม่ไปช่วย” เจ้าดำเชิดหน้า “ไม่ใช่หน้าที่ของฉัน ฉันมีหน้าที่เฝ้าปลาเท่านั้น” เจ้าแก่ได้ฟังพูดขึ้นเบา ๆ ว่า “นอกจากหน้าที่เฝ้าปลาแล้ว เจ้าไม่มีหน้าที่ของเพื่อนเลยหรือไง” เจ้าดำรู้สึกผิดมันมองรอยแผลที่ขาเจ้าแก่ซึ่งมีเลือดไหลซึมเล็กน้อย ถ้าเจ้าแก่เป็นอะไรไปมากกว่านี้มันคงรู้สึกผิดไปตลอดชีวิต

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ในขณะที่เราทำหน้าที่หนึ่งอย่าลืมนึกว่าอาจมีหน้าที่อื่นด้วยจงอย่าละเลย

วิเคราะห์หน้าที่

๑. ชาย <u>อ้วน</u> ศีรษะ <u>ล้าน</u>	หน้าที่	(ขยายนาม)
๒. ปลาเค็มแสน <u>อร่อย</u>	หน้าที่	(ขยายวิเศษณ์)
๓. <u>สุนัขสีดำ</u> <u>สุนัขสีขาว</u> และสุนัข <u>แก่</u>	หน้าที่	(ขยายนาม)
๔. พวกมัน <u>ทุกตัว</u>	หน้าที่	(ขยายสรรนาม)
๕. สุนัข <u>ทุกตัว</u> ทำหน้าที่อย่าง <u>ดีเยี่ยม</u>	หน้าที่	(ขยายกริยา)
๖. เจ้า <u>ดำ</u> <u>แก่</u> กว่าเพื่อน	หน้าที่	(เป็นตัวแสดง)
๗. สุนัขนักเลง <u>๔ - ๕</u> ตัว	หน้าที่	(ขยายนาม)
๘. คำรามเสียง <u>ดัง</u>	หน้าที่	(ขยายกริยา)
๙. พูดขึ้น <u>เบา ๆ</u>	หน้าที่	(ขยายกริยา)
๑๐. เลือดไหลซึม <u>เล็กน้อย</u>	หน้าที่	(ขยายกริยา)

ใบงานเรื่อง คำวิเศษณ์

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรรศึกษา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาว่าคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ ทำหน้าที่ใดในประโยค

๑. ขยายคำนาม

๒. ขยายคำสรรพนาม

๓. ขยายคำกริยา

๔. ขยายคำวิเศษณ์

๕. เป็นตัวแสดง

๑. คนผอมที่เดินอยู่ข้างคนอ้วน คือ พ่อ ของน้ำซิง
๒. น้ำตาลเดินเร็วมากเพราะรีบไปจองตั๋วคอนเสิร์ต
๓. น้ำนึ่งกินง่ายเดียวของผมเอง
๔. นักแสดงทุกคนร่วมบริจาคโครงการก้าวคนละก้าว
๕. ชุดประจำชาติของน้องน้ำฝนสวยงามจริง ๆ
๖. เขาทั้งหลายสวมหน้ากากดำน้ำในช่วงสงกรานต์
๗. แมวตัวใหญ่กินขนมแมวจนหมดถุง
๘. น้ำฟ้าใส่แว่นดำใหญ่แต่เริ่มจนคนเหลียวมองทั้งงาน
๙. คุณยายของน้ามนต์มีรูปร่างสวยที่สุดในกลุ่มผู้สูงอายุ
๑๐. น้องน้ำค้างซื้อกระเป๋าใหม่จากห้างสรรพสินค้า

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเลือกคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

นั้น บน ใคร ทั้งหมด ที่ เข้า ครบ อ้วน เท่าไร ไม่ใช่

๑. หมู่พวกนี้กินอาหารมากจึง.....
๒. ทุก ๆ วัน ในตอน.....เราต้องรีบตื่นนอนไปโรงเรียน
๓. มีหนังสือนวนิยายสนุก ๆ วางอยู่.....โต๊ะ หลายเล่ม
๔. ขณะนี้เสื้อผ้า.....ที่จะใช้อยู่ในกระเป๋าแล้ว
๕. เรือลำ.....วิ่งเร็วมากที่สุด
๖. แบบฝึกหัดภาษาไทยง่ายอย่างนี้.....ก็ทำได้
๗. คุณแม่อายุ.....
๘.แม่ ผมจะไปเที่ยวนี้
๙. สมชาย.....คนขโมยดินสอของเพื่อน
๑๐. เขาพูดอย่าง.....ใคร ๆ ไม่คาดคิด

เฉลยใบงานเรื่อง คำวิเศษณ์

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาว่าคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ ทำหน้าที่ใดในประโยค

๑. ขยายคำนาม	
๒. ขยายคำสรรพนาม	
๓. ขยายคำกริยา	
๔. ขยายคำวิเศษณ์	
๕. เป็นตัวแสดง	
๑. คน <u>ผอม</u> ที่เดินอยู่ข้างคนอ้วน คือ พ่อ ของน้ำซิง	ขยายคำนาม
๒. น้ำตาลเดินเร็ว <u>มาก</u> เพราะรีบไปจองตั๋วคอนเสิร์ต	ขยายคำวิเศษณ์
๓. น้ำนึ่งกิน <u>ง่าย</u> เดียวของ <u>ผมเอง</u>	ขยายคำสรรพนาม
๔. นักแสดง <u>ทุกคน</u> ร่วมบริจาคโครงการก้าวคนละก้าว	ขยายคำนาม
๕. ชุดประจำชาติของน้องน้ำฝน <u>สวยงาม</u> จริง ๆ	เป็นตัวแสดง
๖. เขา <u>ทั้งหลาย</u> สวดมนต์ข้ามปีที่วัดในช่วงสงกรานต์ปีใหม่	ขยายคำสรรพนาม
๗. แมว <u>ตัวใหญ่</u> กินขนมแมวจนหมดถุง	ขยายคำนาม
๘. น้ำฟ้าใสแฉ่น <u>ดำใหญ่</u> <u>เบ้อเริ่ม</u> จนคนเหลียวมองทั้งงาน	ขยายคำวิเศษณ์
๙. คุณยายของน้ามนต์มีรูปร่าง <u>สวยที่สุด</u> ในกลุ่มผู้สูงอายุ	ขยายคำวิเศษณ์
๑๐. น้องน้ำค้างซื้อกระเป๋า <u>ใหม่</u> จากห้างสรรพสินค้า	ขยายคำกริยา

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเลือกคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

- นั้น บน ใคร ทั้งหมด ที่ เข้า ครับ อ้วน เท่าไร ไม่ใช่
๑. หมู่พวกนี้กินอาหารมากจึง...อ้วน...
 ๒. ทุก ๆ วัน ในตอน...เช้า..เราต้องรีบตื่นนอนไปโรงเรียน
 ๓. มีหนังสือนวนิยายสนุก ๆ วางอยู่...บน....โต๊ะ หลายเล่ม
 ๔. ขณะนี้เสื้อผ้า...ทั้งหมด..ที่จะใช้อยู่ในกระเป๋าแล้ว
 ๕. เรือลำ...นี้..วิ่งเร็วมากที่สุด
 ๖. แบบฝึกหัดภาษาไทยง่ายอย่างนี้....ใคร ๆ....ก็ทำได้
 ๗. คุณแม่อายุ...เท่าไร....
 ๘. ...ครับ..แม่ ผมจะไปเดี๋ยวนี้
 ๙. สมชาย...ไม่ใช่...คนขโมยดินสอของเพื่อน
 ๑๐. เขาพูดอย่าง.....นั้น....ใคร ๆ ไม่คาดคิด

แบบทดสอบเรื่อง คำวิเศษณ์

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำวิเศษณ์ควรศึกษา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียน ทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดคือความหมายของคำวิเศษณ์

- ก. คำที่ใช้ขยายคำนามและกริยา
- ข. คำที่ใช้แทนชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่
- ค. คำที่ใช้เติมชื่อ คน สัตว์ สิ่งของให้เกิดความชัดเจน
- ง. คำที่ใช้ขยายคำนาม สรรพนาม คำกริยาและคำวิเศษณ์ด้วยกัน

๒. ข้อใดไม่มีวิเศษณ์บอกลักษณะ

- ก. นักกีฬาคนนั้นวิ่งเร็วมาก
- ข. เขามองเครื่องบินที่อยู่เหนือเมฆ
- ค. พี่ชอบกินไอศกรีมและขนมหวาน
- ง. รถบรรทุกคนงานต่างตัวกำลังแล่นมา

๓. “ปลาบู่ไปโรงเรียนแต่เช้าทุกวัน” คำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกเวลา (กาลวิเศษณ์)

- ก. ไป
- ข. เช้า
- ค. ทุกวัน
- ง. โรงเรียน

๔. หนังสือเล่มนี้เป็นของพี่สาวคนโต เธอซื้อมาราคา ๓๐๐ บาท ข้อความนี้มีคำวิเศษณ์กี่คำ

- ก. ๑ คำ
- ข. ๒ คำ
- ค. ๓ คำ
- ง. ๔ คำ

๕. “ดี” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์

- ก. เขาดีต่อฉันมาก
- ข. เขาประพฤติตนไม่ดี
- ค. ถูน้ำดีเกิดอีกเสบ
- ง. คนดีมีแต่คนรักใคร่

๖. ข้อใดมีคำวิเศษณ์แสดงการขานรับ

- ก. หญิงคนนี้เป็นลูกสาวกำนัน
- ข. ขนมหวานยกมาได้แล้ว
- ค. คุณแม่ บอกว่าให้มาพบหรือครับ
- ง. เดี่ยวเธอไปพบกับครูที่ห้องพักนะ

๗. ข้อใดมีคำวิเศษณ์มากที่สุด

- ก. แมวสีสวาดกินหนูสีขาว
- ข. ก้อนเมฆลอยบนท้องฟ้ามากมาย
- ค. นักเรียนชายใส่กางเกงสีดำเสื้อสีขาว
- ง. คนหนุ่ม คนสาว เด็กๆ และคนแก่เดินเล่น

๘. ข้อใดไม่มีคำวิเศษณ์เลย

- ก. เมื่อก่อนหिनตกลงน้ำ น้ำก็เป็นวงกระเพื่อม
- ข. การอ่านหนังสือทำให้เรามีความรู้กว้างขวาง
- ค. เราควรระลึกถึงความดีทั้งหลายที่ได้ทำไว้
- ง. ผู้ที่ทำคุณความดีแก่ประเทศชาติมีใครบ้าง

๙. ข้อใดมีวิเศษณ์ขยายประธาน

- ก. ฉันชอบดอกไม้ขาว
- ข. ครูให้การบ้านมาก
- ค. ธงสะบัดบนยอดเสา
- ง. เราทั้งหมดเป็นนักเรียน

๑๐. ข้อใดมีวิเศษณ์ขยายกริยา

- ก. ต้นไม้ใหญ่ล้ม
- ข. คนอ้วนเดินช้า
- ค. ปลาใหญ่กินปลาเล็ก
- ง. นกค้อนหอยกินปลาใหญ่

เฉลย	ข้อ ๑	ง.	ข้อ ๒	ข.	ข้อ ๓	ข.	ข้อ ๔	ง.	ข้อ ๕	ง.
	ข้อ ๖	ค.	ข้อ ๗	ง.	ข้อ ๘	ก.	ข้อ ๙	ง.	ข้อ ๑๐	ข.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สารพันบุพพท รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ความหมายและหน้าที่ของคำบุพพท จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของคำบุพพทได้ ๒. อธิบายชนิดและหน้าที่ของคำบุพพทได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์คำบุพพทได้ ๒. ใช้คำบุพพทได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูนำสำนวนไทย มาให้นักเรียนอ่าน กันอยู่กับปากอ่อยอยู่กับท้อง ลูกไก่ในกำมือ กินบนเรือนซึบหลังคา เขียนด้วยมือลบด้วยเท้า ปลาหมอตายเพราะปาก จากนั้นให้นักเรียนฝึกสังเกตคำบุพพทในสำนวน ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำบุพพทแล้วอภิปรายเนื้อหาของคำบุพพท ในประเด็น ดังต่อไปนี้ ๑) คำบุพพท คืออะไร ๒) คำบุพพทมีหน้าที่อย่างไร ๓) คำบุพพทมีกี่ชนิด อะไรบ้าง นักเรียนจดบันทึกผลสรุป ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำบุพพท แล้ว ช่วยกันยกตัวอย่างเพิ่มเติมอย่างน้อยคนละ ๑ คำ ๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำบุพพท และ ร่วมกันเฉลยใบงาน ๔. นักเรียนทำแบบทดสอบ คำบุพพท	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สำนวนไทย ๒. ใบความรู้ เรื่อง คำบุพพท ๓. ใบงาน เรื่อง คำบุพพท ๔. แบบทดสอบ เรื่อง คำบุพพท ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนจัดทำสมุดคำบุพพท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สารพันบุพพท รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนจัดทำสมุด คำบุพพท ส่งตามเวลาที่กำหนด ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องคำบุพพท เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจตรงกันและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำ บัพพทได้ ๒. ชนิดและหน้าที่ของคำ บัพพทได้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์คำบัพพทได้ ๒. ใช้คำบัพพทได้อย่าง ถูกต้อง	๑. ตรวจใบงาน ๒. ทำแบบทดสอบ	๑. ใบงานเรื่อง คำบัพพท ๒. แบบทดสอบเรื่อง คำบัพพท	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินจากคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง คำบุพบท
 หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำบุพบท
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำบุพบท คือ คำที่ปรากฏหน้าคำนาม หรือคำสรรพนามเพื่อบอกความสัมพันธ์ระหว่างคำนาม กับคำอื่น
 ในประโยคเดียวกัน ให้นักเรียนสังเกตประโยคต่อไปนี้ (นาวิณี หล้าประเสริฐ และคณะ, ๒๕๔๘, หน้า ๓๘ – ๓๙)

๑. แมวนอนบนโซฟา
๒. นักสำรวจค้นพบถ้ำธารใต้หุบเขา
๓. การ์ตูนของเธอมีสีส่นสวยงาม
๔. ครูกำลังอ่านพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
๕. ลูกมอบพวงมาลัยแด่แม่
๖. พ่อทุ่มเททำงานเพื่อครอบครัว
๗. ชาวบ้านบางระจันรวมพลกันต่อสู้กับข้าศึก
๘. พี่ไปเข้าค่ายจริยธรรมเมื่อวันศุกร์
๙. ศิษย์ดีเพราะครู

ประโยคที่ ๑ และ ๒	มีคำว่า บน ใต้ บอกตำแหน่ง ที่ตั้ง สถานที่
ประโยคที่ ๓ และ ๔	มีคำว่า ของ แห่ง บอกความเป็นเจ้าของ
ประโยคที่ ๕	มีคำว่า แด่ บอกผู้รับผล
ประโยคที่ ๖	มีคำว่า เพื่อ บอกความมุ่งหมาย
ประโยคที่ ๗	มีคำว่า กับ บอกความเกี่ยวข้อง
ประโยคที่ ๘	มีคำว่า เมื่อ บอกเวลา
ประโยคที่ ๙	มีคำว่า เพราะ บอกเหตุผล

สรุปได้ว่าคำบุพบทบอกความหมายหลายประการ ดังปรากฏในเรื่องชนิดของคำบุพบท ดังนี้

ชนิดของคำของคำบุพบท

คำบุพบทแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด

๑. คำบุพบทที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำนาม คำสรรพนามกับคำนาม คำนามกับคำกริยา คำสรรพนามกับคำสรรพนาม คำสรรพนามกับคำกริยา คำกริยากับคำนาม คำกริยากับคำสรรพนาม คำกริยากับคำกริยา เพื่อบอกสถานการณ์ให้ชัดเจน ดังนี้

- ๑.๑ บอกสถานภาพความเป็นเจ้าของ เช่น แห่ง ของ
พ่อຂ້ອສວນຂອງนายทองคำ (นามกับนาม)
- ๑.๒ บอกความเกี่ยวข้อง เช่น กับ แก่ แต่ ต่อ เพื่อ สำหรับ โดย ทั้ง เฉพาะ ตาม
เขาเห็นแก่กิน (กริยากับกริยา)
คุณครูให้รางวัลแก่ฉัน (นามกับสรรพนาม)
- ๑.๓ บอกเวลา เช่น ตั้งแต่ จน จนกระทั่ง เมื่อ
เขามาตั้งแต่เช้า (กริยากับนาม)
- ๑.๔ บอกสถานที่ เช่น ใกล้ ใกล้ ใน บน นอก
เขามาจากต่างจังหวัด (กริยากับนาม)
- ๑.๕ บอกความเปรียบเทียบ เช่น
พื้หนักรกว่าฉัน (กริยากับสรรพนาม)

๒. คำบุพบทที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคำอื่น ส่วนมากจะอยู่ต้นประโยค ใช้เป็นการทักทาย มักใช้ในคำประพันธ์ เช่นคำว่า ดูก่อน ข้าแต่ ดูกร คำเหล่านี้ใช้นำหน้าคำสรรพนามหรือคำนาม เช่น

ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย
ข้าแต่ท่านทั้งหลายโปรดฟังข้าพเจ้า

หน้าที่ของคำบุพบท

หน้าที่ของคำบุพบท มีดังนี้คือ

๑. ทำหน้าที่นำหน้านาม เช่น

หนังสือของพ่อหาย

เขาไปกับเพื่อน

๒. ทำหน้าที่นำหน้าสรรพนาม เช่น

ปากกาของฉันอยู่ที่เขา

ฉันชอบอยู่ใกล้เธอ

๓. ทำหน้าที่นำหน้ากริยา เช่น

เขากินเพื่ออยู่

เขาทำงานกระทั่งตาย

๔. ทำหน้าที่นำหน้าประโยค เช่น

เขามาตั้งแต่ฉันตื่นนอน

เขาพูดเสียงดังกับคนไข้

๕. ทำหน้าที่นำหน้าคำวิเศษณ์ เช่น

เขาต้องมาหาฉันโดยเร็ว

เขาเลวสิ้นดี

ใบงานเรื่อง คำบุพบท
 หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำบุพบท
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำบุพบทจากประโยคต่อไปนี้

๑. สมชายเห็นกับตาว่าสมบัติเจายางรถสมพงษ์
๒. สมศักดิ์วาดภาพลายเส้นด้วยดินสอสองปี
๓. วันนี้อีก ๆ ของสมศรียอมไปโรงเรียนโดยดี
๔. สมประสงค์ถือคติกินเพื่ออยู่ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน
๕. ถ้าสมโชคจะไปเที่ยวสมุทรสงครามทางเรือต้องออกจากบ้านแต่เช้า
๖. เจ้ากาโน้สុងของสมปรารถนาแสนรู้มาก
๗. ท่านสุนทรภู่ เป็นยอดกวีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์
๘. บ้านสมควรอยู่ในหมู่บ้านป้อมปราการวิลล่า
๙. ไข่ปลาการ์เวียร์จานนี้สำหรับท่านอธิบดีเท่านั้น
๑๐. คุณสมศิริเขียนบทละครเวทีใกล้เสร็จแล้ว

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำบุพบทที่เหมาะสมมาเขียนลงในช่องว่างในประโยคต่อไปนี้

๑. มนุษย์ต้องคบหาสมาคมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น _____ กันและกัน
๒. คนดีย่อมมีความกตัญญู _____ พ่อแม่
๓. ข้าพเจ้ายังหาทางออกไม่ได้ _____ ปัญญาจริงๆ
๔. หนังสือเล่มนี้มีความรู้ทั่วไปเกี่ยว _____ จิตด้วย
๕. รัฐบาลสร้างอนุสาวรีย์ที่เมืองแกลง _____ เป็นเกียรติ _____ ท่านสุนทรภู่
๖. ที่ดินในจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นดินดีเหมาะ _____ การทำไร่นา
๗. ยาเสพติดให้โทษ _____ ร่างกาย
๘. คนส่วนมากเมื่อ _____ ตัวเข้าก็หันเข้าหาที่พึ่งทางใจ
๙. เขามีนิสัยเช่นนี้ _____ ไหน _____ ไฉน
๑๐. กรรมการเสนอเรื่อง _____ ที่ประชุม

เฉลยใบงานเรื่อง คำบุพบท

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำบุพบท
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำบุพบทจากประโยคต่อไปนี้

๑. สมชายเห็นกับตาว่าสมบัติเจายางรถสมพงษ์
๒. สมศักดิ์วาดภาพลายเส้นด้วยดินสอสองปี
๓. วันนี้ลูก ๆ ของสมศรียอมไปโรงเรียนโดยดี
๔. สมประสงค์ถือคติกินเพื่ออยู่ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน
๕. ถ้าสมโชคจะไปเที่ยวสมุทรสงครามทางเรือต้องออกจากบ้านแต่เช้า
๖. เจ้ากาโน่นสุนัขของสมปรารถนาแสนรู้มาก
๗. ท่านสุนทรภู่ เป็นยอดกวีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์
๘. บ้านสมควรอยู่ในหมู่บ้านป้อมปราการวิลล่า
๙. ไข่ปลาจารย์เวียรจานนี้สำหรับท่านอธิบดีเท่านั้น
๑๐. คุณสมศิริเขียนบทละครเวทีใกล้เสร็จแล้ว

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำบุพบทที่เหมาะสมมาเขียนลงในช่องว่างในประโยคต่อไปนี้

๑. มนุษย์ต้องคบหาสมาคมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น _____ กันและกัน
๒. คนดีย่อมมีความกตัญญู _____ พ่อแม่
๓. ข้าพเจ้ายังหาทางออกไม่ได้ _____ ปัญญาจริงๆ
๔. หนังสือเล่มนี้มีความรู้ทั่วไปเกี่ยว _____ จิตด้วย
๕. รัฐบาลสร้างอนุสาวรีย์ที่เมืองแกลง _____ เป็นเกียรติ _____ ท่านสุนทรภู่
๖. ที่ดินในจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นดินดีเหมาะ _____ การทำไร่นา
๗. ยาเสพติดให้โทษ _____ ร่างกาย
๘. คนส่วนมากเมื่อ _____ ตัวเข้าก็หันเข้าหาที่พึ่งทางใจ
๙. เขามีนิสัยเช่นนี้ _____ ไหน _____ ไรนา
๑๐. กรรมการเสนอเรื่อง _____ ที่ประชุม

เฉลย

๑. ซึ่ง	๒. ต่อ	๓. จน	๔. กับ	๕. เพื่อ.....แก่
๖. แก่	๗. ต่อ	๘. แก่	๙. แต่....แต่	๑๐. ต่อ

แบบทดสอบเรื่อง คำบุพบท
 หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำบุพบท
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แบบทดสอบ เรื่อง คำบุพบท

คำชี้แจง ให้นักเรียน ทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่ถูกต้อง

๑. ประโยคในข้อใดมีคำบุพบทหน้าหน้าคำวิเศษณ์

- ก. ดวงดาวอยู่บนฟ้า
- ข. น่องอาบน้ำโดยเร็ว
- ค. เขาเห็นเหตุการณ์กับตาตนเอง
- ง. ครูมอบทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน

๒. “เขายื่นคำร้อง.....ศาล” ควรเติมคำบุพบทใด

ก. กับ	ข. แก่
ค. แต่	ง. ต่อ

๓. ข้อใดใช้คำบุพบทถูกต้อง

- ก. น้องไปโรงเรียนด้วยพี่
- ข. มือสำหรับหรับเขาสวยงาม
- ค. เขาไปนอกเมืองด้วยรถประจำทาง
- ง. เด็กไร้บ้านคนนั้นขออาหารไปเผื่อเพื่อนของเขา

๔. ประโยค “หนังสือของแก้วดาอยู่บนโต๊ะในห้องสมุดที่โรงเรียน” มีคำบุพบทกี่คำ

ก. ๓ คำ	ข. ๔ คำ
ค. ๕ คำ	ง. ๖ คำ

๕. คำว่า “เพราะ” ในข้อใดเป็นคำบุพบท

- ก. ชูชกตายเพราะเขาโลภ
- ข. ชูชกตายเพราะความโลภ
- ค. เขาร้องเพลงเพราะมาก ๆ
- ง. เพลงเพราะมากน่าฟังจริง ๆ

๖. ข้อใดตัดคำบุพบทออกก็ยังสามารถสื่อสารได้เข้าใจ

- ก. พ่อกลับบ้านแต่วัน
- ข. แม่อยู่ที่บ้านทุกวัน
- ค. ทุกคนอยู่ใต้กฎหมาย
- ง. น้ำตกไหลมาจากยอดเขา

๗. คำบุพบทในข้อใดใช้แตกต่างจากข้ออื่น

- ก. คนแคะระนอนอยู่ใต้โต๊ะ
- ข. ไอโฟน ๑๒ เครื่องนั้นเป็นของครู
- ค. ดอกไม้สวยงามอ่อนหวานชื่อนี้เพื่อเธอ
- ง. แม่ทำอาหารเช้าสำหรับลูกน้อยทุก ๆ วัน

๘. ข้อใดใช้คำบุพบทได้เหมาะสมที่สุด

- ก. คนจิ้นกินอาหารโดยตะเกียบ
- ข. ฉันตีเขากับมือของตนเอง
- ค. นักเรียนมอบพวงมาลัยแก่คุณครู
- ง. นักฟุตบอลแข่งขันด้วยน้ำใจนักกีฬา

๙. ข้อใดมีบุพบทแสดงความเป็นเจ้าของ

- ก. ทหารสละชีวิตเพื่อชาติ
- ค. พ่อของฉันเป็นคนใจดี

ข. ทิ้งขยะลงในถัง

ง. เขาเดินทางโดยเครื่องบิน

๑๐. คำที่พิมพ์ตัวหนาข้อใดเป็นคำบุพบท

- ก. เขาซื้อที่ของพ่อค้าเพชร
- ค. เขาทำงานที่ได้เงินเดือนสูง

ข. พ่อทำงานที่จังหวัดเพชรบุรี

ง. คนที่ฉลาดย่อมชวนหาความรู้

เฉลย ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒ ง. ข้อ ๓ ง. ข้อ ๔ ข. ข้อ ๕ ข.
 ข้อ ๖ ข. ข้อ ๗ ค. ข้อ ๘ ง. ข้อ ๙ ค. ข้อ ๑๐ ข.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำสันธาน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำสันธานได้ ๒. บอกชนิดของคำสันธานได้ ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกชนิดของคำสันธานในประโยคได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนอ่านข้อความจากแถบประโยคที่กำหนดให้ ต่อไปนี้ พ่อ.....แม่ของผมเป็นคนดี สงกรานต์กินปลาดิบ.....สมชายกินปลาร้า นักเรียนชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์.....วิชาภาษาไทย แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตและหาคำเชื่อมประโยคให้ สมบูรณ์ (และ, แต่/ส่วน, หรือ) ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำสันธาน ครูอธิบาย เพิ่มเติม แล้วจากนั้นครูและนักเรียนอภิปรายถึงลักษณะ ของคำสันธานพร้อมทั้งยกตัวอย่าง ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มแข่งขันเกม “แยกให้ออก” โดยจำแนกคำสันธาน ดังนี้ กับ ไม่เช่นนั้น พ่อ...ก็ หรือ แต่ แม่...ก็ เมื่อ...ก็ เหตุเพราะ แม้...ก็ แต่ทว่า และ เพราะฉะนั้น ครั้น...ก็ เพราะ...จึง มิฉะนั้น ดังนั้น...จึง ถึง...ก็ ฉะนั้น ว่าเป็นคำสันธานประเภทใด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แถบประโยค ๒. ใบความรู้ เรื่อง คำสันธาน ๓. เกม “แยกให้ออก” ๔. นิทาน เรื่อง ก้อนหินวิเศษ ๕. ใบงาน เรื่อง ชนิดของคำสันธาน ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูให้นักเรียนรวบรวมคำสันธาน จากบทเพลงที่นักเรียนชื่นชอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. นักเรียนทุกกลุ่มอ่านนิทาน เรื่อง ก้อนหินวิเศษ แล้วแข่งขันกันหาคำสันธานที่ปรากฏ ๔. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ชนิดของคำสันธาน ครูตรวจใบงานให้นักเรียนแก้ไขเพิ่มเติม ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำสันธานบันทึกลงในสมุด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำสันธานได้ ๒. บอกชนิดของคำสันธานได้	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกชนิดของคำสันธานในประโยคได้	ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่องชนิดของคำสันธาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง คำสันธาน

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของคำสันธาน

คำสันธาน หมายถึง คำที่ใช้เชื่อมคำหรือข้อความให้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน ประโยคจะมีความกระชับและสละสลวยขึ้น

ชนิดของคำสันธาน

คำสันธานแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ดังนี้

๑. คำสันธานที่เชื่อมใจความคล้ายตามกัน ได้แก่คำว่า กับ และ ก็ ครึ่ง...ก็ เมื่อ...ก็ พอ...ก็ เช่น
พอฝนหยุดตกก็เขี่ยดักก็ร้องส่งเสียงระงม
น้องกับพี่ไปโรงเรียน
๒. คำสันธานที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน ได้แก่คำว่า แต่ แต่ทว่า ถึง...ก็ แม้...ก็ เช่น
ถึงเขาจะยากจนแต่เขาก็มีความสุข
เขาวิ่งเร็วมากแต่ทำไมเหนื่อยเลย
๓. คำสันธานที่เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำว่า ดังนั้น เพราะฉะนั้น เพราะ...จึง ดังนั้น...จึง จึง ด้วย เหตุเพราะ ฉะนั้น เช่น
เพราะเขาขยันอ่านหนังสือ เขาจึงสอบผ่าน
เขาเกียจคร้านจึงสอบตก
๔. คำสันธานที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า หรือ มิฉะนั้น ไม่...ก็ ไม่เช่นนั้น เช่น
เธอจะไปกับผมหรือเธอจะไปกับเขา
คุณต้องเข้าห้องสอบก่อนเวลา ๙.๐๐ น. มิฉะนั้นจะถูกตัดสิทธิ์ในการสอบ

หน้าที่ของคำสันธาน

๑. เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น ฉันอยากได้กระเป๋าที่ราคาถูกและใช้งานได้นาน
 ๒. เชื่อมคำกับคำหรือกลุ่มคำ เช่น พ่อของฉันลำบากเมื่อแก่
 ๓. เชื่อมความให้สละสลวย เช่น คนเราก็อยมเกิดความผิดพลาดกันบ้าง
 ๔. เชื่อมข้อความกับข้อความ เช่น คนเราต้องการอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
- ด้วยเหตุนี้ เราจึงจำเป็นต้องประกอบอาชีพเพื่อให้ได้เงินมาซื้อสิ่งจำเป็นเหล่านี้

นิทานเรื่อง ก้อนหินวิเศษ

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาคำสันธานที่ปรากฏ

นานมาแล้ว ได้ยินว่ามีหินวิเศษอยู่ชนิดหนึ่ง ถ้าผู้ใดที่ได้ครอบครอง จะสามารถนำไปแตะกับสิ่งของอะไรก็ได้ สิ่งนั้นจะกลายเป็นทองคำ ทำให้ชายผู้หนึ่งเกิดความสนใจ อยากจะเปลี่ยนแปลงชีวิตให้เป็นคนร่ำรวยขึ้นมา จึงตามหาหินก้อนนั้นเป็นการใหญ่

เมื่อตามหาจนถึงชายหาดแห่งหนึ่ง ซึ่งเต็มไปด้วยก้อนหิน เขาตัดสินใจเก็บหินขึ้นมาดูทีละก้อน ถ้าก้อนไหนไม่ใช่ก็จะขว้างมันลงทะเลไป เขาใช้ความพยายามอยู่นาน จากวันเป็นเดือน จากเดือนเป็นปี ก้อนแล้วก้อนเล่า ก็ยังไม่ใช้สิ่งที่เขาค้นหาอยู่ดี

และในที่สุด ความพยายามของเขาก็ประสบความสำเร็จจนได้ เขาได้พบกับหินวิเศษจริงๆ แต่ไม่ทันที่เขาจะได้คิดอะไร เขาก็ขว้างมันลงทะเลไปเหมือนหินก้อนที่ผ่านๆ มา เขาตกใจมาก ถึงกับรำพันออกมาว่า "ต้องเริ่มต้นใหม่อีกแล้วหรือเนี่ย"

ในชายหาดนั้น จะมีหินวิเศษชนิดนี้สักกี่ก้อนกันเชียว เหตุผลที่ทำให้ชายคนนี้จะทิ้งสิ่งที่เขาค้นหามานานก็คือ 'ความเคยชิน' นั่นเอง

บ่อยครั้ง ที่เราพยายามค้นหาสิ่งที่ต้องการมาตลอดชีวิต จนกระทั่งวันหนึ่งที่เรามี "โอกาส" พบมันแล้ว แต่ด้วย "ความเคยชิน" ในชีวิตประจำวัน เราก็มองข้าม 'โอกาส' นั้นไป 'โอกาส' ที่อาจจะไม่ปรากฏบ่อยนัก เราจึงต้องเริ่มต้นใหม่อีกต่อไป

อย่าคิดแต่จะเริ่มต้นใหม่ เพราะสิ่งที่มีอยู่คือโอกาส สิ่งใหม่คือความหวัง ทั้งเก่าไปหาใหม่ ก็เท่ากับทิ้งโอกาสที่มีอยู่ แล้วไปรอความหวังที่ยังมาไม่ถึง

ใบงานเรื่อง ชนิดของคำสันธาน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกประโยคต่อไปนี้ และบอกคำสันธานที่ใช้เชื่อมประโยค ว่าเป็นสันธานชนิดใด

ตัวอย่าง

เมื่อแม่ไปวัดพ่อก็เข้ามาบ้าน

แม่ไปวัด พ่อเข้าบ้าน

เมื่อ.....ก็ เป็นคำสันธานชนิด เชื่อมใจความเนื้อความคล้ายตามกัน

๑. แม้เขาเรียนไม่เก่งแต่มีความพยายาม

..... เป็นคำสันธานชนิด

๒. ผมตั้งใจทำงานเพราะฉะนั้นผลงานจึงออกมาดี

..... เป็นคำสันธานชนิด

๓. ครูอยู่สี่ฟ้าหรือสี่แดง

..... เป็นคำสันธานชนิด

๔. นักเรียนมาเรียน.....มาเล่น

..... เป็นคำสันธานชนิด

๕.เขามาถึงเขา.....หมดกำลัง

..... เป็นคำสันธานชนิด

เฉลยใบงานเรื่อง ชนิดของคำสันธาน
 หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกประโยคต่อไปนี้ และบอกคำสันธานที่ใช้เชื่อมประโยค ว่าเป็นสันธานชนิดใด
ตัวอย่าง

เมื่อแม่ไปวัด พ่อก็เข้ามามบ้าน

แม่ไปวัด พ่อเข้าบ้าน

เมื่อ.....ก็ เป็นคำสันธานชนิดที่เชื่อมใจความเนื้อความคล้ายตามกัน

๑. แม้เขาเรียนไม่เก่งแต่มีความพยายาม

เขาเรียนไม่เก่ง

เขามีความพยายาม

แม้.....แต่ เป็นคำสันธานชนิดที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน

๒. ผมตั้งใจทำงานเพราะฉะนั้นผลงานจึงออกมาดี

ผมตั้งใจทำงาน

ผลงานออกมาดี

เพราะฉะนั้น จึง เป็นคำสันธานชนิดที่เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน

๓. ครูอยู่สี่ฟ้าหรือสี่แดง

ครูอยู่สี่ฟ้า

ครูอยู่สี่แดง

หรือ เป็นคำสันธานชนิดที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

๔. นักเรียนมาเรียน.....หรือ.....มาเล่น

นักเรียนมาเรียน นักเรียนมาเล่น

หรือ เป็นคำสันธานชนิดที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

๕. พ่อ เขามาถึงเขา ก็ หมดกำลัง

เขามาถึงเขา เขาหมดกำลัง

พอ...ก็ เป็นคำสันธานชนิดที่เชื่อมใจความเนื้อความคล้ายตามกัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำสันธาน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายคำสันธานได้ ๒. อธิบายชนิดและหน้าที่ของคำสันธานได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำสันธานได้ ๒. ใช้คำสันธานได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียน เรื่อง คำสันธาน และให้นักเรียนยกตัวอย่างคำสันธาน จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่อง หน้าที่ของคำสันธาน ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำสันธาน และร่วมกันวิเคราะห์ประโยคที่มีสันธานในประโยคแต่ละชนิดนี้เมื่อความแตกต่างกันอย่างไร ๒. นักเรียนวิเคราะห์คำสันธานในประโยค ๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง เลือกสรรสันธาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบพร้อมกัน นักเรียนฝึกสังเกตคำสันธานที่ได้เรียนมาแล้วศึกษาความแตกต่างครูและนักเรียนสรุปเป็นความรู้นักเรียนบันทึกลงสมุด ๔. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง สันธาน ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบ ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำสันธานโดยการสรุปลงแผนภาพความคิดให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับคำสันธาน นำส่งตามที่ครูกำหนด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง คำสันธาน ๒. ใบงานเรื่อง เลือกสรรสันธาน ๓. แบบทดสอบเรื่อง คำสันธาน ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนภาพความคิด

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำสันธานได้ ๒. บอกชนิดและหน้าที่ของคำสันธานได้	๑. สังเกตจากการตอบคำถามและการยกตัวอย่าง	๑. แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำสันธานได้ ๒. ใช้คำสันธานได้ถูกต้อง	๑. ตรวจใบงาน ๒. ทำแบบทดสอบ เรื่องคำสันธาน	๑. ใบงาน เรื่อง เลือกสรรคำสันธาน ๒. แบบทดสอบ เรื่องคำสันธาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง คำสันธาน
 หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้ เรื่อง คำสันธาน

ความหมายของคำสันธาน

คำสันธาน หมายถึง คำที่ใช้เชื่อมคำหรือข้อความให้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน ประโยคจะมีความกระชับและสละสลวยขึ้น

ชนิดของคำสันธาน

คำสันธานแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ดังนี้

๑. คำสันธานที่เชื่อมใจความคล้ายคลึงกัน ได้แก่คำว่า กับ และ ก็ ครึ่ง...ก็ เมื่อ...ก็ พอ...ก็ เช่น
 พอฝนหยุดตกก็เปียกก็ร้องส่งเสียงระงม
 น้องกับพี่ไปโรงเรียน
๒. คำสันธานที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน ได้แก่คำว่า แต่ แต่ทว่า ถึง...ก็ แม้...ก็ เช่น
 ถึงแม้เขาจะยากจนแต่เขาก็มีความสุข
 เขาวิ่งเร็วมากแต่ยังไม่เหนื่อยเลย
๓. คำสันธานที่เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำว่า ดังนั้น เพราะฉะนั้น เพราะ...จึง ดังนั้น...จึง จึง ด้วย เหตุเพราะ ฉะนั้น เช่น
 เพราะเขาขยันอ่านหนังสือ เขาจึงสอบผ่าน
 เขาเกลียดร้านจึงสอบตก
๔. คำสันธานที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า หรือ มิฉะนั้น ไม่...ก็ ไม่เช่นนั้น เช่น
 เธอจะไปกับผมหรือเธอจะไปกับเขา
 คุณต้องเข้าห้องสอบก่อนเวลา ๙.๐๐ น. มิฉะนั้นจะถูกตัดสิทธิ์ในการสอบ

หน้าที่ของคำสันธาน

๑. เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น ฉันอยากได้กระเป๋าราคาถูกและใช้งานได้นาน
๒. เชื่อมคำกับคำหรือกลุ่มคำ เช่น พ่อของฉันลำบากเมื่อแก่
๓. เชื่อมความให้สละสลวย เช่น คนเราก็มักเกิดความผิดพลาดกันบ้าง
๔. เชื่อมข้อความกับข้อความ เช่น คนเราต้องการอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
 ด้วยเหตุนี้ เราจึงจำเป็นต้องประกอบอาชีพเพื่อให้ได้เงินมาซื้อสิ่งจำเป็นเหล่านี้

ใบงานเรื่อง เลือกรรคำสันธาน

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง จงเติมคำสันธานที่เหมาะสมในช่องว่าง

๑. ฉันชวนเขาแล้วเขาไม่ไป
๒.สุภาสุรภี เป็นไข้หวัดใหญ่
๓.เขาจะยากจน เขา ไม่โกงใคร
๔.เขาประมาท เขา ขับรถชนเด็ก
๕. เขาไว้ใจให้เราทำเรื่องนี้ให้เสร็จ เราจะเหลวไหลไม่ได้
๖. เธอจะไปรับเงินเองเธอจะมอบฉันทะให้ใครไปแทน
๗.รถของเราไปถึงบางแสน ฝนตก
๘. สุดาต้องทำงานหนัก.....เธอจะไม่มีเงินพอใช้
๙. ทุกคนยื่นทำความเคารพท่านประธาน.....คุณสิริพรรณเธอนั่งเฉย
๑๐.เธอ.....เขาต่างก็ขยันเรียน

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้สันธานเชื่อมประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสม และบอกชนิดของสันธาน

๑. ฉันชอบกินขนมครกที่สุด แหววกินขนมครกที่สุด.....
..... ชนิดของสันธาน
๒. เขาเรียนเก่ง เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้.....
..... ชนิดของสันธาน
๓. พ่อพาลูกไปเดินเล่นริมทะเล แม่พาลูกไปเดินเล่นริมทะเล
..... ชนิดของสันธาน
๔. เธอจะกินแกงเผ็ด เธอจะกินแกงจืด
..... ชนิดของสันธาน
๕. คุณพ่อไปทำงาน คุณแม่อยู่บ้าน.....
..... ชนิดของสันธาน

เฉลยใบงานเรื่อง เลือกสรรคำสันธาน
 หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง จงเติมคำสันธานที่เหมาะสมในช่องว่าง

๑. ฉันชวนเขาแล้ว แต่ เขาไม่ไป
๒. ทั้งสุภา และ สุภา เป็นใช้หัวดีใหญ่
๓. แม้ เขาจะยากจน เขา ก็ ไม่โกงใคร
๔. เพราะ เขาประมาท เขา จึง ขับรถชนเด็ก
๕. เขาไวใจให้เราทำเรื่องนี้ให้เสร็จ ดังนั้น เราจะเหลวไหลไม่ได้
๖. เธอจะไปรับเงินเอง หรือ เธอจะมอบฉันทะให้ใครไปแทน
๗. พอ รถของเราไปถึงบางแสน ฝน ก็ ตก
๘. สูดตาต้องทำงานหนัก มิฉะนั้น เธอจะไม่มีเงินพอใช้
๙. ทุกคนยื่นทำความเคารพท่านประธาน แต่ คุณสิริพรรณเธอนั่งเฉย
๑๐. ทั้ง เธอ และ เขาต่างก็ขยันเรียน

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้สันธานเชื่อมประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสม และบอกชนิดของสันธาน

๑. ฉันชอบกินขนมครกที่สุด แห้วกินขนมครกที่สุด ฉันกับแห้วชอบกินขนมครกที่สุด
 กับ ชนิดของสันธาน ที่เชื่อมใจความคล้ายตามกัน
๒. เขาเรียนเก่ง เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ เพราะเขาเรียนเก่ง เขาจึงสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้
 เพราะ จึง ชนิดของสันธาน ที่เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน
๓. พ่อพาลูกไปเดินเล่นริมทะเล แม่พาลูกไปเดินเล่นริมทะเล พ่อและพาลูกไปเดินเล่นริมทะเล
 และ ชนิดของสันธาน ที่เชื่อมใจความคล้ายตามกัน
๔. เธอจะกินแกงเผ็ด เธอจะกินแกงจืด เธอจะกินแกงเผ็ดหรือแกงจืด
 หรือ ชนิดของสันธาน ที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง
๕. คุณพ่อไปทำงาน คุณแม่อยู่บ้าน คุณพ่อไปทำงาน ส่วน คุณแม่อยู่บ้านชนิดของสันธาน
 ส่วน ชนิดของสันธานที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน

แบบทดสอบเรื่อง เลือกสรรคำสันธาน

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียน ทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดใช้คำสันธานเชื่อมประโยคที่ขัดแย้งกันได้ถูกต้อง
 - ก. ถึงแม้จะเป็นนักมวยฉันก็ไม่กลัวเขา
 - ข. เพราะเขาอยากมีเงินแต่เขาก็ต้องทำงาน
 - ค. ไปไม่ร่วงเพราะฉะนั้นสนามจึงสกปรก
 - ง. ถ้าเขามีความสุขฉันก็ยินดีกับเขาด้วย
๒. ข้อใดมีคำสันธานแสดงความขัดแย้ง
 - ก. เขามาโรงเรียนแต่เช้า
 - ข. แต่เช้าแต่เขาเหนื่อยมา
 - ค. แต่ก่อนแต่ไรเธอไม่สนใจ
 - ง. หมากบาดเจ็บแต่ณเดชน์ปลอดภัย
๓. คำสันธานในข้อใดวางอยู่หน้าประโยค
 - ก. เขาทำงานหนักจึงสร้างตัวขึ้นได้
 - ข. ทั้ง ๆ ที่ฉันรู้ว่าเขาร้ายกาจก็ยังรักเขา
 - ค. โปรดอย่าถามว่าฉันเป็นใครและฉันรักใคร
 - ง. เขาจะเป็นคนดีก็ตาม คนร้ายก็ตาม ลูกอย่าไปคบหาเขา
๔. ควรใช้สันธานในข้อใดเชื่อมประโยคต่อไปนี้ให้มีความคล้องตามกัน

“.....ทำการบ้านเสร็จ ฉัน.....รู้สึกโล่งใจ”

 - ก. เมื่อ.....จึง
 - ข. พอ.....ก็
 - ค. เพราะ.....จึง
 - ง. แล้ว.....ก็
๕. ประโยคในข้อใดมีคำสันธาน
 - ก. อ้ายเสริมเอ็งกะเข้ามาสู้กันด้วยเกียรติกษของผู้ชายสู้กันด้วยหมัด
 - ข. เสือแก้วจะสู้เสือด้วยมือเปล่า
 - ค. ยืนขึ้นมาอ้ายเสริม
 - ง. ถ้าเอ็งเป็นลูกผู้ชาย เอ็งต้องยืนขึ้นสู้กับข้า

- [illegible]

เฉลย ข้อ ๑ ก. ข้อ ๒ ง. ข้อ ๓ ข. ข้อ ๔ ข. ข้อ ๕ ง.

 ข้อ ๖ ง. ข้อ ๗ ข. ข้อ ๘ ง. ข้อ ๙ ข. ข้อ ๑๐ ง.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำอุทานควรทราบ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑						
ขอบเขตเนื้อหา ชนิดและหน้าที่ของคำ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำอุทานได้ ๒. บอกชนิดและหน้าที่ของคำอุทานได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำอุทานได้ ๒. เลือกใช้คำอุทานในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนอ่านออกเสียงแถบประโยคที่มีและไม่มีคำอุทานโดยใส่อารมณ์ให้เข้ากับเนื้อหา จากนั้นร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะการสื่อความของประโยค ขั้นสอน <table><tr><td>มีตบาค</td><td>โธ่! มีตบาค</td></tr><tr><td>ผู้ขายคนนั้นหลอจิง</td><td>อ๊ว! ผู้ขายคนนั้นหลอจิง</td></tr><tr><td>นางสงสารหมาตัวนั้นจิง</td><td>โธ่! นางสงสารหมาตัวนั้นจิง</td></tr></table> ๑. นักเรียนสังเกตคำอุทานจากแถบประโยคต่อไปนี้เป็น แล้วช่วยกันบอกลักษณะพร้อมทั้งจัดหมวดหมู่ เอ๊ะ! แถวนั้นมีคนหน้าตาดีกว่าครูอีกหรือ ↓ ประหลาดใจ	มีตบาค	โธ่! มีตบาค	ผู้ขายคนนั้นหลอจิง	อ๊ว! ผู้ขายคนนั้นหลอจิง	นางสงสารหมาตัวนั้นจิง	โธ่! นางสงสารหมาตัวนั้นจิง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แถบประโยค ๒. ใบความรู้ เรื่อง คำอุทาน ๓. ใบงาน เรื่อง คำอุทาน ๔. แบบทดสอบ เรื่อง คำอุทาน ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนรวบรวมคำอุทานแล้ววาดภาพประกอบคำอุทาน ส่งครูตามเวลาที่กำหนด
มีตบาค	โธ่! มีตบาค							
ผู้ขายคนนั้นหลอจิง	อ๊ว! ผู้ขายคนนั้นหลอจิง							
นางสงสารหมาตัวนั้นจิง	โธ่! นางสงสารหมาตัวนั้นจิง							
	กิจกรรมการเรียนรู้ อ้อ! สูตรลับคิดเลขเร็วเป็นอย่างนี้เอง							

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำอุทานควรทราบ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รับรู้ เข้าใจ ว้าย! นึกว่าผีหลอก ➡ ตกใจ อึ้งฉะ! จงยอนกำลังโด่งดังไม่น่าคิดสั้นเลย ➡ สงสาร เห็นใจ อึ้ง! เติมเต็มจนได้ ➡ เจ็บปวด เฮ้! ญาติๆ พวกเราอยู่นี่ ➡ ร้องเรียก	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
---	---	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำอุทานควรทราบ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	<pre> graph TD A[ห้าม! กินพิซซ่าไม่เรียกกันเลยนะ] --> B[โกรธเคือง] </pre>	
	๒. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำอุทานแต่ละหมวดหมู่เพิ่มเติม ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำอุทานแล้วร่วมกันอภิปรายเรื่องเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำอุทาน ๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ เล่นเกม “อุทานกันหน่อย” โดยผลัดกันคิดข้อความแล้วให้อีกฝ่ายเติมคำอุทานในเวลาจำกัด ๕. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำอุทาน ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน ๖. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง คำอุทาน และร่วมกันเฉลยแบบทดสอบอย่างละเอียด ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง คำอุทานและให้นักเรียนบันทึกผลสรุป	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำ อูทานได้ ๒. บอกชนิดและหน้าที่ของคำ อูทานได้	๑. ตรวจใบงาน ๒. ตรวจแบบทดสอบ	๑. ใบงาน ๒. แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ ของคำอูทานได้ ๒. เลือกใช้คำอูทาน ในการสื่อสารได้ถูกต้อง เหมาะสม	๑. ตรวจใบงาน ๒. ตรวจแบบทดสอบ	๑. ใบงาน ๒. แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง คำอุทาน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ นิทานสารพัน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของคำอุทาน

คำอุทาน หมายถึง คำที่แสดงอารมณ์ของผู้พูดในขณะที่ตกใจ ตีใจ เสียใจ ประหลาดใจ หรืออาจจะเป็นคำที่ใช้เสริมคำพูด เช่นคำว่า อื้อ เอ๊ะ ว้าย โธ่ อนิจจา อ้อ เป็นต้น เช่น

เฮ้อ ! ค่อยยังชั่วที่เขาปลอดภัย

เมื่อไรเธอจะตัดผมตัดผมเสียทีจะได้ดูเรียบร้อย

ชนิดของคำอุทาน

คำอุทานแบ่งเป็น ๒ ชนิด ดังนี้

๑. คำอุทานบอกอาการ เป็นคำอุทานที่แสดงอารมณ์ และความรู้สึกของผู้พูด เวลาเขียนมักนิยมใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับไว้หลังคำนั้น เช่น

ตกใจ	ใช้คำว่า	ว้าย ว้าย แหม ตายจริง
ประหลาดใจ	ใช้คำว่า	เอ๊ะ ทือ หา
รับรู้ เข้าใจ	ใช้คำว่า	เออ อ้อ อ้อ
เจ็บปวด	ใช้คำว่า	โอย โอย อื้อ
สงสาร เห็นใจ	ใช้คำว่า	โธ่ โถ พุทโธ่ อนิจจา
ร้องเรียก	ใช้คำว่า	เฮ้ย เฮ้ นี่
โล่งใจ	ใช้คำว่า	เฮอ เฮ้อ
โกรธเคือง	ใช้คำว่า	ซิชะ แหม

๒ คำอุทานเสริมบท ไม่ใส่เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับข้างท้าย ใช้เสริมคำอื่นเพื่อให้คล้องจองกัน ถ่วงเสียงของคำ หรือใช้เป็นคำสร้อยในคำประพันธ์บางชนิด

๒.๑ คำที่กล่าวเสริมขึ้นเพื่อให้คล้องจอง หรือมีความหมายในการพูดดีขึ้น คำเสริมอาจอยู่ข้างหน้า ข้างหลัง หรือกลางคำก็ได้ เช่น หนังสือ**หนึ่งหา**,**ลิม**หลิมตา ,**กาง**กึ่งกางเกง **วัดวา** รรรา

ผู้หลักผู้ใหญ่ หัวหลักหัวตอ สับ**ประดี**สี่ประคนฯลฯ

ทำเสร็จเสียทีจะได้หมดเรื่อง**หมด**รวกันไป

เมื่อไรเธอจะ**ทาง**งหางาน**ทำ**เสียที

เธอเห็นฉันเป็น**หัวหลักหัวตอ**หรืออย่างไร

๒.๒ คำที่แทรกลงในระหว่างคำประพันธ์ เพื่อให้เกิดความสละสลวยและให้มีคำครบถ้วนตามต้องการในคำประพันธ์นั้น ๆ คำอุทานชนิดนี้ใช้ เฉพาะในคำประพันธ์ ไม่นำมาใช้ในการพูดสนทนา เช่น แล, นา , ฤา , แอ, เอย ,เฮย ฯลฯ

เสียงเพลงไพเราะ**ครื้น**

คลอซอ **พ้อฮา**

รักศักดิ์สงวน**สัง**ธรรม

เทิดเกียรติ **พ้อเฮย**

หน้าที่ของคำอุทาน มีดังนี้คือ

๑. ทำหน้าที่แสดงความรู้สึกของผู้พูด เช่น

- ตายจริง ! ฉันลืมเอากระเป๋าตังค์มา
- โธ่ ! เธอคงจะหนาวมากละซี
- เอ๊ะ ! ใครกันที่นำดอกไม้มาวางไว้ที่โต๊ะของฉัน

๒. ทำหน้าที่เพิ่มน้ำหนักของคำ ซึ่งได้แก่คำอุทานเสริมบท เช่น

- ทำเสร็จเสียทีจะได้หมดเรื่องหมดราวกันไป
- เมื่อไรเธอจะหางานทำเสียที
- เธอเห็นฉันเป็นหัวหลักหัวตอหรืออย่างไร

๓. ทำหน้าที่ประกอบข้อความในคำประพันธ์ เช่น

- แมวเอ๋ยแมวเหมียว
- มดเอ๋ยมดแดง
- กอ เอ๋ย กอไก่

ใบงาน เรื่อง คำอุทาน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ นิทานสารพัน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวเลขหน้าข้อความทางขวามือใส่ลงในช่องว่างทางซ้ายมือที่บอกอาการ

.....	โวย ! มีดบาดมือ	๑. ตกใจ
.....	อนิจจา ! ไม่น่าเลย	๒. สงสัย
.....	นี่นะ ! พวกเราฟังทางนี้	๓. สงสาร
.....	โอ้โฮ ! ทำไมใหญ่โตขนาดนี้	๔. โลงใจ
.....	อี ! ทำไมมาช้าอย่างนี้	๕. บอกให้รู้ตัว
.....	ดูซิ ! ทำไมเป็นเด็กดีอย่างนี้	๖. ประหลาดใจ
.....	อู๊ย ! มดกัด	๗. หงุดหงิด
.....	เฮ้อ ! เหมือนยกภูเขาออกจากอก	๘. เจ็บปวด
.....	อ้าว ! ไม่ใช่อย่างนั้นหรือ	๙. ไม่พอใจ
.....	ไชโย ! ฉันทสอบผ่านแล้ว	๑๐. ดีใจ

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำอุทานเสริมบทในประโยคต่อไปนี้

๑. ของมันใช้ไม่ได้แล้ว อย่าไปเสียตมเสียตายนั่นเลย
๒. อย่าใช้จ๋ายมากนัก สดุ้งสตาจ๋ยงหายากอยู่
๓. เออะอะมะเทิงไปได้ ประเดี๋ยวกุนครดูเอาหรอก
๔. อย่าเสียอกเสียใจไปเลย ถึงคราวเคราะห์หามยามร้ายก็หลีกเลี่ยงไม่ได้
๕. เรียนอะไรกัน หนังสือหนังหาไม่รู้จักเอามา
๖. นี่! เธอเป็นลูกเต้าเหล่าใคร
๗. เธออาบน้ำอาบท่าหรือยัง
๘. งานใหญ่โตอาหงอาหารมีพอกินกันหรือเปล่า
๙. เป็นเด็กเป็นเล็กไม่รู้จักเคารพผู้ใหญ่
๑๐. สองเชื้อพีห์ลับไหล ลืมตื่น ฤาพี

เฉลยใบงาน เรื่อง คำอุทาน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ นิทานสารพัน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวเลขหน้าข้อความทางขวามือใส่ลงในช่องว่างทางซ้ายมือที่บอกอาการ

๘. เจ็บปวด	โวย! มีดบาดมือ	๑. ตกใจ
๓. สงสาร	อนิจจา ! ไม่น่าเลย	๒. สงสัย
๕. บอกให้รู้ตัว	นี่นะ ! พวกเราฟังทางนี้	๓. สงสาร
๖. ประหลาดใจ	โอ้โฮ ! ทำไมใหญ่โตขนาดนี้	๔. โลงใจ
๙. ไม่พอใจ	อี ! ทำไมมาช้าอย่างนี้	๕. บอกให้รู้ตัว
๗. หงุดหงิด	ดูซิ ! ทำไมเป็นเด็กดื้ออย่างนี้	๖. ประหลาดใจ
๑. ตกใจ	อู๊ย ! มดกัด	๗. หงุดหงิด
๔. โลงใจ	เฮ้อ ! เหมือนยกภูเขาออกจากอก	๘. เจ็บปวด
๒. สงสัย	อ้าว ! ไม่ใช่อย่างนั้นหรือ	๙. ไม่พอใจ
๑๐. ดีใจ	ไชโย ! ฉันสอบผ่านแล้ว	๑๐. ดีใจ

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำอุทานเสริมบทในประโยคต่อไปนี้

๑. ของมันใช้ไม่ได้แล้ว อย่าไปเสียตมเสียตมมันเลย
๒. อย่าใช้จ๋ายมากนัก สตุ้งสตางค์ยิ่งหายากอยู่
๓. อะอะมะเหมิงไปได้ ประเดี๋ยวคุณครูดูเอาหรือ
๔. อย่าเสียอกเสียใจไปเลย ถึงคราวเคราะห์หามยามร้ายก็หลีกเลี่ยงไม่ได้
๕. เรียนอะไรกัน หนังสือหนังหาไม่รู้จักเอามา
๖. นี่! เธอเป็นลูกเต้าเหล่าใคร
๗. เธออาบน้ำอาบน้ำทำหรือยัง
๘. งานใหญ่โตอาหงอาหารมีพอกินกันหรือเปล่า
๙. เป็นเด็กเป็นเล็กไม่รู้จักเคารพผู้ใหญ่
๑๐. สองเขือพื้หลับไหล ลืมตื่น ฉาพื้

ใบทดสอบ เรื่อง คำอุทาน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ นิทานสารพัน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดใช้คำอุทานได้ถูกต้อง

- ก. อนิจจัง ! ทำไมสวยเหลือเกิน
- ข. ท้อหือ ! เธอรีบมาทางนี้เร็วๆด้วยนะ
- ค. ไชโย ! ทีมฟุตบอลไทยทำไมไปไม่ถึงดวงดาว
- ง. โอ๊ย ! ทำไมเขาจึงได้รับความเจ็บปวดมากขนาดนั้น

๒. ข้อใดใช้คำอุทานเพื่อแสดงความรำพึง รำพัน ได้ถูกต้อง

- ก. โอ้ว ! รักหนอรักนี้หนักจิต บางคราวคิดว่าสนุกเป็นสุขี
- ข. เฮ้ย ! รักหนอรักนี้หนักจิต บางคราวคิดว่าสนุกเป็นสุขี
- ค. เอ๊ะ ! รักหนอรักนี้หนักจิต บางคราวคิดว่าสนุกเป็นสุขี
- ง. แหม ! รักหนอรักนี้หนักจิต บางคราวคิดว่าสนุกเป็นสุขี

๓. ข้อใดใช้คำอุทานบอกอาการได้ถูกต้อง

- ก. กบ เอย ทำไมจึงร้อง
- ข. อ้าว รุนแอร่มระเรื้อรุจี
- ค. ฉันไม่รู้ ฉันไม่ชี้ อะไรเลย
- ง. พุทโธ ! เขาตายเสียแล้วหรือ ?

๔. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. คุณแลบ้านช่องให้ดี
- ข. ฟ้าผ่าเสียงดังเปรี๊ยะ !
- ค. เอ๊ะ ! ใครทำพื้นเลอะเทอะ
- ง. อุเหม ! นำสงสารลูกนกตัวนั้น

๕. ข้อใดถูกต้อง

- ก. โอ๊ย ! ฟ้าร้อง
- ข. ว้าย ! ก้อยหกล้ม
- ค. อ้อ ! น่าอิจฉาเหลือเกิน
- ง. คุณพระช่วย ! ไม่รอกันเลยนะ

๖. ข้อใดเป็นกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เหมือนคำอุทานทั้งหมด

- ก. โอ๊ยตายแล้ว น่าเกลียดน่ากลัว
- ข. พุทโธเอ๋ย ! ไฉนโถมโหฬาร
- ค. คุณพระช่วย อื้อตาเถร
- ง. โถเวอร์กรรม โถสัวมแตก

๗. แก้มบุ่มรู้ว่าหนูตีไม่พอใจ เมื่อหนูตีอุทานคำใดออกมา

ก. เอ๊ะ !

ข. ตายจริง !

ค. อ้าว !

ง. ว้าย !

๘. ข้อใดใช้คำอุทานสอดคล้องกับอาการของผู้พูด

ก. เสียงกลองตีดังเพล้ง !

ข. เออ ! ไม่น่าอายุสั้นเลย

ค. คุณพระ ! หันมานี้หน่อย

ง. หา ! มันเป็นอย่างนี้ได้ยังไง

๙. คำประพันธ์ในข้อใดมีคำอุทานเสริมบท

ก. ไตใดในโลกล้วน อนิจจัง

ข. จากมามาแล้วล้ำ ลำบาก

ค. ถึงกรรมจักอยู่ได้ ฉันทิ พระเอย

ง. เรื่อยเรื่อยเรื่อยคอยแก้ว คลับคล้ายเรื่อยเหลือว

๑๐. ข้อใดไม่มีคำอุทานเสริมบท

ก. ทำไมลำบากลำบากอย่างนี้

ข. ทำยากทำเย็นเหลือเกิน

ค. เรื่องหุยมหิมอย่างนี้หรือ

ง. เป็นพระเป็นเจ้าย่อมสำรวม

เฉลย	ข้อ ๑	ง.	ข้อ ๒	ก.	ข้อ ๓	ง.	ข้อ ๔	ง.	ข้อ ๕	ข.
	ข้อ ๖	ค.	ข้อ ๗	ง.	ข้อ ๘	ก.	ข้อ ๙	ง.	ข้อ ๑๐	ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คติอุดมนิทานไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมา ประเภทและองค์ประกอบของนิทานชาดก ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เนื้อหา นิทานชาดกได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูให้นักเรียนดูวิดีโอการ์ตูนนิทานชาดก ประมาณ ๓ - ๕ นาที แล้วสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทานชาดกที่นักเรียนเคยได้ฟังมา ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ศึกษาไปความรู้เรื่อง นิทานชาดก ๒. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปให้เพื่อนฟังเกี่ยวกับ ความเป็นมา ประเภท องค์ประกอบของนิทานชาดกและยกตัวอย่างนิทานชาดก “พร้อมทั้งฝึกวิเคราะห์นิทานชาดก” ๓. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมจากการที่นักเรียนศึกษาไปความรู้ เรื่อง นิทานชาดก ๔. นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อทำรายงาน เรื่อง นิทานชาดก ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับนิทานชาดก นักเรียนจดบันทึกลงสมุด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์การ์ตูนนิทานชาดก ๒. ใบความรู้ เรื่อง นิทานชาดก ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนทำรายงาน เรื่อง นิทานชาดก

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความเป็นมา ประเภท และองค์ประกอบ ของนิทานชาดกได้	ประเมินจากพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและ กระบวนการ สรุปเนื้อหา นิทานชาดก ได้	ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง นิทานชาดก
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ คติอุตมนิทานไทย
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชาดก เป็นเรื่องที่มีมาก่อนพุทธกาล เป็นเรื่องเกี่ยวกับพระโพธิสัตว์ หรือ เป็นชีวประวัติในชาติก่อนของพระพุทธเจ้า คือ สมัยที่พระองค์เป็นพระโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมีเพื่อตรัสรู้นั่นเอง

นิทานชาดก

ชาดก เป็นเรื่องเล่าคล้ายนิทาน บางครั้งจึงเรียกว่า นิทานชาดก แต่มีความหมายแตกต่างจากนิทานที่เล่ากันทั่วไป คือ ชาดกเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง แต่นิทานเป็นเรื่องที่แต่งขึ้น

ชาดกที่ทรงเล่านี้มีนับพันเรื่อง หมายถึง พระองค์ได้เสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์นับพันชาติ โดยทรงเกิดเป็นมนุษย์บ้าง เป็นสัตว์บ้าง แต่ที่รู้จักกันโดยทั่วไป คือ ๑๐ ชาติสุดท้ายที่เรียกว่า ทศชาติชาดก และชาติสุดท้ายที่สุดที่ทรงเกิดเป็นพระเวสสันดร จึงเรียกเรื่องพระเวสสันดรนี้ว่า เวสสันดรชาดก

ประเภทของชาดก

ชาดกมี ๒ ประเภท คือ

๑. นิบาตชาดก เป็นชาดกในพระไตรปิฎกมี ๕๐๐ เรื่อง แบ่งออกเป็นหมวด ๆ ตามจำนวนคาถา นับตั้งแต่ ๑ คาถาถึง ๘๐ คาถา ชาดกที่มี ๑ คาถาเรียกว่า เอกนิบาตชาดก ๒ คาถาเรียกว่า ทุกนิบาตชาดก ๓ คาถาเรียกว่า ตกนิบาตชาดก ๔ คาถาเรียกว่า จตุกนิบาตชาดก ๕ คาถาเรียกว่า ปัญจกนิบาตชาดก ชาดกที่มีเกิน ๘๐ คาถาขึ้นไปเรียกว่า มหานิบาตชาดก ซึ่งมี ๑๐ เรื่อง เรียก ทศชาติ หรือ พระเจ้าสิบชาติ

๒. ปัญญาสชาติชาดก เป็นชาดกที่แต่งขึ้นจากนิทานพื้นเมืองไม่มีในพระไตรปิฎก หรือเรียกว่า ชาดกนิบาต มี ๕๐ เรื่อง พระภิกษุชาวเชียงใหม่แต่งขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๐๐๐-๒๒๐๐ เป็นภาษามคร โดยเลียนแบบนิบาตชาดก ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓-๒๔๔๘ พระบรมวงศ์เธอกรมพระสมมตอมรพันธุ์ ดำรงตำแหน่งองค์สภานายกหอพระสมุดสำหรับพระนคร ได้ทรงแปลเป็นภาษาไทย เรื่องปัญญาสชาดกจึงแพร่หลาย

องค์ประกอบของชาดก

ชาดกทุกเรื่องจะมีองค์ประกอบ ๓ ประเภท คือ

๑. प्रारम्भเรื่อง คือบทนำเรื่องหรือ อุบัติเหตุ จะกล่าวถึงมูลเหตุหรือที่มาของชาดกเรื่องนั้น เช่น มหาเวสสันดรชาดก

๒. อติตนิทาน หรือ ชาดก หมายถึงเรื่องราวในนิทานที่พระพุทธองค์ตรัสเล่า

๓. ประชุมชาดก ประมวลชาดก เป็นเนื้อความสุดท้ายของชาดกกล่าวถึงบุคคลในชาดก คือผู้ใดที่กลับชาติเป็นใครบ้างในปัจจุบัน

ทศบารมี

ทศบารมี คือ บารมีที่พระโพธิสัตว์ได้ทรงบำเพ็ญ ๑๐ ประการในชาติต่าง ๆ คือ

๑. พระเตมีย์	บำเพ็ญ	เมตตาบารมี
๒. พระมหาชนก	บำเพ็ญ	วิริยะบารมี
๓. พระสุวรรณสาม	บำเพ็ญ	เมตตาบารมี
๔. พระเนมิราช	บำเพ็ญ	อธิษฐานบารมี
๕. พระมโหสถ	บำเพ็ญ	ปัญญาบารมี
๖. พระญริทัต	บำเพ็ญ	ศีลบารมี
๗. พระจันทกุมาร	บำเพ็ญ	ขันติบารมี
๘. พระนารทะ	บำเพ็ญ	อุเบกขาบารมี
๙. พระวิฑูร	บำเพ็ญ	สัจจะบารมี
๑๐. พระเวสสันดร	บำเพ็ญ	ทานบารมี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา หลักการสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน ๒. อธิบายสาระสำคัญของนิทานพื้นบ้านได้ ๓. สรุปนิทานพื้นฐานตามภาคต่าง ๆ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ ๑. วิเคราะห์นิทานพื้นฐานตามภาคต่าง ๆ ได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน และยกตัวอย่างชื่อนิทาน ที่นักเรียนเคยฟังหรืออ่าน ๒. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน เช่น นิทานเรื่องปลาบู่ทอง เกาะหนูเกาะแมง อูษะบารส เชียงดาว เป็นนิทานที่เล่าสืบต่อกันมาทางภูมิภาคใด เป็นต้น ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่มจับฉลากเลือกศึกษานิทานพื้นบ้านภาคต่าง ๆ ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ นิทานภาคเหนือ กลุ่มที่ ๒ นิทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ ๓ นิทานภาคกลาง กลุ่มที่ ๔ นิทานภาคตะวันออก กลุ่มที่ ๕ นิทานภาคใต้ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านภาคที่ได้รับมอบหมายจากห้องสมุดหรือสื่ออินเทอร์เน็ตในหัวข้อต่อไปนี้ ๑) ลักษณะเฉพาะของนิทานพื้นบ้านภาคนั้น ๆ ๒) ชื่อเรื่องนิทานที่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ๓) ความสำคัญของนิทานพื้นบ้าน ๔) เลื่อนนิทานที่กลุ่มสนใจที่สุด ๑ เรื่อง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต ภาระงาน/ชิ้นงาน สมุดเล่มเล็ก “นิทานพื้นบ้าน สืบสานรักประเทศไทย”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	สรุปประเด็นการศึกษา ดังนี้ ประเด็นที่ ๑ ชื่อเรื่อง ประเภทของนิทาน ประเด็นที่ ๒ เนื้อหาโดยสรุป ประเด็นที่ ๓ ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง บันทึกผลการศึกษาลงในแบบบันทึก ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลการศึกษาหน้าชั้นเรียน ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อจัดทำสมุดเล่มเล็ก “นิทานพื้นบ้าน สืบสานรักษ์ไทย” ในชั่วโมงถัดไป ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะข้อควรปรับปรุงแก้ไข ๒. นักเรียนจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าลงสมุด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับในเรื่องนิทานพื้นบ้านภาคต่าง ๆ ๒. อธิบายสาระสำคัญเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านได้	ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์นิทานพื้นบ้านตามภาคต่าง ๆ ได้ ๒. สรุปนิทานพื้นบ้านตามภาคต่าง ๆ ได้	ประเมินจากการนำเสนอผลงานการศึกษาหน้าชั้นเรียน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

 ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

 ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๔	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คุณค่าพิธีกรรมชาวไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ขอบเขตเนื้อหา หลักการวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดวรรณคดีและ วรรณกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ วิเคราะห์คุณค่าจากนิทานพื้นบ้านได้ ด้านทักษะกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ประเภทของนิทานทั่วไปกับนิทาน พื้นบ้านได้ ๒. วิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดที่ปรากฏในนิทาน พื้นบ้านได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือวรรณคดีวิจิตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน ๓. ใบงาน เรื่อง ผูกคิด พิชิตคำตอบ ภาระงาน/ชิ้นงาน สมุดภาพนิทานพื้นบ้าน
กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูตั้งคำถามว่า นิทานพื้นบ้านมีความสำคัญ อย่างไร ๒. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างนิทานพื้นบ้านที่ นักเรียนรู้จักมาคนละหนึ่งเรื่อง แล้วพูดสรุปย่อๆ เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน ขั้นสอน ๑. นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของ นิทานพื้นบ้านจากเรื่องนิทานพื้นบ้าน จากหนังสือ วรรณคดีวิจิตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างนิทานพื้นบ้านกับนิทานทั่วไป ๓. นักเรียนวิเคราะห์คุณค่านิทานพื้นบ้านจาก ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน ๔. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานการวิเคราะห์ ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการนำเสนอ ๖. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ผูกคิดพิชิตคำตอบ ขั้นสรุป ครูสรุปลักษณะสำคัญของนิทานพื้นบ้าน ประโยชน์ที่ได้รับจากนั้นมอบหมายให้นักเรียน จัดทำสมุดนิทานพื้นบ้านพร้อมวาดภาพประกอบ		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ วิเคราะห์คุณค่าจากนิทาน พื้นบ้านได้	นำเสนอผลงาน	แบบนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ประเภทของ นิทานทั่วไปกับนิทาน พื้นบ้าน ๒. วิเคราะห์คุณค่าและ ข้อคิดที่ปรากฏในนิทาน พื้นบ้านได้	๑. ตรวจใบงาน ๒. ประเมินผลงาน สมุดภาพ นิทานพื้นบ้าน	๑. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์นิทาน พื้นบ้าน ๒. ใบงานเรื่อง ฝึกคิด พิชิตคำตอบ ๓. แบบประเมินผล งานนักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คุณค่าทิวสรวงรักไทย
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นิทานพื้นบ้านเรื่อง.....

เนื้อหา

.....

.....

.....

.....

ภาพสังคม

.....

.....

.....

.....

วรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

ข้อคิด คติสอนใจ

.....

.....

.....

.....

ใบงานเรื่อง ผูกคิด พิชิตคำตอบ

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คุณค่าวีรกรรมรักชาติไทย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบุว่าลักษณะนิทานพื้นบ้านหรือนิทานพื้นบ้านเรื่องต่อไปนี้เป็นของภาคใด

-๑. เนื้อเรื่องกล่าวถึงความแห้งแล้ง การขอฝนและบทบาทของแถน
-๒. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับแม่น้ำลำคลองหรือตำนานของสถานที่สำคัญ
-๓. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าหรือความเป็นมาของสถานที่ที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า
-๔. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับที่มาของเกาะและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทะเล
-๕. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับที่มาของภูเขา เกาะ และชายหาด
-๖. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับที่มาของชื่อเมือง การสร้างพระธาตุเจดีย์
-๗. เรื่องพญาคันคาก
-๘. เรื่องพญากงพญาพาน
-๙. เรื่องไกรทอง
-๑๐. เรื่องตาม่องล่าย
-๑๑. เรื่องเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
-๑๒. เรื่องเกาะหนู เกาะแมว
-๑๓. เรื่องความเป็นมาของชื่อคลองสองพี่น้องและบ้านแม่หม้าย
-๑๔. เรื่องกำกาดำ
-๑๕. เรื่องสังข์ทอง

ตอนที่ ๒ จากนิทานพื้นบ้านที่นักเรียนเลือกอ่านจงเขียนอธิบายตามประเด็นต่อไปนี้

๑. นิทานพื้นบ้านที่นักเรียนอ่านมีชื่อว่าอะไร

.....

๒. จงกล่าวถึงเนื้อหาโดยสรุปของนิทาน

.....

.....

.....

๓. ตัวเอกของเรื่องมีบุคลิกลักษณะอย่างไร

.....

๔. ข้อคิดที่ได้จากนิทาน คืออะไร

.....

เฉลยใบงานเรื่อง ฝึกคิด พิชิตคำตอบ

หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คุณค่าวีรกรรมรักไทย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบุว่าลักษณะนิทานพื้นบ้านหรือนิทานพื้นบ้านเรื่องต่อไปนี้เป็นของภาคใด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑. เนื้อเรื่องกล่าวถึงความแห้งแล้ง การขอฝนและบทบาทของแถน
ภาคกลาง	๒. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับแม่น้ำลำคลองหรือตำนานของสถานที่สำคัญ
ภาคเหนือ	๓. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าหรือความเป็นมาของสถานที่ที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า
ภาคใต้	๔. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับที่มาของเกาะและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทะเล
ภาคตะวันออก	๕. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับที่มาของภูเขา เกาะ และชายหาด
ภาคกลาง	๖. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับที่มาของชื่อเมือง การสร้างพระธาตุเจดีย์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๗. เรื่องพญาคันคาก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘. เรื่องพญางวงพญาพาน
ภาคกลาง	๙. เรื่องไกรทอง
ภาคตะวันออก	๑๐. เรื่องตาม่องล่าย
ภาคใต้	๑๑. เรื่องเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
ภาคตะวันออก	๑๒. เรื่องเกาะหนู เกาะแมว
ภาคกลาง	๑๓. เรื่องความเป็นมาของชื่อคลองสองพี่น้องและบ้านแม่หม้าย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๔. เรื่องกำกาดำ
ภาคกลาง	๑๕. เรื่องสังข์ทอง

ตอนที่ ๒ จากนิทานพื้นบ้านที่นักเรียนเลือกอ่านจงเขียนอธิบายตามประเด็นต่อไปนี้
แนวทางการให้คะแนน นักเรียนตอบได้ถูกต้อง ชัดเจน ข้อละ ๑ คะแนน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อ่าน สรุป คิวิเคราะห์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา หลักการวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดวรรณคดี และวรรณกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านเรื่องสังข์ทอง ด้านทักษะกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ แยกแยะประเภทของนิทาน ทั่วไป นิทานชาดก นิทานพื้นบ้านได้ ๒. สามารถนำข้อคิด คติสอนใจไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูนำภาพเงาตัวละครเอก เรื่อง สังข์ทอง มาให้นักเรียนดู แล้วสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ความเป็นมาของเรื่อง ครูอภิปรายเสริม ขั้นสอน ๑. สังข์ทองนับเป็นนิทานพื้นบ้านที่มีคนรู้จักมากที่สุดเรื่อง หนึ่ง ครูให้นักเรียนทุกคนศึกษาเรื่องสังข์ทองจากหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์แล้วตอบคำถามครู ๒. ครูให้นักเรียนสนทนาถึงข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง สังข์ทองทางภาคกลาง ภาคใต้ และภาคอื่น ๆ ส่วนใหญ่มุ่งให้ ข้อคิดในทำนองเดียวกัน นักเรียนยกตัวอย่างนิทานพื้นบ้านเรื่อง อื่นๆ แล้วจดบันทึกลงสมุด ๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์นิทาน ๔. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างนิทานทั่วไป นิทานชาดก นิทานพื้นบ้าน ครูมอบหมายงานให้นักเรียนจัดทำ แผนภาพความคิด เรื่อง สังข์ทอง ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะนิทานพื้นบ้าน คุณค่า ข้อคิดของนิทานพื้นบ้านและนำไปปรับใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์นิทาน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. แผนภาพความคิดเกี่ยวกับ นิทานพื้นบ้านเรื่องสังข์ทอง ๒. ตารางวิเคราะห์ระหว่างนิทานทั่วไป นิทานชาดก นิทานพื้นบ้าน

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน เรื่อง สังข์ทอง	สังเกตพฤติกรรมการเรียน รายบุคคล	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ แยกแยะ ประเภทของนิทานทั่วไป นิทาน ชาดก นิทานพื้นบ้าน ๒. สามารถนำข้อคิด คติ สอนใจไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	๑. ตรวจใบงาน ๒. ประเมินแผนภาพ ความคิด	๑. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์นิทาน ๑. แบบประเมิน ความสามารถใน การจัดทำแผนภาพ ความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์นิทาน
 หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อ่าน สรุป วิเคราะห์
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประเด็น	ประเภทนิทาน/เรื่อง		
	นิทานทั่วไป/เรื่อง	นิทานชาดก/เรื่อง	นิทานพื้นบ้าน/เรื่อง
ความเป็นมา			
เนื้อเรื่อง			
ข้อคิดคติสอนใจ			
การนำไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิต			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สืบเสาะรู้หลักการ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายการย่อความ ๒. หลักการเขียนย่อความ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจหลักการเขียนย่อความ ด้านทักษะกระบวนการ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านและฟังได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูนำงานเขียนเรื่อง เพราะฝันแผ่นดินไทย... จึงทำให้มีวันนี้ให้นักเรียนอ่าน แล้วสนทนาซักถามนักเรียน ว่าถ้าเราจะทำให้เรื่องนี้มีความสั้นลง แต่เนื้อหายังสื่อความเดิมเราจะทำอย่างไร ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การย่อความ จากนั้นครูให้นักเรียนฝึกย่อความ จากเรื่องความจนของประหยัด นักเรียนฝึกย่อความโดยมีคำสำคัญดังนี้ ๑) ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ๒) ใจความสำคัญของเรื่องคือข้อความใด นักเรียนตอบคำถามแล้วจดบันทึกลงสมุด ๒. ครูตรวจสอบผลงานนักเรียนและอธิบายเพิ่มเติม ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการย่อความ นักเรียนจดบันทึกลงสมุด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. งานเขียน เรื่อง เพราะฝันแผ่นดินไทย... จึงทำให้มีวันนี้ ๒. ใบความรู้ เรื่อง การย่อความ ๓. งานเขียน เรื่อง ความจนของประหยัด ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนจดบันทึก

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจ ความหมายและหลักการ เขียนย่อความ	สังเกตพฤติกรรมการ เรียนรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะกระบวนการ เขียนย่อความจากเรื่อง ที่ อ่านและฟังได้	ประเมินเขียนย่อความ	แบบประเมินการเขียน ย่อความ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พ่อของหนูมีอาชีพรับจ้างกรีดยางในสวนของเจ้าแก้ว เมื่อพ่อได้รับเงินค่าจ้าง พ่อจะพาหนูกับแม่ไปเที่ยวทะเลเป็นประจำ ครั้งแรกที่ได้ไปทะเลนั้น หนูมีความรู้สึกว่าที่นี่มันสวยมาก เมืองไทยนี้ดี มองไปทางไหนก็เป็นแหล่งท่องเที่ยว ส่วนแม่ของหนูมีอาชีพเลี้ยงหมูของเจ้าแก้ว เมื่อเจ้าแก้วขายได้ก็จะแบ่งเงินให้แม่หนูด้วย เจ้าแก้วของหนูไม่เพียงแต่ให้เงิน แต่ยังให้ที่พักพิงอาศัยไว้หลบแดดหลบฝน หนูชอบรอยยิ้มของทุกคน เพราะคนไทยเป็นคนยิ้มสวย มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

อีกประการหนึ่งที่ทำให้หนูและครอบครัวมีความสุขและรักในแผ่นดินนี้ก็คือในหลวงรัชกาลที่ ๙ พระองค์ท่านเป็นต้นแบบและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตของคนทุกคนบนแผ่นดินนี้ ซึ่งรวมถึงหนูและครอบครัวที่เดินตามแนวพระราชดำริของพระองค์ท่าน หนูไม่เคยอับอายเลยสักนิดที่หนูเป็นลูกของคณนางสาวเมียนมา เพราะหนูและครอบครัวต่างก็มีความสุขทุกคืนวัน เพราะได้อยู่ใต้ร่มพระบารมีของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี แม้ในหลวงรัชกาลที่ ๙ จะเสด็จสวรรคตไปแล้ว ทำให้ทุกคนโศกเศร้าเสียใจ แต่ทุกคนก็จะยึดเอานวพระราชดำริต่างๆ มาปรับใช้กับชีวิตประจำวันตลอดไป

หนูจะทดแทนบุญคุณแผ่นดินไทย ไม่ว่าจะด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน นำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดการปลูกฝังจากครูบาอาจารย์มาประกอบอาชีพสุจริต ขอบพระคุณผู้มีพระคุณแก่หนูและครอบครัวทุกท่าน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าแก้ว โรงเรียน หนูสัญญาว่าจะเป็นคนดีและจะทดแทนพระคุณจนกว่าหนูจะสิ้นลมหายใจ

เด็กหญิงมาชม อู่สำห
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนอนุบาลบางสะพานน้อย
อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ใบความรู้ เรื่อง การย่อความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องบทอาขยาน
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของการย่อความ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

ความหมายของการย่อความ เป็นการจดข้อความให้สั้นลงหรือเล็กลง

พระยาอุปกิตศิลปสาร (๒๕๕๑:๓๓๓) กล่าวถึงการย่อความว่าเป็นการนำเอาเรื่องที่มีเนื้อหามากมาแต่งเสียใหม่ให้สั้นกว่าเดิม แต่บรรลุเนื้อความให้ได้มากที่สุดเท่าที่ดียิ่งที่สุด

การย่อนี้ไม่มีขอบเขตว่าย่อลงไปเท่าไรจึงจะเหมาะสมเพราะเรื่องบางเรื่องมีผลความมาก ก็ย่อลงไปได้มากสรุปได้ว่า การย่อความเป็นการเก็บสาระสำคัญของเนื้อเรื่องให้ครบถ้วน แล้วจึงนำข้อความดังกล่าวที่ยังไม่ได้จัดเป็นระเบียบ มาเรียบเรียงใหม่ให้สั้น กระชับรัด มีใจความสำคัญครบถ้วนนี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ

หลักการย่อความและสรุปความ

หลักสำคัญของการย่อความและการสรุปความ มีขั้นตอนสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. พิจารณาเรื่องที่จะย่อและเรื่องที่จะสรุปความว่าเป็นงานเขียนประเภทใด เช่น บทความ ความเรียง และเรื่องเล่า ฯลฯ ถ้าเรื่องที่จะย่อหรือสรุปความไม่มีชื่อเรื่อง ต้องตั้งชื่อเรื่องขึ้นเองใหม่ ถ้าเรื่องที่จะย่อหรือสรุปความ เป็นบทหรือกรอนต้องเปลี่ยนเป็นบทหรือย่อแก้ว

๒. อ่านเรื่องที่จะย่อหรือสรุปให้ละเอียด ๒ รอบเพื่อพิจารณาใจความแต่ละตอน แล้วจับใจความรวมของเรื่องนั้นให้ได้ว่าเรื่องนั้นเน้นความคิดสำคัญ คือ ประเด็นหลักของเรื่อง บันทึกไว้

๓. อ่านบททวนอีกครั้ง แล้วตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบให้ได้ว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร บันทึกไว้ สำหรับการสรุปความนั้น จะนำคำตอบจากคำถามมาเรียบเรียงใหม่ให้สละสลวย กระชับรัดชัดเจน ได้ใจความสำคัญครบถ้วน

๔. แยกข้อความออกเป็นเรื่องย่อย ๆ พยายามทำความเข้าใจใหม่ เมื่ออ่านจนเข้าใจดีแล้ว จึงจับใจความของเรื่องย่อย ๆ ให้ได้ว่า เรื่องแต่ละตอนเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร และมีความสัมพันธ์กับประเด็นหลักของเรื่องอย่างไร การอ่านอย่างละเอียดเช่นนี้ จะช่วยให้จับใจความของเรื่องแต่ละเรื่องได้ถูกต้องชัดเจน

๕. นำใจความจากประเด็นหลักข้อ ๒ และใจความคำตอบข้อ ๓ - ๔ มาเรียบเรียงใหม่ เพื่อการย่อความโดยยึดหลักดังนี้

๕.๑ ลำดับเรื่อง อาจสับเปลี่ยนการวางหัวข้อสำคัญในขั้นตอนการลำดับเรื่องก็ได้ ไม่จำเป็นต้องตรงตามแบบเดิมเสมอไป การลำดับเรื่องใหม่นั้นย่อมแล้วแต่ผู้ย่อจะเห็นเหมาะสมว่า การลำดับเรื่องใดก่อนหลังสำคัญหรือไม่สำคัญ ควรจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น แต่ก็ยังคงต้องถูกต้องตรงความหมายเดิมทุกประการ

๕.๒ ใช้สำนวนการเขียนของผู้ย่อเอง คือ นำใจความสำคัญที่ได้มาเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนของผู้ย่อ ไม่ควรดัดข้อความแต่ละประเด็นมาเรียงติดต่อกัน แต่ควรเขียนใหม่ให้มีการลำดับความและเชื่อมความอย่างสละสลวย

๕.๓ ข้อความที่ได้จากการย่อ จะเป็นข้อความที่เขียนอธิบาย หรือเรื่องเล่า ห้ามมีข้อความอยู่ในเครื่องหมายัญประกาศ ไม่ใช่สรรพบุรุษที่ ๑ และที่ ๒ ปะปนอยู่ในข้อความที่ย่อแล้ว ให้ใช้ได้เฉพาะสรรพนามบุรุษที่ ๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเอ่ยถึงตัวผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นให้ใช้ชื่อโดยตรง

๕.๔ การใช้ราชาศัพท์ ถ้าข้อความเดิมใช้ราชาศัพท์ เมื่อย่อแล้วยังคงต้องใช้ราชาศัพท์นั้นไว้ดังเดิม จะเปลี่ยนเป็นภาษาร้อยแก้วธรรมดาไม่ได้

๕.๕ การใช้อักษรย่อ ไม่ควรใช้พราหมณ์ ยกเว้นอักษรย่อที่คนทั่วไปรู้จักกันดี เช่น พ.ศ. ค.ศ. กทม. ส.ค.ส. เป็นต้น ในกรณีที่ชื่อเต็มยาวมาก ก็ให้ย่อเต็มไว้ในครั้งแรก พร้อมระบุตัวอักษรย่อไว้ด้วย เมื่อใช้ครั้งต่อไปก็ใช้เพียงอักษรย่อเท่านั้น เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

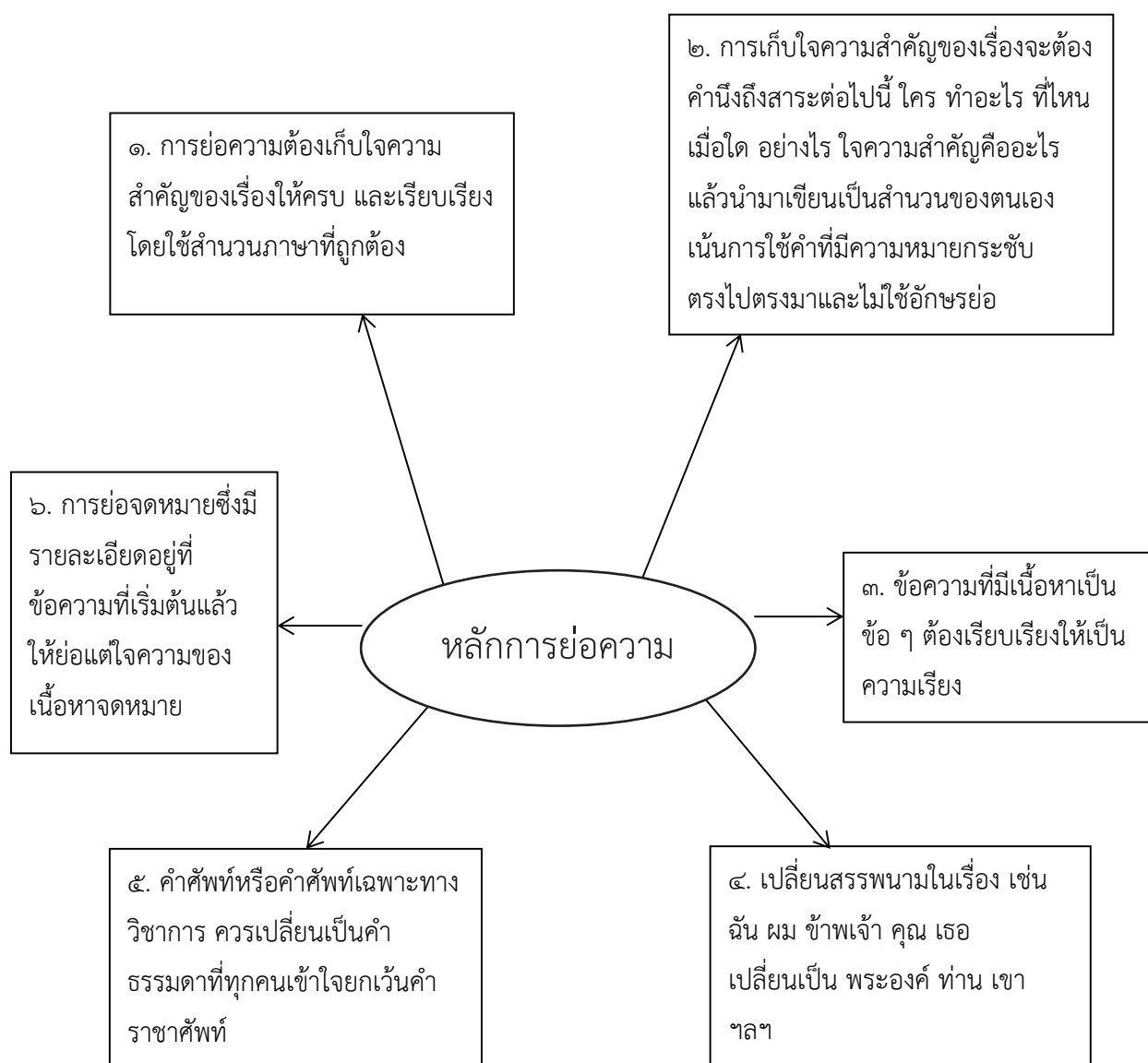
๕.๖ ข้อความที่เป็นพลความ รายละเอียดต่าง ๆ ตัวอย่างที่อ้างอิงถ้อยคำที่พุ่มเพอญ เย็นเยื่อให้ตัดทิ้งไป

๕.๗ การใช้ประโยคและคำเชื่อม การใช้ประโยคที่ดี ควรใช้ประโยคสั้น ความหมายตรง เต็มความชัดเจน กระชับรัด ใจความเด่นชัด ส่วนคำเชื่อมควรใช้บุพบท หรือสันธาน เพื่อให้ความชัดเจน สละสลวย ตรงตามจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ต้องการย่อ

๕.๘ ใจความที่ย่อแล้วควรเขียนติดต่อเป็นย่อหน้าเดียวกัน ไม่ต้องย่อหน้าตามข้อความเดิมนอกจากความเดิมที่จะย่อเป็นเรื่องต่างๆ กันไป ไม่เกี่ยวข้องกัน และแยกจากกันเป็นตอนๆ ไว้แล้ว

๖. ความยาวของเรื่องที่ย่อนั้น ไม่จำกัดความยาวหรือขนาด เพื่อดูว่าเรื่องที่ย่อมีเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะนำมาย่อ

๗. เมื่อเรียบเรียงเรื่องย่อเสร็จแล้ว โปรดทบทวนอีกครั้ง เพื่อดูว่าเรื่องที่ย่อมีเนื้อความต่อเนื่องกันดีหรือไม่ มีข้อความสำคัญตอนใดที่ตกหล่น หรือมีข้อความตอนใดที่ผิดเพี้ยนไปจากเรื่องเดิม จะได้แก้ไขให้ถูกต้อง ย่อความที่ดีควรมีเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องเดิม และเป็นไปตามหลักการย่อความดังนี้

บทความ เรื่อง ความจนของประหยัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องบพอาชยาน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ถ้าถามว่าใครรู้จักความจนบ้าง ผมขอตอบเลยครับว่า ผม เด็กชายประหยัด คนนี้ รู้จักความจนดี ทว่าความจนสำหรับผมไม่ได้ทำให้ผมลำบากอะไรเลย แต่กลับสอนให้ผมรู้จักคุณค่าของทุกๆ อย่าง และเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ผมปรับตัวตามความจน และนั่นทำให้ผมกับความจนเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันไปแล้วครับ

ผมจะเล่าถึงบ้านหลังเล็กๆ ที่มุงด้วยจากของผม บ้านแห่งนี้มีผมกับยายสองคน ได้ยินคำว่ายายแล้วอย่าเพิ่งคิดว่าท่านแก่จนทำอะไรไม่ได้นะครับ ยายของผมท่านแข็งแรงดีทีเดียว ที่บ้านของผมไม่มีโทรทัศน์ โทรศัพท์ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ แต่ผมก็ได้คิดว่าผมจะไม่ทันโลกแต่อย่างใด เพราะห้องสมุดของโรงเรียนก็มีให้อ่าน และยังเป็นการช่วยประหยัดไฟฟ้าด้วย โชคดีที่ผมที่แม่บ้านจะหลังเล็ก แต่พื้นที่ก็ได้เล็กตามไปด้วย ยังมีพื้นที่รอบๆ บ้านให้ผมกับยายได้ปลูกผักไว้หลายอย่าง เช่น ผักสวนครัว พืชสมุนไพร หรือแม้แต่ตามแนวรั้ว ผมกับยายก็ยังปลูกผักเป็นแนวไว้ทำอาหารอยู่เสมอ แม้ในยามขาดแคลนเงินทอง ผมก็เชื่อว่าผมกับยายสามารถอยู่ได้อย่างสบาย ทุกๆ เช้าผมจะปั่นจักรยานไปโรงเรียน พร้อมปั่นโตสองชั้นที่ยายเตรียมไว้ในตะกร้ารถจักรยานของผม และเช้าวันนี้ก็เกิดเรื่องน่ายินดีขึ้นที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๒ ของผม มีนักเรียนย้ายเข้ามาใหม่ชื่อว่า เกริก เกริกเป็นเด็กชายผิวขาว ซึ่งต่างกับผมอย่างลิบลับ เมื่อเกริกแนะนำตัวเสร็จเขาก็มานั่งคู่กับผม ผมชวนเขาคูตามปกติ จนถึงช่วงเวลาพักเที่ยง เกริกก็มีอาการลุกลุกกลนพอมถามก็ไม่ตอบ จนท้ายที่สุดผมก็คาดคั้นจนได้คำตอบว่า “ฉันลืมเอาเงินมานะ นี่ก็ใกล้จะพักเที่ยงแล้ว ข้าวก็ไม่ได้ห่อมา ถ้ากินข้าวไม่ตรงเวลา โรคกระเพาะคงต้องกำเริบแน่ๆ” โดยปกติ ผมนำเงินมาโรงเรียนแค่วันละสิบบาท คงไม่พอสำหรับซื้อข้าวที่โรงอาหารแน่นอน “เอาอย่างนี้แล้วกันวันนี้ฉันมากินข้าวกับฉันก็แล้วกัน” ผมชวน เมื่อเห็นท่าทางเกรงอกเกรงใจของเกริก ผมจึงพยายามรบเร้าต่ออีก จนกระทั่งเกริกตกลง

พอพักกลางวันผมจึงชวนเกริกมานั่งใต้ร่มไม้ของโรงเรียน ผมแบ่งข้าวของผมออกเป็นสองส่วน โดยแบ่งให้เกริกมากกว่า เพราะเขามีโรคประจำตัว “อร่อยมากเลยนะ นี่เรียกว่าอะไรหรือ” เกริกถาม “ผัดผักรวมนะ ฉันช่วยยายทำด้วยนะ” ผมยิ้มอกภูมิใจ ก่อนจะเล่าต่อว่า “บ้านฉันนะ มีผักเยอะแยะ ฉันชอบ ‘รื้อกินได้’ มากเลยล่ะ” เกริกทำหน้าไม่เข้าใจ ผมจึงอธิบายต่อ “รื้อกินได้ คือ การปลูกพืชผักให้ขึ้นตามรั้วและมันก็จะแตกยอดให้เราเก็บเพื่อนบ้านช่วยกันเก็บไปทำอาหารได้” “ฉันชักอยากจะได้เห็นแล้วสิ” เมื่อเกริกพูดอย่างนั้น ผมจึงชวนเขาไปเที่ยวที่บ้านในตอนเย็น

หลังเลิกเรียนผมปั่นจักรยานไปส่งเกริกที่บ้าน และขออนุญาตคุณแม่ของเขามาเกริกไปที่บ้านของผม ผมนำจักรยานจอดไว้ข้างๆ บ้าน ส่วนเกริกยืนนิ่ง “อย่างกับสวนพฤกษศาสตร์” เกริกว่า ผมหัวเราะลั่นจนยายที่นั่งตำหมากอยู่บนชานบ้านต้องชะเง้อหน้าออกมาดู เกริกและผมยกมือไหว้ยาย ยายยิ้มรับก่อนจะให้ผมกับเกริกไปเก็บผักสำหรับเป็นเครื่องเคียงน้ำพริกของยาย

ผมกับเกริกเก็บผักอย่างสนุกสนาน และดูเหมือนเกริกจะชอบไม่น้อย เพราะพืชผักต่างๆ ที่เราปลูกเองที่บ้านนั้นปลอดสารเคมี แตกต่างจากผักที่ขายในตลาด เย็นนั้น ยายกับผมจึงขอให้เกริกอยู่กินอาหารเย็นด้วยกัน ก่อนจะกลับยายยังห่อผักสดและอาหารที่ปรุงจากผักกริมรั้วให้เกริกนำกลับบ้านไปด้วย

คุณคิดว่าความจนของผมเป็นเช่นไร สำหรับผมความจนของผมไม่ได้เลวร้ายเลย ทว่าความจนของผมกลับทำให้ผมภูมิใจ สอนให้ผมรู้จักประหยัดอดออม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และประการสำคัญยังทำให้ผมได้รู้จักคำว่า “พอเพียง”

นางสาวหลาว ลุงแสง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม
อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

คำที่เกี่ยวข้องกับการย่อความ

การเขียนย่อความ ผู้เขียนจะต้องไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนว่าข้อความที่นำมาย่อ นั้นเป็นข้อความที่นำมาจากหนังสือประเภทใด เจตนาของผู้เขียนต้องการถ่ายทอดสารใดสู่ผู้อ่าน ผู้ย่อความอาจตั้งเป้าหมายในการย่อความว่าจะเก็บสาระใดบ้างเพื่อจะย่อ อาจเก็บเฉพาะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ไม่เก็บความรู้สึก ทั้งนี้ต้องแล้วแต่ความสำคัญของข้อความเหล่านั้น ว่ามีมากน้อยเพียงใด ผู้ย่อต้องคิดพิจารณาตัดสินใจอย่างรอบคอบจึงจะทำให้การย่อความนั้นมีประสิทธิภาพ

คำที่เกี่ยวข้องกับการย่อความ คือ ใจความ พลความ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและความรู้สึก

ใจความ คือ ข้อความของย่อหน้า ถ้าตัดข้อความสำคัญนี้ออกไปจะทำให้ไม่ได้ใจความที่ดี ความจะเปลี่ยนไปทำให้อ่านหรือฟังไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดไปได้ นอกจากนั้นย่อหน้าบางย่อหน้าจะขาดใจความหรือข้อความลำดับไปเพราะเป็นเพียงย่อหน้าเชื่อมข้อความจากย่อหน้าเดิมกับย่อหน้าต่อไปเท่านั้น ข้อความเหล่านี้ตัดทิ้งไปได้

พลความ คือ ข้อความรอง สำคัญน้อยกว่าใจความ ทำหน้าที่ให้รายละเอียด ขยายใจความในข้อความหรือย่อหน้านั้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ถ้าตัดพลความทิ้งไป สารนั้นยังคงใจความตรงตามจุดประสงค์ของผู้ส่งสาร

ข้อเท็จจริง เป็นข้อความ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่มีที่เป็นมา หรือที่เป็นอยู่ตามจริง ข้อเท็จจริงนั้นมีช่วงเวลาเป็นเงื่อนไขสำคัญ ข้อความอาจคลาดเคลื่อนเปลี่ยนไป เมื่อเวลาเปลี่ยนไป

ข้อคิดเห็น เป็นข้อความที่ผู้อ่าน ผู้ฟัง ผู้เล่า ผู้เขียนแสดงความคิดจากความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ ผู้ที่กล่าวมีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเห็นด้วย หรือมีความเห็นแตกต่างไป

ความรู้สึกหรือข้อความที่แสดงอารมณ์ เป็นข้อความที่ผู้รับสารแล้วเกิดรู้ได้ว่าผู้ส่งสารหรือสารนั้นให้อารมณ์ ให้ความรู้สึกอย่างไรออกมาต่อผู้อ่าน ผู้ฟัง อาจเป็นความพอใจ ไม่พอใจ ชื่นชม เศร้าหมอง ขุ่นเคือง ข้อความดังกล่าวเป็นข้อความแสดงอารมณ์หรือให้ความรู้สึกแก่ผู้รับสาร

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ : ๗๑-๗๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิทานสารพัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เชี่ยวชาญเขียนย่อความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา หลักการเรียนรู้ย่อความ แบบของการเขียนย่อความ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจหลักการเขียนย่อความและ แบบของการเขียนย่อความ ด้านทักษะกระบวนการ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูให้นักเรียนสนทนา เรื่อง หลักการย่อความ มีการย่อความจากสื่อต่าง ๆ หลายประเภท เช่น บทกลอน จดหมาย ความเรียง โวาท เป็นต้น ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แบบของการเขียนย่อความ ครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำผลงานการย่อความเรื่อง ความจนของประยุทธ์มาเรียงใหม่ให้นักเรียนเพิ่ม ส่วนคำนำของการเขียนย่อความตามด้วยเนื้อหาที่ย่อ ให้ครบองค์ประกอบ ๓. ครูตรวจผลงานนักเรียนแล้วอธิบายเพิ่มเติม ๔. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนย่อความ ขั้นสรุป ครูสรุปการเขียนย่อความจำเป็นต้องมีรูปแบบในการย่อความอย่างถูกต้องและผู้เขียนควรมีการย่ในการเขียน จากนั้นให้นักเรียนจดบันทึกลงสมุด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง แบบของการเขียนย่อความ ๒. แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนย่อความ ภาระงาน/ชิ้นงาน หมายเหตุ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ครูผู้สอนอาจเลือกการย่อความและตัวอย่างในการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจ หลักการเขียนย่อความและ คำนำการเขียนย่อความ	สังเกตพฤติกรรมนักเรียน รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม นักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะกระบวนการ เขียนย่อความจากเรื่องที่ อ่านได้	ตรวจแบบทดสอบ	แบบทดสอบ เรื่อง การ เขียนย่อความ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง แบบของการเขียนย่อความ
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เชี่ยวชาญเขียนย่อความ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แบบของการเขียนย่อความ

แบบของการเขียนย่อความ โดยทั่วไปประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ

๑. ส่วนที่เป็นคำนำ หรือส่วนที่เป็นการขึ้นต้นย่อความ ส่วนนี้จะเขียนนำเป็นย่อหน้าแรกเพื่อชี้แจงให้ทราบว่า ข้อความที่ย่อนั้นเป็นงานเขียนประเภทใด มีเนื้อหาอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน และเมื่อไร นอกจากนั้นยังให้ผู้อ่านทราบที่มาของเรื่อง ถ้าผู้อ่านเกิดความสนใจเนื้อเรื่องทั้งหมด ก็สามารถจะไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากต้นฉบับได้

๑.๑ หลักในการขึ้นต้นย่อความส่วนที่เป็นคำนำงานเขียนร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ฯลฯ เมื่อนำมาย่อความแล้วจะต้องบอกประเภทของคำประพันธ์ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของคำประพันธ์นั้นๆ ว่ามาจากหนังสือเล่มใด หน้าใด มีแบบดังนี้

แบบของการเขียนย่อความ

ย่อคำประพันธ์ประเภท.....เรื่อง.....ของ.....ตอน.....จาก.....หนังสือ.....หน้า.....
 ความว่า

เนื้อความที่ย่อ.....

ตัวอย่าง

ย่อกลอนเพลงยาว เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของหม่อมเจ้าอิศรญาณ จากหนังสือเรียนสาระการ
 เรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจิตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เนื้อความที่ย่อ.....

๑.๒ หลักการขึ้นต้นย่อความส่วนที่เป็นคํานํางานเขียนร้อยแก้วจะต้องขึ้นต้นด้วย ย่อเรื่องอะไร ใครแต่ง จากหนังสืออะไร หน้าที่เท่าไร ความว่า

๑.๒.๑ ย่องานเขียนร้อยแก้วที่เป็นความเรียง ตำนาน ประวัติ บทความ เรื่องสั้น จะขึ้นต้นดังนี้

แบบของการเขียนย่อความ

ย่อกำประพันธ์ประเภท.....ของ.....จาก.....หน้า.....ความว่า

เนื้อความที่ย่อ.....

ตัวอย่าง

ย่อความเรื่อง เพื่อนกัน ของชมัยกร แสงกระจ่าง จากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
 วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ความว่า

เนื้อความที่ย่อ.....

๗. ข้อควรทำในการเรียบเรียงย่อความคือข้อใด

- ก. เรียงให้สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน
- ข. เรียงให้กลับกันกับเรื่องเดิม
- ค. เรียงลำดับตามความพอใจของผู้ย่อ
- ง. เรียงลำดับเรื่องตามแบบเรื่องเดิมเสมอ

๘. ย่อความควรมีกี่ย่อหน้า

- ก. ย่อหน้าเดียว
- ข. เท่าจำนวนย่อหน้าของเนื้อเรื่องเดิม
- ค. สามย่อหน้า คือ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
- ง. สองย่อหน้า คือ ย่อหน้าคำนำ และย่อหน้าเนื้อความซึ่งมักย่อเหลือเพียงย่อหน้าเดียว

๙. ข้อความใดไม่ใช่ประโยชน์ของการย่อความ

- ก. การเขียนคำตอบข้อสอบ
- ข. การตีความบทร้อยกรอง
- ค. การบันทึกรายงานการประชุม
- ง. การย่อความรู้จากหนังสือเรียน

๑๐. ข้อใดสรุปความต่อไปนี้ได้เหมาะสมที่สุด

"ความเคารพความอ่อนน้อมนี้จะพิจารณากันในแง่สังคมก็มีความสำคัญอยู่ไม่น้อย เพราะเป็นระเบียบวินัยที่ดีงามของคนเรา เป็นเครื่องร้อยรัดให้คนรวมกันเป็นหมู่เป็นคณะ ก่อให้เกิดความสามัคคีและรักษาสามัคคีไว้ได้ เพราะเป็นเหตุให้รักใคร่เมตตาเกื้อกูลต่อกัน ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าการแสดงความเคารพอ่อนน้อมต่อกันนั้นต้องแสดงด้วยความบริสุทธิ์ใจจึงจะบังเกิดผลดี"

- ก. ความเคารพความอ่อนน้อมก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
- ข. ความเคารพความอ่อนน้อมสำคัญสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม
- ค. ความเคารพความอ่อนน้อมเป็นเครื่องร้อยรัดให้คนรวมกันเป็นหมู่คณะ
- ง. ความเคารพความอ่อนน้อมที่แสดงด้วยความบริสุทธิ์ใจจะบังเกิดผลดีต่อสังคม

เฉลย	ข้อ ๑ ข.	ข้อ ๒ ค.	ข้อ ๓ ก.	ข้อ ๔ ก.	ข้อ ๕ ก.
	ข้อ ๖ ค	ข้อ ๗ ก	ข้อ ๘ ง	ข้อ ๙ ก	ข้อ ๑๐ ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สร้างสรรค์บทกวี

รหัสวิชา ท๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๑๒ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม. ๑/๑ อ่านออกเสียงร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสม
กับเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ
และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม. ๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

ท ๒.๑ ม. ๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด
และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม. ๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม. ๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา
และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม. ๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจักษ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๒. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา สรุบน้ำวนวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ และแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ เขียน จดหมายกิจธุระ เขียนแนะนำสถานที่สำคัญ เขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน และหนังสือนอกเวลาได้ถูกต้องตามหลักการเขียนระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของสาร พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่ฟังหรือดู

๓. สารการเรียนรู้

ความรู้

๑. หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
๒. หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรอง
๓. เนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา
๔. ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑
๕. หลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑
๖. หลักการเขียนจดหมายกิจธุระ
๗. หลักการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ
๘. หลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน
๙. หลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา
๑๐. หลักการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
๑๑. หลักการเขียนเค้าโครงโครงการ
๑๒. หลักการเขียนรายงานโครงการ

ทักษะ/กระบวนการ

๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง
๒. อ่านออกเสียงร้อยกรองได้ถูกต้อง
๓. สรุบน้ำวนวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา
๔. เขียนแผนผังของฉันทลักษณ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง
๕. แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง
๖. เขียนจดหมายกิจธุระได้ถูกต้อง
๗. เขียนแนะนำสถานที่สำคัญได้ถูกต้อง
๘. เขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

๙. เขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลาได้ถูกต้อง
๑๐. เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ได้ถูกต้อง
๑๑. เขียนเค้าโครงโครงงานได้ถูกต้อง
๑๒. เขียนรายงานโครงงานได้ถูกต้อง

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ชิ้นงานหรือภาระงานใช้เกณฑ์การประเมินแบบ Rubrics

แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อักขรวิธี	น้ำเสียง-อารมณ์	ความถูกต้องในการอ่าน	บุคลิกท่าทาง	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		ค	ค	ค	ค		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนน)

คะแนน ๑๓-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการอ่านออกเสียงร้อยกรองและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	อีกวิธี	น้ำเสียง-อารมณ์	ความถูกต้องในการอ่าน	บุคลิกท่าทาง	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		ค	ค	ค	ค	๑๖	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนน)

คะแนน ๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ฉันทลักษณ์	การใช้คำสัมผัส	ความคิดสร้างสรรค์	เนื้อหาตรงประเด็น	การเลือกใช้คำ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		ค	ก	ก	ก	๒	๑๕	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๒ คะแนน)

คะแนน ๑๔-๑๕

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๑๑-๑๓

หมายถึง

ดี

คะแนน ๘-๑๐

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๗

หมายถึง

ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ฉันทลักษณ์	ถูกต้อง ตามฉันทลักษณ์	ถูกต้อง ตามฉันทลักษณ์	ถูกต้อง ตามฉันทลักษณ์	ถูกต้อง ตามฉันทลักษณ์
การใช้คำสัมผัส	มีการใช้คำสัมผัส ได้ถูกต้องเหมาะสม ตามลักษณะคำประพันธ์	มีการใช้คำสัมผัส สระ และสัมผัส พยัญชนะได้ถูกต้อง	มีการใช้คำสัมผัส บางส่วน	ไม่มี การใช้คำสัมผัส
ความคิด สร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์ ที่น่าสนใจสะท้อน แนวความคิดใหม่	มีความคิดสร้างสรรค์ น่าสนใจ สะท้อน ความคิด	มีความคิด สร้างสรรค์ แต่ไม่แปลกใหม่	ไม่มีความคิด สร้างสรรค์
เนื้อหา ตรงประเด็น	มีเนื้อหาตรงประเด็น เหมาะสมกับภาพ ที่กำหนด	มีเนื้อหาตรงภาพ ที่กำหนด บางส่วน	มีเนื้อหาตรงภาพ ที่กำหนด แต่ไม่ชัดเจน	เนื้อหาไม่ตรง ตามภาพที่กำหนด
การเลือกใช้คำ	เลือกใช้คำได้ อย่างเหมาะสม	เลือกใช้คำเหมาะสม บางส่วน	มีการเลือกใช้คำ ไม่เหมาะสมส่วนใหญ่	เลือกใช้ คำไม่เหมาะสม

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๔-๑๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน ๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๗	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนจดหมายกิจธุระ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนจดหมายกิจธุระ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รูปแบบของจดหมาย	เนื้อหาของจดหมาย	การใช้ภาษา	ความเป็นระเบียบ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๓	๓	๓	๓		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๐ คะแนน)

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนจดหมายกิจธุระ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดีมาก)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
รูปแบบของจดหมาย กิจธุระ	เขียนจดหมายกิจธุระ ถูกต้องตามรูปแบบ	เขียนจดหมายกิจธุระ ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ๑ – ๒ ตำแหน่ง	เขียนจดหมายกิจธุระ ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ๒ ตำแหน่งขึ้นไป
เนื้อหาของจดหมาย	เนื้อหากระชับ ชัดเจน ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ของจดหมาย และจำหน้า ของถูกต้อง	เนื้อหาขาดความกระชับ ไม่ชัดเจน แต่ยังคง ความถูกต้องตาม วัตถุประสงค์ของ จดหมาย และจำหน้าของ ถูกต้อง	เนื้อหาขาดความกระชับ ไม่ชัดเจน ขาดความ ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ของจดหมาย และจำหน้า ของไม่ถูกต้อง
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาและถ้อยคำใน การเขียนถูกต้อง ใช้ ระดับภาษาเหมาะสม	ใช้ภาษาและถ้อยคำใน การเขียนถูกต้อง ใช้ ระดับภาษาไม่เหมาะสม	ใช้ภาษาและถ้อยคำใน การเขียนไม่ถูกต้อง ใช้ ระดับภาษาไม่เหมาะสม
ความเป็นระเบียบ	ทำงานสะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดยคำ ได้ถูกต้องทุกคำ	ทำงานสะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดยคำผิด ๑-๓ คำ	ทำงานขาดความสะอาด ไม่เป็นระเบียบ และ สะกดยคำผิดเกิน ๓ คำ ขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	อีกวิธี	การจัดลำดับข้อความ	การใช้ถ้อยคำ	เนื้อหา	ความสะอาดเรียบร้อย	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๑	๑	๓	๒	๒	๑๕	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๒ คะแนน)

คะแนน ๑๔-๑๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน ๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๗	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อักขรวิธี	เขียนสะกดคำถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดคำผิด จำนวน ๑-๒ คำ	เขียนสะกดคำผิด จำนวน ๓-๔ คำ	เขียนสะกดคำผิด ๕ คำขึ้นไป
การจัดลำดับ ข้อความ	จัดลำดับข้อความ ได้ต่อเนื่องและมี เอกภาพ	จัดลำดับข้อความได้ ต่อเนื่องกัน	จัดลำดับข้อความ ได้แต่ยังขาด ความต่อเนื่อง	จัดลำดับข้อความ วกวน สับสน ขาดความต่อเนื่อง
การใช้ถ้อยคำ	การใช้ถ้อยคำ ถูกต้องเหมาะสม	มีการเลือกสรรคำได้ อย่างถูกต้อง สละสลวย	มีการเลือกสรรคำ ได้แต่ยังขาดความ สละสลวย	การเลือกใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง
เนื้อหา	เนื้อหาตรงประเด็น ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาตรงประเด็น ส่วนใหญ่	เนื้อหาน่าสนใจ ดึงดูดใจ สอดคล้อง กับภาพบางส่วน	เนื้อหาไม่น่าสนใจ ไม่สอดคล้อง กับภาพ
ความสะอาด เรียบร้อย	สะอาดเรียบร้อย ดีมาก	สะอาดเรียบร้อยดี	สะอาดเรียบร้อย แสดงถึงความตั้งใจ ไม่มีรอยลบ ขีด-ฆ่าข้อความ	มีข้อบกพร่องของ ผลงาน มีรอยลบ ขีด-ฆ่าหลายแห่ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๔-๑๕

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๑๑-๑๓

หมายถึง

ดี

คะแนน ๘-๑๐

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๗

หมายถึง

ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา	เนื้อหา	ความสะอาดเรียบร้อย	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๑	๑	๒		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๘ คะแนน)

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การใช้ภาษา	มีการเลือกสรรคำ ได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น ตรงประเด็น	มีการเลือกสรรคำ ได้ดีแต่ยังขาดความ สละสลวยในการใช้ ภาษา และมีการใช้ ภาษาแสดงความ คิดเห็น	การเลือกใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง แต่ มีการใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น	เลือกใช้ถ้อยคำยังไม่ ถูกต้อง และไม่มี การใช้ภาษาเพื่อ แสดงความคิดเห็น
เนื้อหา	ตรงประเด็น สอดคล้องกับเรื่อง	ตรงประเด็น แต่ขาด เอกภาพของเนื้อหา ๑-๒ แห่ง	ตรงประเด็น แต่ ขาดเอกภาพของ เนื้อหา ๓-๔ แห่ง	เนื้อหาไม่ตรง ประเด็น และ ขาดเอกภาพ
ความสะอาด เรียบร้อย	สะอาดเรียบร้อย ดีมาก	สะอาดเรียบร้อย ดี	สะอาดเรียบร้อย แสดงถึงความตั้งใจ ไม่มีรอยลบ ขีด-ฆ่าข้อความ	มีข้อบกพร่องของ ผลงาน มีรอยลบ ขีด-ฆ่าหลายแห่ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา และ
ให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การใช้ภาษา	เนื้อหา	ความสะอาดเรียบร้อย	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๑	๑	๒		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๘ คะแนน)

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การใช้ภาษา	มีการเลือกสรรคำ ได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น ตรงประเด็น	มีการเลือกสรรคำ ได้ดีแต่ยังขาดความ สละสลวยในการใช้ ภาษา และมีการใช้ ภาษาแสดงความ คิดเห็น	การเลือกใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง แต่ มีการใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น	เลือกใช้ถ้อยคำยังไม่ ถูกต้อง และไม่มี การใช้ภาษาเพื่อ แสดงความคิดเห็น
เนื้อหา	ตรงประเด็น สอดคล้องกับเรื่อง	ตรงประเด็น แต่ขาด เอกภาพของเนื้อหา ๑-๒ แห่ง	ตรงประเด็น แต่ ขาดเอกภาพของ เนื้อหา ๓-๔ แห่ง	เนื้อหาไม่ตรง ประเด็น และ ขาดเอกภาพ
ความสะอาด เรียบร้อย	สะอาดเรียบร้อย ดีมาก	สะอาดเรียบร้อย ดี	สะอาดเรียบร้อย แสดงถึงความตั้งใจ ไม่มีรอยลบ ขีด-ฆ่าข้อความ	มีข้อบกพร่องของ ผลงาน มีรอยลบ ขีด-ฆ่าหลายแห่ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ และให้คะแนนลงในช่อง
ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พูดตรงประเด็น	ความสร้างสรรค์	ความคล่องแคล่ว	บุคลิกภาพ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๐ คะแนน)

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดีมาก)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
พูดตรงประเด็น	พูดตรงประเด็น เรียงลำดับเรื่องราว ได้ตามลำดับ ไม่วกวน	พูดตรงประเด็น เรื่องราว ไม่เรียงตามลำดับ เหตุการณ์บ้าง แต่ทำให้ เข้าใจเรื่องราวได้	พูดนอกประเด็น เรื่องราว วกวน
ความสร้างสรรค์	เนื้อเรื่องมีความ สร้างสรรค์ น่าสนใจ	เนื้อเรื่องน่าสนใจ แต่ยัง ไม่แปลกใหม่	เนื้อเรื่องไม่แปลกใหม่
ความคล่องแคล่ว	พูดได้คล่องแคล่ว แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว	พูดติดขัดบ้าง แต่สามารถ แก้ไขปัญหาได้	พูดติดขัดมาก
บุคลิกภาพ	มีความมั่นใจ มีท่าทาง ประกอบ	มีความมั่นใจ มีท่าทาง ประกอบเล็กน้อย	ขาดความมั่นใจ ในการพูด

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนเค้าโครงโครงการ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนเค้าโครงโครงการ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบ	ภาษา	ความสะอาด	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๑	๑	๒	๑๐	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๘ คะแนน)

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนเค้าโครงโครงการ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
องค์ประกอบ	องค์ประกอบครบถ้วน	ขาดองค์ประกอบสำคัญ ๑ องค์ประกอบ	ขาดองค์ประกอบสำคัญ ๒ องค์ประกอบ	ขาดองค์ประกอบสำคัญ ๓ องค์ประกอบขึ้นไป
ภาษา	อธิบายขั้นตอนชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน	อธิบายขั้นตอนชัดเจน ใช้ภาษาบกพร่อง ๑ แห่ง	อธิบายขั้นตอนชัดเจน ใช้ภาษาบกพร่อง ๒ แห่ง	ขั้นตอนไม่ชัดเจน และใช้ภาษาบกพร่อง ๓ แห่งขึ้นไป
ความสะอาด	สะอาดเรียบร้อยดีมาก	สะอาดเรียบร้อยดี	สะอาดเรียบร้อย	มีรอยลบ ชีต-ฆ่า

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนรายงานโครงการ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนรายงานโครงการ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบส่วนต้น	เนื้อเรื่อง/ภาษา	ส่วนท้าย	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		ค	ค	ค	๑๒	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๐ คะแนน)

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงานโครงการ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
องค์ประกอบของ การเขียนรายงาน โครงการ ส่วนปก และส่วนต้น	มีองค์ประกอบของ การเขียนรายงาน โครงการครบถ้วน	มีองค์ประกอบของ การเขียนรายงาน โครงการครบถ้วน บางส่วน	มีองค์ประกอบ ของการเขียน รายงานโครงการ ยังไม่ครบถ้วน	มีองค์ประกอบของ การเขียนรายงาน ไม่ครบถ้วน
เนื้อเรื่อง การเรียบ เรียง การใช้ภาษา	การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง มีการลำดับตามหัวข้อ ที่กำหนดตรงตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง มีการลำดับตามหัวข้อ ที่กำหนดตรงตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	การเรียบเรียง มีการลำดับตาม หัวข้อแต่ยังไม่ตรง ตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ	การเรียบเรียงยังไม่ เป็นไปตามลำดับ ตามหัวข้อที่กำหนด และไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์
ส่วนท้าย	มีองค์ประกอบ ส่วนท้าย ประกอบด้วย บรรณานุกรมและ ภาคผนวกครบถ้วน	มีองค์ประกอบ ส่วนท้ายส่วนใหญ่ บรรณานุกรมและ ภาคผนวก ยังไม่ครบถ้วน	มีองค์ประกอบ ส่วนท้ายบางส่วน บรรณานุกรมและ ภาคผนวก ยังไม่ครบถ้วน	ขาดองค์ประกอบ ส่วนท้าย บรรณานุกรมและ ภาคผนวก ไม่ครบถ้วน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดี

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๖

หมายถึง

ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด/ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ มีความรัก และภูมิใจในความเป็นชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	๑.๓ แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๒.๑ ปฏิบัติตามระเบียบการสอน และไม่ลอกการบ้าน				
	๒.๒ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อตนเอง				
	๒.๓ ประพฤติ ปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงต่อผู้อื่น				
๓. มีวินัย	๓.๑ เข้าเรียนตรงเวลา				
	๓.๒ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม				
	๓.๓ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบที่วางไว้				
๔. ใฝ่หาความรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ มีความตั้งใจ และพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักการให้เพื่อส่วนรวมและเพื่อผู้อื่น				
	๘.๒ แสดงออกถึงการมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น				
	๘.๓ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ	ดีเยี่ยม
คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน
- พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ ให้ ๐ คะแนน

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ☐ ดีเยี่ยม
- ☐ ดี
- ☐ พอใช้
- ☐ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... / /

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด/ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ-ส่งสาร				
	๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม				
	๑.๔ วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
๒. ความสามารถในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	๒.๔ มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				
	๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้				
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๓.๑ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	๓.๒ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	๓.๓ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	๓.๔ แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไข้ปัญหา				
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	๔.๑ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	๔.๒ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่				
	๔.๓ ให้ความร่วมมือในการทำงาน				
	๔.๔ ร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
	๔.๕ หลีกเลียงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	๕.๓ ใช้เทคโนโลยีในการแก้้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
	๕.๔ มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

คะแนน ๕๐ - ๖๖	ระดับคุณภาพ	ดีเยี่ยม
คะแนน ๔๐ - ๔๙	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน ๒๐ - ๓๙	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน ๐ - ๑๙	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน
- พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ ให้ ๐ คะแนน

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ☐ ดีเยี่ยม
- ☐ ดี
- ☐ พอใช้
- ☐ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
..... / /

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

สร้างสรรค์บทกวี

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

๒. เรื่องที่นักเรียนชอบและมีความเข้าใจ

๓. เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่เข้าใจ.....

๔. เรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ๑. ตัวอย่างคำถาม ๒. แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง หลักการอ่านออกเสียง ๓. แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง หลักการอ่านออกเสียง ๔. ใบความรู้เรื่องหลักการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๕. ตัวอย่างข้อความ ๖. ใบงานเรื่อง หลักการอ่านออกเสียง ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปองค์ความรู้เป็นแผนภาพความคิด ๒. ฝึกการอ่านออกเสียง
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านออกเสียงได้ ร้อยแก้วได้ ด้านทักษะกระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง คุณลักษณะ ๑. รักความเป็นไทย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ ๕. มีมารยาทในการอ่าน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้ ๑) อ่านได้แค่ดู ๆ ปลา ๆ ๒) อ่านคล่อง อ่านไม่คล่อง ๓) การแบ่งวรรคตอนมีความสำคัญอย่างไร ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง หลักการอ่าน-ออกเสียง ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ๓. ครูนำตัวอย่างข้อความมาติดบนกระดาน แล้วอ่านให้นักเรียนฟัง และสังเกตการออกเสียงของครูในประเด็น ดังนี้ “ผู้คนในชนบทนั้น ไม่อาจเข้าใจภาษาสลับซับซ้อนของคนเมืองได้ เวลาคนในเมืองกล่าวว่าแม่เป็น “ชุมทรัพย์แห่งความรัก” จึงซับซ้อนเกินไปสำหรับพวกเขา” ที่มา: เมตตาภาวนา คำสอนว่าด้วยรัก ๔. ออกเสียงคำตามอักขรวิธี ๕. การแบ่งวรรคตอนของข้อความ ๖. การเน้นเสียงถ้อยคำหรือข้อความที่เป็นใจความสำคัญ ๗. การใช้น้ำเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อหา	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔. ครูจับฉลากคัดเลือกนักเรียนจำนวน ๓ คน ออกมาอ่านข้อความที่ครูได้เตรียมไว้ให้ และให้เพื่อน ๆ ช่วยกันประเมินการอ่านออกเสียงและครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ๕. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง หลักการอ่านออกเสียง เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ร่วมกันเฉลยความถูกต้อง ๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วเป็นแผนภาพความคิด ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนหาคำเลือกเนื้อหาที่ตนเองสนใจแล้วฝึกฝนอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่าน ออกเสียงร้อยแก้วได้	ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยแก้ว ได้ถูกต้อง	สังเกตพฤติกรรมการอ่าน	แบบสังเกตการอ่านออกเสียง	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
ด้านคุณลักษณะ ๑. รักความเป็นไทย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ใบความรู้ เรื่อง ความหมายและองค์ประกอบของการอ่านออกเสียง
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของการอ่านออกเสียง

ความหมายของการอ่านออกเสียง คือ ศิลปะในการสื่อสารประสบการณ์ ความคิด และอารมณ์ของผู้เขียน โดยอาศัยอารมณ์ น้ำเสียง และสีหน้าท่าทางของผู้อ่าน

๑. องค์ประกอบของการอ่านออกเสียง

กระบวนการสื่อสารด้วยการอ่านออกเสียงประกอบด้วย

- ๑) ผู้ส่งสาร คือผู้อ่าน
- ๒) สาร คือข้อความที่อ่าน
- ๓) ผู้รับสาร คือผู้ฟัง
- ๔) วิธีติดต่อสื่อสาร คือการอ่าน
- ๕) การสนองตอบ คือผลของการสื่อสารซึ่งอาจเป็นการปรบมือ การก้มศีรษะ การทำตาม ฯลฯ

๒. หลักในการอ่านออกเสียง

๑) ความเข้าใจบทอ่าน ผู้อ่านจะต้องตีความเข้าใจในบทอ่าน เพื่อที่จะถ่ายทอดความเข้าใจของตนไปสู่ผู้ฟังได้

๒) การยืนหรือนั่ง ควรยืนหรือนั่งในตำแหน่งที่อยู่ตรงหน้า ตรงกลางของผู้ฟัง ห่างจากผู้ฟังพอสมควร การนั่ง ต้องนั่งให้เรียบร้อย หลังตรง ไม่ควรนั่งไขว่ห้างหรือกระดิกขา

๓) การถือบทอ่าน จับเอกสารให้มั่น บทอ่านไม่บังหน้า

๓. การออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี

- การอ่านพยัญชนะ ร กับ ล ผู้อ่านจะต้องระมัดระวังโดยการอ่าน แยกความแตกต่างให้ชัดเจน
- การอ่านพยัญชนะ ร ให้ปลายลิ้นกักลมที่ปุ่มเหงือก ห่อลิ้นยกตัวไปที่เพดานแข็งรัวลิ้นหลายๆ ครั้ง

การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ

คำควบกล้ำ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว พยัญชนะต้นตัวที่ ๒ จะต้องเป็น ร ล หรือ ว การเปล่งเสียงคำควบกล้ำ ต้องออกเสียงพยัญชนะทั้ง ๒ ตัวไปพร้อมๆ กัน การเปล่งเสียงเพียงครั้งเดียว เช่น กรอง กลอง กวาง เป็นต้น

การเว้นวรรคตอนในการอ่านออกเสียง

ถ้าเว้นวรรคตอนผิด ความหมายจะผิดไปด้วย ก่อนที่จะอ่านจะต้องทดลองแบ่งวรรคตอน แบ่งคำ แบ่งประโยคให้ถูกต้องก่อน ซึ่งอาจใช้เครื่องหมาย/แบ่งคำ

ที่มา: นพดล จันทรพิพิธและคณะ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์. ๒๕๑๙)

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านออกเสียง
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจงให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ๑. การอ่านแบ่งวรรคตอนผิดจะทำให้ความหมายผิดไป
- ๒. การฝึกกวาดสายตาไม่จำเป็นกับการอ่าน
- ๓. การอ่านออกเสียงคำควรอ่านซ้ำซ้ำทีละคำ
- ๔. การอ่านออกเสียงต้องอาศัยอารมณ์ น้ำเสียง และสีหน้าท่าทางของผู้อ่าน
- ๕. การเตรียมตัวอ่านควรทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน
- ๖. การพูดตามตัวหนังสือคือความหมายของการอ่านออกเสียง
- ๗. การขีดเครื่องหมาย/ไม่จำเป็นในการอ่านออกเสียง
- ๘. ท่ายืนและนั่งไม่มีความจำเป็นในการอ่าน
- ๙. การอ่านควรมีน้ำเสียงหนักเบาตามเนื้อหา
- ๑๐. การปรบมือ การกัมธรีระเป็นการตอบสนองการสื่อสาร

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑.	✓	๒.	✕	๓.	✕	๔.	✓	๕.	✓
๖.	✓	๗.	✕	๘.	✕	๙.	✓	๑๐.	✓

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านออกเสียง
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ๑. การพูดตามตัวหนังสือคือความหมายของการอ่านออกเสียง
- ๒. การอ่านแบ่งวรรคตอนผิดจะทำให้ความหมายผิดไป
- ๓. การอ่านออกเสียงคำควรอ่านซ้ำซ้ำที่ละคำ
- ๔. การเตรียมตัวอ่านควรทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน
- ๕. การอ่านควรมีน้ำเสียงหนักเบาตามเนื้อหา
- ๖. การขีดเครื่องหมาย/ไม่จำเป็นในการอ่านออกเสียง
- ๗. ทำยื้นและนั่งไม่มีความจำเป็นในการอ่าน
- ๘. การฝึกกวาดสายตาไม่จำเป็นกับการอ่าน
- ๙. การปรบมือ การก้มศีรษะเป็นการตอบสนองการสื่อสาร
- ๑๐. การอ่านออกเสียงต้องอาศัยอารมณ์ น้ำเสียง และสีหน้าท่าทางของผู้อ่าน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน									
๑.	✓	๒.	✓	๓.	✕	๔.	✓	๕.	✓
๖.	✕	๗.	✕	๘.	✕	๙.	✓	๑๐.	✓

แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	อักษรวิธี	น้ำเสียง-อารมณ์	ความถูกต้องในการอ่าน	บุคลิกท่าทาง	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๔	๔	๔	๔	๑๖	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนน)

คะแนน ๑๓ - ๑๖

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙ - ๑๒

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕ - ๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐ - ๔

หมายถึง

ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อักขรวิธี	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องทุกแห่ง	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ ผิดพลาด ๑ แห่ง	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ ผิดพลาด ๒ แห่ง	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ ผิดพลาด ๓ แห่ง ขึ้นไป
น้ำเสียง อารมณ์	เสียงดังชัดเจน มีความไพเราะกับ เนื้อเรื่องที่อ่าน	เสียงดังพอสมควร มีความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะคำ ประพันธ์เป็น ส่วนใหญ่	เสียงเบาขาด มีความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะคำ ประพันธ์เป็น บางส่วน	เสียงเบาขาด มีความไพเราะ เพียงเล็กน้อย แต่ไม่ค่อย เหมาะสมกับ ลักษณะ คำประพันธ์
ความถูกต้องในการอ่าน	การเว้นวรรคตอน จังหวะลีลาถูกต้อง สมบูรณ์	การเว้นวรรคตอน ผิด ๑ แห่ง จังหวะถูกต้อง แต่ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ผิด ๒ แห่ง จังหวะ ถูกต้องแต่ขาด ลีลา	การเว้นวรรคตอน ผิดมากกว่า ๓ แห่งขึ้นไป ขาดทั้ง จังหวะและลีลา
บุคลิกท่าทาง	มีความเชื่อมั่น ท่าทางสัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง เหมาะสม แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ท่าทางไม่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ลีลา ท่าทาง แต่งกาย ไม่เหมาะสม	ขาดความเชื่อมั่น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ – ๑๖

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙ – ๑๒

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕ – ๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐ – ๔

หมายถึง

ปรับปรุง

ตัวอย่างข้อความ

ข้อความที่ ๑

รูปแบบการพัฒนาชนบท ได้มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับ ในสมัยก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยนั้น เป็นชนบทโดยแท้จริง ประชาชนประกอบอาชีพการทำนาเป็นส่วนใหญ่ อาศัยแรงงาน และแรงงานจากวัวควาย ใช้น้ำฝนเพียงอย่างเดียว บางปีน้ำท่วม บางปีก็แห้งแล้ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริหามาตรการแก้ไขปัญหานี้ โดยให้ขุดคลอง เช่น คลองรังสิต เป็นต้น เพื่ออาศัยน้ำจากคลองขุด มาช่วยทำนาในปีที่แห้งแล้ง

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ ๑๒

ข้อความที่ ๒

ระบบครอบครัว และเครือญาติ หมายถึง ระบบของเครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มคน ที่เกี่ยวข้องกัน โดยทางสายเลือด หรือการแต่งงาน การจะนับว่า ใครเป็นญาติของเราบ้างนั้น ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ ในแต่ละวัฒนธรรม การจัดระบบเครือญาติเป็นเรื่องทาง "วัฒนธรรม" ไม่ใช่เรื่อง "ธรรมชาติ" แม้ว่าปรากฏการณ์ พ่อ แม่ ลูก จะเป็นเรื่องธรรมชาติ และมีปรากฏในทุก ๆ สังคม แต่แต่ละสังคม ก็จะมีการจัดระบบเครือญาติในการกำหนดบทบาทแนวปฏิบัติ และหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวต่างกันไป บางสังคมเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับญาติข้างพ่อ เช่น สังคมจีน สังคมอินเดีย บางสังคม ก็ให้ความสำคัญกับญาติข้างแม่ เช่น สังคมกะเหรี่ยงโปว์ หรือบางสังคม ก็ให้ความสำคัญกับญาติทั้งสองฝ่าย เช่น สังคมพม่า สังคมอินโดนีเซีย สังคมไทย เป็นต้น

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ ๒๒

ข้อความที่ ๓

ละครชาตรีเป็นศิลปะการแสดงของไทยประเภทหนึ่ง พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ให้ความหมายว่าเป็น “ละครต้นแบบของละครรำ เล่นกันเป็นพื้นบ้านทั่วไป มีตัวละครน้อย เดิมเป็นชายล้วน ตัวละครที่ไม่สำคัญมักไม่แต่งตัวยืนเครื่อง กระบวนรำไม่สูงงดงามประณีตนัก ” แม้ว่าละครชาตรีจะเป็นละครรำที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ แต่คนทั่วไปอาจไม่รู้จักรำหรือคุ้นเคยกับละครชาตรีนานัก บางคนอาจเคยเห็นละครรำที่มีการจัดแสดงอยู่ที่ศาลหลักเมือง หรือศาลพระพรหมเอราวัณ กรุงเทพฯ โดยจัดแสดงเป็นตอนสั้น ๆ ซึ่งก็คือ ละครชาตรี หรือที่เรียกกันว่า ละครแก้บน นั่นเอง

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ ๓๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านออกเสียงร้อยกรอง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความหมาย หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรอง ด้านทักษะกระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยกรองได้ถูกต้อง คุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. รักความเป็นไทย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. มีจิตสาธารณะ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูบทอาขยานบทหลักเรื่อง รักภาษา ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้ รักษาปา นกเขยนกน้อยนอย ชนชาวราวลาลี ทุกทิศเจ้าเที่ยวท่อง มีป่าพาสุใจ ผู้คนไมม่โรค อากาศไร้พิษสาร คนสัตว์ได้พึงปา สิ้นป่าเหมือนสิ้นใจ (นกล้าย สุวรรณธาดา, คู่มือการใช้บทอาขยานภาษาไทย) ครูถามนักเรียนว่าบทอาขยานข้างต้นเป็นบทร้อยกรองประเภทใด และมีวิธีการแบ่งวรรคตอนในการอ่านอย่างไร แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน ขั้นสอน ๑. ครูสุ่มนักเรียนออกมาช่วยกันแบ่งวรรคตอนในการอ่านบทร้อยกรองจากเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา จากหนังสือเรียนวรรณคดีจักษุ ดังนี้	สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ๒. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทกาพย์ ๓. ใบงาน เรื่อง การแบ่งวรรคตอนกาพย์ยานี ๑๑ ๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานวรรณคดีจักษุ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน การอ่านออกเสียงกาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบับ ๑๖ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ เป็นร้อยกรอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กิจกรรมการเรียนรู้ กาพย์ยานี ๑๑ สระสระจะขอไหว้ พ่อแม่แลครูบา ข้าเจ้าเออ ก ข แก้ไขในเพ้านี้ จะรำคำต่อไป ธรรณิรักษา ชื่อพระไชยสุริยา ชื่อว่าสุมาลี ข้าฝ้าเหล่าเสนา พ่อแม่มาแต่ไกล พระศรีไตรสรณา เทวดาในราศี เข้ามาต่อ ก กามี ตมิด้อย่าตรัสชา พอล่อใจกุมารา เจ้าพาราสาละถิ มีสุตามเหสี อยู่บุรีไม่มีภัย มีกิริยาอัชฌาตัย ได้อาศัยในพารา ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๓-๕ คน จากนั้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อร่วมกันศึกษาบทความรู้เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรองและใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ประเภทกาพย์ แล้วร่วมสนทนากล้องหลักการอ่าน ๓. ครูอ่านออกเสียงบทร้อยกรองกาพย์ยานี ๑๑ จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนอ่านตาม	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านออกเสียงร้อยกรอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๔. ให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกันทั้งห้องจนคล่อง แนะนำแก้ไขให้นักเรียนอ่านให้ถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติม ๕. นักเรียนทำใบงานการแบ่งวรรคตอนกาพย์ยานี ๑๑ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และหลักในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ และนัดหมายเพื่อประเมินผลการอ่านออกเสียงร้อยกรองเป็นรายบุคคล	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความหมาย หลักการ อ่านออกเสียง ร้อยกรอง	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยกรองได้	ประเมินการอ่าน ออกเสียงร้อยกรอง	แบบประเมินการ อ่านออกเสียงร้อย กรอง	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. รักความเป็นไทย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. มีจิตสาธารณะ	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการอ่านออกเสียงร้อยกรอง (พจนานุกรม สุขยั้ง และคณะ. ๒๕๕๔ : ๖, วาสนา บุญสม ๒๕๕๑: ๒๖) ดังนี้

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ที่จะอ่าน เช่น จำนวนคำ สัมผัส เสียงวรรณยุกต์ เสียงหนักเบา รู้จักการแบ่งวรรคตอน อ่านตามจังหวะทำนองเสนาะ โดยอ่านให้ชัดเจนและใสอารมณ์ตามใจความนั้น

๒. อ่านเน้นคำในตำแหน่งสัมผัสนอก

๓. อ่านเอื้อนสัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะ เช่น อันรักษาศีลสัตย์กตเวที อ่านว่า กัด-ตะ-เว-ที เพื่อให้สัมผัสกับ สัตย์

๔. อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองเสนาะของคำประพันธ์แต่ละชนิด

๕. อ่านออกเสียงคำให้ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ

๖. อ่านเสียงดังพอสมควรที่ผู้ฟังจะได้ยินทั่วถึง ไม่ดัง หรือค่อยจนเกินไป

๗. อ่านมีจังหวะ วรรคตอน รู้จักทอดจังหวะ เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง

๘. คำที่มีพยางค์เกินให้อ่านเร็วและเบา เพื่อให้เสียงไปตกอยู่พยางค์ที่ต้องการ

๙. มีศิลปะในการใช้เสียง รู้จักเอื้อนเสียงให้เกิดความไพเราะ

การเตรียมตัวก่อนอ่านออกเสียง (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และมาหยัน อิมสำราญ. ๒๕๔๗ : ๒๖) มีดังนี้

๑. อ่านบทให้เข้าใจการอ่านให้ผู้อื่นฟัง มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจตรงตามเนื้อหาสาระที่อ่าน ฉะนั้นผู้อ่านจึงต้องเข้าใจข้อความนั้นเสียก่อนเพื่อความมั่นใจ และเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ข้อความใดที่อ่านไม่เข้าใจหรือสงสัยว่าจะผิดพลาดต้องตรวจสอบเสียก่อน

๒. ทำเครื่องหมายแสดงจังหวะการอ่าน ในการอ่านเราควรทำเครื่องหมายลงในบทว่าตอนใดควรหยุด คำใดควรเน้น และคำใดควรทอดจังหวะ การทำเครื่องหมายในบทมีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่โดยทางที่นิยมปฏิบัติมักทำเครื่องหมายง่าย ๆ ดังนี้

ก. เครื่องหมายขีดเฉียงขีดเดียว (/) ขีดระหว่างคำ แสดงการหยุดเว้นนิตหนึ่ง เพราะมีคำหรือข้อความอื่นต่อไปอีก การอ่านตรงคำที่มีเครื่องหมายนี้จึงไม่ควรลงเสียงหนักเพราะยังไม่จบประโยค

ข. เครื่องหมายขีดเฉียงสองขีด (//) ขีดหลังประโยคหรือระหว่างคำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเว้นนาน

ค. เครื่องหมายวงกลมล้อมคำ เพื่อบอกว่าเป็นคำที่สงสัยหรือไม่แน่ใจว่าอ่านอย่างไร

ง. คำที่ต้องการเน้นให้ขีดเส้นใต้ที่คำนั้น

จ. คำใดที่ทอดจังหวะ ให้ทำเส้นโค้งที่ส่วนบนของคำนั้น (∪)

ฉ. เครื่องหมายมุมคว่ำ หรือหมวกแฉีกคว่ำ $\wedge$ แสดงว่าข้อความนั้นจะเน้นเสียงสูง และมุมหงาย หรือหมวกแฉีกหงาย ($\vee$) แสดงการเน้นเสียงลงต่ำ ซ้อมอ่านให้คล่อง หลังจากอ่านบทจนเข้าใจและทำเครื่องหมายแสดงจังหวะการอ่านแล้ว

แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการอ่านออกเสียงร้อยกรองและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	อักขรวิธี	น้ำเสียง-อารมณ์	ความถูกต้องในการอ่าน	บุคลิกท่าทาง	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		ค	ค	ค	ค	๑๖	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๓ คะแนน)

คะแนน ๑๓ – ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙ – ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕ – ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐ – ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อักขรวิธี	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องทุกแห่ง	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ มีจุดผิดพลาด ๑-๒ จุด	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ มีจุดผิดพลาด ๓-๔ จุด	ออกเสียงอักขรวิธี ตัวสะกด ควบกล้ำ มีจุดผิดพลาด ๕ จุดขึ้นไป
น้ำเสียง อารมณ์	เสียงดังชัดเจน มีความไพเราะกับ เนื้อเรื่องที่อ่าน	เสียงดังพอสมควร มีความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะคำ ประพันธ์เป็น ส่วนใหญ่	เสียงเบาขาด มีความไพเราะ เหมาะสมกับ ลักษณะคำ ประพันธ์ เป็นบางส่วน	เสียงเบาขาด มีความไพเราะ เพียงเล็กน้อย แต่ ไม่ค่อยเหมาะสม กับลักษณะ คำประพันธ์
ความถูกต้อง ในการอ่าน	การเว้นวรรคตอน จังหวะลีลาถูกต้อง สมบูรณ์	การเว้นวรรคตอน จังหวะถูกต้อง แต่ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ถูกต้องแต่ขาด จังหวะและ ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง ทั้งจังหวะและ ขาดลีลา
บุคลิกท่าทาง	มีความเชื่อมั่น ท่าทางสัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง เหมาะสม แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ท่าทางไม่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง แต่งกายเรียบร้อย	มีความเชื่อมั่น ลีลา ท่าทาง แต่งกาย ไม่เหมาะสม	ขาดความเชื่อมั่น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ - ๑๖	หมายถึงดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๒	หมายถึงดี
คะแนน ๕ - ๘	หมายถึงพอใช้
คะแนน ๐ - ๔	หมายถึงปรับปรุง

ใบงาน เรื่อง การแบ่งวรรคตอนกาพย์ยานี ๑๑
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายขีดเดี่ยว (/) และ (//) หลังประโยคหรือระหว่างคำของกาพย์ยานี ๑๑
 ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

กาพย์ยานี ๑๑

สระอุสะจะขอไหว้	พระศรีไตรสรณา
พ่อแม่แลครุบา	เทวดาในราศี
ข้าเจ้าเอา ก ข	เข้ามาต่อ ก กามี
แก้ไขในเท่านี้	ดีมีด้อยาตรicha
จะร่ำคำต่อไป	พล่อใจกุมารา
ธณีนีมีราชา	เจ้าพาราสาละถิ
ชื่อพระไชยสุริยา	มีสุตามเหลสี
ชื่อว่าสุมาลี	อยู่บุรีไม่มีภัย
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา	มีกิริยาอัชฌาศัย
พ่อแม่มาแต่ไกล	ได้อาศัยในพารา
ไพร่ฟ้าประชาชี	อยู่บุรีก็ปรีดา
ทำไร่ข้าวไถนา	ได้ข้าวปลาแลสาละ
อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า	ก็หาเยาวนารี
ที่หน้าตาดี	ทำมโหรีที่เคหา
คำเข้าเฝ้าสืขอ	เข้าแต่หอล่อกามา
หาได้ให้ภริยา	โลโกพาให้บ้ำใจ
ไม่จำคำพระเจ้า	เหไปเข้าภาษาไสย
ถือดีมีข้าไทย	น้อแต่ไพร่ใส่ชื่อคา

ที่มา: หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทกาพย์
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี ๑๑ หนึ่งบทมี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ แบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคแรก ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ
บังคับสัมผัสระหว่างวรรคที่ ๑, ๒ และ ๓ ทั้งสัมผัสวรรคที่ ๔ สัมผัสระหว่างบทส่งจากท้ายบทแรกไปยังท้าย
บาทแรกของบทต่อไป ดังตัวอย่าง

ลึงค่าง / ครวงโครกครอก//	ฝูงจิ้งจอก / ออกเห่าหอน//
ชนะ / วิเวกอน//	นกหกร่อน / นอนรังเรียง//
ลูกนก / ยกปีกป้อง//	อ้าปากร้อง / ช้องแซ่เสียง//
แม่นก / ปกปีกเคียง//	เลี้ยงลูกอ่อน / ป้อนอาหาร//

(กาพย์พระไชยสุริยา)

กาพย์ฉบ้ง ๑๖

กาพย์ฉบ้ง ๑๖ มีจังหวะการอ่าน คือ วรรคที่ ๑, ๓ มี ๓ จังหวะ ส่วนวรรคที่ ๒ มี ๒ จังหวะ
ดังตัวอย่าง

พระไชย / สุริยา / ภูมิ//	พาพระ / มเหสี
มาที / ในลำ / สำเภา//	
ข้าวปลา / หาไป / ไม่เบา//	นารี / ที่เยาว์
ก็เอา / ไปใน / เถตรา	

(กาพย์พระไชยสุริยา)

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ มีจังหวะการอ่านเท่ากันทุกวรรค คือ วรรคละ ๒ จังหวะ ดังตัวอย่าง

	ขึ้นใหม่ / ในกน//
ก กา / ว่าปน//	ระคน / กันไป//
เอ็นดู / ภูธร//	มานอน / ในไพร//
มณฑล / ต้นไทร//	แทนไพชยนต์ / สถาน//

(กาพย์พระไชยสุริยา)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี เรื่อง การสรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา			เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	
การอ่านบทร้อยกรอง	ขั้นนำ ๑. ครูเล่าเรื่องการสอนหนังสือสำหรับกุหลาบตร กุลธิดาในสมัยโบราณ โดยใช้กาพย์พระไชยสุริยาสอนหนังสือและนักเรียนอภิปรายร่วมกัน ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง กาพย์พระไชยสุริยาในหนังสือเรียนวรรณคดีจักจักษ์พร้อมกัน ๓. ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องฉันทลักษณ์ แล้วสรุปพร้อมกัน ๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนอธิบายคำประพันธ์หรือการถอดคำประพันธ์ ๕. นักเรียนทุกกลุ่มถอดคำประพันธ์เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ครูตรวจผลงาน อธิบายเพิ่มเติมนักเรียนจดบันทึกกลงสมุด ๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนฝึกถอดคำประพันธ์บทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ แล้วส่งครูตามกำหนด ๗. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนและแต่ละกลุ่มทำใบงาน เรื่อง สรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา	๑. หนังสือเรียนวรรณคดีจักจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. ใบความรู้ เรื่อง สรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ๓. ใบงาน เรื่อง สรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา	
ประเภทกาพย์ยานี ๑๑			
จุดประสงค์การเรียนรู้			
ด้านความรู้			
ถอดคำประพันธ์บทร้อยกรอง			
ประเภทกาพย์ยานี ๑๑	ภาระงาน/ชิ้นงาน	ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑	
กาพย์พระไชยสุริยา			
ด้านทักษะกระบวนการ			
วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ			
วรรณคดีประเภทกาพย์ยานี ๑๑			
ด้านคุณลักษณะ			
๑. ใฝ่เรียนรู้			
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน			
๓. รักความเป็นไทย			
๔. มีมารยาทในการอ่าน			
ขั้นสรุป	นักเรียนทุกคนสรุปความคิดรวบยอดจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ สรุปเนื้อหา ภาพย์พระไชยสุริยา	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ สรุปเนื้อหา ภาพย์พระไชยสุริยาได้	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ใบความรู้ เรื่อง การสรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การสรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

พระไชยสุริยาเป็นพระราชาครองเมืองสวาทิ (สวตถิ) มีมเหสีชื่อว่าสุมาลี บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ มีพ่อค้าต่างเมืองมาค้าขาย ราษฎรอยู่เย็นเป็นสุข ต่อมาพวกขุนนางผู้ใหญ่และข้าราชการพากันประพฤติดุลุมหลงในกามคุณและอบายมุขต่าง ๆ ผู้มีอำนาจดขี่ข่มเหงราษฎรจนเดือดร้อนกันไปทั่ว การปกครองขาดความยุติธรรม บ้านเมืองอยู่ในภาวะที่ขาดเสถียรภาพ ในที่สุดเกิดน้ำป่าไหลท่วมบ้านเมืองทำให้ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ผู้ที่รอดชีวิตก็หนีออกจากเมืองไปหมด พระไชยสุริยาพามเหสีและบริวารพร้อมเสเปียงลงเรือสำเภาหนีออกจากเมือง เรือแตกเพราะถูกพายุ บริวารทั้งหลายพลัดไปหมด พระไชยสุริยาและนางสุมาลีขึ้นฝั่งได้พากันรอนแรมไปในป่า ตกทุกข์ได้ยากอยู่หลายวัน พระดาบสรูปหนึ่งเข้าฉานเห็นทั้งสองพระองค์เร่ร่อนอยู่ในป่าก็สงสาร เพราะทราบว่าพระไชยสุริยาเป็นกษัตริย์ที่ดี แต่ต้องเคราะห์ร้ายเช่นนี้เพราะหลงเชื่ออำมาตย์ที่ฉ้อฉล พระดาบสจึงเทศนาโปรดทั้งสององค์ให้ศรัทธาถือเพศเป็นฤๅษีบำเพ็ญธรรมอย่างเคร่งครัดจนได้ไปเสวยสุขในสวรรค์

ใบงาน เรื่อง การสรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การสรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดสรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ลงในช่องว่างที่กำหนดให้

แบบประเมินการสรุปความ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการสรุปความ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	เนื้อความ	การใช้ภาษา	ความสะอาดเรียบร้อย	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		ค	ค	ค	๑๒	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๐ คะแนน)

คะแนน ๑๑-๑๒

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดี

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๖

หมายถึง

ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการสรุปความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เนื้อความ	ครบถ้วนทุกประเด็น สอดคล้องกับ เนื้อความ	ขาดประเด็นสำคัญ ๑ ประเด็น แต่ เนื้อความโดยรวม สอดคล้องกับเรื่อง	ขาดประเด็น สำคัญ ๒ ประเด็น แต่เนื้อความ โดยรวม สอดคล้องกับเรื่อง	ขาดประเด็นสำคัญ
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาสละสลวย สื่อ ความได้ชัดเจน	ใช้ภาษาได้ชัดเจน แต่ขาดความ สละสลวย	ใช้ภาษาได้ชัดเจน ขาดความ สละสลวย และ เรียบเรียงได้ไม่ ครบประเด็น	ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ขาดความสละสลวย และเรียบเรียงความ ได้ไม่ครบถ้วน
ความสะอาด เรียบร้อย	ผลงานสะอาด เรียบร้อย	ผลงานมีรอยลบ ขีด-ฆ่า ๑ แห่ง	ผลงานมีรอยลบ ขีด-ฆ่า ๒ แห่ง	ผลงานมีรอยลบ ขีด-ฆ่า ๓ แห่งขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดี

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๖

หมายถึง

ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา ฉันทลักษณ์คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑ ๒. อธิบายฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑ ได้ ทักษะ/กระบวนการ เขียนแผนผังของฉันทลักษณ์คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนอ่านออกเสียงคำประพันธ์จากเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา จากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร หน้า ๘๑ เป็นทำนองเสนาะ จำนวน ๔ บท ตั้งแต่บท "สระสุสะจะขอไหว้ จนถึง อยู่บุรีรัมย์มิภัย" ๒. นักเรียนสังเกตลักษณะคำประพันธ์ที่อ่านทำนองเสนาะ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ว่าเป็นลักษณะคำประพันธ์ประเภทใดและมีลักษณะที่แตกต่างจากกลอนสุภาพอย่างไร ขั้นสอน ๑. ครูจัดแผนผังคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ บนกระดาน แล้วให้นักเรียนสังเกตพร้อมๆกับตอบคำถามในประเด็นดังนี้ ๑) คำประพันธ์ ๑ บท มีจำนวนกี่วรรค ๒) คำประพันธ์ ๑ วรรค มีจำนวนกี่คำ ๓) ในแต่ละวรรคมีคำสัมผัสบังคับอย่างไร ๒. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ เพื่อใช้ในการทบทวนความรู้ ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสอน ๓. ครูสุ่มนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อสรุปความรู้เกี่ยวกับ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ ๒. แผนผังกาพย์ยานี ๑๑ ๓. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจิตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๔. ใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนทำแผนภาพความคิด บทสร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	แผนผังของฉันทลักษณ์คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ๔. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที พร้อมเฉลยคำตอบร่วมกัน ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ ของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑ ๒. อธิบายฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑ ได้	๑. ตรวจชิ้นงาน ๒. สังเกตพฤติกรรม	๑. ใบงาน ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ เขียนแผนผังของฉันทลักษณ์คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้	ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่องฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

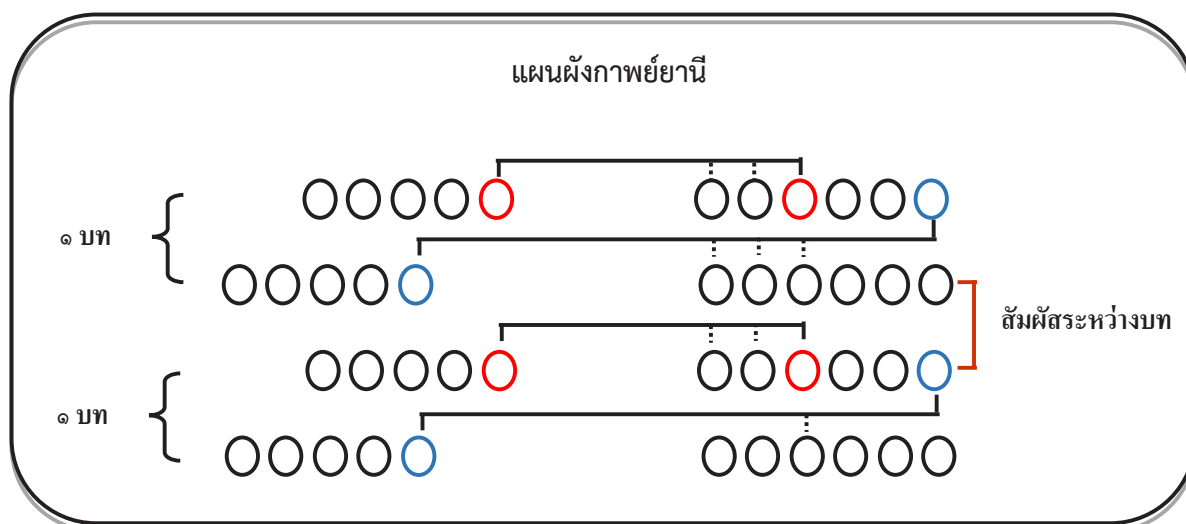
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จุดประสงค์ ให้นักเรียนศึกษาฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี เป็นคำประพันธ์ไทยประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมาก ปรากฏการแต่งตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีทั้งแต่งสลับกับคำประพันธ์ประเภทอื่นและแต่งเพียงลำพัง กาพย์ยานีบทหนึ่งมีสองบาท บาทละ ๑๑ คำ คนทั่วไปจึงนิยมเรียกว่า กาพย์ยานี ๑๑

คณะของกาพย์ยานี

กาพย์ยานี ๑ บท มี ๒ บาท

บาทหนึ่ง มี ๒ วรรค วรรคหน้ามี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ รวมเป็น ๑๑ คำ

การส่งสัมผัส

คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปยังคำที่สาม ของวรรคที่ ๒ (อาจเลื่อนมาส่งสัมผัสคำที่ ๑ หรือ ๒ ได้)

คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓ (หากส่งสัมผัสไปยังคำที่ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ ในวรรคที่ ๔ ได้ จะเพิ่มความไพเราะในคำประพันธ์เพิ่มขึ้น)

ในการแต่งกาพย์ยานีมากกว่า ๑ บท ต้องส่งสัมผัสระหว่างบท โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ในบทถัดไป

คำสัมผัสในคำประพันธ์

การแต่งคำประพันธ์จะมีลักษณะเฉพาะคือการส่งสัมผัส ซึ่งมีการส่งสัมผัสแบ่งเป็น ๒ ชนิด ได้แก่ สัมผัสในและสัมผัสนอก

สัมผัสใน เป็นสัมผัสที่ไม่บังคับเพียงแต่เป็นสัมผัสที่เพิ่มความไพเราะและแสดงถึงความสามารถของผู้แต่ง โดยแบ่งแยกสัมผัสในออกเป็น ๒ ชนิดคือ สัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ

สัมผัสนอก เป็นสัมผัสบังคับโดยแบ่งย่อยออกเป็นสัมผัสระหว่างวรรคและสัมผัสระหว่างบท โดยสัมผัสนอกนั้นต้องเป็นสัมผัสสระเท่านั้น

สัมผัสพยัญชนะ คือคำสัมผัสในคำประพันธ์ที่อยู่ในวรรคเดียวกัน ที่มีเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน อาจเรียกว่า “สัมผัสอักษร” ตัวอย่างเช่น

คำเข้าเฝ้าสีขอ

อยู่บุรีไม่มีภัย

ไพร่ฟ้าประชาชี

โลภพาให้บ้ำใจ

น้อแต่ไพร่สื่อคา

ว่างเงาเาปปลา

สัมผัสสระ คือคำสัมผัสในวรรค สัมผัสระหว่างวรรคหรือสัมผัสระหว่างบท ที่มีเสียงสระเสียงเดียวกัน และอยู่ในมาตราตัวสะกดเดียวกันด้วย ตัวอย่างเช่น

บ้านช่องคลองเล็กใหญ่

บ้างต้นไฟตกใจโจน

ปลุกเพื่อนเตือนตะโกน

ลูกโลกโผนโดนกันเอง

พิณพาทยระนาดซ้อง

ตะโพนกลองร้องเป็นเพลง

ระฆังดั่งวังเวง

โห่งห่างเหงเกงก่างดั่ง

ที่มา กาพย์พระไชยสุริยา: หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ม.๑

ใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง

ตอนที่ ๑ จงเติมคำลงในช่องว่างต่อไปนี้ (๑๐ คะแนน)

๑. กาพย์ยานี ๑๑ จำนวน ๑ บาท มี_____บาท
๒. กาพย์ยานี ๑๑ จำนวน ๑ บาท มี_____วรรค
๓. กาพย์ยานี ๑๑ แบ่งออกเป็นวรรค_____ จำนวน_____คำ และวรรค_____จำนวน_____คำ
๔. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปยังคำที่_____ของวรรคที่ ๒
๕. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่_____
๖. คำสัมผัสระหว่างบทนั้นให้คำสุดท้ายของวรรคที่_____ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่_____ของบทถัดไป

ตอนที่ ๒ จงโยงเส้นสัมผัสฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ (๕ คะแนน)

○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○

ชื่อ_____ชั้น ม._____เลขที่_____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ช่วยกันพิจารณาความงามทางภาษาที่ปรากฏในคำประพันธ์ข้างต้น ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนมีหน้าที่การใช้คำคล้องจองโดยทำกิจกรรม "งูกินหาง" ครูเป็นผู้กำหนดคำคล้องจอง ๒ พยางค์ แล้วให้นักเรียนทุกคนแต่งต่อกันตามลำดับ ตัวอย่าง เต็นรำ ทำนา ปลาเผา เข้าทรง ลงโทษ ฯลฯ ๒. นักเรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับคำสัมผัสจากใบความรู้ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑ ๓. ครูฝึกฝนนักเรียนให้รู้จักการเลือกสรรคำมาใช้ในการแต่งคำประพันธ์ โดยครูแจกบัตรคำต่าง ๆ ให้นักเรียนคนละ ๑ คำ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม "คำไวพจน์" ให้ถูกต้อง ซึ่งครูนำคำไวพจน์ที่เป็นความหมายไปติดไว้มุมต่าง ๆ ของห้องเรียน ใช้เวลาทำกิจกรรมประมาณ ๕ นาที ตัวอย่าง น้ำ = นที, วารี, สาคู, ธาตุ, สายชล, ชลธาร ป่า = พนา, ไพร, ไพรสณฑ์, วนา, เลื่อน, พันธ ช้าง = กุญชร, คช, กรี, หัตถี, ไอยรา, สาร ๔. ครูนำภาพที่เกี่ยวข้องกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้นักเรียนดู	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕. ครูชี้ต้นคำประพันธ์ให้นักเรียนจำนวน ๑ พรรค เช่น "รักชาติศาสน์กษัตริย์" แล้วให้นักเรียนทึ่งจนช่วยกันแต่งคำประพันธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จำนวน ๒ บท ตามภาพที่นักเรียนเลือกเอง ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้	สังเกตพฤติกรรม นักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ยานี ๑๑ ได้	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมิน การแต่งคำประพันธ์	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ฉันทลักษณ์	การใช้คำสัมผัส	ความคิดสร้างสรรค์	เนื้อหาตรงประเด็น	การเลือกใช้คำ	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		๔	๓	๓	๓	๒		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๒ คะแนน)

คะแนน ๑๔-๑๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน ๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๗	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ฉันทลักษณ์	ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์	ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์	ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์	ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์
การใช้คำสัมผัส	-	มีการเล่นเสียงสัมผัส สระ และสัมผัส พยัญชนะ	มีการเล่นเสียง สัมผัสอย่างใด อย่างหนึ่ง	ไม่มีการเล่นเสียง สัมผัส
ความคิด สร้างสรรค์	-	เนื้อหาแปลกใหม่ น่าสนใจ สะท้อน ความคิด	เนื้อหาที่น่าสนใจ แต่ไม่แปลกใหม่	เนื้อหาไม่น่าสนใจ และไม่แปลกใหม่
เนื้อหา ตรงประเด็น	-	เนื้อหาตรงตามภาพที่ กำหนด	เนื้อหาตรง ตามภาพที่กำหนด แต่ไม่ชัดเจน	เนื้อหาไม่ตรง ตามภาพที่กำหนด
การเลือกใช้คำ	-	-	มีการเลือกใช้คำ อย่างหลากหลาย	เลือกใช้คำแต่ ยังไม่หลากหลาย

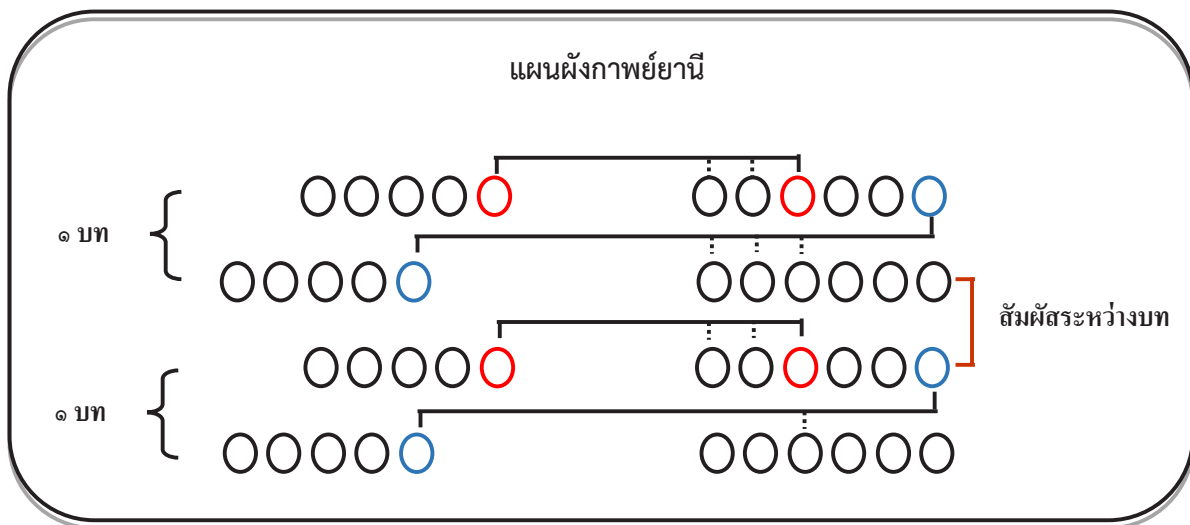
เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๔-๑๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน ๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๗	หมายถึง	ปรับปรุง

ใบความรู้ เรื่อง ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ฉันทลักษณ์กาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี เป็นคำประพันธ์ไทยประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมาก ปรากฏการแต่งตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีทั้งแต่งสลับกับคำประพันธ์ประเภทอื่นและแต่งเพียงลำพัง กาพย์ยานีบทหนึ่งมีสองบาท บาทละ ๑๑ คำ คนทั่วไปจึงนิยมเรียกว่า กาพย์ยานี ๑๑

คณะของกาพย์ยานี

กาพย์ยานี ๑ บท มี ๒ บาท

บาทหนึ่ง มี ๒ ววรรค ววรรคหน้ามี ๕ คำ ววรรคหลังมี ๖ คำ รวมเป็น ๑๑ คำ

การส่งสัมผัส

คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปยังคำที่สาม ของวรรคที่ ๒ (อาจเลื่อนมาส่งสัมผัสคำที่ ๑ หรือ ๒ ได้)

คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓ (หากส่งสัมผัสไปยังคำที่ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ ในวรรคที่ ๔ ได้ จะเพิ่มความไพเราะในคำประพันธ์เพิ่มขึ้น)

ในการแต่งกาพย์ยานีมากกว่า ๑ บท ต้องส่งสัมผัสระหว่างบท โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ในบทถัดไป

คำสัมผัสในคำประพันธ์

การแต่งคำประพันธ์จะมีลักษณะเฉพาะคือการส่งสัมผัส ซึ่งมีการส่งสัมผัสแบ่งเป็น ๒ ชนิด ได้แก่ สัมผัสในและสัมผัสนอก

สัมผัสใน เป็นสัมผัสที่ไม่บังคับเพียงแต่เป็นสัมผัสที่เพิ่มความไพเราะและแสดงถึงความสามารถของผู้แต่ง โดยแบ่งแยกสัมผัสในออกเป็น ๒ ชนิดคือ สัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ

สัมผัสนอก เป็นสัมผัสบังคับโดยแบ่งย่อยออกเป็นสัมผัสระหว่างวรรคและสัมผัสระหว่างบท โดยสัมผัสนอกนั้นต้องเป็นสัมผัสสระเท่านั้น

สัมผัสพยัญชนะ คือคำสัมผัสในคำประพันธ์ที่อยู่ในวรรคเดียวกัน ที่มีเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน อาจเรียกว่า “สัมผัสอักษร” ตัวอย่างเช่น

คำเข้าเฝ้าสีขอ

อยู่บุรีไม่มีภัย

ไพร่ฟ้าประชาซี

โลภพาให้บ้ำใจ

ฉ้อแต่ไพร่ใสื่อคา

ว่าไงเงาเตาปูปลา

สัมผัสสระ คือคำสัมผัสในวรรค สัมผัสระหว่างวรรคหรือสัมผัสระหว่างบท ที่มีเสียงสระเสียงเดียวกัน และอยู่ในมาตราตัวสะกดเดียวกันด้วย ตัวอย่างเช่น

บ้านช่องคลองเล็กใหญ่

บ้างต้นไฟตกใจโจน

ปลุกเพื่อนเตือนตะโกน

ลูกโลกโผนโดนกันเอง

พิณพาทยระนาดฆ้อง

ตะโพนกลองร้องเป็นเพลง

ระฆ้องดั่งวังเวง

โห่งห่างเหงเกงก่างดั่ง

ที่มา กาพย์พระไชยสุริยา: หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ม.๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนจดหมายกิจธุระ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการเขียนจดหมายกิจธุระ ด้านทักษะกระบวนการ เขียนจดหมายกิจธุระได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูและนักเรียนสนทนากับเรื่องการสื่อสารจากอดีตจนถึงปัจจุบันว่ามีช่องทางในการสื่อสารอย่างไรบ้าง เช่น จดหมาย โทรศัพท์ โทรเลข โพรเซสส์ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ขั้นสอน ๑. ครูนำของจดหมายมาให้ให้นักเรียนดูแล้วซักถามและสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้จดหมาย ประโยชน์ รวมไปถึงประเภทของจดหมายชนิดต่าง ๆ ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักการเขียนจดหมายกิจธุระใช้เวลาประมาณ ๕ นาที ๓. นักเรียนสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนจดหมายกิจธุระในประเด็น ดังนี้ ๑) รูปแบบของจดหมายกิจธุระ ๒) ภาษาที่ใช้ในการเขียนจดหมายกิจธุระ ๓) ส่วนประกอบของจดหมายกิจธุระ ๔) การเขียนเจ้าหน้าที่ของจดหมาย ๔. ครูแจกใบงาน เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ของจดหมายตัวอย่าง ๒. ใบความรู้ เรื่อง หลักการเขียนจดหมายกิจธุระ ๓. ใบงาน เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ ภาระงาน/ชิ้นงาน เขียนจดหมายกิจธุระ (จดหมายลากิจ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนเขียนจดหมายกิจธุระ (จดหมายลากิจ) คนละ ๑ ฉบับ พร้อมใส่ซองและจำหน่ายซอง ขั้นสรุป นักเรียนสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหลักการเขียนจดหมายกิจธุระ	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการเขียนจดหมาย กิจธุระ	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
ทักษะ/กระบวนการ เขียนจดหมายกิจธุระได้	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการเขียน จดหมายกิจธุระ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง หลักการเขียนจดหมายกิจธุระ
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ การเขียนจดหมายกิจธุระ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จดหมาย

จดหมายเป็นเครื่องมือในการสื่อสารชนิดหนึ่ง เนื้อหาในจดหมายขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ส่งว่าต้องการแนะนำตน เล่าเรื่อง สอบถาม แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความรู้สึก ภาษาของจดหมายจะเป็นระดับใดขึ้นอยู่กับเนื้อหา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งกับผู้รับและสถานภาพทางสังคม

จดหมายกิจธุระเป็นจดหมายที่ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่องานหรือกิจธุระบางประการ เช่น จดหมายที่ส่งไปยังนิตยสารเพื่อขอความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ จดหมายลาป่วยถึงครูประจำชั้น จดหมายที่เขียนถึงบริษัทเพื่อสมัครงานระหว่างปิดภาคเรียน ผู้เขียนจดหมายประเภทนี้จะใช้ภาษาระดับกึ่งทางการหรือภาษาที่เป็นทางการ ขึ้นอยู่กับจดหมายฉบับนั้นเขียนขึ้นเพื่องานส่วนตัวหรือเขียนในนามขององค์กรหรือหน่วยงาน

ในการเขียนจดหมาย ผู้เขียนต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ ความสัมพันธ์ และสถานภาพทางสังคมของผู้ส่งและผู้รับ เนื้อหาสาระ ระดับภาษา ตลอดจนการใช้คำให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงวิธีการเขียนดังนี้

๑. เขียนให้ถูกรูปแบบตามที่นิยมใช้กัน
๒. ใจความในจดหมายต้องให้ชัดเจน สมบูรณ์ครบถ้วน
๓. เลือกใช้กระดาษที่สำหรับเขียนจดหมาย และซองจดหมายสีสุภาพ เหมาะสมกับระดับของบุคคล (ผู้รับ)
๔. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย เป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย พยายามอย่าให้มีรอย ลบ ชูด ขีด ฆ่า
๕. ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักภาษา และตามความนิยม สุภาพถูกกาลเทศะ
๖. ที่อยู่ของผู้เขียนทำให้ผู้รับทราบว่าผู้เขียนจากที่ใด
๗. ถัดมาเป็นวันที่ที่จดหมาย ช่วยบอกให้ทราบว่าผู้เขียนเขียนจดหมายเมื่อใด
๘. ใช้คำขึ้นต้น คำสรรพนามแทนผู้เขียนนั้นควรถูกต้องเหมาะสมตามระดับของบุคคล
๙. คำลงท้าย ต้องให้ถูกตามกาลเทศะ
๑๐. ควรมีการตรวจสอบจดหมายทั้งฉบับให้เรียบร้อยก่อนส่งถึงผู้รับ

ที่มา : หนังสือเรียนวิวิธภาษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบงาน เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ การเขียนจดหมายกิจธุระ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ จงเขียนจดหมายกิจธุระ (ลาป่วย) ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ (๑๐ คะแนน)

[illegible]

ตอนที่ ๒ จงเขียนของจดหมายกิจธุระ (ลาป่วย) ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ (๑๐ คะแนน)

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก

ชื่อและที่อยู่ผู้รับ

แบบประเมินการเขียนจดหมายกิจธุระ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนจดหมายกิจธุระ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รูปแบบของจดหมาย	เนื้อหาของจดหมาย	การใช้ภาษา	ความเป็นระเบียบ	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		๓	๓	๓	๓		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๐ คะแนน)

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนจดหมายกิจธุระ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดีมาก)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
รูปแบบของจดหมาย กิจธุระ	เขียนจดหมายกิจธุระ ถูกต้องตามรูปแบบ	เขียนจดหมายกิจธุระ ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ๑ – ๒ ตำแหน่ง	เขียนจดหมายกิจธุระ ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ๒ ตำแหน่งขึ้นไป
เนื้อหาของจดหมาย	เนื้อหากระชับ ชัดเจน ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ของจดหมาย และจำหน้า ของถูกต้อง	เนื้อหาขาดความกระชับ ไม่ชัดเจน แต่ยังคง ความถูกต้องตาม วัตถุประสงค์ของ จดหมาย และจำหน้าของ ถูกต้อง	เนื้อหาขาดความกระชับ ไม่ชัดเจน ขาดความ ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ของจดหมาย และจำหน้า ของไม่ถูกต้อง
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาและถ้อยคำใน การเขียนถูกต้อง ใช้ ระดับภาษาเหมาะสม	ใช้ภาษาและถ้อยคำใน การเขียนถูกต้อง ใช้ ระดับภาษาไม่เหมาะสม	ใช้ภาษาและถ้อยคำใน การเขียนไม่ถูกต้อง ใช้ ระดับภาษาไม่เหมาะสม
ความเป็นระเบียบ	ทำงานสะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดคำ ได้ถูกต้องทุกคำ	ทำงานสะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดคำผิด ๑-๓ คำ	ทำงานขาดความสะอาด ไม่เป็นระเบียบ และ สะกดคำผิดเกิน ๓ คำ ขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา เขียนแนะนำสถานที่สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ ด้านทักษะกระบวนการ เขียนแนะนำสถานที่สำคัญได้ถูกต้องตามหลักการเขียน ด้านคุณลักษณะ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. รักความเป็นไทย ๖. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนจับกลุ่มประมาณ ๔-๖ กลุ่ม แล้วครูแจกภาพสถานที่สำคัญ ในประเทศไทยให้กลุ่มละ ๑ ภาพ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตภาพและให้เขียนรายละเอียดของภาพว่าปรากฏรายละเอียดใดในภาพบ้าง (ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที) ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอภาพและรายละเอียดของภาพ ขั้นสอน ๑. ครูชี้แจงนักเรียนถึงหลักสำคัญของการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญว่ามีองค์ประกอบใดบ้าง โดยครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ประกอบการเรียนรู้ ๒. ครูอ่านตัวอย่างการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญให้นักเรียนทุกคนฟังเพื่อเป็นตัวอย่างในการเขียนบรรยาย ๓. ครูแจกใบงาน เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการเขียนในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในสถานที่ต่าง ๆ รวมไปถึงการใช้ถ้อยคำภาษาที่เหมาะสมกับรูปแบบ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสถานที่สำคัญ ๒. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ ๓. ใบงาน เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ ๔. ตัวอย่างการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขั้นสรุป	นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหลักการเขียน แนะนำสถานที่สำคัญ	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนแนะนำ สถานที่สำคัญ	๑. สังเกตพฤติกรรม ๒. ตรวจชิ้นงาน	๑. แบบสังเกต พฤติกรรม ๒. แบบประเมิน การเขียนแนะนำ สถานที่สำคัญ	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒ ๒. ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ เขียนแนะนำสถานที่ สำคัญได้ถูกต้องตาม หลักการเขียน	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการเขียน แนะนำสถานที่สำคัญ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. รักความเป็นไทย ๖. มีมารยาทในการเขียน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ

การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญเป็นการเขียนเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ ลำดับเวลา สถานที่ บุคคล ผู้เขียนควรกล่าวถึงเหตุการณ์ให้ชัดเจน โดยมีข้อมูลและเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะแสดงความคิด

จุดมุ่งหมายของการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ

การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญใช้แสดงความคิดเห็นได้หลายรูปแบบ เป็นการเขียนเล่าข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องตามที่เป็นอยู่โดยคำนึงถึงความต่อเนื่องและรายละเอียดของเรื่อง บุคคลหรือสถานที่นั้น ๆ

ข้อสังเกตการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ

การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญเป็นการเขียนที่ต้องสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ มีสถานที่ บุคคลจริง ไม่มีการสอดแทรกอารมณ์หรือความรู้สึกลงไปในงานเขียน

ใบงาน เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง

จงเขียนแนะนำสถานที่สำคัญในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เลือกเอง) ติดภาพและเขียนลงใน
ช่องว่างที่กำหนดให้ (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่างการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วัดวชิรธรรมสาธิตวรวิหาร: วัดประจำรัชกาลที่ ๑๐

วัดวชิรธรรมสาธิตวรวิหาร หรือวัดทุ่งสาธิต วัดประจำรัชกาลที่ ๑๐ นั้น ตั้งอยู่แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร สร้างขึ้นประมาณพุทธศักราช ๒๓๙๙ โดยคหบดีชาวลาวชื่อ นายวันดี ที่อพยพมาจากเวียงจันทน์ แต่เมื่อคหบดีท่านนี้ถึงแก่กรรม รวมถึงเจ้าอาวาสรูปสุดท้ายมรณภาพ ทำให้ไม่มีใครสืบสานต่อจนกลายเป็นวัดร้าง

จากวัดร้างกลางทุ่ง มีแต่กองอิฐ กองปูน ซากปรักหักพัง ภายในเวลา ๒ ปี กลับกลายเป็นวัดที่สวยงาม สงบ ร่มรื่น ทำให้เป็นที่เคารพและเลื่อมใสของชาวพระโขนงเป็นอย่างมาก ด้วยพระอาจารย์สาธิต ฐานวโร มีใจเคารพในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก และเพื่อเป็นการถวายเป็นความจงรักภักดี ท่านจึงขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตถวายวัดทุ่งสาธิตแด่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ (พระอิสริยยศในขณะนั้น) และเมื่อวันที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๘ รัชกาลที่ ๙ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ทรงรับวัดทุ่งสาธิตไว้ในพระอุปถัมภ์พร้อมได้พระราชทานนามวัดใหม่ว่า “วัดวชิรธรรมสาธิตวรวิหาร”

แบบประเมินการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	อักษรวิธี	การจัดลำดับข้อความ	การใช้ถ้อยคำ	เนื้อหา	ความสะอาดเรียบร้อย	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๔	๔	๓	๒	๒	๑๕	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๒ คะแนน)

คะแนน ๑๔-๑๕	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน ๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๗	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อักขรวิธี	เขียนสะกดคำถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดคำผิด จำนวน ๑-๒ คำ	เขียนสะกดคำผิด จำนวน ๓-๔ คำ	เขียนสะกดคำผิด ๕ คำขึ้นไป
การจัดลำดับ ข้อความ	จัดลำดับข้อความ ได้ต่อเนื่องและ มีเอกภาพ	จัดลำดับข้อความได้ ต่อเนื่องกัน สะอาดเรียบร้อยดี	จัดลำดับข้อความ ได้แต่ยังขาด ความต่อเนื่อง	จัดลำดับข้อความ วกวน สับสน ขาดความต่อเนื่อง
การใช้ถ้อยคำ	การใช้ถ้อยคำ ถูกต้องเหมาะสม	มีการเลือกสรรคำได้ อย่างถูกต้อง สละสลวย	มีการเลือกสรรคำ ได้แต่ยังขาดความ สละสลวย	การเลือกใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง
เนื้อหา	เนื้อหาตรงประเด็น ครบถ้วน ตาม ที่กำหนด	เนื้อหาตรงประเด็น ส่วนใหญ่	เนื้อหาน่าสนใจ ดึงดูดใจสอดคล้อง กับภาพบางส่วน	เนื้อหาไม่น่าสนใจ ไม่สอดคล้อง กับภาพ
ความสะอาด เรียบร้อย	สะอาดเรียบร้อย ดีมาก	สะอาดเรียบร้อย ดี	สะอาดเรียบร้อย แสดงถึงความตั้งใจ ไม่มีรอยลบ ขีด-ฆ่าข้อความ	มีข้อบกพร่องของ ผลงาน มีรอยลบ ขีด-ฆ่าหลายแห่ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๔-๑๕

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๑๑-๑๓

หมายถึง

ดี

คะแนน ๘-๑๐

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๗

หมายถึง

ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน ด้านทักษะกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวันได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย ๕. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูคัดเลือกประเด็นข่าวในสังคมปัจจุบันมาอ่านให้นักเรียนฟัง ๒. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นจากประเด็นข่าวที่ได้ฟัง ขั้นสอน ๑. ครูแจกตัวอย่างข่าวให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น แล้วให้นักเรียนศึกษาข่าวนั้น (ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที) ๒. ครูสุ่มนักเรียนให้พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ได้ฟัง ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน ๔. ครูอภิปรายซักถามความรู้และอธิบายเพิ่มเติม ๕. ครูให้นักเรียนฝึกเขียนวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นจากใบงานที่แจกให้ ๖. ครูสุ่มนักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ตัวอย่างข่าวจากหนังสือพิมพ์ ๒. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน ๓. ใบงาน เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าว

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน ๒. ครูมอบหมายชิ้นงานให้นักเรียนคัดเลือกข่าวที่สนใจ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนแสดง ความคิดเห็นจากสื่อใน ชีวิตประจำวัน	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
ทักษะ / กระบวนการ เขียนแสดงความ- คิดเห็นจากสื่อใน ชีวิตประจำวันได้	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมิน การเขียนแสดง ความคิดเห็น	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ทพ๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของการเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นนั้นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

๑. การเลือกเรื่องผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่เป็นที่น่าสนใจของสังคมเป็นเรื่องที่ทันสมัย อาจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือข่าว เหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นควรมีความรู้และความเข้าใจเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง

๒. การให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่เลือกมานั้นจะต้องมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ที่มาของเรื่อง ความสำคัญและเหตุการณ์ เป็นต้น

๓. การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็น ได้ ๔ ลักษณะ คือ

- ๑) การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต เช่น การรักษาสุขภาพของคนสมัยใหม่
- ๒) การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง เช่น การใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิดของวัยรุ่น
- ๓) การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง เช่น การกินยาลดความอ้วนของวัยรุ่น
- ๔) การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า เช่น การวิจารณ์เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัล

การเรียบเรียง

๑) การตั้งชื่อเรื่อง ควรตั้งชื่อเรื่องให้เร้าความสนใจผู้อ่านและสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียนเพราะชื่อเรื่องเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นลำดับแรกและเป็นการบอกขอบเขตของเรื่องด้วย

๒) การเปิดเรื่องใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกับการเขียนคำนำและควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจชวนให้ผู้อ่านติดตาม

๓) การลำดับเรื่อง ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสามารถแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงและส่วนใดเป็นการแสดงความคิดเห็น

๔) การปิดเรื่องใช้หลักการเช่นเดียวกับการเขียนสรุปและควรปิดเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ

การใช้ภาษา

ควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เินเยยมีการใช้สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนี้ยังต้องใช้คำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์ของผู้เขียน ทั้งนี้พึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงตามมาในภายหลัง

ให้นักเรียนอ่านข่าวทางซ้ายมือแล้วเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่างที่กำหนดให้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

ที่มา: สำนักข่าวอัมรินทร์

ตัวอย่างข่าวจากหนังสือพิมพ์ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

"โครงการเมาไม่ขับ"

ในช่วงสงกรานต์ที่ผ่านมา "โครงการเมาไม่ขับ" ได้มีผลดีต่อผู้ที่เคยดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับ ทำให้ผู้ขับระวังตัวเองในการดื่มแต่จำนวนผู้ที่เสียชีวิตและผู้ที่บาดเจ็บจากการเกิดอุบัติเหตุ ไม่ได้มีจำนวนน้อยลง อาจเป็นเพราะเมื่อผู้ขับทราบว่าจะมีการตั้งด่านตรวจวัดแอลกอฮอล์ที่ใดก็จะเลี่ยงไปใช้เส้นทางอื่นแทน จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะต้องเปลี่ยนสถานที่ตั้งด่านไปเรื่อย ๆ

อย่างไรก็ตามอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นไม่ได้มาจากสาเหตุเพราะเมาแล้วขับเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่การขับรถประมาทก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้เช่นกันเพราะการดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ขาดสติในการควบคุมตนเอง ซึ่งในช่วงสงกรานต์ที่ผ่านมา มีประชาชนเดินทางกลับต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก ทำให้การจราจรแออัด ซึ่งผู้ที่ดื่มแล้วขับจนเกิดอุบัติเหตุขึ้น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนไปด้วยเพราะสาเหตุการเมาเป็นเหตุให้ผู้อื่นบาดเจ็บ หรือบางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิตหรือพิการตลอดชีวิต ทางที่ดีทุกคนควรช่วยกันคนละไม้คนละมือ มีน้ำใจและสำนึกดีที่จะทำให้สังคมน่าอยู่ขึ้น และไม่มีผู้ที่เดือดร้อนเพราะการกระทำของคนอื่นอีกด้วย

แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา	เนื้อหา	ความสะอาดเรียบร้อย	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		ค	ค	๒		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๘ คะแนน)

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อในชีวิตประจำวัน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การใช้ภาษา	มีการเลือกสรรคำ ได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น ตรงประเด็น	มีการเลือกสรรคำ ได้ดีแต่ยังขาดความ สละสลวยในการใช้ ภาษา และมีการใช้ ภาษาแสดงความคิด เห็น	การเลือกใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง แต่ มีการใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น	เลือกใช้ถ้อยคำยังไม่ ถูกต้อง และไม่มี การใช้ภาษาเพื่อ แสดงความคิดเห็น
เนื้อหา	ตรงประเด็น สอดคล้องกับเรื่อง	ตรงประเด็น แต่ขาด เอกภาพของเนื้อหา ๑-๒ แห่ง	ตรงประเด็น แต่ ขาดเอกภาพของ เนื้อหา ๓-๔ แห่ง	เนื้อหาไม่ตรง ประเด็น และ ขาดเอกภาพ
ความสะอาด เรียบร้อย	สะอาดเรียบร้อย ดีมาก	สะอาดเรียบร้อยดี	สะอาดเรียบร้อย แสดงถึงความตั้งใจ ไม่มีรอยลบ ขีด-ฆ่าข้อความ	มีข้อบกพร่องของ ผลงาน มีรอยลบ ขีด-ฆ่าหลายแห่ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทวี	เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลาได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. ซื่อสัตย์สุจริต ๕. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเล่านิทาน/นิยาย/เรื่องสั้น/ตำนานให้นักเรียนฟัง ๑ เรื่อง (ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที) ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้อ่าน ขั้นสอน ๑. ครูนำหนังสือนอกเวลาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มาให้นักเรียนอ่านในชั่วโมง (ครูอาจเป็นผู้พิจารณาเลือกเรื่องที่มีความเหมาะสมกับเวลาและวัยของนักเรียน) ๒. ครูให้ใบงาน เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา แก่นักเรียนเพื่อใช้ในการทำชิ้นงาน (อ่านนอกเวลา) ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปประเด็นและการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสืออ่านนอกเวลา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. นิทาน/นิยาย/เรื่องสั้น/ตำนาน (ขนาดสั้น) ๓. ใบงาน เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสืออ่านนอกเวลา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. นิทาน/นิยาย/เรื่องสั้น/ตำนาน (ขนาดสั้น) ๓. ใบงาน เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ทักษะ/กระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลาได้	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็น	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. ซื่อสัตย์สุจริต ๕. มีมารยาทในการเขียน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ การเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หนังสือนอกเวลา เรื่อง _____

ข้อมูลเบื้องต้นของหนังสือนอกเวลา

ผู้แต่ง _____

ปีที่พิมพ์ _____ พิมพ์ครั้งที่ _____

จังหวัดที่พิมพ์.....

โรงพยาบาล _____

[illegible]

แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การใช้ภาษา	เนื้อหา	ความสะอาดเรียบร้อย	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		๔	๔	๒	๑๐	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๘ คะแนน)

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็นจากหนังสือนอกเวลา

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การใช้ภาษา	มีการเลือกสรรคำ ได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น ตรงประเด็น	มีการเลือกสรรคำ ได้ดีแต่ยังขาดความ สละสลวยในการใช้ ภาษา และมีการใช้ ภาษาแสดงความ คิดเห็น	การเลือกใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง แต่ มีการใช้ภาษา แสดงความคิดเห็น	เลือกใช้ถ้อยคำยังไม่ ถูกต้อง และไม่มี การใช้ภาษาเพื่อ แสดงความคิดเห็น
เนื้อหา	ตรงประเด็น สอดคล้องกับเรื่อง	ตรงประเด็น แต่ขาด เอกภาพของเนื้อหา ๑-๒ แห่ง	ตรงประเด็น แต่ ขาดเอกภาพของ เนื้อหา ๓-๔ แห่ง	เนื้อหาไม่ตรง ประเด็น และ ขาดเอกภาพ
ความสะอาด เรียบร้อย	สะอาดเรียบร้อย ดีมาก	สะอาดเรียบร้อย ดี	สะอาดเรียบร้อย แสดงถึงความตั้งใจ ไม่มีรอยลบ ขีด-ฆ่าข้อความ	มีข้อบกพร่องของ ผลงาน มีรอยลบ ขีด-ฆ่าหลายแห่ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี		เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์	
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย		รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	
ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
การพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ได้ ๒. ประโยชน์ของการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ ด้านทักษะกระบวนการ ฝึกพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ ๕. มีมารยาทในการพูด	ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาการพูดของผู้พูดจากรายการต่าง ๆ ทางสื่อโทรทัศน์ วิดีทัศน์ ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นจากนั้นครูสนทนาซักถามเรื่องข้อควรปฏิบัติและมารยาทในการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อ แล้วร่วมกันศึกษาข้อมูล พร้อมส่งตัวแทนออกมาพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ ๑) สภาพสถานการณ์ปัจจุบัน ๒) การศึกษา ๓) เศรษฐกิจ ๔) ครอบครัว	ใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ภาระงาน/ชิ้นงาน การพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนจดบันทึก <u>ขั้นสรุป</u> ครูสนทนาซักถามเรื่องประโยชน์ของผู้พูดแสดงความคิดเห็นที่ดี	

แบบประเมินผลงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. พุดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ ๒. ประโยชน์ของการพุดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	ประเมินการพุด	แบบประเมินการพุด	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ ๕. มีมารยาทในการพุด	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การพูดแสดงความคิดเห็น คือ การพูดเพื่อแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากการอ่าน การดู การฟัง แล้วนำมาถ่ายทอดในลักษณะของการพูดที่ผู้พูดต้องพูดอย่างมีเหตุผล ในการพูดแสดงความคิดเห็นผู้พูดอาจพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ เศรษฐกิจ หรือสังคมก็ได้

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. การพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสนับสนุน เป็นการพูดเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งผู้พูดอาจจะพิจารณาแล้วว่า ความคิดเห็นที่ตนสนับสนุนมีสาระและประโยชน์ต่อหน่วยงานและส่วนรวม หรือถ้าเป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ จะต้องเป็นความคิดเห็นที่เป็นองค์ความรู้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่กำลังพูดกันอยู่ ทั้งในระหว่างบุคคลหรือในที่ประชุม เช่น การพูดในที่ประชุม การอภิปราย การแสดงปาฐกถา เป็นต้น

๒. การพูดแสดงความคิดเห็นเชิงขัดแย้ง เป็นการพูดแสดงความคิดเห็นในกรณีที่มีความคิดไม่ตรงกันและเสนอความคิดเห็นอื่น ๆ ที่ไม่ตรงกับผู้อื่น การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งดังกล่าว ผู้พูดควรระมัดระวังเรื่องการใช้ภาษาและการนำเสนอ ความขัดแย้งควรเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ อันจะก่อประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือสาธารณชน เช่น การสัมมนาเชิงวิชาการ การอภิปราย การประชุม เป็นต้น

๓. การพูดแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ เป็นการพูดเพื่อวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้วิจารณ์อาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และวิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจารณ์จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่อคติต่อผู้พูดหรือสิ่งที่เห็น เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือ ละคร รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น

๔. การพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อนำเสนอความคิดใหม่ เป็นการพูดในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น และนำเสนอความคิดเห็นใหม่ของตนที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม เป็นต้น

ลักษณะของผู้พูดแสดงความคิดเห็นที่ดี

๑. ผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างดี

๒. การแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรมีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์

๓. ให้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาสโดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและวิจารณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง

๔. การแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ตาม ควรแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อควรปฏิบัติในการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. ฟัง อ่าน หรือดูเรื่องที่ต้องพูดแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจ

๒. ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง

๓. หาข้อมูลเพิ่มเติม

๔. ให้ความคิดพิจารณาหาเหตุผลเพื่อประกอบการแสดงความคิดเห็น
๕. มีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
๖. ไม่นำอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง
๗. พูดอย่างมีมารยาทใช้คำที่สุภาพ
๘. เรียงลำดับเรื่องที่จะพูดให้ดีไม่เกิดการสับสน
๙. ไม่พูดให้เกิดความขัดแย้งกัน
๑๐. พูดให้ตรงประเด็น

มารยาทในการแสดงความคิดเห็น

๑. ภาษาในการแสดงความคิดเห็น ต้องเป็นภาษาสุภาพ ชัดเจน เข้าใจง่าย เลือกใช้ถ้อยคำให้มีความหมายตรงตามที่คิด มีความสมเหตุสมผล ตรงประเด็น ตรงตามหัวข้อที่กำหนด ไม่ออกนอกเรื่อง

๒. ข้อมูลหลักฐานที่นำมาใช้ประกอบความคิดเห็นต้องเป็นเรื่องจริง ไม่ใช่ข้อมูลเท็จหรือมีจุดประสงค์เพื่อหลอกลวง

๓. ควรใช้น้ำเสียงที่นุ่มนวล แต่หนักแน่น น่าเชื่อถือ ไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ห้วนหรือกระด้าง ไม่แสดงอารมณ์โกรธหรือไม่พอใจ

๔. ใช้กิริยาท่าทางที่สุภาพ ไม่แสดงท่าทางก้าวร้าว เช่น ยืนเท้าเอว ชี้น้ำอึกฝ่าย หรือทูปตะะ เป็นต้น

๕. ไม่พูดเพื่อเอาชนะ ต้องใช้เหตุผลเป็นสำคัญ ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับฟังเมื่อเหตุผลของอีกฝ่ายหนักแน่นและถูกต้องกว่า

๖. เป็นผู้ฟังที่ดี ตั้งใจฟัง ไม่พูดแทรกหรือพูดขัดจังหวะในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูดแสดงความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นที่ดีต้องเลือกแสดงความคิดเห็นที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์ มีเจตนาดีต่อบุคคลในสังคมและส่วนรวม หลักการและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่นำมาใช้เป็นเหตุผลต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดีจริง นอกจากนี้ยังต้องรู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ต้องรู้จักพิจารณาไตร่ตรองด้วยว่าความคิดเห็นนั้นถูกต้อง มีคุณประโยชน์สมควรเชื่อหรือไม่ ในขณะเดียวกันถ้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ก็ควรกล้าแสดงความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นได้รับรู้

แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พูดตรงประเด็น	ความสร้างสรรค์	ความคล่องแคล่ว	บุคลิกภาพ	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๐ คะแนน)

คะแนน ๑๑-๑๒

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดี

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๖

หมายถึง

ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดีมาก)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
พูดตรงประเด็น	พูดตรงประเด็น เรียงลำดับเรื่องราว ได้ตามลำดับ ไม่วกวน	พูดตรงประเด็น เรื่องราว ไม่เรียงตามลำดับ เหตุการณ์บ้าง แต่ทำให้ เข้าใจเรื่องราวได้	พูดนอกประเด็น เรื่องราว วกวน
ความคิดสร้างสรรค์	เนื้อเรื่องมีความ สร้างสรรค์ น่าสนใจ	เนื้อเรื่องน่าสนใจ แต่ยัง ไม่แปลกใหม่	เนื้อเรื่องไม่แปลกใหม่
ความคล่องแคล่ว	พูดได้คล่องแคล่ว แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว	พูดติดขัดบ้าง แต่สามารถ แก้ไขปัญหาได้	พูดติดขัดมาก
บุคลิกภาพ	มีความมั่นใจ มีท่าทาง ประกอบ	มีความมั่นใจ มีท่าทาง ประกอบเล็กน้อย	ขาดความมั่นใจในการพูด

ระดับคุณภาพ

คะแนน ๑๑-๑๒

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดี

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๖

หมายถึง

ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทวิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนเค้าโครงงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนเค้าโครงโครงการ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายขั้นตอนการเขียนเค้าโครงโครงการ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนเค้าโครงงานได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนาศักถาณักเรียนเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายว่างานชิ้นใดที่นักเรียนใช้เวลากระบวนกรในการดำเนินการมากที่สุด ขั้นสอน ๑. ครูซักถาณักเรียนเรื่องกรเขียนโครงงานว่ามีประโยชน์อย่างไร และนักเรียนเคยทำโครงงานวิชาอะไรบ้าง ๒. ครูให้นักเรียนศึกษา ใบความรู้ เรื่อง กรเขียนเค้าโครงโครงการ พร้อมอธิบายเพิ่มเติม ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ให้นักเรียนระดมสมองคิดหาหัวข้อ พร้อมเขียนเค้าโครงโครงการตามหัวข้อ โดยครูคอยให้คำแนะนำนักเรียน ๔. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งผู้แทนออกมานำเสนอประเด็นหัวข้อในการเขียนเค้าโครงโครงการ ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเภทของโครงงานและประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำโครงการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ เรื่อง กรเขียนเค้าโครงโครงการ ภาระงาน/ชิ้นงาน หาข้อมูลเพื่อเตรียมเขียนรายงานโครงการ

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายการเขียนเค้าโครง โครงการ ๒. มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนเค้าโครงโครงการได้	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการเขียน เค้าโครงโครงการ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเค้าโครงโครงการ
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ การเขียนเค้าโครงโครงการ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โครงการเป็นงานเขียนที่แสดงให้เห็นถึงการร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน และร่วมกันรับผิดชอบ การเรียนรู้จากโครงการเป็นการเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติจริง ทดลองจริง จากสภาพจริงที่นักเรียนต้องประสบ ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการวางแผนงานและบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานทุกขั้นตอนให้ลุล่วงไปด้วย ความเรียบร้อยเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

การเขียนเค้าโครงโครงการควรประกอบไปด้วยส่วนสำคัญอย่างน้อย ๘ หัวข้อ ซึ่งทุกหัวข้อผู้ทำโครงการ ต้องช่วยกันคิดและปรึกษาให้รอบคอบ พิจารณาทบทวนให้ดี ดังนี้

๑. ชื่อโครงการ

เป็นสิ่งสำคัญประการแรก เพราะชื่อโครงการจะช่วยโยงความคิดไปยังวัตถุประสงค์ของ การทำโครงการ การตั้งชื่อโครงการของนักเรียนนิยมตั้งชื่อให้มีความกะทัดรัดและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน ผู้ฟัง สิ่งที่สำคัญ คือ ชื่อโครงการควรเขียนให้กระชับ ชัดเจน ใช้ภาษาตรงไปตรงมาไม่ให้งอแง

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

การเขียนชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นใครเป็นผู้รับผิดชอบและสามารถ ติดตามได้

๓. ที่มาของโครงการ

การเขียนที่มาและความสำคัญของโครงการ ผู้จัดทำโครงการจำเป็นต้องศึกษาหลักการทฤษฎี เกี่ยวกับเรื่องที่สนใจศึกษา ควรเขียนให้เข้าใจชัดเจนว่าโครงการนี้มีเหตุผลอะไรจึงคิดทำ มีเหตุจูงใจอะไร หากได้รับความ สนับสนุนจากใครหรือจากแหล่งใดควรระบุด้วย

๔. จุดประสงค์ของการทำโครงการ

การกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่ต้องการ ข้อนี้สำคัญมากควรเขียนให้รัดกุมว่าในการทำ โครงการนี้ต้องการให้บรรลุอะไรบ้าง โดยการเขียนเป็นข้อ ๆ จะทำให้เข้าใจง่าย แจ่มแจ้ง และชัดเจน

๕. สมมติฐานของการศึกษา

เป็นทักษะกระบวนการทางภาษาไทย ต้องให้ความสำคัญเพราะเป็นการกำหนดแนวทางใน การออกแบบทดลองได้ชัดเจนและรอบคอบ สมมติฐาน คือ การคาดคะเนคำตอบของปัญหาอย่างมีหลักและ เหตุผลตามหลักการ ทฤษฎี รวมทั้งผลการศึกษาของโครงการที่ได้ทำมาแล้ว

๖. ขอบเขตเนื้อหาและระยะเวลาการทำโครงการ

โครงการทุกโครงการจะต้องวางขอบเขตไว้เป็นกรอบกำกับว่าจะให้ครอบคลุมเนื้อหากว้างขวาง เพียงใด หากระบุว่าทำภายในระยะเวลากี่วันหรือกี่สัปดาห์ได้ยิ่งดี

๗. วิธีดำเนินการ

วิธีการดำเนินการ หมายถึง วิธีการที่ช่วยให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการตั้งแต่เริ่มเสนอโครงการจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ ควรเขียนขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจนเป็นขั้น ๆ ไป และแต่ละขั้นใช้เวลาเท่าไร ควรทำตารางการปฏิบัติงานแสดงด้วยหรือใช้ตารางสำเร็จรูปก็ได้ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วย

- การคิดหัวข้อ ปรัชญาครูที่ปรึกษา
- การค้นคว้าหาข้อมูลประกอบ
- การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ การคาดหวังถึงผลการดำเนินการตามโครงการ เมื่อโครงการสำเร็จแล้ว ข้อคำนึง ไม่ควรเขียนอย่างเดียวกับจุดประสงค์ แต่อาจนำผลพลอยได้จากการทำโครงการมารวมไว้ในหัวข้อนี้

๙. เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง คือ รายชื่อเอกสารที่นำมาอ้างอิงประกอบการทำโครงการ

การเรียนรู้จากโครงการเป็นการเรียนรู้ที่สนุกและมีความสุข สนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ช่วยฝึกกระบวนการทางความคิด ช่วยให้รู้จักทำและแก้ปัญหาด้วยตนเอง นับตั้งแต่การระดมความคิดเพื่อหาหัวข้อโครงการ ตั้งชื่อโครงการให้น่าสนใจ ไปจนถึงได้ดำเนินงานให้สำเร็จตามโครงการที่กำหนดไว้

ที่มา : pioneer.netserv.chula.ac.th

หนังสือเรียนวิิวิภาษา ม.๑

หนังสือหลักภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ม.๔

แบบประเมินการเขียนเค้าโครงโครงการ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนเค้าโครงโครงการ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบ	ภาษา	ความสะอาด	รวม	สรุปผล การประเมิน	
		๑	๑	๒	๑๐	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๘ คะแนน)

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนเค้าโครงโครงการ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๕ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
องค์ประกอบ	องค์ประกอบครบถ้วน	ขาดองค์ประกอบสำคัญ ๑ องค์ประกอบ	ขาดองค์ประกอบสำคัญ ๒ องค์ประกอบ	ขาดองค์ประกอบสำคัญ ๓ องค์ประกอบขึ้นไป
ภาษา	อธิบายขั้นตอนชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน	อธิบายขั้นตอนชัดเจน ใช้ภาษาบกพร่อง ๑ แห่ง	อธิบายขั้นตอนชัดเจน ใช้ภาษาบกพร่อง ๒ แห่ง	ขั้นตอนไม่ชัดเจน และใช้ภาษาบกพร่อง ๓ แห่งขึ้นไป
ความสะอาด	-	-	สะอาดเรียบร้อย	มีรอยลบ ชีต-ฆ่า

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

ดี

คะแนน ๕-๖

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๔

หมายถึง

ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างสรรค์บทกวี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนรายงานโครงการ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนรายงานโครงการ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ สามารถบอกองค์ประกอบของการเขียนรายงานโครงการได้ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนรายงานโครงการได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับการเขียนเค้าโครงโครงการ อภิปรายเสนอแนะเกี่ยวกับการเขียน ขั้นสอน ๑. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่าการเขียนรายงานโครงการมีทั้งหมดกี่ประเภท อะไรบ้าง ๒. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนรายงานโครงการ และร่วมสนทนาถึงองค์ประกอบทั้ง ๓ ส่วนในการเขียนรายงานโครงการ ๓. ครูนำตัวอย่างการเขียนโครงการภาษาไทยที่นักเรียนรุ่นพี่เคยทำ มาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง ๔. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม (กลุ่มเดิม) และนำเค้าโครงโครงการที่ได้เขียนไว้มารายงานโครงการ จากข้อมูลที่นักเรียนได้เตรียมมา ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ประกอบของการเขียนรายงานโครงการ ให้นักเรียนจดบันทึกลงสมุด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง การเขียนรายงานโครงการ ๒. ตัวอย่างโครงการภาษาไทย ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนรายงานโครงการที่เหลือต่อให้เรียบร้อย และส่งตามเวลาที่กำหนด

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. สามารถบอกองค์ประกอบของการเขียนรายงานโครงการได้ ๒. มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนรายงานโครงการ	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินโครงการ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมินคุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการเขียนรายงานโครงการ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการเขียนรายงานโครงการ และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบส่วนต้น	เนื้อเรื่อง/ภาษา	ส่วนท้าย	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		ค	ค	ค	๑๒	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๐ คะแนน)

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๐-๖	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงานโครงการ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
องค์ประกอบของ การเขียนรายงาน โครงการ ส่วนปก และส่วนต้น	มีองค์ประกอบของ การเขียนรายงาน โครงการครบถ้วน	มีองค์ประกอบของ การเขียนรายงาน โครงการครบถ้วน บางส่วน	มีองค์ประกอบ ของการเขียน รายงานโครงการ ยังไม่ครบถ้วน	มีองค์ประกอบของ การเขียนรายงาน ไม่ครบถ้วน
เนื้อเรื่อง การเรียบ เรียง การใช้ภาษา	การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง มีการลำดับตามหัวข้อ ที่กำหนดตรงตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง มีการลำดับตามหัวข้อ ที่กำหนดตรงตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	การเรียบเรียง มีการลำดับตาม หัวข้อแต่ยังไม่ตรง ตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ	การเรียบเรียงยัง ไม่เป็นไปตามลำดับ ตามหัวข้อที่กำหนด และไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์
ส่วนท้าย	มีองค์ประกอบ ส่วนท้าย ประกอบด้วย บรรณานุกรมและ ภาคผนวกครบถ้วน	มีองค์ประกอบ ส่วนท้ายส่วนใหญ่ บรรณานุกรมและ ภาคผนวก ยังไม่ครบถ้วน	มีองค์ประกอบ ส่วนท้ายบางส่วน บรรณานุกรมและ ภาคผนวก ยังไม่ครบถ้วน	ขาดองค์ประกอบ ส่วนท้าย บรรณานุกรมและ ภาคผนวก ไม่ครบถ้วน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙-๑๐

หมายถึง

ดี

คะแนน ๗-๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน ๐-๖

หมายถึง

ปรับปรุง

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนรายงานโครงการ
 หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ การเขียนรายงานโครงการ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนรายงานโครงการ เป็นรูปแบบหนึ่งของการนำเสนอผลงานโครงการที่ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า การกำหนดหัวข้อในการเขียนรายงานโครงการอาจไม่ระบุตายตัวเหมือนกันทุกโครงการ โดยหัวข้อในรายงาน ต้องมีความเหมาะสมกับประเภทของโครงการและระดับชั้นของผู้เรียน องค์ประกอบของการเขียนรายงานโครงการ สามารถแบ่งกว้างๆ ได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ส่วนปกและส่วนต้น ประกอบด้วย

- ๑.๑ ชื่อโครงการ
- ๑.๒ ชื่อผู้ทำโครงการ ชั้น โรงเรียน และวันเดือนปีที่จัดทำโครงการ
- ๑.๓ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- ๑.๔ คำนำ
- ๑.๕ สารบัญ
- ๑.๖ สารบัญตารางหรือสารบัญภาพ (ถ้ามี)
- ๑.๗ บทคัดย่อสั้น ๆ ที่ระบุเค้าโครงอย่างย่อๆ ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ระยะเวลา และสรุปผล

๑.๘ กิตติกรรมประกาศ เพื่อแสดงความขอบคุณบุคคลหรือหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ หรือมีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. ส่วนเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย

- ๒.๑ บทนำ จะบอกในส่วนของความเป็นมา ความสำคัญของโครงการ บอกเหตุผล หรือเหตุจูงใจ ในการเลือกหัวข้อโครงการ
- ๒.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ๒.๓ สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า
- ๒.๔ การดำเนินงาน อาจเขียนเป็นตารางหรือแผนผังโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหัวข้อเรื่อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และพิสูจน์คำตอบ (สมมติฐาน) ตามประเด็นที่กำหนด
- ๒.๕ สรุปผลการศึกษา เป็นการอธิบายคำตอบที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ตามหัวข้อย่อยที่ต้องการทราบว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่
- ๒.๖ อภิปรายผล บอกประโยชน์หรือคุณค่าของผลงานที่ได้ การบอกข้อจำกัดหรือปัญหาอุปสรรค

๓. ส่วนท้าย ประกอบด้วย

๓.๑ บรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิง ซึ่งมีหลายประเภท เช่น หนังสือ ตำรา บทความ หรือคอลัมน์ ซึ่งจะมีวิธีการเขียนบรรณานุกรมต่างกัน เช่น

หนังสือ

ชื่อผู้เขียน. ชื่อหนังสือ. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียน. “ชื่อบทความ.” ชื่อวารสาร. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

คอลัมน์จากหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้เขียน. “ชื่อคอลัมน์: ชื่อเรื่องในคอลัมน์” ชื่อหนังสือพิมพ์. วัน เดือน ปี. หน้า.

๓.๒ ภาคผนวก เช่น คำโครงโครงงาน ภาพกิจกรรม แบบสอบถาม บทสัมภาษณ์

บรรณานุกรม

- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. (๒๕๔๒). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กาญจนา นาคสกุล. (๒๕๔๔). *ระบบเสียงในภาษา*. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จงชัย เจนหัตถการกิจ. (๒๕๕๑). *หนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และมาหยัน อัมสำราญ. (๒๕๔๗). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา และหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์. (๒๕๕๑). *หลักวาทกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ ๒ นนทบุรี : โรงพิมพ์สงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.
- ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (๒๕๔๒). *ชีวประวัติและผลงานของสุนทรภู่*. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพดล จันทรเพ็ญ และคณะ. (๒๕๑๙). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์.
- นาวินี หล้าประเสริฐ และคณะ. (๒๕๕๘). *หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑*. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- พิศวาท น้อยมณี. (ม.ป.ป.). *“พูดดีมีอนาคต”*. เอกสารอัดสำเนา. ม.ป.ท.
- พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (๒๕๕๔). *คู่มือครู ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๑ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- _____. (๒๕๕๔). *ศิลปะการเขียนอย่างมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ยุพร แสงทักษิณ. (๒๕๖๒). *คำคมสำนวนไทย*, All ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญา. ปีที่ ๑๓ (๙). ๔๐.
- วาสนา บุญสม. (๒๕๔๑). *การใช้ภาษาไทย ๑*. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิริพร ณ ถลาง. (๒๕๔๐). *ครอบครัวไทย*. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ ๒๒ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th/kpb/> [วันที่ค้นข้อมูล : ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒]
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๘) *การวัดและประเมินผล อิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พุทธศักราช ๒๕๔๔*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.
- _____. (๒๕๕๑). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความ และสรุปความ ช่วงชั้นที่ ๒ – ช่วงชั้นที่ ๔*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำ สกสค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๘). **คู่มือการเรียนการสอน**

ภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์;เรียงความ ย่อความ และสรุปความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ -

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

_____. (๒๕๕๘). **คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับมัธยมศึกษา**
ตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

_____. (๒๕๕๘). **บทอาขยาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๖๑.** กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

_____. (๒๕๖๐). **เรียนรู้เข้าใจวรรณคดีของชาติ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด.

_____. (๒๕๖๑). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑**
(พิมพ์ครั้งที่ ๑๐). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

_____. (๒๕๕๙). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (พิมพ์ครั้งที่ ๘).**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

(๒๕๕๓). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
พุทธศักราช ๒๕๖๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (๒๕๕๔). **ละครชาตรี.** สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ใน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ ๓๖ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp๖/>
[วันที่ค้นข้อมูล : ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒]

สุเมธ ตันติเวชกุล. (๒๕๓๑). **การพัฒนาชนบทของชาติ.** สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ใน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ ๑๒ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp๖/>
[วันที่ค้นข้อมูล : ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒]

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษา

๑. รองศาสตราจารย์ นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหาร
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. พลอากาศโท ภัคดี แสง-ชูโต	เลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นายอนุสรณ์ พูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล	กรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗. นางสาวรัตนา แสงบัวเพื่อน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘. นางผานิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑

๑. นางพิศวาท น้อยมณี	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นายเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๔๒
๔. นางสาวอรอร ฤทธิกลาง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นางวาสนา เหมะ	โรงเรียนวังไกลกังวล
๖. นางเอมอร นามมนตรี	โรงเรียนวังไกลกังวล
๗. นางสาวพาริตะห์ เบญญาภาจ	โรงเรียนวังไกลกังวล
๘. นางสาวแรมเดือน บุญชู	โรงเรียนวังไกลกังวล
๙. นางธีรสุด ฉ่ำทรัพย์	โรงเรียนวังไกลกังวล
๑๐. นางนันทพร มั่นทัพ	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๕
๑๑. นางนิรัชชา วิเชียรตนนท์	โรงเรียนวังน้ำคู้ศึกษา
๑๒. นางวรินทร์ ดีชาติ	โรงเรียนบ้านพุซาง
๑๓. นายสิทธิพงศ์ กาศโอสถ	โรงเรียนลองวิทยา
๑๔. นายประสงค์ โสมรัตนานนท์	โรงเรียนสิรินธร
๑๕. นายวัชรเดช ฉุนหอม	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

๑๖. นางสาวทิพย์สุคนธ์ หรี่อจินดา	โรงเรียนตราษตระการคุณ
๑๗. นางนิภาพร คล้ายยวงทอง	โรงเรียนปทุมคงคา
๑๘. นางสาวโสภา ทองประเสริฐ	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช
๑๙. นางสาวปิยนุช แหวนเพชร	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี
๒๐. นางศุภนันtha บัณฑิตกาญจน์	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี
๒๑. นายสุธนะ พามนตรี	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย
๒๒. นายประเสริฐ อัยคัชชะ	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ
๒๓. นางสาวอรณิชา เกิดแก้ว	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ
๒๔. นางพานี นาคเสน	โรงเรียนปากคาดพิทยาคม
๒๕. นางกิตติยา ขาวหนอง	โรงเรียนปากคาดพิทยาคม
๒๖. นางสาวสุริรัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
๒๗. นางสาวสุนารี บุญรัตน์	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ

คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑

๑. นางพิศวาท น้อยมณี	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางสาวอรอร ฤทธิกลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นางสาวแรมเดือน บุญชู	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. นางสาวพาริตะห์ เบญญาภา	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. ว่าที่ร้อยตรีหญิง นิสาล รุ่งเนย	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. นายประจักษ์ น้อยเหนือ	ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สพม.เขต ๑
๗. นางนิภาพร คล้ายยวงทอง	ครู โรงเรียนปทุมคงคา สพม.เขต ๒
๘. นายโยธิน นิลคช	ครู โรงเรียนท่าเรือ “นิตยานุกูล” สพม.เขต ๓
๙. นายวิษณุ วิชญปัญญากุล	ครู โรงเรียนธัญบุรี สพม.เขต ๔
๑๐. นางสาวธิฐากาญจน์ มุ่งเปียดกลาง	ครู โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต สพม.เขต ๔
๑๑. นางงามพิศ ลัมสวัสดิ์	ครู โรงเรียนดัดดรุณี สพม.เขต ๖
๑๒. นายอนุสรณ์ กะดามัน	ครู โรงเรียนวัดราชบพิธ สพม.เขต ๑
๑๓. นางช่อทิพย์ ก้อนทองคำ	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ สพม.เขต ๖
๑๔. นางสาวมนัสนันท์ เบญพาด	ครู โรงเรียนแปลงยาวพิทยาคม สพม.เขต ๖
๑๕. นายอภิชา พุ่มพวง	ครู โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สพม.เขต ๖
๑๖. นางทัศนา โพธิ์เงิน	ครู โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สพม.เขต ๖
๑๗. นางสาวพัชราภรณ์ พานทอง	ครู โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก สพม.เขต ๘
๑๘. นางสาวขวัญชนก ทองทัฬหไทย	ครู โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สพม.เขต ๑๘
๑๙. นางสาววรรณุช รักธรรม	ครู โรงเรียนเกาะโพธิ์ถัวยงามวิทยา สพม.เขต ๑๘

๒๐. นายสุภัทรพงษ์ รวงผึ้งรุ่งโรจน์ ครู โรงเรียนแก่ง “วิทยสถานาร” สพม.เขต ๑๘
๒๑. นางรัชนิกร ผิวสว่าง ครู โรงเรียนบึงกาฬ สพม.เขต ๒๑
๒๒. นางสาวอนุสรุ กมฺุทชาติ ครู โรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม สพม.เขต ๔๑
๒๓. นางวรรณธร ดิชาติ ครู โรงเรียนบ้านพุขาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

คณะกรรมการ/พิมพ์ และจัดทำรูปแบบคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑. นายอนุสรณ์ พุเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธานกรรมการ
๒. นางราตรี ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓. นายธีระพล แข่งขวา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มัธยมศึกษา
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๔. นางวิภา ตันทุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๕. นางสาวอรอร ฤทธิกลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	คณะทำงาน
๖. นางสาวศรินทิพย์ บุญเต็ม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๗. นางสาวปวีณา โค้วจำรัส	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๘. นางสาวชุติมา จงใจงาม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๙. นางสาวณัฐกานต์ ชันทะสิทธิ์	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๑๐. นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขานุการ
๑๑. นางสาวช่อเพชร งามลาภ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวกมลชนก ดวงคำ	นักวิชาการศึกษา
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางณัฐพร เผือดจันทิก	นักวิชาการศึกษา
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : ครูตู้ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>

